

הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

זֹהַר יִתְרוֹ

The Holy Zohar

Zohar Yitro

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.

1. (שמות יח) וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדִּין זֹתָן מִשֵּׁה אֶת כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה יְגוֹ. רַבִּי זוֹזְקִיָּה (נ"א ר' אלעזר) פָּתַח
וְאָמַר, (ויקרא ט) וַיֵּשֶׂא אֱהֲרֹן אֶת יָדוֹ, כְּתִיב יָדוֹ זָרָה,
בְּזֵין דְּבַעֵי לְאַרְמָא יְמִינָא עַל שְׂמְאֵלָא, וְהָא אוֹקִימָנָא
רָאָה.

Rabbi Shimon selected a road and escaped to the desert of Lod and hid in a cave, he and his son, Rabbi Elazar.

A miracle happened, a carob tree grew next to the cave along with a spring of water. They ate from the carob tree and drank from the spring of water. Elijah the Prophet of good memory came to them twice a day to teach and study with them. No one knew about them.

This is called Tikunei HaZohar [Tikun can be understood as correction, establishing and foundation. All are correct]. Those Tikunei Zohar are seventy faces to the Torah that Rabbi Shimon interprets as the Torah secrets of the word Bereshit [the first word of the Torah].

Rise up Rabbi Shimon and open your words before the presence of the Shechinah. And he opened and said that the people that have the education, that are Rabbi Shimon and his friends, will shine with Light like the splendor of upper heavens.

They will shine in that Light because they came together for this work of the Zohar and were given the permission, together with Elijah the Prophet and all the souls in the assembly, to come down to them and to all the angels [messengers] in concealment and in ways to reveal the knowledge.

The reason for all this is that the Holy Endless Light gave permissions to all the Holy Names of all levels, including the permutation of the four-letter name and their related names, to reveal to Rabbi Shimon and his friends the deeper secrets of these names. Every name in its level. Also, permission was given to the ten Sefirot to reveal their inner secrets, which was not given until the generation of the King Mashiach.

Commentary:

The first paragraphs of the Tikunei Zohar create the opening for us to come through the doors that Rabbi Shimon opened for us with the Zohar writings. We should just get into the door and be with Rabbi Shimon, his son, and their assembly (Idra). This assembly was one that includes souls of the righteous, Elijah the Prophet, and Moses. Their presence created an opened channel from the level of Da'at that draws the Light of Chokhmah and Binah, the supernal Father and Mother, and injects into the seventy revelations of Light through the main gate, which is the first word of the Torah, Bereshit.

2. אֲשֶׁכְּזֹנָא בְּסִפְרָא דְּשִׁלְמָה מְלָכָא, דְּכָל מַאֲן
דְּאָרִים יְדוּי לְעִילָא, וְלֹא אֵינוֹן בְּעָלוֹתֵין וּבְעוֹתֵין, הָאִי
אִיהוּ בָר זָשׁ, דְּאֶתְלָטְיָא מַעֲשֵׂרָה שׁוֹלְטָנִין בּוֹמְנִין.
וְאֵינוֹן (קהלת ז) עֲשֵׂרָה שְׁלִיטִין אֲשֶׁר הָיוּ בְּעִיר. אֵלֶין

בעיר. אלו אותם עשרה שממנים על פרישת הידים למעלה לטל אותה תפלה או אותה ברכה, ונותנים בה כח להתכבד השם הקדוש, ומתברך מלמטה. כיון שמלמטה מתברך מאותה פרישת הידים למעלה, אז מתברך מלמעלה, ומתכבד מכל הצדדים.

3. ואלו עשרת הממנים מזמנים לטל מאותן ברכות שלמעלה, ולהוריק למטה, ולברך את אותו שמברך אותו, שכתוב (במדבר ו) ואני אברכם.

4. ולכן ישמר האדם בשעה שמרים ידיו למעלה להיות בתפלה או בברכות או בבקשה, ולא ירים ידיו לחנם, משום שעשרה הללו מזמנים ומתעוררים אל אותה פרישת ידים. ואם זה לחנם, אותם העשרה מקללים אותו במאנים ארבעים ושמונה קללות. וזהו שכתוב בו (תהלים קט) ויאֵהָב קִלְלָה וְתִבְּאוּהוּ.

אינן עשרה די ממנן על פרישו דידין לעילא לנטלא והוא עלותא, או ההיא ברכתא, ויהבי ביה זילא, לאתיקרא שמה קדישא, ואתברך מותתא. כיון דמותתא אתברך, מההוא פרישו דידין לעילא, כדן אתברכא מעילא, ואתיקר מכל סטריין.

3. ואלין עשרה ממנן, זמנין לנטלא מאינן ברפאן דלעילא, ולארקא לתתא, ולברכא לההוא דמברך ליה, דכתיב, (במדבר ו) ואני אברכם.

4. בגין כך, יסתבר בר נש, בשעתא דיריין ידיו לעילא, למהוי בצלו, או בברפאן או בבעותא, ולא ירים ידיו למננא, בגין דאלין עשרה אינן זמנין, ומתעריין. לגבי ההוא פרישו דידין, ואי הוא למננא, אינן עשרה לטיין ליה, במאתן וארבעין ותמניא לוויטין. והאי איהו דכתיב ביה, (תהלים קט) ויאֵהָב קִלְלָה וְתִבְּאוּהוּ.

In the portion of Yitro, we read the Ten Commandments but they are actually Ten Utterances or 'sayings' from God.

Exodus 20:1 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמָר

"And God spoke all these words, saying..."

God created the universe for us and we have the power to build and destroy. We can choose good or bad therefore God's words cannot be commandments.

Idol worshipping happens when we follow a system that takes away our free choice. If we follow a spiritual (or any) leader blindly then we lose our connection to the creator. This is idol worship.

The verb "וַיְדַבֵּר" (and he spoke) that is used in the verse (20:1) comes before the ten sayings. And then comes "אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה" (all those words/sayings). The root is "דבר" and it is used for speaking and for things, "דברים". From this, we understand that God spoke these words to us at the lower level of Malchut.

Speaking "דיבור", comes out from the mouth and this is where thoughts form a connection to the physical world. The words of God here, are sayings, Utterances, statements but not commandments.

G-d has given us his best advice. Those are the basic rules of the spiritual system and connection to the Ten Sefirot from Keter to Malchut.

Exodus 20:2

"אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים: לֹא-יְהִי לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, עַל-פְּנֵי"

"I am YHVH your God, who brought thee out of the land of Egypt, out of the house of bondage. You shall have no other gods before Me."

אֲנִי יְהוָה

The first word of the ten is אנכי, "I am".

The first letter is Alef א that is the first of the 22 Hebrew letters and represents Keter. This word explains the entire spiritual system.

אורות – Lights. Everything starts with spiritual lights.

נ – Sparks – The lights from above break into sparks to give us the option to work with it and make a connection to the Endless Light.

כ – Vessels – With the vessels, we can 'collect' the sparks of lights and elevate them.

י – Numerically 10 and represents the entry point of the light to the created world, Keter and the system of the 10 Sefirot.

The Ten Sefirot is the root and the spiritual system that governs EVERYTHING in existence, If it has a name or any kind of definition, it is part of the system of the Ten Sefirot.

We all should know that the Endless Light אין (three letters from the first word) created everything using the system of the ten. The fourth letter כ is for כתר, Keter.

The second word of the first utterance is YHVH that was the first thing created using the system of the 10 Sefirot. It is the power of the Endless revealed to us in all the worlds below.

With this understanding how can one think that there are other Gods, but YHVH.

5. וכדין, ריוז מִסְאָבָא שְׂרִיא עַל אֵינוֹן יְדִין, דְּאִיהוּ אֲרוּזִיהּ לְמוֹשְׁרֵי עַל אֶתֶר רִיקְנִיא, וּבִרְכָתָא לֹא שְׂרִיא בְּאֶתֶר רִיקְנִיא. וְעַל דָּא (נ"א דמברך ליה ואי אינון מתערין לגבי ההוא פרישו דידין ואיהו למגנא אינון לטיין ליה במאתן וארבעין ותמנייא לווטין וכדין רוח מסאבא שריא על אינון ידן דאיהו ארחיה למשרזי על אתר ריקניא בגין כך יסתמר בר נש בשעתא דארים ידיו לעילא למהוי בצלו או בברכאן ובצלוחא ולא ירים ידיו למגנא ועל דא) כְּתִיב, (בראשית יד) הָרִימוּתִי יְדֵי אֶל ה' אֵל עֲלִיוֹן, דְּמִתְרַגְּמִינֵן בְּצִלוֹ.

6. וּבִהְיֵי פְרִישׁוֹ דְּיָדִין, אֵית רִזִּין עֲלֵאִין, בְּשַׁעְתָּא דְּאֶתְפְּרִישׁוֹ, וְאֶזְדָּקְפוּ לְעֵילָא, אוֹקִיר בְּרָ נָשׁ לְקוֹדֶשֶׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכַמֶּה רִזִּין עֲלֵאִין. אַוּזִי לִינוּדָא רָזָא דְעֵשֶׂר אַמִּירָן, בְּגִין לִינוּדָא כָלָא, וּלְאֶתְבָּרְכָא שְׂמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא זָזִי, (ר"ח א' ב') וְאַוּזִי לִינוּדָא רָזָא דְרִתִּיכִין קְנִימֵאִין, וְרִתִּיכִין דְלָבָר, בְּגִין דִּיתְבָּרַךְ שְׂמָא קְדִישָׁא בְּכָל סְטָרִין, וְיִתְיוּד כָלָא כּוּזָא, עֵילָא וְתֵתָא.

7. פְּתִיז וְאָמַר, (שמות כג) וְלֹא יֵרָאוּ פָנֵי רִיקָם, דָּא אִיהוּ רָזָא דְזִקִּיפּוֹ דְאַצְבָּעֵן, כִּד זְקִיף לֹון בְּרָ נָשׁ לְעֵילָא, דְבִעֵי דְלֹא לְאֶזְדָּקָפָא בְּרִיקְנִיא, אֲלֵא בְצִלוֹ וּבְכַעוּתִין וּבְבִרְכָאן. (או בחד מנייהו) וְעַל דָּא וְלֹא יֵרָאוּ פָנֵי רִיקָם. וְלֹא יֵרָאוּ לְפָנֵי לֹא כְתִיב, אֲלֵא פָנֵי, רָזָא דְזִקִּיפּוֹ

6. ובפרישת הידים הזאת יש סודות עליונים. בשעה שנפרשים ומזדקפים למעלה, מכבד האדם את הקדוש ברוך הוא בכמה סודות עליונים. וראוי ליחד סוד של עשר האמירות כדי ליחד את הכל, ולברך את השם הקדוש בראוי. וראוי ליחד את סוד המרכבות הפנימיות והמרכבות החיצוניות כדי שיתברך השם הקדוש בכל הצדדים, ויתיחד הכל באחד, מעלה ומטה.

7. פתח ואמר, (שמות כג) ולא יראו פני ריקם. זהו סוד של זקיפת האצבעות, כשזקף אותם האדם למעלה, שצריך שלא לזקף בריקנות, אלא בתפלה ובבקשות ובברכות. ועל זה ולא יראו פני ריקם. לא כתוב ולא יראו לפני, אלא פני, סוד של זקיפת

דֹּאעֲבֵעֵן, דִּלָּא אַעֲטְרִיכוּ לְזִקְפָּא לְמַנְנָא, כְּמֵה דֹּאֲתֵמֵר.

הָאֲעֲבָעוֹת שֶׁלֹּא צָרִיד לְזַקֵּם לְחֻנָּם, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

8. עֲשֵׂרָה שְׁלִיטִין דְּקָאמְרוּן, אֵינוֹן עֲשֵׂר אַמִּירֵן לְתַתָּא, בְּרָזָא (נ"א עשרה שלטנין ממנן דקאמרן, אינון ממנן לתתא ברזא) דֹּאֲתֵנוֹן רְשִׁימִין כְּזִינוּנָא דְלַעֲיָלָא, וְאַלִין קִיִּימִין בְּקִדְמִיתָא עַל הָהוּא זְקִיפֵן דֹּאֲעֲבָעֵאן. (דף ס"ז ע"ב) וּבִהָא כָּל סֵטְרָא דְקִדְוִשָׁה אֲתֵאָזְזֵר לְעֵילָא לְאַרְבָּא, כְּדִין כָּל סֵטְרִין אֲזִירָנִין אֲתַכְפִּיין כְּלָהוּ, וְאוֹדִין לְמַלְכָּא קִדְוִשָׁא.

8. עשרה שליטים דקאמרו, אינון עשר אמירן לתתא, ברזא (נ"א עשרה שלטנין ממנן דקאמרן, אינון ממנן לתתא ברזא) דאנתנון רשימין כזינונא דלעילא, ואלין קיימין בקדמיתא על ההוא זקיפן דאעבאעאן. (דף ס"ז ע"ב) ובהא כל סטרא דקדושה אתאזזר לעילא לארבא, כדין כל סטריין אזירנין אתכפיין כלהו, ואודין למלכא קדישא.

9. תָּא זִזְי, בְּרָזָא דְקִדְוִשָׁה (נ"א דשמא קדישא) אִיהוּ מְלַךְ, וְכֵהֵן וּמִשְׁמִישׁ תְּזוּזוּתִיה, (ברזא דקדושה) בֵּין לְעֵילָא בֵּין לְתַתָּא. אֵית מְלַךְ לְעֵילָא, דֹּאִיהוּ רִזָּא דְקִדְשׁ הַקִּדְשִׁים, וְאִיהוּ מְלַךְ עֲלָאָה, וְתְזוּזוּתִיה אֵית כֵּהֵן רִזָּא דֹּאִיר קִדְמָאָה, דְּקָא מִשְׁמִישׁ קָמִיָּה, וְדָא אִיהוּ כֵּהֵן דֹּאֲקָרִי גְדוֹל, סֵטְרָא דִימִינָא.

9. תא זזי, ברזא דקדושה (נ"א דשמא קדישא) איהו מלך, וכהן ומשמש תזוזותיה, (ברזא דקדושה) בין לעילא בין לתתא. אית מלך לעילא, דאיהו רזא דקדש הקדשים, ואיהו מלך עלאה, ותזוזותיה אית כהן רזא דאיר קדמאה, דקא משמש קמיה, ודא איהו כהן דאקרי גדול, סטרא דימינא.

10. אֵית מְלַךְ לְתַתָּא, דֹּאִיהוּ כְּזִינוּנָא דִּהְהוּא מְלַךְ עֲלָאָה, וְאִיהוּ מְלַךְ עַל כָּלָא דְלְתַתָּא. וְתְזוּזוּתִיה אֵית כֵּהֵן דְּמִשְׁמִישׁ לִיה, רִזָּא דְּמִיכָאֵל כֵּהֵן רָבָא, דֹּאִיהוּ לִימִינָא. (וּדְאִי בִּסְטְרָא דְקִדְשָׁה אֵית מֶלֶךְ וְכֵהֵן) וְדָא אִיהוּ רִזָּא דְּמִהִיבְנוּתָא שְׁלִימָתָא, סֵטְרָא דְקִדְוִשָׁה.

10. אית מלך לתתא, דאיהו כזינונא דההוא מלך עלאה, ואיהו מלך על כללא דלתתא. ותזוזותיה אית כהן דמשמש ליה, רזא דמיכאל כהן רבא, דאיהו לימינא. (ודאי בסטרא דקדשה אית מלך וכהן) ודא איהו רזא דמהיבנוותא שלימתא, סטרא דקדושה.

11. בְּסֵטְרָא אֲזִירָא, דְּלָאוּ אִיהוּ סֵטְרָא דְקִדְוִשָׁה, אֵית רִזָּא דֹּאִיהוּ מְלַךְ, וְהָא אוּקִימָנָא דֹּאֲקָרִי (קהלת ד) מְלַךְ זְקִין וְכִסִּיל, וְתְזוּזוּתִיה אֵית כֵּהֵן אוּן, וְדָא הוּא רִזָּא דְכִתְיִב, (הושע יב) וַיֹּאמֶר אֶפְרַיִם אֶף עֲשִׂרְתִּי מִצָּאֲתִי אוּן לִי, בְּגִין דְּזוּיָלָא דָּא, שְׁלֵטָא עַל הָהוּא עוֹבְדָא דְעֵבֶד יִרְבָּעָם. וְאַלְמָלָא דֹּאֲשַׁכּוּזוּ זְוִילָא דָּא, לָא יָכִיל לְאַעְלָזָא בִּהְהוּא עוֹבְדָא.

11. בסטרא אזירא, דלאו איהו סטרא דקדושה, אית רזא דאיהו מלך, והא אוקימנא דאקרי (קהלת ד) מלך זקין וכסיל, ותזוזותיה אית כהן און, ודא הוא רזא דכתיב, (הושע יב) ויאמר אפרים אף עשרתי מצאתי און לי, בגין דזוילא דא, שלטא על ההוא עובדא דעבד ירבעם. ואלמלא דאשכוזו זוילא דא, לא יכיל לאעלזא בההוא עובדא.

Exodus 20:3

”לֹא-תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל, וְכָל-תְּמוּנָה, אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל, וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת-וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם, מִתַּחַת לָאָרֶץ”

”You shall not make for yourself a carved image, or any likeness of anything that is in heaven above, or that is in the earth beneath, or that is in the water under the earth.” This commandment is to make us understand that our minds have no ability to form any kind of image related to God and the spiritual system. The divine forces have no shapes or forms that we can grasp. We are created beings ‘trapped’ in physical bodies and in existence that can be connected with five limited senses.

Before Rabbi Shimon taught his students deep spiritual concepts, he reminded them of this commandment. He cursed those who tried to create an image of God or the

spiritual forces because with that action they create limitation in the way the Light is expressed in the lower worlds. Our mind is at the level of Keter and whatever we process in it makes impact when it comes down through words or actions.

God gave us the Torah with the most puzzling stories of the entire Bible. The purpose of using concealed and confusing stories is to give us the opportunity to study the Torah to its depth and reveal the conscealed light. Rabbi Shimon and great Kabbalists after him opened many gates of understanding and light for us. The famous drawing of the Tree of life does not reflect the shape of the spiritual system but demonstrates the flow of energies from one state to another. An Atom is governed by the 10 Sefirot and Tree of Life system, what we see or measure is just the level of Malchut but all the upper 9 Sefirot is part of the process that causes this Atom to be what it is.

Follow this important advice by keeping God's image as simple as possible. He is not an entity that may resemble an earthly shape.

God is everything and everywhere around us and there is nothing but him. Any kind of description is limited and forbidden. What the Zohar and Kabbalah does is just teaches us the attributes of God and the way his forces are expressed in this world.

We are not allowed even to pronounce the higher name of God, which is יהוה YHVH. Alternatively we use the lower name אדני ADNY. The reason for that is that the higher name conceals great light and if we try to pronounce it we give it a shape in a form of a sound. Similarly, the Torah scroll is written without any breaks of chapters, verses or Nikkud (vowels) because at the root level the Torah has no limitation in revealing energy. The Torah reader on Shabbat must read every word accurately in order to reveal the proper energy related to that Shabbat.

The great Light exists in the silent spaces of the Torah and the eyes that see the letters. Have the YHVH name in front of you and connect to it with your eyes. We are all ordered to scan the name of God even if we are Hebrew scholars and teachers.

When you scan the sacred Zohar text have this commandment and its deep meaning in your mind to maximize your connection to the light beyond.

<http://www.youtube.com/watch?v=y6aXQo-78W4>

Below are different forms of the YHVH name that reveals different aspects of higher Light.

You may print it but you must keep it sacred. Once printed you can not dispose or recycle the paper. Keep it in a book or give it to a synagogue or a place that offers proper disposal of 'names'. Women in their monthly cycle should not touch the paper but can scan with the eyes.

The names are for view only. They are not idols to worship but for us a channel of understanding that they can channel light if we are pure and have the vessel for it.

12. רָאָה דְּמִלְכָּה, בְּשַׁעֲתָא דְּהָאִי בְּמִלְכָּה וְהָאִי כֹהֵן
 אֲתַכְפִּיין, וְאֲתַבְּרוּ, כְּדִין כָּל סִטְרִין אֲזִירִין אֲתַכְפִּיין,
 וְאִידֵּן לִיהָ לְקֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּדִין קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא
 12. סוּד הַדָּבָר – בְּשַׁעֲתָא שְׁהַמְלִיךְ הָיָה וְהַכְהֵן
 הָיָה נִכְפִּים, וְנִשְׁבְּרוּ, אִין נִכְפִּים כָּל יֵתֵר
 הַעֲדָדִים וּמוֹדִים לְקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין
 הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹלֵט לְבִדּוֹ מַעֲלָה וּמַטָּה,

שְׁלִיט בְּלוֹזוֹדוֹי עֵילָא וְתַתָּא, כְּמַה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה ב) וְנִשְׁגָּב יִי לְבָדוֹ בְּיוֹם הַהוּא.

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה כ) וְנִשְׁגָּב ה' לְבָדוֹ בְּיוֹם הַהוּא.

13. כְּמוֹנָא דָא, וְרָא דָא מְמִשֵּׁי, עֲבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, דְּתִבְרַח מִלֵּךְ זֶקֶן וְכִסִּיל, וְדָא הוּא פְּרַעָה, בְּשִׁעְתָּא דְּאֵתָא מִשִּׁי לְפְרַעָה, וְאָמַר, (שמות ה) אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ, פְּתַח וְאָמַר, לֹא יִדְעָתִי אֵת יִי, וְבָעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּיתִיקָר שְׂמִיָּה בְּאַרְעָא, כְּמַה דְּאֵתָא יִקְרָא לְעֵילָא. בִּיּוֹן דְּאֵלֵּקִי לִיה וְלַעֲמִיָּה, אֵתָא וְאוּדִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

13. כְּמוֹ זֶה וְסוּד זֶה מִמֶּשׁ עֲשֵׂה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֶרֶץ, שֹׁשְׁבֵר מִלֵּךְ זָקֵן וְכִסִּיל, וְזֶהוּ פְּרַעָה. בְּשִׁעָה שָׁבָא מִשֶּׁה לְפְרַעָה וְאָמַר (שמות ה) אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ, פְּתַח וְאָמַר, לֹא יִדְעָתִי אֵת ה'. וְרָצָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיתְכַּבֵּד שְׁמוֹ בְּאֶרֶץ, כְּמוֹ שֶׁהוּא נִכְבֵּד לְמַעַלָּה. בִּיּוֹן שֶׁהִלָּקָה אוֹתוֹ וְאֵת עַמּוֹ, בָּא וְהוֹדָה לוֹ לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

14. וְלִבְתֵּר אֵתְבֵר וְאֵתְכַפֵּיָא הַהוּא כְּהֵן אֹהֵן, יִתְרוֹ, דְּמִשְׁמִשׁ תְּזוּזוּתִיָּה, עַד דְּאֵתָא וְאוּדִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָמַר בְּרוּךְ יִי אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם וְגו', עֲתָה יִדְעָתִי כִּי גָדוֹל ה' וְגו'. וְזֶהוּ כְּהֵן אֹהֵן, צַד הָאֲחֵר, שֶׁהוּא צַד שְׂמָאל. וְזֶהוּ סוּד שְׂאֲמָרָה רַחֵל, בְּשִׁרְאֲתָה שֶׁהִיא מִתָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בראשית לה) בֵּן אוֹנִי. וְלִכְן מִהֵר (הוֹדָה) יַעֲקֹב וְאָמַר בֵּן יִמְיִן, וְלֹא בֵּן אוֹנִי. צַד יִמְיִן, וְלֹא צַד שְׂמָאל.

14. וְלִבְתֵּר אֵתְבֵר וְאֵתְכַפֵּיָא הַהוּא כְּהֵן אֹהֵן, יִתְרוֹ, דְּמִשְׁמִשׁ תְּזוּזוּתִיָּה, עַד דְּאֵתָא וְאוּדִי לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָמַר בְּרוּךְ יִי אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם וְגו', עֲתָה יִדְעָתִי כִּי גָדוֹל ה' וְגו'. וְזֶהוּ כְּהֵן אֹהֵן, צַד הָאֲחֵר, סֵטְרָא אֲזוּרָא, דְּאֵתָהוּ סֵטְרָא שְׂמָאלָא. וְדָא אֵתָהוּ רָא דְּאֵמְרָה רְחוּל, כִּד זִמְמַת דְּמִיִּתֵּת, כְּמַה דְּכְתִיב, (בראשית לה) בֵּן אוֹנִי. וּבְגִין דָּא אוֹזְזִי (נ"א אודי) יַעֲקֹב, וְאָמַר בֵּן יִמְיִן, וְלֹא בֵּן אוֹנִי, סֵטְרָא יִמְיָנָא, וְלֹא שְׂמָאלָא.

Yitro has a numerical value of 616 as the Torah, 'The Torah'. He merited having a parashah with the Ten Commandments on his name because he converted. He got out of his own Egypt to freedom when he realized the existence of YHVH. The Zohar says that because Yitro "heard" and broke his heart, 'לב נשבר', he disconnected from all idols and revealed a great Light. Because of that Moshe could be open to learn and listen to his advice.

Exodus 18:5

”וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה, וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ-אֶל-מֹשֶׁה”

“And Jethro, Moses’ father-in-law, came with his sons and his wife unto Moses”

When Jethro brought Moses’s wife and children to him, he made a big correction. The Holy Ari explains that Jethro was a reincarnation of Cain and Moshe was a reincarnation of Abel. We know that Cain killed Abel and the Zohar reveals that it was because Cain was jealous of his brother that was born with two wives while he had only one. He killed him and took his wife.

When he came to Moshe, he said “אֲנִי חֹתֵן יִתְרוֹ” I am you father-in-law Jethro”, The Ari points to the abbreviation Alef Chet and Yod, which spell אחי, meaning ‘my brother’. Then Jethro added, “I brought your wife and her children with me”. This statement made the needed correction.

Many of us have a ‘bad’ history, with a long and mostly invisible list of corrections. Many items on this list are carried from previous lives and in most cases, we can’t tell what it is. A successful plan to complete our corrections is to study the Torah. It has all the Light required to remove negativity from current and previous lives.

We don’t have time to go through many new reincarnations to ‘fix’ our souls with actions but we have the Zohar to help us. The study of it reveals the greatest secrets and the Light from the Torah, and it shines and wipes our corrections. Rabbi Shimon

said that he could cleanse the entire world from negativity but he was not allowed to do so. Instead, he left the Holy Zohar giving us a better chance to complete our personal correction.

15. וכיון דההוא מלך וכהן אודי לקודשא בריך הוא, ואתברו קמיה, כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה על כלא, עילא ותתא, ועד דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, כד אודן אלן קמיה, לא אתייהיבת אורייתא. עד לבתר דאתא יתרו, ואודי ואמר, עתה ידעתי כי גדול יי' מכל האלהים. ברוך יי' אשר העיל אתכם וגו'. כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, עילא ותתא, ולבתר יהב אורייתא בשלימו, דשליטנו על כלא.

15. וכיון דההוא מלך וכהן אודי לקודשא בריך הוא, ואתברו קמיה, כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה על כלא, עילא ותתא, ועד דאסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, כד אודן אלן קמיה, לא אתייהיבת אורייתא. עד לבתר דאתא יתרו, ואודי ואמר, עתה ידעתי כי גדול יי' מכל האלהים. ברוך יי' אשר העיל אתכם וגו'. כדין אסתלק קודשא בריך הוא ביקריה, עילא ותתא, ולבתר יהב אורייתא בשלימו, דשליטנו על כלא.

16. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים 120) יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם. בא וראה, דוד המלך קם ושבח והודה למלך הקדוש, והוא השתדל בתורה באותה שעה בשירות צפון התעוררה והיתה מכה באותם נימי הכנור, והכנור היה מנגן ואומר שירה וכו'. ואיזו שירה הוא אומר?

16. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים 120) יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם, תא וזוי, דוד מלכא קם ושבזו ואודי למלכא קדישא. והוא אשתדל באורייתא, בההיא שעתא כד ריוז צפון אתער, והיה בטש באיזון זימין דכנורא, וכנורא היה מנגן ואמר שירה וכו', ומה שירה היה קאמר.

17. בא וראה, בשעה שהקדוש ברוך הוא מתעורר אל כל אותן המרכבות לתת להן טרף, כמו שבארנו שכתוב (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערתי, אז כלם בשמחה פותחים ואומרים, (תהלים 120) אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. בשירות צפון מתעוררת ויורדת לעולם, נושבת ואומרת, לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך. בשעה שמנגן הכנור באותה רוח, פותח ואומר, יודוך עמים כלם. בשהיה דוד קם ומתעורר עליו רוח הקדש, פתח ואמר, ארץ נתנה יבולה ויברכנו אלהים אלהינו ויברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ. כדי להמשיך את טוב הקדוש ברוך הוא מלמעלה למטה. אחר כך בא דוד וסדר אותם ברוח הקדש באחד, הסתכל בכל הכתוב הזה של הכנור, של שלמות וכבוד הקדוש ברוך הוא למעלה ולמטה.

17. תא וזוי, בשעתא דקודשא בריך הוא אתער לגבי כל איזון רתיכין, למייהב לון טרפא, כמה דאוקימנא דכתיב, (משלי לא) ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וזק לנערותיה. כדין, כלהו בזודו, פתווי ואמרי, (תהלים 120) אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה. כד ריוז צפון אתער ונזוית לעלמא, נשיב ואמר, לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך. כנור בשעתא דאיהו מנגנא ביה בההוא רוזא, פתח ואמר יודוך עמים כלם (סור) דוד כד היה קם, ואתער עליה ריוז קדשא, פתח ואמר, ארץ נתנה יבולה ויברכנו אלהים אלהינו ויברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ. בגין לאמשכא טיבו דקודשא בריך הוא, מעילא לתתא. לבתר אתא דוד ברוז קדשא, וסדר לון כנורא, אסתכל בכלל האי קרא דכנורא, (בגין) דשלימו דיקרא דקודשא בריך הוא עילא ותתא.

Exodus 20:12

”כבד את-אביך, ואת-אמך-למען, יארכו ימך, על האדמה, אשר-יהוה אלהיך נתן לך”

“Honor thy father and thy mother, that thy days may be long upon the land which YHVH thy God giveth thee”

The “days” is the aspect of Light, ‘long days’ means Light from the upper three sefirot that are considered long. ‘Upon the Land’ is the aspect of life in this world.

The Ari explains that even if the father and mother are not worthy of any respect (negative people, even murderers etc...), we are required to honor them for a simple reason. They are the cause of our existence and the Light comes to us through them. We are connected with a spiritual umbilical cord. When we do not respect our parents we cannot reveal Light in our life. The Holy Ari adds that we should respect our older brothers and sisters because they came to the world before us and the channel of Light from our parents comes through them to us.

Rabbi Shimon tells us that following this commandment is also the aspect of honoring YHVH and it helps the Shechina in exile to rise up. Those who do that will benefit from the Light as it says in 1 Samuel 2:30

“לֹכֵן, נֶאֱמַר-יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אָמַר אֶמְרָתִי, בֵּיתְךָ וּבֵית אָבִיךָ יִתְהַלְכוּ לִפְנֵי עַד-עוֹלָם; וְעַתָּה נֶאֱמַר-יְהוָה חֲלִילָה לִי, כִּי-מִכְבֹּדִי אֶכְבֹּד וּבִזִּי יִקָּלֵי”

“Therefore YHVH, the God of Israel, declares: ‘I promised that your house and your father’s house would minister before me forever.’ But now YHVH declares: ‘Far be it from me! Those who honor me I will honor, but those who despise me will be disdained.’”

Exodus 24:16

“וַיֵּשְׁכֶן כְּבוֹד-יְהוָה עַל-הַר סִינַי”

“And the glory of YHVH abode upon mount Sinai,”

Glory is translated from the Hebrew word כבוד that is the same as ‘honor’. The numerical value is 32, the same as ‘heart’ לב, the two letters that begin and end the Torah.

Exodus 16:7 “וּבֹקֶר, וִרְאִיתֶם אֶת-כְּבוֹד יְהוָה” “and in the morning, then ye shall see the glory of YHVH”

Jeremiah 13:16

“תָּנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כְּבוֹד בְּטָרָם יְחֻשָּׁה, וּבְטָרָם יִתְנַפְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל-הָרִי נָשָׁף; וְקוֹיֹתֶם לְאוֹר וְשָׁמָּה לְצִלְמוֹת, יִשִּׁית” (וְשִׁית) לַעֲרָפֶל

” Give glory (honor) to YHVH your God before he brings darkness before your feet stumble on the twilight mountains, and while you look for light he turns it into gloom and makes it deep darkness.”

Turn on the light in your lives and give honor to your parents, the Torah, the Zohar and to all channels of Light in your lives. With this simple action, we can increase the flow of Light from the upper levels to ourselves and the world.

Today is Tu B’Shevat, meaning the fifteenth of Shevat. It is the head of the year for the Tree, which is the Tree of Life.

Tu B’Shevat is also the head of the year for giving tithing. Giving tithe is another aspect of giving honor to the channels of Light in your life. Honor your parents and give them a call today. Honor the Light in your life and share your tithe with all channels of Light in your life.

Chag Sameach.

18. בְּשַׁעֲתָא דְשָׂאָר עַמִּין אֲתַכְפִּין, אֲתִין וְאוֹדָן לִיהּ
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּין דְּאִינוּן אֲתַכְפִּין, וְאוֹדָן לִיהּ,
כִּין אֲשֵׁתִלִּים יִקְרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֵיכֶלָּא וְתִתָּא.
18. בְּשַׁעֲתָא דְשָׂאָר הָעַמִּים נִכְפִּים, הֵם בָּאִים
וּמוֹדִים לְקוּדְשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּין שְׂנִכְפִּים
וּמוֹדִים לוֹ, אִזּוּ מִשְׁתַּלֵּם כְּבוֹד הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ
הוּא מַעֲלָה וּמַטָּה. בְּשַׁעֲתָא שְׂבָא מִשָּׁה לְפִרְעָה

ואמר לו ה' אלהי העברים נקרא עלינו וגו',
הוא פתח ואמר, לא ידעתי את ה'.

בשעתא דאתא משה (דף ס"ח ע"א) לפרעה ואמר
לית יי' אלהי העברים נקרא עלינו וגו', פתחו איהו ואמר
לא ידעתי את יי'.

19. ורצה הקדוש ברוך הוא שיתכבד שמו
בארץ, כמו שהוא נכבד למעלה. בין
שהלקה אותו ואת עמו, בא והודה לקדוש-
ברוך-הוא, שכתוב ה' הצדיק. הוא שהיה
מלך חשוב של כל העולם, בין שהודה, אז
כל שאר העמים הודו, שכתוב (שמות טו) אז
נבהלו אלופי אדם.

19. ובעא קודשא בריך הוא, דיתייקר שמייה בארעא,
במה דאיהו יקרא לעילא, בין דאלקי ליה ולעמיה,
אתא ואודי ליה לקודשא בריך הוא, דכתיב, (שמות
ט) יי' הצדיק. איהו דהוה מלכא קרופינוס דכל עלמא,
בין דאיהו אודי, כל שאר מלכין אודין,
דכתיב, (שמות טו) אז נבהלו אלופי אדם.

20. בא יתרו, כמר עליון וגדול, ממנה
גדול (של כל הממנים) של כל האלילים
האחרים, והודה לקדוש-ברוך-הוא ואמר,
עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלהים. אז
התעלה והתכבד הקדוש ברוך הוא בכבודו
מעלה ומטה, ואחר כך נתן תורה בשלמות,
בששלושנו על הכל.

20. אתא יתרו, כומרא עלאה ורברבא, רב
ממנא (דכל ממנא) דכל טעון אזורין, ואודי ליה
לקודשא בריך הוא, ואמר עתה ידעתי כי גדול יי' מכל
האלהים, כדן אסתלק ואתייקר קודשא בריך הוא
ביקריה עילא ותתא, ולבתר יתב אורייתא בשלימו,
דשלטנו על כלא.

21. אמר רבי שמעון לר' אלעזר בריה, על דא
כתוב (תהלים טז) יודוך עמים אלהים יודוך עמים
יודוך עמים כלם. בא רבי אלעזר ונשק ידו.
בכה רבי אבא ואמר, (שם קג) ברחם אב על
בנים. מי ירחם על רבי אלעזר וישלים דבריו,
חוץ מאהבת מורנו? אשרי חלקנו שזכינו
לשמע דברים אלו לפניו, שלא נבוש בהם
לעולם הבא.

21. אמר רבי שמעון לר' אלעזר בריה, על דא
כתיב, (תהלים טז) יודוך עמים אלהים יודוך עמים
כולם. אתא ר' אלעזר ונשיק ידוי. בכה ר' אבא
ואמר, (תהלים קג) ברוחם אב על בנים. מאן ירוחם על
ר' אלעזר, ולאשכמא מלוי, בר רוויבו דמור, ופאה
זוהקנא, דזכינא למשמע מלין אלין קמיה, דלא נכסוף
בהו לעלמא דאתי.

No commentary today but you have the awesome and pure energy of the Zohar above.
Read/ Scan and listen to it.

If you really want to read Zohar commentary then there are over 1400 articles on the
Daily Zohar.

Did you read them all?

Do you know that if you read the same one, again and again, you will learn something
new each time?

Try it.

Use this link to view a list of all daily Zohar commentaries.

<https://dailyzohar.com/alldz.php>

Browse and look for an interesting title to read again or for the first time.

I wish I had the time to read them again. I would then arrange them into a set of books.

With Love

Zion

22. אמר רבי אבא, הרי כהן און לא כתוב
ביתרו, אבל כהן מדן כתוב. אמר לו, הכל

22. אמר רבי אבא, הא כהן און לא כתיב ביתרו, כהן
מדן כתיב. אמר ליה, כלא איהו נוד. בקדמיתא זומיו

אחד. בתחלה חמיו של יוסף נקרא כהן און, ואחר כך חמיו של משה – כהן מדן. והכל סוד אחד. שהרי שני אלה, משה ויוסף, עומדים בדרגה של סוד אחד בסוד האות ו"ו, שני וי"ם באחד. ומה שנאמר כהן מדן, סוד זה אשת מדינים. (משה ויוסף בסוד אחד עומדים, וסוד זה ו"ו, שנים כאחד).

דיוסף, כהן און אקרי. ולבתר זמיו דמושה, כהן מדן. וכלא רזא וזדא, דהא אלן תרין משה ויוסף. בדרגא דרזא וזדא קיימין, ברזא דאת ו"ו, תרין ויין כוזדא. ומה דאתמר כהן מדן, רזא דא אשת מדינים. (משה ויוסף ברזא חדא קיימי, רזא דא ו"ו תרין כחדא)

23. הרים ידיו על ראשו רבי אבא ובכה. אמר, אור התורה עולה עתה עד רום הרקיע של הפסא העליון, אחר שישתלק מורנו מהעולם, מי יאיר את אור התורה? או לעולם שישאר יתום ממך, אבל דברי רבנו יאירו בעולם עד שיבא מלך המשיח, ואז כתוב (ישעיה יא) ומלאה הארץ דעה את ה' וגו'.

23. ארים ידיו על רישיה ר' אבא ובכה, אמר, נהירו דאורייתא סלקא השתא עד רום רקיעא דכרסיא עלאה, לבתר דיסתלק מור מעלמא, מאן ינהיר נהירו דאורייתא. ווי לעלמא דישתאר יתום מינך. אבל מלך דמר יתנהירו בעלמא עד דייתי מלכא משיחא וכדן כתיב, (ישעיה יא) ומלאה הארץ דעה את ה' וגו'.

24. וישמע יתרו כהן וגו'. רבי חייא אמר, פסוק זה יש להתבונן בו, בתחלה כתוב את כל אשר עשה אלהים למשה, ואחר כך כתוב כי הוציא ה'. אלא סוד זה את כל אשר עשה אלהים, זה השם שהגן על משה ועל ישראל ולא זו מהם בגלות, ואחר כך השם העליון הוציא אותם ממצרים, שהרי השם הקדוש שהוציא אותם היה בסוד היוכל.

24. וישמע יתרו כהן וגו', רבי חייא אמר, האי קרא אית לאסתכלא ביה, בקדמיתא כתיב, את כל אשר עשה אלהים למשה, ולבתר כתיב כי הוציא ה'. אלא רזא דא את כל אשר עשה אלהים, דא שמוא דאגין על משה ועל ישראל, ולא אתעדדי מנניהו בגלותא. ולבתר, שמוא עלאה אפיק לון ממצרים. דהא שמוא קדישא דאפיק לון, ברזא דיוכלא הוה.

Rabbi Abba rose his hands above his head (higher connection) and cried, saying "the light of the Torah is rising now to the highest levels to the Holy Supernal Throne when my master is no longer in this world, who will bring the light of the Torah. Wow to the world that would be an orphan from you. But the words of my master will shine in the world until the coming of the King Mashiach. Then it said

Isaiah 11:9

"לא-ירעו ולא-ישחיתו, בכל-הר קדשי: כי-מלאה הארץ, דעה את-יהוה, כמים, לים מכסים"

"They will not hurt or destroy in all My holy mountain, For the earth will be full of the knowledge of YHVH As the waters cover the sea."

In the portion of Yitro, we read about the revelation of God on Mount Sinai and the giving of the Torah. We read the Ten Commandments that is the essence of the Torah. They are the aspect of the ten Sefirot that govern everything in Creation.

The study of the Torah reveals the light that is concealed in the Torah and sustains the world. Without it, there's no life in the world because as it says in Proverbs 3:18

"She (the Torah) is a Tree of Life to those who lay hold of her; those who hold her fast (supporters) are called blessed."

Rabbi Shimon was a huge channel in revealing the light of the Torah and without him, the world is like an orphan who lost the support of his father.

Rabbi Abba, who is the scribe of the Zohar, gives comfort by promising that the words of Rabbi Shimon will stay in the world in the book of the Zohar and shine their light

in the world until the coming of Mashiach. Then as the verse above states, “The earth will be filled with the knowledge of YHVH”.

We, the students of Torah through the Zohar and Kabbalah studies, are the emissaries to reveal the light of Mashiach in the world.

The proper way of revealing the light of the Torah is by studying the Zohar.

General study of the moral aspect from the study of Zohar and Kabbalah is good for leading the person into becoming a good sharing person. It helps to remove judgment and negativity from the individual but to reveal light we must use the Torah and Zohar text and study it. This is the aspect of ‘Knowledge of YHVH’.

The numerical value of the Hebrew words for “The earth will be filled with the knowledge of YHVH” is 506. It is the same as “unconditional love” “אהבת חנם” and the first line of the Ana B’Koach “אבג יתץ”.

When many share the same Zohar study (like on the Daily Zohar), it reveals the aspect of unconditional love, which is the highest revelation of Light of Mashiach.

Together with the Daily Zohar, we have the Unity Zohar, that is a living Zohar. Check the website for an explanation on how it works.

We are working on renewing the UnityZohar.com website with new features as well as making it mobile-friendly, including mobile apps. Our progress is slow because we lack the funds. Few of you make donations and we’d appreciate more support helping us do more and faster to increase the light of the Zohar in the world.

Psalms 119:126

“עת, לעשות ליהוה – הפרו, תורתך”

“It is time to act for YHVH, For they have broken your Torah”

25. דָּבַר אֲזוּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמִשְׁחָה, כִּד אֲתַרְבִּי לְנִהְרָא, וְכִד שׁוּיב לִיה מִזִּזְרָבָא דְּפִרְעָה, וְלִישְׂרָאֵל עָמּוּ, דְּכַתִּיב, (שמות ב) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם. וְכַתִּיב (שמות א) וְכֹאשֶׁר יַעֲזוּ אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרוּץ.

26. וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כִּהֵן מִדִּין. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (תהלים קיא) פְּדוּת שְׁלַח לַעֲמֹ צִוָּה לַעֲוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. מַה שׁוֹנָה בְּכָל שְׁאֵר הַפְּסוּקִים, שֶׁבְּכָלם שְׁתֵּי תַבּוּת מֵאֲלָפָא בֵּיתָא, וּבְפָסוּק זֶה וּשְׁלֹאֲחִיּוֹ שְׁלֹשׁ שְׁלֹשׁ אֱלָא כְּדִי לְהַשְׁלִים שְׁשָׁה צְדָדִים בְּאֲלָפָא בֵּיתָא הַזֶּה, זֶה כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ הַגְּאֻלוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, חוּץ מִהַגְּאֻלָּה הָרִאשׁוֹנָה, פְּסוּק אַחֵר כְּנֶגֶד תּוֹרָה נְבִיאִים וְכַתוּבִים, וְהַכֹּל תְּלוּי בְּחֻכְמָה הַזֶּה.

27. פְּדוּת שְׁלֹחַ לַעֲמֹ, כִּד פְּרִיק קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׂרָאֵל, מְגֻלּוֹתָא דְּמִצְרַיִם, וְעַבִּיד לֹאן נָסִין וְגִבּוֹרִין. צִוָּה לַעֲוֹלָם בְּרִיתוֹ, כִּד אֲתָא יִתְרוֹ, וְקַבִּיל לִיה קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקָרִיב לִיה לְפִלּוֹנִיָּה. וּמִתְמַן, אֲתַקְרִיבוּ כָּל

אֵינוֹן זְיֹרִין, תְּזוּזוֹת זָרָפוֹי דְּשִׁכְיָתָא, מִתְמָן וּלְהִלָּאָה, תַּחַת בְּנָפִי הַשְׁכִּינָה. מִשָּׁם וְהִלָּאָה, קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. שְׁהָרִי אֵז הַתְּקַדְּשׁ שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהָרִי (מַהֲצֵד הָאֲחֵר) מִתְקַדְּשׁ שֵׁם הַקָּדוֹשׁ, בְּשִׁנְשָׁבֵר וְנִכְפָּה הַצֵּד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שֶׁהָיָה בִּיתְרוֹ.

קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. דְּהָא כְּדִין אֲתִקְדֵּשׁ שְׁמִיָּה דְּקוֹדֵשׁ אַ בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא (מַסְטָרָא אַחֲרָא) יִתְקַדֵּשׁ שְׁמָא קְדִישָׁא, כֹּד אֲתִבְר, וְאֲתִכְפֵּיָא סְטָרָא אֲזוּרָא, כְּמָה דְּהָיָה בִּיתְרוֹ.

Exodus 18:1

“וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן, חֹתֵן מֹשֶׁה, אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה, וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: כִּי-הוֹצִיא יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרָיִם”

“Jethro, the priest of Midian, Moses’ father-in-law, heard of all that God (אֱלֹהִים, Elohim) had done for Moses and for Israel his people, how YHVH had brought Israel out of Egypt.”

Exodus 2:24

“וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים, אֶת-נַאֲקָתָם”

“And God (אֱלֹהִים, Elohim) heard the voice of their suffering”

God (אֱלֹהִים, Elohim) is the name of God that represents the control over Malchut. It gave protection to Moses and the Israelites and stayed with them during the exile. YHVH is the supernal name that comes from Binah and the force that brought the Redemption, taking the Israelites out of Egypt.

Psalms 111:9

“פְּדוּת, שְׁלַח לְעַמּוֹ- צְוָה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ”

“קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ”

“He sent redemption to his people; he has commanded his covenant forever. Holy and awesome is his name!”

The Redemption is for the Israelites and the covenant stands forever. The Zohar reveals that Jethro converted and joined the covenant between God and his people. God accepted Jethro because he broke the hold of the other side over him and sanctified God’s name.

There are many ‘Jethros’ in the world that now have the opportunity to join the covenant God made with the fathers of all Israelites and merit the Final Redemption. There are also many more Israelites souls that because of their correction process had to be born far from the root of their souls. The light of the Zohar calls them home as a lighthouse gives direction to vessels sailing over ‘troubled’ waters. Those who rely on their own individual ‘life savers’ (money, property) can not have guaranteed safety because there are many ‘predators’ (negative side) that can take away everything they may have in an instant (losing faith).

The best protection is to be on a big vessel with great protection. The Zohar is our Noah’s Ark and can save us from the flood of negativity that spreads in the world nowadays.

Those who accept the ways of the Torah and the study of the Zohar join the covenant like Jethro did. They receive a spiritual level that is higher than one who was born as a Jew. The Zohar teaches us that conversion breaks the negative side and the world benefits from weakening it.

The sages teach us that a person who is asked to do good and follow the request has greater merit than the one who did the same without being asked. The reason as we just learned is that those who are naturally good, don’t have a fight with negativity when they go for the action. Those who are asked to do good, have to fight the evil

inclination that raises the will to refuse the request. That brings a greater revelation of light.

According to the Holy Ari, everyone has the soul level of Nefesh but converts receive the soul level of Ruach, which is much higher.

28. וישמע יתרו וגו', וכי יתרו שמע וכל עולם לא שמעו, והא כתיב, (שמות טו) שמעו עמים ירדון. אלא, כל עולם שמעו, ולא אתברו, ואיהו שמע ואתבר, (דף ס"ח ע"ב) ואתכפיא מקמיה דקודשא בריך הוא, ואתקרב לדוולתיה.

29. רבי אבא אמר, בכמה אתר תניין, דקודשא בריך הוא, כל מה דעבד לעילא ותתא כלא איהו קשויט, ועובדא דקשויט. ולית לה מלה בעלמא דבשי בר נש לדוויא ליה מניה, ולאנהא ביה קלנא, דהא כלהו עובדא דקשויט אינון, וכלא אצטריך בעלמא.

30. דהא זמנא זנדא, הוה ר' אלעזר אויל בארזא, והוה אויל עמיה ר' זוקיה, זמו זנד זוויא, קם ר' זוקיה למקטליה. אמר ליה ר' אלעזר, שביק ליה לא תקטליה. אמר ליה, והא מלה בישא איהו, דקטיל בני נשא. אמר ליה לר' זוקיה, והא כתיב (קהלת י) אם ישור הנזש בלא לזש. לא נשיך זוויא לבר נש, עד דלזשין ליה מלעילא, ואמרי ליה זיל קטיל ליה לפלניא.

Exodus 18:1

”וישמע יתרו כהן מדין“

“Jethro, the priest of Midian, Moses' father-in-law, heard”

The other nations of the world heard what God did to Egypt and how he took the Israelites out from slavery to freedom but did nothing like Jethro.

Exodus 15:14 (From שירת הים, the Song the Sea)

”שמעו עמים, ירגזון; חיל אחר, ינשכי פלשת“

“The peoples have heard, they tremble; Anguish has gripped the inhabitants of Philistia.”

The difference between Jethro and the rest of the world is that Jethro heard about the miracles of YHVH, broke his connection to the other side and came to God and Moses. Rabbi Abba explains that everything that God does has a perfect reason. There's nothing unnecessary in the world. He tells a story about Rabbi Hizkiah and Rabbi Elazar that while they were walking they saw a snake. Rabbi Hizkiah wanted to kill the snake because snake kills people but Rabbi Elazar stopped him explaining that the snake doesn't kill anyone until he is told specifically which person to kill.

Ecclesiastes 10:11

”אם-ישך הנחש, בלוא-לחש“

“If the snake bites before being told”

The Zohar brings the story of the snake immediately after ‘Jethro heard’ to teach us an important spiritual principle. When we see, hear or experience a sign that comes from God then we should follow it.

Since we are governed by the system of the Tree of Knowledge Good and Bad and experience this world with the five senses that can easily mislead us, we should be careful when reading ‘signs’.

We can immunize ourselves from receiving false signs by following several important steps.

- o – Connecting to the Zohar with complete faith and trust in God (Read DZ 1715 <https://dailyzohar.com/daily-zohar-1715/>), Proverbs 3:5,6 “Trust in YHVH with all your heart, and do not lean on your own understanding. In all your ways acknowledge him, and he will make straight your paths.”

With that, we can achieve a higher level of messages through dreams, visions and other ‘messengers’. The Zohar purifies our spiritual channels.

- o – Protect your eyes from looking at negativity. Avoid looking at anything with jealous eyes. It corrupts the channel and in most cases, the signs that you see will most probably lead to a negative outcome. Avoid TV stories and news about crimes.
- o – Speak only truth and you will hear only truth. If you gossip a lot or curse others then don’t trust verbal messages. Same with listening to gossip.

Avoid negative people and environments. If the place is already negative then nothing good comes out. If you find yourself in such a place the message is to run away quickly (read previous DZ).

- o – Disconnect from the desire for the self-alone.

Trust messages that lead to positive outcomes, where there is work to do. Jethro had to go through a process, breaking his connections as a priest on the other side before going to Moses.

If it’s easy to do and no obstacles on the path then it’s from the other side and the outcome could be negative sooner or later.

Remember that the negative side won’t give you ‘trouble’ following the wrong path.

31. וְלִזְמַנֵּן כְּמוֹת דְּעֵבִיד הָאֵל, הָכִי נִמְי שְׂזִיב לְבַר נֶשֶׁ, מְמֻלֵּן אֲזֶרְנִין, וְעַל יְדֵי אֲרוּזֵי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא נִסָּא לְבִנֵי נֶשָׁא, וְכֻלָּא בִידָא דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא תִלְיָא, וְכֻלָּא אִיהוּ עוֹבְדֵי יְדוּי, וְאַצְטְרִיךְ עֲלֵמָא לְהוּ, וְאִי לָאו דְּאִצְטְרִיךְ לֹון עֲלֵמָא, לָא עֵבֶד לֹון קוֹדֶשׁא 31. וְלִפְעָמִים כְּמוֹ שְׁעֶשֶׂה זֶה, כִּף גַּם מִצִּיל אֶת הָאָדָם מִדְּבָרִים אֲחֵרִים, וְעַל יְדֵי מְרַחֵשׁ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נֵס לְבִנֵי אָדָם, וְהַכֵּל תִּלְוִי בִידָא דְּקוֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַכֵּל מַעֲשֵׂי יְדֵי. וְצָרִיךְ אוֹתָם הָעוֹלָם. וְאִם הָעוֹלָם לֹא הָיָה צָרִיךְ אוֹתָם, לֹא הָיָה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה

אותם. ולכן לא צריך אדם לנהג בהם קלון בדברי העולם. בדבריו ומעשיו של הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה.

ברוך הוא. ועל דא לא בעי בר נש לאנהג בהו קלון במלוי דעלמא. במלוי ובדודי הקודש בריך הוא על אונת כמה וכמה.

32. פתח ואמר, וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וירא אלהים – זה אלהים חיים. וירא – שהסתכל להאיר להם ולהשגיח עליהם. את כל אשר עשה – הכל בכלל אחד, מעלה ומטה. והנה טוב – זה צד הימין. מאד – זה צד השמאל. והרי פרשוה, טוב – זה מלאך החיים. מאד – זה מלאך המוות. והכל סוד אחד. סוד הוא לאותם שמתבוננים בסוד החכמה.

32. פתח ואמר, (בראשית א) וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד. וירא אלהים: דא אלהים חיים. וירא: דאסתכל לאנהג לון, ולאשגוזא לון. את כל אשר עשה כלא בכלל וזדא, עילא ותתא. והנה טוב: דא סטרא דימינא. מאד: דא סטרא דשמאלא, והא אוקמוה, טוב: דא מלאך חיים מאד: דא מלאך המוות. וכלא רזא וזדא. רזא הוא, לאינון דמסתכלי ברא דיוכמתא.

We learned previously that even a deadly creature like the snake is part of God's creation and it has a purpose in this world.

The Zohar explains that God uses these negative creatures also to do miracles for people. We should respect every creature and every action of God because there is a reason for everything otherwise God would have not created it.

Genesis 1:31

”וירא אלהים את-כל-אשר עשה, והנה-טוב מאד; ויהי-ערב ויהי-בקר, יום הששי”

”And God saw everything that he had made, and behold, it was very good. And there was evening and there was morning, the sixth day.”

This verse comes after God completed his work on the sixth day. The Zohar explains that “And God Saw” is the aspect of Binah that is the creative force and the watching eye over creation. “Everything that he made” is the aspect of upper and lower, heavens and earth.

“It was very good” is the aspect of Right and Left, Good and Evil, Life and Death.

It was “very good” because the Created had everything in it.

Our lives are full of good and bad and at the same time, God provided for us all the answers that we need to complete our purpose in life.

33. וירא אלהים את כל אשר עשה (בראשית א). בכל מעשה בראשית כתוב וירא אלהים כי טוב, וכאן – וירא אלהים את כל אשר עשה. אלהים למטה שולט על התחתונים, אלהים למעלה שולט על העליונים. זהו סוד של אלהים חיים, (דבר אחר, הכל הוא אלהים חיים) שמאיר ומדליק כל אותם מקורות עליונים ותחתונים, ומשם יוצאים כל אותם אורות להאיר.

33. וירא אלהים את כל אשר עשה. בכל עובדא דבראשית, כתיב, וירא אלהים כי טוב, והכא וירא אלהים את כל אשר עשה. אלהים לתתא, שליט על תתא. אלהים לעילא, שליט על עלאי. דא איהו רזא דאלהים חיים, (נ"א דבר אחר כלא איהו אלהים חיים) דאנהיר ואדליק כל אינון בוצינין עלאין ותתאין, ובמתמן נפקין כל אינון גהורין לאנהגרא.

34. במבטא שבמבטים נרשם רשם אחד שלא נראה ולא התגלה אותו רשם רשום ולא רשום. בעלי התבונה ועינים פקוחות לא יכולים לעמד בו. הוא קיום הכל. אותו הרשם

34. תוספתא בטמירו דטמירין, אתרשים רשימו זוד, דלא אתווי ולא אתגליא. ההוא רשימו, רשים ולא רשים. מארי דסכלתנו, ופקוזין דעינינו, לא יכלין

הוא קטן, שלא נראה ולא התגלה. עומד
ברצון לקיים הכל. לקבל מה שמקבל ממה
שאין בו רשם ולא רצון, שלא נראה.

למיקום ביה. איהו קיומא דכלא. ההוא רשימו איהו
ועיר, דלא אתוויא ולא אתגליא. קיימא ברעותא,
לקיימא כלא. לנטלא מה דנטלא, ממה דלית ביה
רשימו, ולא רעותא, דלא אתווי.

35. אותו הרשם רוצה לבסות את עצמו,
ועושה אותו לעצמו להטמן בו היכל אחד.
אותו היכל מוציא אותו מעצמו, ומותח אותו
במתיחה גדולה ורבה לכל הצדדים, מכבד
אותו בלבושי כבוד, ופותח לו חמשים
שערים.

35. ההוא רשימו בעא לאוויא גרמיה, ועביר ליה
לגרמיה, לאתטמרא ביה, וזר היכלא. ההוא היכלא
אפיק ליה מגרמיה, ומתוז ליה במתיזוז רב וסגיא לכל
סטרין, אוקיר ליה בלבושי יקר, פתוז ליה זמשיין
תרעין.

Genesis 1:31

“וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה”

“And God saw everything that he had made...”

The verse states “וַיֵּרָא אֱלֹהִים” “And God (Elokim) saw”. The Zohar explains that this is ‘Elokim Haim’ that is ‘God of Life’ and Rabbi Ashlag adds “which is Binah”.

There is Elokim above, which is Binah, and Elokim below that controls the level of Malchut.

The Zohar explains that there is a concealed force that is so small that is neither revealed nor can be seen. It has and it doesn’t have an energy signature. It is the force that holds existence in its dynamic state. It also has the will to sustain everything in creation.

This force receives a force that can not be described. From within itself, it created a vessel that is stretched enormously to all sides and opens 50 gates.

This is somewhat difficult to understand unless you are familiar with the Big Bang theory that explains how the world was created. (http://en.wikipedia.org/wiki/Big_Bang).

We can easily find similarities between the theory and what the Zohar reveals.

The Big Bang Theory explains that the world was created from a singular point with the explosion that started from one atom.

I watched Prof Neil deGrasse Tyson describing the beginning of the Big Bang. He said that at the very beginning there were particles canceling each other like matter and antimatter. That was the moment after the thought of the Endless began to manifest and became matter. The vessel couldn’t be created initially because the light of the Endless had to go through several steps to reduce its energy in order to have a ‘vessel’ that can exist as matter in the created world. The initial particles became ‘corrupted’, meaning turning from photons particles to atoms and matter. The created universe began to stretch in all directions and continued to stretch far into the future.

We should know that our solar system may look like we have a steady sun in the middle and eight planets in its orbit, but the fact is that the entire solar system is moving in space at high speed. I saw calculation running between 12 to 144 miles per second.

I believe that the Holy Ari gathered some of his revelations about the ‘middle point’ of Creation from this part of the Zohar.

For us, the students of Kabbalah, it’s a moment to be in awe to the Zohar revelations as well as to the amazing Holy Ari. He described the Big Bang about 400 years before the scientists did that. They had tools to measure the expansion of the universe, but the Ari had only the Zohar.

The benefits we draw from this Zohar is a connection to spiritual roots that benefit our soul. Studying science is important and useful in this world but it only satisfies the conscious mind.

36. לָלוּ בָּנוּ, אֶתְטַמֵּר וְאֶתְגַּזֵּיז הָהוּא רְשִׁימוֹ. כִּיּוֹן דְּאֶתְגַּזֵּיז בֵּיהּ, וְעַל בְּגִייהּ, אֶתְמַלֵּא נְהוּרָא. מִהָהוּא נְהִירוֹ, נִבְעֵין נְהוּרִין, וְנִצּוּצֵין נִפְקִין מֵאֵינוֹן תְּרַעִין, וְנִהְרִין כָּלָא.

36. לפני ולפנים נטמן ונגנז אותו רשם. כיון שנגנז בו ונכנס לתוכו, מתמלא באור. מאותו האור נובעים אורות, וניצוצות יוצאים מאותם השערים, ומאירים הכל.

37. הָהוּא הֵיכְלָא אֶתְזוּפִיָּא בְּשִׂית יְרִיעָן. אֵינוֹן שִׂית יְרִיעָן, אֵינוֹן זִמְשֵׁ. לָלוּ בָּנוּ אֵינוֹן יְרִיעָן, קִיָּמָא זֹד יְרִיעָא מִרְקָמָא, בְּהָהוּא יְרִיעָה אֶתְזוּפִיָּא הָהוּא הֵיכְלָא, מִנִּיהּ אֲשִׁזּוּ וְזוּמָא לְכָלָא.

37. אותו היכל מבסה בשש יריעות. אותן שש יריעות הן חמש. לפני ולפנים אותן יריעות עומדת יריעה אחת רקומה, ובאותה היריעה מתבסה אותו ההיכל, ממנו משגית ורואה הכל.

38. הָהִי הֵיכְלָא אִיהוּ פְּקִיזָא דְּעִינִין, דְּלָא נִיִּים. אִיהוּ אֲשִׁזּוּ תְדִיר לְאִנְהָרָא לְתַתָּא, מִזֵּו נְהִירוֹ דְּהָהוּא רְשִׁימוֹ. הָהוּא סְכֻלְתָּנוּ, זִכְמָתָא טְבִירָתָא, רְעוֹ דְּרַעוּתִין (ס"א בעו דבעותין) הִי גָזִיז וְטְבִיר, וְלָא אֶתְגַּלֵּא, קִיָּמָא וְלָא קִיָּמָא. בְּרִיךְ הוּא מְטְבִיר דְּטְבִירֵוּ, בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמָא וְלְעֵלְמֵי עַד אֲמֵן. (ע"כ תוספתא)

38. ההיכל הזה הוא פקיתת העינים שלא ינום. הוא משגית תמיד להאיר למטה מתוך האור של אותו הרשם. אותה תבונה, חכמה נסתרת, רצון הרצונות, (בקשת הבקשות) היה גנז וטמון, ולא התגלה, עומד ולא עומד, ברוך הוא מהמכוסה שבמכוסים ברוך הוא לעולם ולעולמי עד, אמן. (ע"כ התוספתא)

The Zohar continues here to reveal the process of creation and how Keter and the world of Atzilut came to be.

This is the study of the Tree of Life, how it came to be from the thought of the Creator, which is the Endless Light through the forming of the four worlds and the system of the Ten Sefirot.

The Holy Ari explains the process before the Big Bang. The Creator, Blessed be He, raised a 'desire' to create a place to build a special 'home' for his created beings. A place with a spiritual system that is an extension of him. In this place, he would build physical worlds and bestow on his special beings the ability to control their environment and be like him.

Before Creation, there was only simple light that filled all of existence. Since we cannot define it or know anything about it we call it the Endless, Blessed be He.

To create this "place" "המקום", the Endless light distanced himself (it's light) from a middle point, equally to all directions. This process created an empty sphere "חלל ריק" The 'emptiness' of this space was not void of light but it was a state where the light was concealed in a system and a process. To understand this principle we should look at the sun as a source of Light. We cannot come too close or look at it directly. Its light cannot be seen in space but we know that it exists everywhere and is reflected from anything that comes under its light.

The creation of the empty space is called 'Tzimtzum' and the literal meaning of this word is 'reduction' or 'restriction'. The Endless light reduced its presence in the sphere to make a place where his forces could be revealed through the system of the Ten Sefirot.

The light that moved out of the sphere created a state of darkness that is the root of the forces of lack and judgment. The lack of light also created something that was never there before—the vessel.

When we have something and lose it, we experience a lack that creates a vessel. The vessel is the expression of the desire to restore the light that was in it before.

The benefit of this aspect of Creation is that now, we can have desires and a driving force to fulfill our vessels.

Genesis 1:31

“וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה”

“And God saw everything that he had made...”

The Hebrew word “וַיֵּרָא” “and saw” has the numerical value of 217. It is the combination of ‘light’ אור (n. 207) and י (n.10) that represent the 10 Sefirot and the vessel.

39. תא וזוי, יתרו הוא דיהב עיטא למשה, על תקונא דדינין, הכי אצטרף. ורוא דא דאודי ליה לקודשא בריך הוא, וסדר קביה תקונא דדינין, לאוואה מה דכתיב, (דברים א) כי המושפט לאלהים הוא, ולא לסטרא אזורא. ודינין לישראל אתייהבו, ולא לאזורא, דכתיב, (תהלים קמז) וזקיו ומושפטיו לישראל. ותא וזוי, לא ינהיג בר נשי קלנא באזורא, ובמלה דהדייטא, מלה (דף ס"ט ע"א) איהו. דהא במשה כתיב, וישמע משה לקול וזותנו וגו'.

40. וישמע יתרו וגו'. פתח ואמר (תהלים יח) על בן אודך בגוים ה' וישמע אומרה. דוד המלך אמר את זה ברוח הקדש בשעה שראה שכבוד הקדוש ברוך הוא לא עולה בעליה ולא מתכבד בעולם, אלא מצד שאר העמים ואם תאמר, הרי הקדוש ברוך הוא לא מתכבד בעולם אלא משום ישראל – כן זה ודאי, שהרי ישראל הם היסוד של הנר להאיר, אבל כששאר העמים באים ומודים לו בשעבוד הכבוד של הקדוש ברוך הוא, אז נוסף יסוד הנר ומתחזק על כל מעשיו בחבור אחד, ושולט הקדוש ברוך הוא לבדו מעלה ומטה.

40. וישמע יתרו וגו'. פתח ואמר (תהלים יח) על בן אודך בגוים יי' ולשמך אומרה. דוד מלכא אמר דא ברוח קדשא, בשעתא דזמא, דהא יקרא דקודשא בריך הוא, לא אסתליק בסליקו ולא אתיקרא בעלמא, אלא בסטרא דשאר עמין. ואי תיבא, הא קודשא בריך הוא לא אתיקר בעלמא, אלא בגינייהון דישראל. הכי הוא ודאי, דהא ישראל אינון הוי יסודא דשרגא לאנהרא, אבל כד שאר עמין אתאן ואודן ליה, בשעבודא דיקרא דקודשא בריך הוא, כדן אתוסף יסודא דשרגא, ואתתקף על כל עובדי. בזבורא ודא, ושלט קודשא בריך הוא בלחודדי עילא ותתא.

Jethro heard about the miracles that the Israelites experienced leaving Egypt and came to Moses with Zipporah, Moses's wife, and their children.

Exodus 18:10

“ויאמר, יתרו, ברוך יהוה, אשר הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה: אשר הציל את-העם, מתחת יד-מצרים”

“Jethro said, “Blessed be YHVH, who has delivered you out of the hand of the Egyptians and out of the hand of Pharaoh and has delivered the people from under the hand of the Egyptians.”

Jethro blessed YHVH and connected himself to the Israelites and their faith. Because of that, he could give Moses advice on how to control the judgment process in the camp of Israel, and Moses listened to him.

Exodus 18:24

“וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה, לְקוֹל חֹתָנוּ; וַיַּעַשׂ, כֹּל אֲשֶׁר אָמַר”

“So Moses listened to his father-in-law and did all that he had said.”

The Zohar teaches us to respect and listen to every person even if that person seems to be below our level. If we know that the person is honest and connected to the system of YHVH then we can consider him a messenger of the Light and follow his message.

The Light comes through many channels to the world. God sends us messages and we should pay attention to all of them. If we don't open ourselves, we may miss great messages that could help us greatly in our correction process.

41. כְּזוֹנָא דָּא, כָּל עֲלָמָא, דְּזוּיָלוּ וְאִמְתָּא נָפַל עֲלֵיהּוּ מִקָּבִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְכִינן דְּאֵתָא יִתְרוֹ, דְּאִיהוּ כּוּמְרָא עֲלָאָה, דְּכָל טַעוּנָא אֲזוּרְגִין, כְּדִין אֲתַתְקַף וְשְׁלִיט יִקְרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל כָּלָא.

41. בְּמוֹ זֶה כָּל הָעוֹלָם, אִימָה וּפְחַד נָפַל עֲלֵיהֶם מִלִּפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. בֵּין שָׂבָא יִתְרוֹ, שֶׁהוּא בָּמַר עֲלִיזָן שָׁל כָּל יִתְרֵי הָאֱלִילִים, אִזְ הִתְחַזַּק וְשָׁלַט בְּבוֹד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַכָּל.

42. בְּגִין, דְּכָל עֲלָמָא, כִּד שְׁמַעוּ שִׁמְעָה גְבוּרְתִּיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, זָעוּ. וְכִלְהוּ הָיוּ מִסְתַּכְלָן בִּיתְרוֹ, דְּאִיהוּ זֻזְבִּים וְרַב מִמְּנָא דְּכָל טַעוּנָא דְּעֲלָמָא, בֵּין דְּזוּבּוּ, דְּאִיהוּ אֵתָא וּפְלֹז לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאָמַר עֲתָה יִדְעָתִי כִּי גְדוֹל יְיָ מִכָּל הָאֱלֹהִים, כְּדִין כָּלְהוּ אֲתַרְזֻקוּ מִפּוֹלְזוּגִיהוֹן, וַיִּדְעוּ דְּלִית בְּהוּ מִמֶּשֶׁה. כְּדִין אֲתַיִיקַר יִקְרָא דְּשִׁמְא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּכָל סְטָרִין. וְעַל דָּא אֲתַרְשִׁים פְּרַשְׁתָּא דָּא בְּאֲזִיזָתָא, וְשִׁירֹתָא דְּפִרְשִׁתָּא הוּא בִּיתְרוֹ.

42. מִשּׁוֹם שֶׁכָּל הָעוֹלָם, בְּשִׁשְׁמַעוּ שְׁמַע גְבוּרְתּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, זָעוּ. וְכָלֵם הָיוּ מִסְתַּכְלִים בִּיתְרוֹ שֶׁהוּא חָכֵם וּמִמְנָה גְדוֹל שֶׁל כָּל אֱלִילֵי הָעוֹלָם. בֵּין שָׂרָאוּ שֶׁהוּא בָּא וְעוֹבֵד לְקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאָמַר עֲתָה יִדְעָתִי כִּי גְדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים, אִזְ כָּלֵם הִתְרַחֲקוּ מִעֲבוּדוֹתֵיהֶם וַיִּדְעוּ שֶׁאֵין בָּהֶם מִמֶּשֶׁה, וְאִזְ הִתְכַּבֵּד בְּבוֹד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל הַצְּדִידִים. וְלִכְּן נִרְשְׁמָה פְּרָשָׁה זוֹ בַּתּוֹרָה, וְרֹאשִׁית הַפְּרָשָׁה הִיא בּוֹ, בִּיתְרוֹ.

43. יִתְרוֹ זוּד מוֹזְכִּימִין דְּפִרְעָה הוּא. תִּלְתּ זֻזְכִּימִין הָיוּ לִיהּ לְפִרְעָה, זוּד יִתְרוֹ, וְזוּד אִיּוֹב, וְזוּד בָּלְעָם. זוּד יִתְרוֹ: דְּכָל הוּא פּוֹלְזוּנָא וּמִמְּנָא וְשִׁמְשָׁא וְכִכְבָּא דְּשְׁלִיט עַל שׁוֹלְטָנִיָּה, דְּכָל הוּא יִדְעַ פּוֹלְזוּנָא דְּאֲתַזוּזִי לִיהּ, וְהָהוּא שְׁמוּשָׁא דִּלִּיָּה. בָּלְעָם, הוּא זֻרְשָׁא בְּכָל מִינֵי זֻרְשִׁין בֵּין בְּעוֹבְדָא בֵּין בְּמִלְּהָ.

43. יִתְרוֹ הִיא אֶחָד מִחֲכָמֵי פִרְעָה. לְפִרְעָה הָיוּ שְׁלֹשָׁה חֲכָמִים – אֶחָד יִתְרוֹ, וְאֶחָד אִיּוֹב, וְאֶחָד בָּלְעָם. אֶחָד יִתְרוֹ – שְׁלֹא הִיָּתָה עֲבוּדָה וּמִמְנָה וְשִׁמְשׁ וְכֻכַּב שְׁשׁוּלֵט עַל שְׁלֹטוֹנוֹ שְׁלֹא הִיא יוֹדֵעַ הָעֲבוּדָה שְׂרָאוּיָהּ לוֹ וְאוֹתוֹ הַשְׁמוּשׁ שָׁלוּ. בָּלְעָם הִיא מִכְשֵׁף בְּכָל מִינֵי כְשָׁפִים, בֵּין בְּמַעֲשֵׂה בֵּין בְּדַבּוּר.

When the world heard about the miracles that lead to the Exodus, they trembled and feared YHVH. When Jethro, who was the high priest of all pagans, accepted YHVH and came to worship him with the Israelites, all respected YHVH.

When Jethro declared that YHVH is greater than all gods, the world left their paganism and idols.

Jethro 18:11

“עתה ידעתי, כי גדול יהוה מכל האלהים”

“Now I know that YHVH is greater than all the gods”

Mezake Harabim The Zohar tells us that because of Jethro’s ‘conversion’, this story is included in the Torah, and the portion is named after him. In this portion, we also read the Ten Commandments.

One of the great spiritual merits is when one person helps others come to the correct spiritual path of YHVH.

Nowadays, we have many spiritual paths that teach high morality and caring for other human beings. They are good but most of them do not connect to YHVH.

Being a good sharing and caring person is only the Malchut aspect of spirituality. It is good but without connection to YHVH, as we do through the Torah study through the Zohar, the nice small vessel of a good person can not be nourished and grow to its high potential.

When you study Zohar and share your studies, you gain spiritual merits because each person you bring in becomes an extension of your spiritual being. If one failed on the path and caused many to fall after him then he destroys the vessel he previously built. Understanding the power and the system of YHVH in this world, which is the Tree of Life, is very important to achieve spiritual unification and revealing Light in the individual life and the world. Learn this and pass it on to others to earn great merits in this life and for the world to come.

44. איוב הוה דווייל בדוויילו, ובההוא דוויילו הוה עקרא דיליה, בגין דמלה דלעילא, בין דקדושה, בין דסטרא אחרא, לא יכיל בר נש לאמשיכא רוזא דלעילא לתתא ולמקרב גביה, אלא בדוויילו. ויכוין לביה ורעותיה בדוויילו ותבירו דלבא, וכדין ימשיך לתתא רוזא דלעילא ורעותא דאצטריך.

45. ואי לא ישיי לביה ורעותיה בדוויילו לשהוא סטרא, לא יכיל לאתדבקא ביה רעותיה, בר להגי טופסי דקיקין, ולא בכלהו בגין דאית בהו שלטון, דאצטריך לגביהו, רעותא דלבא ודוויילו. כל שכן אינון מלין עלאין, דאצטריך דוויילו ואימתא ורעותא יתיר.

46. יתרו אצטריך פולוניה דההוא סטרא תדיר, בין בזמנא דאצטריך ליה לבר נש, בין בזמנא דלא אצטריך ליה, בגין דההוא סטרא יהא דביק לגביה, בשעתא דאצטריך ליה. בלעם אתדבק באינון ורשין, כמה דאתמר.

Jethro was one of Pharaoh’s advisers together with Balaam and Job. Jethro knew all that is needed to know about the forces that control this world. Balaam was a wizard, a sorcerer who could do magic by actions and spoken words. Job had the power of

spiritual connection. He could draw down all kinds of forces from the pure and impure system.

Relating to the power of Job, the Zohar explains that the desire and consciousness should be aligned with the spiritual level one desires to connect to. If not then the connection is incomplete and minimal.

Spiritual levels are not like a street address that you can program your GPS to get there. It's about setting up heart and mind together building a consciousness that could ascend the soul to that level and 'absorb' that energy or use it for further elevation or send it to another soul.

47. איוב בסג'א דההוא דזויל דיליה אהדר במצרים למדוןל מקמיה דקודשא בריך הוא, כד זומא אינן גבורן ונסין, דעבד קודשא בריך הוא במצרים. יתרו, לא אהדר בכל דא, עד דנפקו ישראל ממצרים, וכל אינן קשרין וטפסין דקשירו מצראי, לא הוו כלום, ונפקו. ולבתר דטבע לון בימא, כדן תב, ואהדר לפולגונא דקודשא בריך הוא.

48. בלעם לא תב, ולא אהדר, דטנפא (נ"א דטפא) דסטרא אזורא הוה מתדבק ביה, ועם כל דא אסתכלותא דמרזיק הוה מסתכל, בגו ההוא טנפא (א"א טפא) ואתדבקותא דסטרא אזורא. דהא בסטרא אזורא אית גהירו דקיק זוד, דגהיר סוזגיה, כמה דאת אמר (יחזקאל א) ונגה לו סביב. ודא אסתכלותא ועיר (ועל דא) הוה מסתכל מרזיק, ולא בכלהו מלין.

49. וכד הוה מסתכל מלה ועיר מההוא גהירו, כבתר כותלא הוה, אמר ולא ידע מאי קאמר. והוה מסתכל בההוא גהירו בסתימו דעינא, ואתגלגל עינא, וזוי בר גש גהורא סתימא, ולא זוי. ורזא דא (במדבר כד) שתום העין, ואוקמוה שתום: שתום, וכלא זוד.

When Job saw the power of YHVH in Egypt he converted immediately. Jethro didn't convert until he saw the Israelites leaving Egypt and the Egyptians drowning in the sea. Balaam had a deep connection with the impure system of the other side and didn't even consider conversion to faith in YHVH.

Job was connected to the spiritual system with heart and mind and was affected immediately. Jethro was a wise astrologer and he waited to see everything unfold before he transformed himself to complete faith in YHVH.

Numbers 24:3

”וישא משלו, ויאמר: נאם בלעם בנו בער, ונאם הגבר שתם העין”

“He took up his parable, and said, “Balaam the son of Beor says, the man whose eye was closed says;”

The Torah says that one eye of Balaam wasn't open to view this world. The Zohar explains that he used the small light that feeds the other side to see into the future. His vision was corrupted and even if he saw some truth, it was mostly covered by false and impure images like in most dreams.

What type is your faith?

1. I feel the Light in my heart and mind (Job)
2. I need to learn and see the outcome to believe (Jethro)
3. I believe I can see some light and I want to use it for my personal gains (Balaam)

If you are between 1 and 2 then you have good faith.

If you are 1 then you achieve complete faith and see the Light in everything.

If you are number 3 then ask yourself "why am I reading this?"

50. דָּהָא לִית סִטְרָא אֲזִירָא, דְּלִית בֵּיה (דף ס"ט ע"ב) זְהִירו דְּקִיק וְעִיר מִסִּטְרָא דְּקְדוּשָׁה, כְּנֻנָּא דְּרוּב וּלְמִין, דְּבִסְגִיאוֹת תְּבִנָּא, אִית זֹד וְרַעֲיָנָא דְּזוּטִין. בַּר אֱלִין טַפְסִי דְּקִיקִין וְזִצִּיפִין, דְּכִלְהוּ מִסָּאֲבֵי יְתִיר. וּבְהוּ הָוָה בִּלְעָם יוֹדֵעַ.

51. זָכָאָה זְוִלְקִיָּה דְּמִשָּׁה, דְּאִיהוּ לְעִילָא בְּכָל קְדוּשִׁין עֲלָאִין, וְאַסְתַּכֵּל, בְּמָה דְּלֹא אֲתִיָּהֵב רִשּׁוֹ לְבַר זֵשׁ אֲזִירָא בְּעִלְמָא לְאַסְתַּכֵּל. וּכְמָה דְּבִלְעָם הָוָה זְוִי זְהִירו דְּקִיק כְּמִבְתֵּר כּוֹתֵלָא, מִגֹּז הֵהוּא סִטְרָא אֲזִירָא. אוּף הָכִי מִשָּׁה, מִגֹּז זְהִירו עִילָאָה רַב וְסָגִי, הָוָה זְוִי לְתַתָּא כְּמִבְתֵּר כּוֹתֵלָא, זֹד וְזִשּׁוּכָא דְּקִיק, דְּאֲתִיָּוִי לִיה. וְלֹא בְּכָל זְמָנָא, כְּמָה דְּבִלְעָם לֹא הָוָה מִסְתַּכֵּל הֵהוּא זְהִירו בְּכָל זְמָנָא.

52. זָכָאָה זְוִלְקִיָּה דְּמִשָּׁה זְבִיָּאָה מְהִימָנָא, מַה כְּתִיב בֵּיה, (שמות ג) וַיֵּרָא מִלְּאָךְ יְיָ אֱלֹהֵי בְּלַבַּת אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. הַסֵּנֶה וְדָאִי הָוָה בְּגֹז הֵהוּא קְדוּשָׁה וְאַתְדַּבֵּק בֵּיה. דְּכִלְא אֲתַדַּבֵּק דָּא בְּדָא, טְהוֹר וְטָמֵא, לִית טְהוֹר אֱלָא מִגֹּז טָמֵא.

Moses was connected directly to the upper three sefirot and he could see and connect to the Light. He didn't need faith to make spiritual connections because he knew everything. When he was invited to remove his shoes at the event of the 'burning bush' (Exodus 3:5), God elevated him to a place where they could communicate beyond the level of regular human beings. That place was 'Da'at', meaning 'Knowledge'. That implies a connection above the lower seven sefirot.

Moses was blessed because he saw only Light. Sometimes he could see a little darkness. Balaam was on the opposite side. He was on the level of Da'at of the negative side and he saw darkness and sometimes a small light.

Moses could overcome all challenges and commanded the world of Malchut. He could be a messenger of God to bring all the plagues on Egypt and he could also be the one who brought the Torah to the Israelites and the entire world.

Our connection to Moses is through the Zohar and the more we study it, the higher we go. With time and effort, we see the Light in everything and darkness is pushed away to a distance.

Some people make efforts to ascend but they are pulled down because of past mistakes and Tikkun from previous lives. As they climb the 'ladder' of the Zohar they'll see more Light and less darkness.

Imagine you are flying through heavy clouds and it feels as if your plane is about to break. It's dark all around and you are stressed. When you keep putting efforts to continue ascending through the clouds, it becomes clearer, light is as far as the eyes can see and it's beautiful. All you need then is to maintain efforts to stay in the Light.

53. וְרָא דָא, (איוב יד) מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא. קְלִיפָה וּמוֹזָא דָא בְּדָא סִלְקָא. וְדָא קְלִיפָה לֹא יִתְעָרִי וְלֹא יִתְבַּר, עַד זְמַנָּא דִּיקוּמוֹן מִתֵּין מִעֲפָרָא, כְּדִין יִתְבַּר קְלִיפָה, וְנִהְיִירוּ יְנֵהִיר בְּעֻלְמָא בְּלֹא סְתִימוּ מִזֵּוּ מוֹזָא. וְכַאֲן אֵינוֹן צְדִיקָא בְּעֻלְמָא דִּין וּבְעֻלְמָא דְאַתִּי.

54. וְאֵת שְׁנֵי בְנֵיהּ, אָמַר רַבִּי זוּרְיָא, וְכִי בְנֵיהּ וְלֹא בְנֵי שְׁל מִשְׁה. אֲלָא, בְּגִין דְּאֵיהִי אֲשֶׁת־דִּלְת אַבְתְּרִיָּהּ, בְּלֹא בְעֻלָּה, קָרָא לֹון אֲוִרִיתָא בְנֵיהּ, וְלֹא בְנֵי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵף עַל גַּב דְּבְנֵי דְּבִשְׁתָּה הָוִי. מִלְּה דְּקִשְׁטוּ בְנֵיהּ וְדָאִי. ר' אֲלֵעָזָר אָמַר, הָא מִשְׁה הָוִי מִזְדוּגָא בְּאַתֵּר אֲוִרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, וְלֹא יְקָרָא דִּילִיָּה לְמִקְרִי לֹון בְנֵי. הִשְׁתָּא אֵף עַל גַּב דְּבְנֵי הָוִי, בְּגִין יְקָרָא דְּהֵהוּא אֲתֵר דְּאֲדוּגָא בֵּיהּ, קָרָא לֹון בְנֵיהּ הָבָא, לְבַתֵּר קָרָא לֹון בְנֵי מֵאִי טַעְמָא, בְּגִין דְּהֵהוּא שְׁעָתָא דְּמוֹטוּ, הָוִי מִשְׁה מְמַלְל בְּשִׁכְיָתָא. לְבַתֵּר דְּאַתְפָּרֵשׁ וְנִפְקָ לְגַבִּי זְמוּי, כְּדִין כְּתִיב (שְׁמוֹת יח) וַיָּבֹא יִתְרוֹ זִזְתָּן מִשְׁה וּבְנֵי וְאֲשֶׁתּוֹ וְגו'.

The Zohar tells us that when Moses saw the 'Burning Bush' it was a revelation of pure Light from within the impure, which was the bush itself.

This secret is found in the word of Job (Job 14:4)

”מִי-יִתֵּן טָהוֹר, מִטָּמֵא— לֹא אֶחָד”

”Who can bring pure thing out of an impure? not one”

In this world, the revelation of Light is through the impure, which is everything in the corporeal world. Our soul is pure in the body that is impure. The Zohar explains that this impurity is the Klipah that will always exist in this world until the time of the Resurrection. Then this Klipah will break and the Light will shine in the world without any impurity.

The Zohar closes this paragraph with the words: “Happy are the Tzadikim in this world and the world to come” to tell us that Tzadikim can see the Light of the future Redemption behind the Klipah.

We may not be great Tzadikim that can enjoy this Light in their life but we can work on purifying our souls to have the merits and rise up in the Resurrection to enjoy the pure Light of the future.

55. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר אֶלְעָזָר, אֲנִי וְזַמְיָא רֹאֵה שְׁבַפְרָשָׁה הָיוּ שְׂאֵתָה מִתְחִיל אֶת הַדָּבָר בְּרֹאיוֹ, אֲפֹה הַסִּיּוֹם לֹא כָּךְ. וְדָא בְּשִׁבְלֵי כְבוֹד הַשְׂכִּינָה, הַזְדוּגוֹת הַעֲלִינָה שְׁנֵי הַזְדוּגָה בְּמִשָּׁה, כְּתוּב בְּנִיָּה. וְאִם תֹּאמַר, וְהָרִי כְּתוּב וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֲתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֵל מֹשֶׁה? הַכֹּל הוּא כָּלָל אֶחָד. וּבָנָיו – בָּנָיו שֶׁל יִתְרוֹ, שֶׁהָרִי לְאַחֵר שָׂבָא אֵלָיו מֹשֶׁה, הֵיוּ לוֹ בָּנִים.

56. וְכֵךְ הָיָה בְּיַעֲקֹב, שְׁבִינִין שָׂבָא אֵל לְבָן וְשֵׁם בּוֹ אֶת דִּיירוֹ, הֵיוּ לוֹ בָּנִים. אֲפֹה כָּאֵן מֹשֶׁה, כִּינִין שְׁשֵׁם דִּיירוֹ בִּיתְרוֹ, הֵיוּ לִיתְרוֹ בָּנִים, וְאֶת כָּל בֵּיתוֹ הֵבִיא עִמּוֹ לְהַכְנִיסֵם תַּחַת בְּנֵי הַשְׂכִּינָה. וְיִתְרוֹ אָמַר לְמֹשֶׁה, אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלָיְךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בְנֵיהָ עִמָּה. כְּתוּב וּשְׁנֵי בְנֵיהָ, וְלֹא כְּתוּב וּשְׁנֵי בָנֶיהָ. (וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֲתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו) בָּנִים הֵיוּ לוֹ לִיתְרוֹ, שְׁכָתוּב (שׁוּפְטִים א) וּבָנֵי קִינִי חֲתָן מֹשֶׁה עָלוּ מִעִיר הַתְּמָרִים. וּבָנָיו הַשְּׂאִיר עִם מֹשֶׁה.

55. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר אֶלְעָזָר, אֲנִי וְזַמְיָא בְּפִרְשֵׁתָא דָּא, דְּאֵת שְׂאִירֵי מַלְכָּה כְּדָקָא יָאוּת, וְסִיּוּמָא לֹא הָכִי. וְדָא בְּגִין יִקְרָא דְשְׂכִינָתָא, אֲזִידוּגוֹתָא עֲלָאָה דְּאֲזִידוּגָה בֵּיתָה בְּמִשָּׁה, כְּתִיב בְּנִיָּה. וְאִי תִיבָא, וְהָא כְּתִיב וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֲתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֵל מֹשֶׁה. כָּלָל אִיהוּ כָּלָל וְזָדָא. וּבָנָיו, בָּנָיו דִּיתְרוֹ, דְּהָא לְבִתְרָה דְּאִתָּא מִשָּׁה לְגַבִּיתָה, הֵיוּ לִיהָ בָּנִין.

56. וְהָכִי הָיָה בְּיַעֲקֹב, דְּכִינִין דְּאִתָּא לְגַבִּיתָה דְּלָבָן, וּשְׁנֵי דִיּוּרִיתָה בֵּיתָה, הֵיוּ לִיהָ בָּנִין. אֲוֹף הָכָא מִשָּׁה, כִּינִין דְּשְׁנֵי דִיּוּרִיתָה בִּיתְרוֹ, הֵיוּ לִיהָ לִיתְרוֹ בָּנִין וְכָל בֵּיתִיתָה אִיִּיתִי עִמָּה, לְמִיַּעַל לֹון תְּזוּזוֹת גְּדָרֵי דְשְׂכִינָתָא, וְיִתְרוֹ אָמַר לְמֹשֶׁה, אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ בָּא אֵלָיְךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בְנֵיהָ עִמָּה, וּשְׁנֵי בְנֵיהָ כְּתִיב, וְלֹא כְּתִיב וּשְׁנֵי בְנֵיהָ. (ו"א) וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֲתָן מֹשֶ�ה וּבָנָיו) בָּנִין הֵיוּ לִיהָ לִיתְרוֹ, דְּכְתִיב, (שׁוּפְטִים א) וּבָנֵי קִינִי חֲתָן מֹשֶׁה עָלוּ מִעִיר הַתְּמָרִים וּבָנָיו שְׂבָבָה עִם מֹשֶׁה.

The Holy Ari revealed that Jethro was a reincarnation of Cain and Moses was a reincarnation of Abel. We know that Cain killed Able and the reason was that Cain was born first with his soul mate and Abel was born with two soul mates. Cain claimed to be the firstborn and entitled to the extra twin soul. For that reason, he killed his brother.

Cain was ‘corrupted because the Snake injects impurity into Eve and Cain as firstborn carried the first inherited correction from his parents. The Zohar revealed that Abel was pure and was circumcised but was not corrected with a drop of bloodletting when there’s no foreskin. Because of that, the other side had an opening to claim his blood and Cain could kill him. Moses was born circumcised but his father, Amram, made the correction of bloodletting. This action gave Moses protection from the other side.

Exodus 18:6

“וַיֹּאמֶר, אֶל-מֹשֶׁה, אֲנִי חֲתָנְךָ יִתְרוֹ, בָּא אֵלָיְךָ; וְאִשְׁתְּךָ-וּשְׁנֵי בְנֵיהָ, עִמָּה”

“And he said to Moses, “I, your father-in-law Jethro, am coming to you with your wife and her two sons with her.”

The secret above is revealed from the initials of ‘I’m your father-in-law’ that in Hebrew spell ‘אח’ ‘brother’.

When Jethro heard about the Israelites, Moses and the miracles, he saw it as a sign to correct the past and came to Moses, bringing Zipporah, back to him. Zipporah was a reincarnation of the extra twin that Cain killed Abel for.

spiritual point above the Temple Mount in Jerusalem that connects Malchut to the upper levels and funnel the Light to this world.

In the Final Redemption that comes after the process of world cleansing by Mashiach, the Light will flow down to the world without limitation and all the righteous people from all the nations will come to connect to the Light of the Shechina in the Holy Temple in Jerusalem.

All souls with faith in YHVH should purify their vessels to avoid the process of cleansing by Mashiach and expand their vessels to be able to receive the great light that will flow down to the world. Good people without impurities may survive the final cleansing process but the Light that they will enjoy will be little because their vessels are not big enough.

To expand our vessels we need to follow the ways of the Torah to cleanse our vessels and fill them with Light. Any act of kindness (Chessed) toward all people, sharing, tithing, and Tzedakah creates vessels. The study of Zohar brings immediate Light to fill up our vessels giving it cleansing and expansion power.

60. תָּא וַיָּזֵי מֶה כְּתִיב הִכָּא בִּיתְרוֹ וַיָּבֹא יִתְרוֹ וְזִתָּן מִשֶּׁה וַיִּבְנוּ וְאִשְׁתּוֹ אֶל מִשֶּׁה וְגו'. כְּתִיב אֶל הַמִּדְבָּר. אֵלָּא עֵינֵינוּ דְּכִלְא לְמַה דְּהוּא אֵתִי אֶל הַמִּדְבָּר. וּמֵאֵן אִיהוּ הָרַר הָאֱלֹהִים דְּרָא אִיהוּ אֵתִר לְזִיּוּרֵי לְאִתְגִּיירָא וְעַל דָּא כְּתִיב אֶל מִשֶּׁה אֶל הַמִּדְבָּר לְמִשֶּׁה לְזִיּוּרָא לֹון וּלְאֵעֲלָא לֹון תַּזְוֹת גְּדֻפֵי שְׂכִינְתָּא אֶל הַמִּדְבָּר הוּא אֵתִינֵן דְּאִיהוּ הָרַר הָאֱלֹהִים לְמַעַבְדָּא נְפִשִּׁיָּהוּ

61. וּבְגִין כִּף קִיּוּמָא הֵהוּא אֵתִר, בְּרָא דְהֵר דְּכָל מֵאֵן דְּאֵתִי זְכִי בִיה. וְאֵקָרִי (וִיקָרָא קִס"ח ע"א) גֵּר צִדְקָה. וְהָא אִוקִימְנָא, גֵּר, אֵף עַל גֵּב דְּאֵתְרָבֶּק בְּאֵתִר דָּא עֲלֵאָה קִדִּישָׁא, בִּין דְּשִׁבְק עֲמִיה וְאִבְהִתִּי (וְאֵתְרָבֶּק בְּרִיתוֹ), גֵּר (צִדְקָה) נִקְרָא, כְּמִי שֶׁשֶּׁם מְדוּרָא בְּמִקּוֹם שְׁלֵא הִכִּיר מְקָרָם לְבִנֵּי.

Exodus 18:5

ויבוא יתרו

”ויבא יתרו חתן משה, ובניו ואשתו אל-משה: אל-המדבר, אשר-הוא חנה שם-הר האלהים”

“And Jethro, Moses’ father-in-law, came with his sons and his wife unto Moses into the wilderness where he was encamped, at the mount of God;”

Jethro came to Moses at the mount of God, where the Shechina is with the Israelites. Jethro wanted to convert and for him, it was a process of elevation, which is going to the mount of God.

Exodus 18:9

”ויחד יתרו-על כל-הטובה, אשר-עשה יהוה לישראל: אשר הצילו, מיד מצרים”

“And Jethro rejoiced for all the goodness which YHVH had done to Israel, in that He had delivered them out of the hand of Egypt.”

This word יחד translated to ‘and he rejoiced’ but better translated would be ‘and he became one’ and when rearranging the letters, ‘יחוד’, means “Unification”. This special

use of the word reveals that Jethro converted and unified himself with the faith of the Israelites in YHVH. For that conversion, he merited to have a Torah portion named after him. This portion also reveals the 10 commandments.

A convert is called “גר צדק”, “Ger Tzedek”, meaning a ‘convert of righteousness’. Even if a convert comes from a Klipah, the conversion represents a connection to the Shechina and Zeir Anpin that elevate the soul of the convert. He receives the additional soul level of Ruach. A Jew needs to work harder to purify himself with a lot of study and positive sharing actions to receive the level of Ruach. The transformation of a convert merits him that special gift.

Many DZ subscribers have Israelites’ souls, even though they were born into a non-Jewish parent. The Light of the Zohar attracts them and if they are strong to stay on the path then they will have a lot of merits in the Final Redemption. I suggest that they do their best to connect their souls to their roots in the Torah, especially through the study of the Zohar on a daily basis. Such men should go through circumcision to connect their souls to the covenant of Abraham. Women should light Shabbat candles and focus on the Zohar study on Shabbat.

With the study and the expansion of the vessel, the desire to receive the additional soul level grows and the person feels inside to make more efforts. Some won’t even rest until they complete the conversion process.

62. רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסֵי, הָיוּ יְתֵבִי יוֹמָא זֹד וְלִעָאן
בְּאוֹרֵייתָא בְּטַבְרֵיא. אֲעָבֵר רַבִּי שִׁמְעוֹן, אָמַר לֹן
בְּמַאי עֲסָקִיתוּ, אָמְרוּ לֵיהּ, בְּהַאי קָרָא דְאוֹלִיפְנָא מֵנִיה
דְּמֹר, אָמַר לֹן מַאי אִיהוּ. אָמְרוּ לֵיהּ, הָאִי
דְּכְתִיב, (בראשית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם בְּיוֹם
בְּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. וְהָא
אֲתַמַּר, דְּאוֹזְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם הָרָאשׁוֹן, כָּל
אֵינֹן דְּרִין דְּהוּן זְמִינִין לְמִינֵי לְעֵלְמָא, וְכָל אֵינֹן פְּרָזְסִין,
וְכָל אֵינֹן זֻכִּימִין, דְּהוּן זְמִינִין בְּכָל דְּרָא וְדָרָא.

63. וְרָא אוֹלִיפְנָא, זֶה סֵפֶר. אֵית סֵפֶר וְאֵית סֵפֶר. סֵפֶר
לְעֵילָא, סֵפֶר לְתַתָּא. סֵפֶר לְתַתָּא אֲקָרִי סֵפֶר הַזְכָּרוֹן,
סֵפֶר דְּהַהוּא זְכָרוֹן, וְדָא זֹד צְדִיק, וְאֲקָרִי זֶה. וּבְגִין
דְּלֹא לְאֲפָרְשָׁא לֹן, דְּאֵינֹן תְּדִיר כּוֹזָדָא בְּיוֹזָדָא וְזָדָא,
כְּתִיב, זֶה סֵפֶר תְּרִין דְּרִגִין דְּאֵינֹן זֹד, כָּלְלָא דְּכֹר
וְנִקְבָּא.

Genesis 5:1

”זֶה סֵפֶר, תּוֹלְדֹת אָדָם: בְּיוֹם, בְּרָא אֱלֹהִים אָדָם, בְּדַמּוּת אֱלֹהִים, עָשָׂה אוֹתוֹ”

“This is the book of the generations of Adam. In the day when God created man, He made him in the likeness of God.”

There’s an upper book and a lower book. The upper book is the aspect of ‘Tzadik’ ‘righteous’, which is Yessod. It is also called a ‘memorial book’ and ‘זה’, ‘this’.

The word ‘this’ is זה and the aspect of Yessod. ‘book’ is the aspect of Malchut because the book reveals what comes from Yessod, ‘this’. The word ‘this’ in Hebrew ‘זה’ has a

numerical value of 12 that is also the aspect of Zeir Anpin (male) that together with Malchut (female) creates 'generations'. These two 'books' are always in unification. The Zohar also calls the 'book' a 'memorial' book because everything related to the unification of Zeir Anpin and Malchut is registered in it. The word 'memorial', 'זכרון', has the root 'זכר' that means male. All words with this root reveal a connection to the Light. Our memory is not physical and it depends on our spiritual connection. Those with better spiritual connections enjoy a good and clear memory. Rabbi Ashlag was writing pages of Zohar commentary without erasing a word. One of his students asked him in wonder about it and Rabbi Ashlag replies that while writing he becomes a channel and the Light put the words in his mind. Rabbi Ovadia Yosef, ZT"l was known for having countless books memorized in his mind. He could recall text by page number from any book in his huge library of sacred books.

I am certain that those who follow the Daily Zohar on a regular basis have a better memory than they had before.

64. וְדָא אִיהוּ כָלְלָא וְדָא, דְּכָל אֵינוֹן נְשִׁמְתִין וְרוּזִין
דְּפִרוּזִין בְּבִנְיָ נְשָׂא, כָּלְלָא דְּכָל תּוֹלְדוֹת, אֵינוֹן בְּרוּא
תּוֹלְדוֹת אָדָם וְדָא. דְּהָא מִהֵוּא צְדִיק דְּקָאֵמֵר, פְּרוּזִין
אֵינוֹן נְשִׁמְתִין בְּתִיאובְתָּא וְדָא, וְדָא אִיהוּ שְׂקִיו דְּגִנְתָּא
דְּאֶשְׁקִי תֵהוּא נְהָר דְּנִפְיָק מֵעֵדֶן, דְּכִתִּיב, (בְּרָאשִׁית
ב) וְנְהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְדָא אִיהוּ רוּא
דְּאָדָם, דְּכִתִּיב תּוֹלְדוֹת אָדָם.

65. לְבִתֵּר בְּיוֹם בְּרוּא אֱלֹהִים אָדָם, דָּא אָדָם דְּלִתְתָּא,
דְּהָא תִרִין אָדָם כְּתִיבִי בְּהֵאִי (דָּף ע' ע"ב) קָרָא, וְדָא
רוּא דְּלֵעִילָא, וְדָא רוּא דְּלִתְתָּא, אָדָם דְּאִיהוּ רוּא
דְּלֵעִילָא, אִיהוּ בְּגִנְזוֹ, דְּגִנְזוֹ קָרָא, בְּדָכֵר וְנוֹקְבָא בְּרוּא
וְדָא, דְּכִתִּיב זֶה סֵפֶר, דָּא כָלְלָא דְּכָר וְנוֹקְבָא כּוּזָא.
כִּינֵן דְּעֵבְדוּ תּוֹלְדוֹת כּוּזָא, קָרָא לוֹן אָדָם, דְּכִתִּיב
תּוֹלְדוֹת אָדָם.

Genesis 5:1

”זֶה סֵפֶר, תּוֹלְדֵי אָדָם: בְּיוֹם, בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם, בְּדְמוּת אֱלֹהִים, עָשָׂה אֹתוֹ”

“This is the book of the generations of Adam. In the day when God created man, He made him in the likeness of God.”

Genesis 2:10

”וְנְהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, לְהַשְׁקוֹת אֶת-הַגֶּן”

“Now a river flowed out of Eden to water the garden; and from there it divided and became four rivers.”

The river is the source of Light from the upper three Sefirot that flows down to Zeir Anpin and to Malchut through their unifications. The souls that come from Yessod are the 'generations' of Adam. They are the nourishment that 'water' the garden, which is Malchut. Without souls, there would be no life in Malchut. They connect the Light from the upper levels to the lower level and 'generate'/bring out life.

The verse from Genesis 5:1 above mentions the word 'Adam/Man' twice to tell us that there are the upper and the lower aspects of 'man'.

‘This book’, ‘זה ספר’ as we studied previously, is the inclusion of male and female together as we read in Genesis 5:2

”זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָאם; וַיְבָרֶךְ אֹתָם, וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם, בְּיוֹם, הַבְּרָאָם”

“male and female He created them, and blessed them, and called their name Adam, in the day when they were created.”

Only later God separated the female from the male to have Adam and Eve.

Before the sin, Eve didn’t have a name. She was Adam’s other half. After the sin, Adam realized the distance that the sin created between them and gave her a name that indicates that their souls were no longer one. Their punishment/correction was that Adam needs to earn the Light and Eve need to receive it from the man and transform Light to Life through a process.

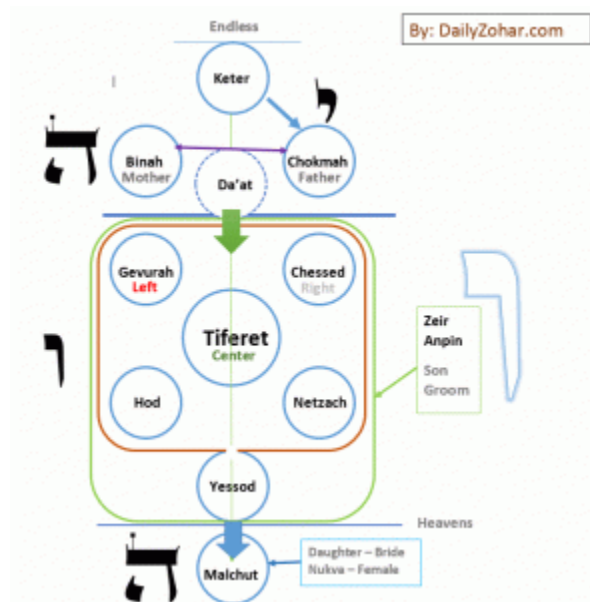
66. לְבָתֵּר דְּאֵתְנֻלֵּיא מִלְתָּא, מִזֵּו סְתִימוּ עֲלָאָה קַדְמָאָה דְּקָרָא, בָּרָא אָדָם לְתַתָּא, דְּכַתִּיב בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. בְּדַמוּת (ו"א דא איהו) דְּאָדָם אִיהוּ כְּהֵאֵי זַיְיוּ דְּאֵתְנֻזֵּי דְּיוֹקְנִין בֵּיהּ, וְאֵינֵן דְּיוֹקְנִין לֹא קִיַּמִּין בְּהֵהוּא זַיְיוּ בְּדְיוֹקְנָא בְּקִיּוּמָא, אֲלָא מִתְעַבְרֵן מִיַּיְהּ, אוּף דְּכִי בְּדַמוּת אֱלֹהִים.

67. דְּבַר אַזְוֵר, בְּדַמוּת אֱלֹהִים, דְּיוֹקְנָא דְּשִׁיפִין דְּכָר וְנוֹקְבָא, בָּרָא (תַּהֲלִים קֶלֶט) דְּאֻזְוֵר וְקָדָם. אַזְוֵר: בָּרָא דְּשִׁמּוֹר. וְקָדָם: בָּרָא דְּזָכוֹר. וּבְאֵלִין תַּלְיִין כָּל פְּקוּדֵי אֹרִייתָא, שֵׁית מָאָה וְתַלְסָר פְּקוּדֵי אֹרִייתָא, כָּלְלָא דְּכָלָא. וְתַנִּינֵן, אַזְוֵר לְעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית, וְקָדָם לְעוֹבְדָא דְּמִרְכָּבָה. וְכָלָא דָּא בְּדָא תַּלְלָא. בְּדַמוּת אֱלֹהִים, בְּהֵהוּא דְּיוֹקְנָא מִמִּשְׁ, וְהָא אוֹקִים לִיהּ בּוֹר.

After the ‘book’ was revealed from the Endless with the souls of all people below, the Creator created man below. The Zohar revealed to us that the Torah existed before Creation and that God created the world from the Torah as a blueprint.

The man was created in God’s ‘image’, ‘צלם’ (pronounced ‘Tzelem’), which the Tree of Life, specifically as the aspect of Zeir Anpin and the Torah. YHVH represents the entire force of the Tree of Life and the YHVH name that represents Zeir Anpin is יוד-הא-ווא-הא with a numerical value of 45, same as Adam, אדם, man.

Our body and soul have 613 elements, corresponding to the number of precepts in the Torah. Following the Torah brings light and correct all parts of our body and soul. Great pure Tzadikim reach a level that their body doesn’t go through decay after their soul leaves their body.

The 'image' of God is the Tree of Life. We shouldn't imagine it in any way or form because of the second commandment. It protects us from limiting the forces of the Tree of Life by our limited 'earthly' imagination. The Tree of Life represents the flow of light from the Endless all the way down to Malchut. Even The word 'down' is not a direction but the aspect of 'lower'. While God is the complete system of the Tree of Life that governs the entire existence, our souls, which behave like the Tree of Life have domain over our physical body. The body itself is the aspect of Malchut.

In the first process of Creation, the Endless Light formed an 'empty' space to create the worlds. That step was the aspect of creating darkness ('בורא חושך'). The Endless light entered the space as one, undivided light, then through a process formed the right and left column (male, female) and the central column that represents the unification of the Right and Left.

For those who are new to this, I recommend reading this explanation many times to get a deeper and deeper understanding of the 'image'.

68. תו, זה ספר תולדות אדם: לדיוקנא, ברוי דדיוקנא
 דבר נש, לאשתמודעא באינון תולדות דבר נש,
 דיוקנא דרוין דבר נש, בשערא, במצוא, בעיניו,
 באזנא, בשפון, ובשרטוטי ידיו, ובאודניו. באלין שבע
 בני נשא אשתמודען.

Genesis 5:1

“זה ספר, תולדות אדם: ביום, ברא אלהים אדם, בדמות אלהים, עשה אתו”

“This is the book of the generations of Adam. In the day when God created man, He made him in the likeness of God.”

The head is like a book, revealing the 'generations' of the person because the physical appearance is a manifestation of spiritual forms shaped by the 'history' of the soul.

We can read this history through seven shapes; hair, forehead, eyes, face, lips, markings on the hands and ears.

69. בְּשֵׁעָרָא. הָאִי מֵאֵן דְּשִׁיעָרִיָּה קָמִיט, וְסָלִיק לְעִילָא
עַל רִישֵׁיהּ, מֵאֲרִיָּה דְּרָגִיּוֹ. לְבִיָּה קָמִיט כְּטוֹפָסָא, לֹא
כְּשָׂרָאן עוֹבְדֵי. בְּשׁוּתָפּוֹ אֲתֵרוֹק מְנִיָּה.

Hair. Curly hair, not hanging down reveal a person with anger-driven by fears in his heart. His actions are not positive and avoid partnership with him.

70. שֵׁעָרָא שְׁעִיעַ יְתִיר, וְתָלִי לְתַתָּא, טָב אִיהוּ לְשׁוּתָפּוֹ. חסר כאן תרגום
וְרוּחוֹא אֲשִׁתְּכוּז בֵּיהּ. וְאִיהוּ בְּלִזְזוּדֵי לֹא הָכִי. מֵאֲרִי
דְּרִזִּין אִיהוּ בְּאִינוֹן רִזִּין עֲלָאִין. בְּרִזִּין זְעִירִין לֹא (דף ע"א
ע"א) קָיִימָא בְּהוּ. עוֹבְדֵי כְּשָׂרָאן וְלֹא כְּשָׂרָאן.

Smooth hair hanging down is good for partnership and profits. That person by himself would not have earning or success without a partner. He can keep big secrets but not small ones. His actions are sometimes good and sometimes not good.

General interpretation;

The hair represents vessels and channels of Chokmah. Curly hair defines greater vibration of energy, positive or negative. A person with smooth hair that changed his hairstyle to curly hair represents subconsciousness desire to increase his energy.

71. וְאִי תָלִי לְתַתָּא, וְלֹא שְׁעִיעַ, לְבִיָּה לֹא דְזוּיִל, חסר כאן תרגום
מֵאֲרִיָּה דְּזוּדוֹנָא אִיהוּ. כְּסִיף בְּעוֹבְדִין דְּכִשְׁרָן, וְיֵאֵן
קָמִיָּה, וְלֹא עָבִיד. וְכֹד אִיהוּ סִיב, אֲהֲדָר לְמִנְהֵי דְזוּיִל
וְיֵאֵן עוֹבְדֵי. וְהִנֵּי מִיָּלִי, בְּמִיָּלִי דְּעֲלָמָא. אֲבָל בְּמִיָּלִי
דְּשִׁמְיָא, יֵצֵלוּ מֵאֵן דְּיִקְרַב בֵּיהּ. לֹא יִתְגַּלּוֹן לִיהּ רִזִּין
עֲלָאִין, אֲבָל רִזִּין זְעִירִין טָב אִיהוּ לְנִטְרָא לֹן, מִמּוֹלָה
זְעִירָא עָבִיד רַב, וּמְלוֹי אֲשִׁתְּמַעוּ. וְרָזָא דָּא זִי"ז, בְּאִינוֹן
אֲתֵנוּן דְּשִׁיעָרָא דְּמִרָא.

A person with non-smooth hair that hanging down has no fear in his heart and has malice intents. He may desire to do good but doesn't follow on them. At an older age, he returns to God and does positive actions. He and those around him may have success when they follow God's commandments.

He may keep small secrets but not big ones.

72. שֵׁעָרָא אוֹכְמָא יְתִיר צְהִיב, אֲעֲלֹז בְּכָל עוֹבְדֵי. חסר כאן תרגום
בְּמִיָּלִי דְּעֲלָמָא, וּבְסוּזוּרָא, וּבְדָדִי לֹן. וְתֵרֵן אִיהוּ דָּא
אֲעֲלֹז לְזוּדֵי. מֵאֵן דְּמִתְנַזֵּר בְּהִדְרִיָּה, לֹא אֲעֲלֹז לְיוֹמִין
סְגִיָּאִין, אֲלֹא אֲעֲלֹז מִיָּד, וְהִיא אֲעֲלֹזוּתָא פְּרוּזָא
מְנִיָּה. וְרָזָא דָּא דְּאִיהוּ בְּכָלְלָא דָּאֵת ז'.

A person with black and yellow hair has success in all of his actions in this world and trade. He is lenient. He can have immediate success alone. Partnership with him won't have success for a long period of time.

73. שְׁעָרָא אוֹכְמָא דְלֹא צָהִיב, לְזַמְנִין אַעֲלוּ, לְזַמְנִין
לֹא אַעֲלוּ. דָּא אִיהוּ לְעוֹתָפוּ וּלְאַשְׁתַּדְלָא בְּהַדְיָה, טָב
לְזַמְנִין קָרִיב, וְלֹא לְזַמְנִין רוּזִיק, דְּהָא לְזַמְנִין רוּזִיק יִזְשׁוּב
מִזְשׁוּבִין. וּבְגִין דְּלֹא יִתְפָּרְשׁוּן מִנִּיה, הוּי טָב לְזַמְנִין קָרִיב.
דָּא יַעֲלוּ בְּאוֹרֵיתָא. אִי יִשְׁתַּדְלֵי אַבְתָּרָהָא. וְיַעֲלוּ
בִיה אֲזוּרָנִין. לִית לִיה רָזָא, לְזַמְנִין רוּזִיק. דְּרוּזִיק לִבָּא
אִיהוּ. יִזְשׁוּבִין בְּשִׁנְאֵי. לֹא יִכְלִין לִיה שִׁנְאֵי, וְאִיהוּ דְּרוּזִיק
לִבָּא, וְאִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת י', דְּלֹא קָיִמָּא בְּכָלְלָא דָּאֵת
ז', אֲלֵא י' בְּלִזְוֹדֵי, בְּרָזָא דָּאֵתוֹן דְּקִיקִין.

Black hair that is not yellow, sometimes have success and sometimes not. He is good for cooperation and partnership for a short time, not for long. If he makes efforts in following the study of Torah he will be successful with it. He is a stingy person, a miser. Those who hate him can not beat him.

74. שְׁעָרָא דְּמָרִיט, יַעֲלוּ בְּעוֹבְדֵי, וְרַמְיָה אִיהוּ כְּפִין
בְּבִיתִיה. אֲתַזְוִי דְּרוּזִיל זִטְאָה לְבָר, לֹא הָכִי לָזוּ. דָּא
עַד לֹא סִיב. אִי שְׁעָרִיה מָרִיט, לְבַתֵּר דְּסִיב, אֲתַהֲפֹךְ
מִכְמוֹה דְּהָוָה בְּקִדְמִיתָא, הֵן לְטָב הֵן לְבִישׁ.

If he turned bald will have success. He is a cheater and a hunger in his home. He may seem like an honest person but inside he is not. When he becomes older he will change himself in the other direction. If he was good at the beginning he will be bad and if was bad, will be good at old age.

75. וְהִנֵּי מִיֵּלִי שְׁעָרָא דְּמָרִיט בֵּין עֵינָיו, עַל גַּבֵּי מוֹזָא,
בְּאַתֵּר דְּאֲזוּז תְּפָלִין. וְאִי בְּאַתֵּר אֲזוּרָא דְּרִישָׁא, לֹא
הָכִי. וְלֹא אִיהוּ (דָּף ע"א ב) רַמְיָה, אֲלֵא מְאָרִיה
דְּלִישְׁנָא בִישָׁא. בְּלִזְוִישׁוּ, בְּלֹא אַרְמוֹת קָלָא. לְזַמְנִין
דְּרוּזִיל זִטְאָה אִיהוּ, לְזַמְנִין לֹא. וְדָא אִיהוּ בְּרָזָא דָּאֵת ז',
כַּד כָּלִיל אֵת י'.

It's not the same for a person with hair missing at the place of the Tefillin, which is on a line between the eyes at the top of the forehead. This person is not a cheater but he speaks evil speech, Lashon Hara, in a whisper. Sometimes he fears to make sins and sometimes not.

76. עַד הָכָא, רִזִּין דְּשְׁעָרָא לְמָרִי מוֹדִין, דִּנְדְּעֵי אֲרוּזִי
וְרִזִּי דְּאוֹרֵיתָא, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא טְמִירוּ דְּבִנֵּי נְשָׂא, דְּאִינִין
בְּצֻלָּם אֱלֹהִים סְתוּם שְׂמָא, דְּאַתְפָּרֵשׁ לְכַמְהָ אֲרוּזִין.

Up to this point, the Zohar revealed the secrets related to the hair for those who know the ways and secrets of the Torah. They are able to see beyond what most people can.

Most people are blocked from seeing these secrets because they are locked in the aspect of judgment, represented by the name ELHYM אלהים. Now the Zohar starts revealing the secrets of the forehead.

77. בְּרֹא דְמִצּוֹא, בָּאֵת ז', דְּאִיהוּ שְׁלִימוּ דְּאֵת ז'יין, 77. חסר כאן תרגום
לְזַמְנִין אֲתַכְלִיל בְּרֹא דְּאֵת ז', וְלְזַמְנִין אִיהוּ
בְּלִיזְדָּהָא. מִצּוֹא דְּאִיהוּ דְּקִיק וְזוּד, בְּלֹא עֲזוּלָא דְּא
הוּא בֵּר זֵשׁ דְּלֹא מִתְיַשְׁבָּא בְּדַעְתִּיהָ, וְזֵשׁ דְּאִיהוּ
זֻכִּים, וְלֹא יָדַע. אֲתַכְלִיל בְּרוּזִיָּה. וְזִייר (ו"א
נשיר) בְּלִישְׁנִיה בְּזוּזִיָּה.

A forehead that is small and not rounded belongs to a man that thinks of himself as wise. But knows a little. He's not able to make quick decisions. Easy to get scared and bite his tongue like a snake.

78. קְמִיטִין דְּמִצּוֹיָה רַבְּרַבִּין, וְלֹא אֵינֻן בְּזוּזִיָּה. 78. חסר כאן תרגום
בְּשַׁעְתָּא דְּמִלִּיל אֲתַעְבִּידוּ אֵינֻן קְמִיטִין בְּמִצּוֹיָה, וְלֹא
בְּזוּזִיָּה. רְשִׁימִין אֲזֻרְגִין דִּי בְּמִצּוֹיָה כְּלָהוּ בְּזוּזִיָּה. דְּא,
בְּעִי דְּלֹא לְאֲזֻרְגִיָּה לִיהָ, אֶלָּא זְמָנָא זְעִירָא, וְלֹא זְמָנָא
סָגִי. כָּל מַה דְּעָבֵד וְזֵשׁ, אִיהוּ לְתוּעֵלְתִּיהָ, וְלֹא זֵשִׁישׁ
לְתוּעֵלְתָא דְּאֲזֻרְגִין. לֹא אִיהוּ מֵאֲרִי דְּרִזִּין כָּלִל. דְּא
אִיהוּ, (מִשְׁלִי יֵא) הוֹכֵךְ רַכִּיל מִגָּלָה סוּד, וְלֹא זֵשִׁישׁ
מִלּוֹי כָּלִל. דְּא אִיהוּ בְּרֹא דְּאֵת ז' דְּכִלְיָא בָּאֵת ז',
וְלֹא אֶקְרִי זְאֲמִין רִיזִין בְּקִיּוּמָא.

If the lines on the forehead are big and not touching each other, even when he speaks and other markings on his hear are connected then this person is not good for long relationships. He's selfish, speaks gossip and doesn't keep secrets. He's unfaithful and his words are not important.

79. מִצּוֹא דְּקִיק בְּעֲזוּלָא, דְּא אִיהוּ בֵּר זֵשׁ זֻכִּימָא, 79. חסר כאן תרגום
בְּמַה דְּאֲסַתְכָּל. לְזַמְנִין אֲתַכְלִיל בְּרוּזִיָּה. רִיזִימוּ דִּילִיָּה
בְּזוּדָּהָא. רִיזִימִין אִיהוּ עַל כָּלָא, אֲסַתְכָּל בְּמִלִּין סָגִיָּין.
אִי יִשְׁתַּדֵּל בְּאֻרִּיָּתָא לְהוֹי זֻכִּים יְתִיר.

If the forehead is small and round it tells about a smart person and understands everything he sees. Sometimes he has fears but he loves with happiness, compassionate, curious and if he makes efforts to study Torah he would be very wise.

80. תִּלְתָּ קְמִיטִין עֲלֵאִין רַבְּרַבִּין בְּמִצּוֹיָה בְּשַׁעְתָּא 80. חסר כאן תרגום
דְּאִיהוּ מִלִּיל. תִּלְתָּ קְמִיטִין קָרִיב לְעִינָא זוּד. וְתִלְתָּ
קְמִיטִין עַל עִינָא אֲזֻרָא. בְּכִי בְּשַׁעְתָּא דְּאֲרִגִּין. דְּא
אִיהוּ טָב יְתִיר מִכְּמַה דְּאֲתַזְזִי. אֲרַמִּי בְּתַר כְּתַפִּי כָּל
מִלִּין דְּעֲלָמָא, בִּין בְּעוֹבְדֵי, בִּין בְּמִלִּין אֲזֻרְגִין, וְלֹא

זו"ש. אַעלז באורייטא. כל בר נש (דף ע"ב
 ע"א) די'שתדל בהדיה יתיר ממלין אזורנין דעלמא,
 לזמנין אתדבק רעותיה בקדשא בריה הוא, ולזמנין
 לא. בדינא לא אעלז. אתרוזק איהו מן דינא. ורוא דא
 את נ' בלזודוי, דלא אתפלילת באת ז'. ובגין דלא
 אתפלילת באת ז', אתרוזק מן דינא, ולא קאים ביה.
 ורזיבותא איהו סטרא דיליה.

Three lines at the top of the forehead and three small lines above each eye tell about a person that cries when in anger. He is better Inside than the way he is looked from the outside. This person doesn't care about the material things of this world. He can have success in Torah studies. People who deal with him will benefit and profit from things of this world.

Sometimes he follows the Torah and sometimes not. He keeps distance from different aspects of judgment because doesn't have success in place of judgment. Love is his virtue.

81. מעווא דאיהו בלא עגולא, ואיהו רברבא. האי 81. חסר כאן תרגום
 איהו בר נש דכל זמנין בד קאים, וכד איל, כפיף
 רישיה. האי אתפלג לתרין לסטריין, אינן סטרי
 שגעונא. סטרא זודא איהו שגעונא דאתוון, ובני נשא
 אזורנין ידעין שגעונא, דאשתמודעא קמי כלא. ואיהו
 טפשא.

A person with a large forehead that does is not round has the aspect of 'craziness'. This person bends down his head when he stands or walks. One aspect of craziness is visible to people and the person looks like a fool.

82. במעווא אית ד' קמיטין רברבין, לזמנין בשעתא 82. חסר כאן תרגום
 דמליל קמיט לון במעווא, ולזמנין דאתפשט מעווא
 במשכיה, ולא אתוון. אינן קמיטין אתוון, קמיטין
 אזורנין רברבין בסטרא דעיניו, זו"ר למנא. פומיה
 רברבא. לאו איהו בר נש לתועלתא. סטרא אזורא
 איהו. שגעונא דאתכסי ביה, ובני נשא לא מסתכלן
 ביה. ואיהו אתוכם במה דאשתדל, ואפילו
 באורייטא, אבל לא לשמה, אלא בגין לאתגאה בפני
 עמא. וכלא בלזישו ובגאות לבא, לאוואה דאיהו
 וכאה ולאו הכי. כל מלוי לאו אינן לשמא דקודשא
 בריה הוא, אלא בגין בני נשא. וזשיב מושבין, ואנהיג
 גרמיה. כמנהגא דלבר, דיסתכלון ביה. האי איהו
 ברוא דאת נ', די בכללא דאת ז'.

When there are four lines/wrinkles on the forehead by the sides of the eyes and based on the facial expression, sometimes they are seen and sometimes not, that person laughs without a reason. His mouth is big and he's not a productive person. Another side of this is a hidden mental imbalance that can't be seen by people. His motivation is selfish and 'show off' even if he studies Torah and show knowledge, it is not for pure reasons but for people to notice and respect him.

Lesson;

We continue the study of how the inner spiritual state of a person is expressed on the 'surface'. It's a long Zohar study and it may be uninteresting to many. Nevertheless, the benefit of these studies is tremendous. I DO NOT recommend taking notes to be able to 'read' people because there are many factors that affect the true reading of a person. We do not want to get to a point of judging people unjustly with partial knowledge. Nevertheless, It is very important to read/scan the text carefully to connect to this knowledge on a spiritual level. This would be like 'uploading' a program into your mind (The matrix!). With that 'programming' in mind, we'd be able to understand people naturally, 'smell' their intentions and more.

Most students of Zohar already have this ability because the light of the studies elevates them to a higher spiritual level where they can feel immediately positive and negative people. The study of Yitro would enhance these abilities, even without drawing charts and graphs. Let these studies absorbed purely and spiritually in you as if you take vitamins that improve your health. You don't need to learn about ingredients and how they affect your body, you just let it work its way as originally intended.

In addition to the Zohar studies, I'll add some lessons about simple 'techniques' to guide you on how to approach such readings safely.

The first and main consciousness to have is to understand that the person you look at has the Light of God in him. The energy of life comes from God and if a person in front of you is breathing then there's a spark of God in him. Whatever we say about him should be to bring out the light, not diminish it. If we see or feel something negative or 'fake' radiating from that person, we simply move away quickly and quietly.

83. מִצְוָה דְּאִיהוּ בְּעוֹלָא רַבְרָבָא, פְּקִיזָא אִיהוּ, 83. חסר כאן תרגום
דְּבִרְנֵי (ס"א דכרנו) דְּכָלָא בִּיה. יָדַע בְּכָל מַה
דְּאֶשְׁתַּדְּל, אֶפִּילוּ בְּלָא אוּמְנָא דִּיּוֹלִיף לִיה. אֶעְלֹז בְּכָל
מַה דְּאֶשְׁתַּדְּל. וּבְמִבּוֹנָא, לְוִמְנִין אֶעְלֹז, לְוִמְנִין לָא.
בּוּמְלָה זְעִירָא אֶסְתַּכַּל בְּמִלִּין סְגִיָּאין. גְּבוּן אֶקְרִי. לָא
זְוִיִּשׁ לְבִמְלִין דְּעֶלְמָא, וְאֶפִּילוּ דִּינְדַּע דִּיִּתְכַּסִּיף (דף ע"ב
ע"ב) בְּהוּ לָא זְוִיִּשׁ לֹון, וְלָא שְׂוִי עַל לְבִיָּה. רַכִּיף לְבָא
אִיהוּ.

A nice round forehead indicates a smart person with a great memory. Acquiring knowledge is easy for him even without a teacher. Wherever he puts efforts he succeeds. He can drive deep analysis from little things. He has a soft heart and doesn't care much for material things. Even though he is wise, when it comes to money, sometimes he has success and sometimes he doesn't.

84. תִּרְיִן קְמִיטִין עֲלָאין רַבְרָבִין בְּמִצְוִיָּה. זֹוד קְמִיטָא 84. חסר כאן תרגום
עַל עֵינָא זֹוד, וְזֹוד קְמִיטָא עַל עֵינָא אֲזֹורָא. וְאֶשְׁתַּכּוּזוּ

תלת קמייטין רברבין במצויה, באלין דעינין, בר
קמייטא תתאה, דאיהו אתפלג על עינין. דא וזשיב
מוזשבין לגו ולא לבר. בגין דלא וזשיב לבני נשא
בעובדוי, ודזיל איהו לפום שעטא, ולא יתיר. לפיוסא,
אתפייסא בעובדוי דלבר מקמי בר נש, לאו אינון,
אלא לומנין כרבא, ולומנין בוזכמה. דא איהו ברזא
דאת נ, דאיהו בלזודוי, דלא אתפליל באת ז. וזלשא
איהו, דלא אתפליל באלין אתון קדמאי, אלא
אסתמיה לאת ס' לאתכללא ביה. ולא באתון קדמאי.
ער הקא רזין דוזכמתא דמצווא.

If there are two lines above his eyes, one over the right eye and one over the left eye and also three large lines above them, it tells that this person has a lot of thoughts but keeps them to himself because he doesn't appreciate others. He mostly cares about his needs. Socially he behaves sometimes like a child and sometimes with wisdom.

Lesson;

Round face features represent softness and Chessed. Round forehead as explained above, it's spiritual. Ears with round top tell about good imagination, the larger and higher above the line/level of the eyes, it gets more spiritual but at the same time could have 'disturbance' like crazy and sick thoughts/ideas (DO NOT judge! There are other factors to consider!).

Chin is about coming out in Malchut. Public exposure and type, positive or negative. Mouth – Malchut/ expression. The shape of the mouth, its size compared to other features of the face tells about the type of expression. Normal size with nice lips is a balanced person. large= talks allot, 'loose lips'. Narrow or lack of lips, lip ratio tells about quality and effective speaking. Round jaws/chin means a normal/softer approach to this world. Square jaws or irregular represent an aspect of Gevurah, judgment, strength, command, determination and similar.

85. ברזא דעינין, ברזא דאת ס', בההוא צווא דסוזרא
לבר, וכמה דיתבא עינא, דיתבא על שלימו, דלא
שקיע, האי לאו רמאה היא, ורזיק מרמאותא, דלא
אית ביה כלל.

Eyes that are deep in the eye sockets tells that a person hides his thoughts, untrusted and can be a cheater and fraud.

86. צווי דעינין אינון ד'. וזוורו לבר, דסוזרא עינא,
כצווא דכל בר נש. לגו מציה אוכמא דסוזרא,
ואתפליל וזוורו ואוכמו כוזדא. לגו מציה ירוקא.
ואתפליל באוכמא. לגו מציה ההוא בת עינא, נקודא
אוכמא. דא איהו בר נש דזויק תדיר, וזדי בוזדוי.
וושב מוזשבין לטב, ולא אשתלימו אינון מוזשבין,
בגין דסליק לון מיד מרעותיה. אשתדל במילי

דַּעֲלָמָא. וְכֹד אֲשֶׁתִּדְל בְּמִילֵי דְשִׁמְיָא, אֲעָלוּ. הָאִי
אֲעֲטָרִיךָ לְאַתְתִּקָּפָא בֵּיתָ לְאֲשֶׁתִּדְלָא בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא
יַעֲלוּ בָהּ.

There are four areas and shades of colors in the eyeball. 1. The white that in the outside of the eye, which is the same color for all people. 2. Black color around the eye connecting the white of Chessed and the black circle of the eye that is the aspect of Gevurah. 3. Green that implies Tiferet, and the border with the black. 4. The pupil in the center of the eye is black and implies Malchut. A person with these colors is positive and a happy person. He has positive thoughts that don't always completely manifested. If he becomes spiritual and follows the Torah, he would have success. He should be encouraged to deal with the Torah that would make him successful.

Lesson;

The eyes are at the level of Chokmah. They are positioned at the highest point of the body, just below the brain that is concealed wisdom.

The eyes 'radiate' energy and receive/connect to energy on a visual level. A spiritually elevated person with experience could read the thoughts of a person through their eyes. Do NOT DO THAT on people that you don't know. If direct eye contact is made then there's immediate communication and bidirectional transfers. It can be dangerous and absorb Evil Eyes and on a positive side (maybe), it can be a heart capturing situation. A married man should never look into another woman's eyes. Do not risk it!

There are many factors when reading people's eyes. Size, colors, placed deep in or out, the distance between the two, may have two different colors. If you understand the aspects of the Sefira of Chokmah then it would be easier to read and interpret what the eyes tell.

Again, this information is for studying people and find the Light in them, not for offering personal opinions. Remember that we "do not judge a book by its cover". The soul of a person is not simple to read and because of a Tikun process, the soul may reflect different states than what the body shows.

87. גְּבִינֵי עֵינָיו רַבְרָבִין, וְכִסְיִין לְתַתָּא. בְּאֵינֹן גְּוִוִּין 87. חֶסֶד כָּאן תִּרְגֹּם
דְּעֵינָא אֵית רְשִׁימִין סוּמְקִין דְּקִיקִין בְּאַרְכָּא. אֵינֹן
רְשִׁימִין אֲקָרִין אֲתִוּן זְעִירִין דְּעֵינָא. בְּגִין דְּאֵינֹן גְּוִוִּין
דְּעֵינָא. אִי (דף ע"ג ע"א) נִהְרִין בְּנִהְרִין, הִהוּא נִהְרִין
סָלִיק אֲתִוּן לְאַתְוִוָּא, לְאֵינֹן מְאִירִי דְּמִדִּין. בְּאֵינֹן
רְשִׁימִין אֲוִוִּין דְּקִיקִין, וְהָאִי אִיהוּ בְּאֵת ס', וְכִלְכֵּלָא
בְּאֵת ה'.

The lines in the iris are called small letters of the eye. Shining Red lines reflect inner anger in people ready for conflicts. Large eyebrows emphasize the expression of the eyes.

88. עֵינִין יְרוּקִין דְּסוּרִין (נ"א דמסחר) בְּזוּוֹרִי, 88. חֶסֶד כָּאן תִּרְגֹּם
וּבְמִתְעַרְבִין אֵינֹן יְרוּקִין, בְּהִהוּא זְוִוִּין. רְוִוִּנָּא אִיהוּ,
וְאִיהוּ זְוִיב תְּדִיר לְתוּעִלְתִּיהּ, וְכֵּן זְוִיב לְנִקָּא
דְּאֲוִוִּין כָּלִים.

Green eyes that blend with the surrounding white shows aspect of mercy but that person cares for himself and thinks about his own benefits. He doesn't care about the negative impact on others.

89. גוֹנָא אוֹכְמָא לָא אֶתְוַזִּי בֵּיהּ. וְזוּמִיד אִיהוּ וְלָא מִסְטָרָא בִּישָׁא. וְאִי סִלְקָא בִּידִיהּ מִסְטָרָא בִּישָׁא, לָא יִתּוּב מִנִּיהּ. מִהִיבְנָא אִיהוּ בְּמִה דְּאֶשְׁתְּמוּדָּעָא. וּבְמִה דְּלָא אֶשְׁתְּמוּדָּעָא לָאוּ מִהִיבְנָא אִיהוּ. מֵאֲרִיחַ דְּרִזִּין אִיהוּ, בְּמִלָּה דְּאִיהוּ רָזָא, עַד דְּיִשְׁמַע לְהֵהוּא רָזָא בְּאַתֵּר אֲזוּרָא. כִּיּוֹן דְּיִשְׁמַע לִיהּ גָּלִי כָּלָא. וְלָאוּ עֲמִיחַ רָזָא כָּלָל, דְּכָל מַלְוִי לָאוּ אֵינּוּן בְּשִׁלְיָמוּ. גּוֹנִי עֵינֵי סוּזְרִין בְּזוּזוּרֵי וּבִירוֹקָא. דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וְאֶתְכִּלִּל בְּאֵת ז', וּבְאֵת ס'.

If that person has no black color in his eyes, he has strong desires for the self but not from a negative side. If he is tempted with bad desires, he won't restrict himself. He can be trusted with known things and may keep a secret but once he hears that the secret was revealed elsewhere, he would reveal everything about it but we can't be sure if his words are accurate.

Lesson;

There's a saying "eyes speak louder than words";

The Zohar teaches us that every aspect of the eye reveals a lot. If the lines are letters then the potential of expression that can come from the eyes is endless. The study of the 'language' of the eyes is called Iridology. It is used to diagnose the health condition of a person.

The kabbalists read the letters in the eyes to tell about the soul of a person, not the body. Even if the eyes are silent, they can speak louder and 'testify' for the body and soul.

90. עֵינֵין עֲהִיבִין יְרוֹקִין, שֶׁעֲנָא אֵית בֵּיהּ. וּבְגִין שֶׁעֲנָנִיה אִיהוּ פּוֹם מִמְּלַל רַבְרָבָן, וְעֵבִיד גְּרַמִּיחַ כְּבֵר גֵּשׁ רַב, בְּרַבְרָבָנוּ. וּמֵאֵן דְּאֶתְקַף בֵּיהּ, גִּעּוּז לִיהּ. לָא אֶתְוַזִּי לְרִזִּין דְּאֲוִרִיתָא, דְּהָא לָא שְׂכִיר בְּלִבִּיהּ, בְּאֵינּוּן רִזִּין. דְּעֵבִיד גְּרַמִּיחַ רַב בְּהוּ. דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וְאֶתְכִּלִּל בְּאֵת ז' בְּלִזְזוּדִי, וְאֶתְרוּק מֵאֵת ס'. וּבְגִין דְּאִיהוּ עֵבִיד גְּרַמִּיחַ בְּרַבְרָבָנוּ, אֶתְרוּק מִנִּיהּ מֵאֵת ס', וְלָא אֶתְקִרִיב בְּהִדִּיחַ. דָּא כֹּד אִיהוּ מַלְיָל, עֵבִיד קַמִּיטִין סְגִיִּין בְּמִצְוִיחַ.

Yellow-green eyes tell of a person with instability. Egoistic, and speaks with big words but very weak when under attack. When he is told secrets, he becomes restless until he reveals them to others to make himself look big and important. When he speaks, many lines appear on his forehead.

91. עֵינָיו זָוִוּרִין, דְּסוּזָרִין וְעִיר בִּירוּקָא, מֵאֲרִיָּה דְרוּגָא, 91. חסר כאן תרגום וְרוּזְמוֹנָא אִיהוּ לְרוּב זְמַנִּין. וְכֵד אֶתְמַלִּי רוּגָא, לִית בֵּיה רוּזְמוֹ כָּלִל, וְאֶתְהַפֵּךְ לְאַכְזָרִיּוּת. לָאוּ אִיהוּ מֵאֲרִיָּה דְרוּזִין, דָּא אִיהוּ בְרוּא דָּאֵת ה', דְּאֶתְכַלִּיל בָּאֵת ס'.

White eyes with some green in edges means that the person has inner anger. He is usually merciful but when triggered, he gets angry and could be very cruel.

92. עֵינָיו יְרוּקִין וְזָוִוּרִין כּוּזָא, וְעִיר מְזֻוּן אוּכְם בְּהוּ, 92. חסר כאן תרגום דָּא אִיהוּ מֵאֲרִיָּה דְרוּזִין, וְאֶעֱלוּ בְּהוּ. וְאִי שְׂאֲרִי (דף ע"ג ע"ב) בְּאֶעֱלוּזָתָא אֶעֱלוּ וְסָלִיק. שְׂזָאוּ לָא יִכְלִין לִיהוּ, וְאִיהוּ שְׂלִיט עַלִּיהוּ בְּשׁוּלְטָנוּ, וְאֶתְכַפֵּיין קָמִיָּה. דָּא אִיהוּ בְרוּא דָּאֵת כ', דְּאֶתְכַלִּיל בְרוּא דָּאֵת ס'. וְעַל דָּא אִיהוּ שְׂלִיט, אִי שְׂאֲרִי בֵּיה. עַד הֵכָא רִזִּין דְּעֵינָיו לְאִינֹן מֵאֲרִי דְרוּזְמוֹנָא.

White, green and some black in the eyes tells about a person with a lot of secrets. If he takes a successful path, he will continue growing successful. His enemies can't beat him and in the end, they submit to him.

Lesson;

The eyes can tell a lot about a person. The key to understanding the eyes is wisdom, Chokmah. The white is Chesed, red is Gevurah, and green is Zeir Anpin/Tiferet. through the variation of colors and shape, we can tell a lot about the person's soul. Brown eyes are a mix of all colors and it's the norm for most people. Large eyeballs may indicate greater spiritual connection but also out of normal and unstable minds. Eyes that are far apart may indicate a split or slow mind.

DO NOT express a judgment on people. The details we get from these Zohar studies are for a spiritual connection to have the ability to understand people without 'reading' them.

Read the Zohar every day and B"H you will continue growing on this elevated path.

93. רָזָא דְאַנְפִּין, לְאִינֹן מֵאֲרִי דְרוּזְמוֹנָא פְּנִימָא. 93. חסר כאן תרגום דִּיּוֹקְנִין דְאַנְפִּין, לָאוּ אִינֹן בְּרִשִׁימִין דְלִבְר, אֶלָּא בְּגוּ רְשִׁימָא דְרוּזִין פְּנִימָא. דִּיּוֹקְנִין דְאַנְפִּין, מִתְהַפֵּךְ מְגוּ דִּיּוֹקְנִין דְרִשִׁימוֹ דְאַנְפִּין, סְתִיבִין בְּרוּזָא דְשִׂרְיָא לְגוּ. וּבְגוּ תְהוּא רוּזָא, אֶתְחַזִּי לְבֵר דִּיּוֹקְנִין דְאַנְפִּין, דְאַשְׁתַּמוּדְעֵן לְגַבִּי אִינֹן זְכִימִין.

The secrets of the face can be seen by those who know the inner wisdom. The forehead has lines and wrinkles that tell you about the person. The face is different and doesn't reveal the inner side of a person on the skin of the face that changes shapes according to the secrets that are concealed in the soul level of Ruach. The people with the knowledge of the inner wisdom can tell about the soul of a person from his face. The word for 'face' in Hebrew is 'פנים', which also means 'inner'.

94. דְּיוֹקֵנֵין דְּאַנְפִין אֲשֶׁתְּמוּדָעֵן בְּגֹו רִוּזָא. רִוּזָא אֵית
בְּבֵר נָשׁ, דְּרִוּזֵין דְּאַתְוֹן וְזִקְיָקִין בֵּיהּ. וְכֻלְהוּ אַתְוֹן
סְתִימִין גֵּו הֵהוּא רִוּזָא, וְלָפֻם שְׁעָתָא סִלְקִין רְשִׁימִין
דְּאַיְנוֹן אַתְוֹן לְגֹו אַנְפִין. וְכַמְדָּה דְּאַיְנוֹן אַתְוֹן סִלְקִין, הִכִּי
אַתְוֹזֹון אַנְפִין, בְּדִיוֹקֵנֵין רְשִׁימִין לָפֻם שְׁעָתָא, בְּזִיזִין
דְּלֹא קִיּוּמָא. בֵּר אֵינוֹן בְּאַרִי דְּזֻכְמָתָא דְּאַתְקִיּוּמֵן בְּהוּ,
וְלֹא אַתְנָשִׁי בְּנִייהוּ.

The shapes and 'images' that could be seen on the face have the 22 letters that are in the soul. These images and letters appear on the face according to the actions of the person. Even though the images and letters appear temporary on the face, the owners of that wisdom can see the 'history' of the person's actions in his life.

Lesson;

For science, the building blocks of nature are the elements listed in the periodic table of elements. They can examine different materials and tell many details about them, even their age.

The Hebrew letters are the forces and building blocks of Creation. We can easily read the letters by their shapes but we to see their spiritual forces we need to get deeper into the study of the wisdom that created them and our state of existence. Kabbalists of the highest levels can read the entire history of a person and even the future from his face. Rabbi Shimon, the Holy Ari, and some great Tzadikim had these abilities. Some could sense and 'read' a person even without looking at him.

It's like a person's life appears like a 'movie' on their face and the Tzadik with the higher wisdom can read every frame of that movie.

We will continue with this study next year when we come back to the portion of Yitro. I do recommend to continue the reading and scanning of Yitro from paragraph #68 through #234 with the consciousness of desiring the spiritual ability to understand and help people.

95. הֵהוּא אֶתֶר דְּאַקְרִי עֲלָמָא דְּאַתִּי, (אִיהוּ רְזָא 95. חסר כאן תרגום דאורייתא) וּבִתְמֵן נָפְקָא רְזָא דְּאַוּרִייתָא, בְּכֻלְהוּ אַתְוֹן
דְּאַיְנוֹן כ"ב אַתְוֹן, כְּלָלָא דְּכָלָא. וְהֵהוּא נִהְרָא דְּנָפִיק
בְּעֵדָן, נְטִיל כָּלָא. וְכֹד פְּרוּזֵן מְנִיָּה אֵינוֹן רִוּזִין וְנִשְׁמָתִין,
כְּלָהוּ מִצְטַיִרֵין בְּצִירָא דְּאַיְנוֹן אַתְוֹן, וְהִכִּי נָפְקִי כְּלָהוּ.
וּבְגִין כֶּה, רִוּזָא דְּבֵר נָשׁ דְּמִצְטַיִרָא בְּצִירָא דְּאַתְוֹן,
עֲבִיד צִירָא בְּאַנְפִין.

The Torah is Zeir Anpin that emanates from Binah with the 22 letters. It is the aspect of "A river comes out of Eden to water the Garden" (Genesis 2:10). The 'River' comes out with all the letters.

The soul's levels of Ruach and Neshama, that are released from the Torah are formed with the shape of the letters. The letters of a person's soul are 'impressed' on his face.

96. אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי הִכִּי צִירָא דְּאַימָא, לֹא 96. חסר כאן תרגום
מִצְטַיִרָא גֵּו הֵהוּא רִוּזָא, אָמַרוּ, הִכִּי שְׁמַעְנָא מְנִיָּה

דבור, דְּצִיּוּרָא דְּאַתְוִין מִסְטָרָא דְּלַעֲיָלָא, וְצִיּוּרָא
דְּאַימָא מִצִּיּוּרָא בְּהוּא רוּזָא לְתַתָּא. צִיּוּרָא דְּאַתְוִין
אַתְגָּנִיזוּ לָנוּ, וְצִיּוּרָא דְּאַימָא בְּלִיט לְבַר.

Rabbi Shimon explains that the shapes of the letters come from the father of the soul that is Zeir Anpin. The mother of the soul comes from Malchut with the aspect of the four shapes of the living Creatures of the holy Chariot, Lion, Ox, Eagle, and man. The shape that is formed from the mother is visible on the outside and the letters from the father, Zeir Anpin are concealed in the face.

97. צִיּוּרָא דְּאַימָא, פָּנֵי אָדָם, פָּנֵי אַרְיֵ"ה, פָּנֵי שׁוֹר, פָּנֵי
נֶשֶׁ"ר. וְרוּזָא עֲבִיד צִיּוּרָא דְּכֻלָּהוּ לְבַר לָפּוּם שְׁעָתָא,
בְּגִין דְּכָל מַה דְּאַיְהוּ מִסְטָרָא (דָּף ע"ד ע"א) דְּרוּזָא
בְּלִטָּא לְבַר, וְאַתְוִין וְאַתְגָּנִיזוּ. וְכָל הָנִי דְּיוֹקֶנֶן, אַתְוִין
מִתְצִיִּיר בְּצִיּוּרָא דְּאַתְוִין אַף עַל גַּב דְּאַיְנוֹן גָּנִיזוּ. אֲלֵין
אַרְבַּע דְּיוֹקֶנֶן אַתְוִין לָפּוּם שְׁעָתָא, לְאַיְנוֹן מֵאַרְיֵ
דְּעִינִין, דִּידְעִין בְּרָזָא דְּזִכְמוּתָא לְאַסְתַּכְלָא בְּהוּ.

The different groups of shapes that come from the mother and expressed on the faces are; human, Lion, Ox, and Eagle. The soul reveals the inner shape on the outside but immediately concealed. These shapes are formed from the letters even though they are concealed.

The 'inner' faces of a person can be seen only by those who are with the wisdom to see it.

Lesson;

The energy of a person is under the 'mask' of the body that is shaped by the soul that animates it. Most people can recognize changes in the inner feeling of a person by body language and facial expression. Some can read deeper by looking into the eyes of a person. Wise people with high spiritual level can read beyond the surface because their soul expands beyond the limits of their bodies. They can feel and 'read' the letters that represent energies and 'history'. If they are on a very high level then they can see the future of a person.

The Torah existed before the creation of the corporeal world. It represents the code of Creation, and as the aspect of the world's DNA, it can tell the story of everything in the created world. Our souls have their roots in the Torah and nourished from it. It is important to see the Torah with our eyes and that is the reason why the Torah is raised before reading it.

The proper custom is to raise the Torah before the reading, announcing "This is the Torah that Moses brought to Israel...", then placing it for reading on a stage that is preferably the most elevated point in the synagogue. When the Torah is raised, the congregation should make efforts to come closer and see the letters.

Some communities have the custom to raise the Torah after the reading is completed. It came after people got into the habit of coming to see the Torah elevated, see the letters, connecting their soul to it, then leave the synagogue before the reading. To prevent that, they postpone the Torah elevation to the end of the reading.

Some people are far from a synagogue where they can connect on Shabbat to the Torah. They can read the Torah and Zohar with studies that nourish their soul on a daily basis.

The more we study the greater spiritual level we can achieve and able to 'read' people for the purpose of helping them or in some cases, avoid their negativity in our environment.

98. ציור"א קדמא"ה, כד איל בר נש בארוז קשוט, 98. חסר כאן תרגום
אינן די'עין ברזין דמריהון מסתכלן ביה, בגין דההוא
רוזא דלגו, מתתקנא ביה, ובליט לבר, ציורא דכלא.
וההוא ציורא איהו ציורא דאדם, ודא איהו ציורא
שלם יתיר מכל ציורין. ודא איהו ציורא, דאעבר
לפום שעתא, קמי עינייהו דזכייבי לבא. האי כד
מסתכלן באנפוי לבר, אינן אנפין דקייבון קמיה, עינין
דלכא רוזים לון.

The wise people that are able to read faces, can tell a person that he follows the path of truth if he has the face of a human that is one of the four we explained previously. This shape is seen on the face temporarily and in a complete form that raises love in those who can see it.

99. ארבע סימנין דאתון אית בהו, שורייקא זוד בליט 99. חסר כאן תרגום
בשכיבו, בסטרא דימינא, ושורייקא זוד דכליל תרין
אזרנין דאזידן ביה, בסטרא דשמאלא. ואלין ד'
סימנים, אינן ד' אתון, דאקרון עדות וסימנא דא ע'.
ההוא שורייקא דסטר ימינא, דבליט בשכיבו. ד'
ואינן תרין אתון דמותו ברא ביה (ס"א ו"ת אינון
עדות) ו"ת אינן ההיא שורייקא דכליל תרין אזרנין,
ודא איהו רזא דכתיב, (תהלים פא) עדות ביהוסף
שמו דכל מאן דזמא ליה הוה רוזים ליה בלבוי,
וברזימו אשתלים.

Psalms 81:6

”עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע”

“He established it for a testimony in Joseph When he went throughout the land of Egypt. I heard a language that I did not know:”

The letters that can be seen on a perfect human face are 'עדות', literally means 'testimony'.

This 'testimony' was revealed in Joseph after he became righteous in Egypt. He was very handsome and everyone loved him.

Those who can see the letters feel love toward that person because he represents truth from the Center Column that brings Light to the world.

Lesson;

The Zohar describes the elements on the face that reveal the related letters but it would be misleading because the Zohar itself concealed this knowledge.

The ability to read faces is a gift that is received automatically when we dwell in Torah studies. With more studies, we enhance our empathy and ability to feel and see the true face of people around us.

100. זָרַעַא דְדָוִד מִתְהַפֵּךְ בֵּית זִיזוֹ דְגִּוּנִין, וּבִגִּין כֶּף טַעָה שְׂמוּאֵל, דְּכִתִּיב, (שְׂמוּאֵל א טז) אֵל תִּבְט אֵל מִרְאֵהוּ, בִּגִין דְּסִטְרָא אֲזָרָא הָוָה בֵּית בְּאֵלִיאָב, דְּלֹא הָוָה הָכִי בְדוֹר, דִּיּוֹקֵנִין דְדָוִד טְבִירִין אֵינִין, דְּהָא דִּיּוֹקֵנִין דְּסִטְרָא אֲזָרָא, אֲתַכְלִיל גִּו דִּיּוֹקֵנִין, וְהָוָה דִּיּוֹקֵנָא דְּסִטְרָא אֲזָרָא אֲתַנּוּזִי בֵּית בְּקִדְמִיתָא, דְּאֵעִבֵּר עַל עֵינֵין לָפּוּם שְׁעֵתָא, וּבְהִיל לָבָא וְדוּזִיל, וּלְבַתֵּר (שְׂמוּאֵל א טז) וְטוֹב רֹאִי וְיִי עֲמוּ. וְדָא אִיהוּ עֲדוּת לְגַבִּיהָ.

God sent Samuel the prophet to anoint the son of Yishai to be a king, but without telling him which of the seven sons of Yishai is the chosen king. Samuel came and saw Eliav, the firstborn of Yishai, who was tall and handsome. The prophet assumed that Eliav is the one, but God told him not to follow what he sees.

1 Samuel 16:7

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל שְׂמוּאֵל אֵל תִּבְט אֵל מִרְאֵהוּ וְאֵל גְּבָה קוֹמָתוֹ כִּי מֵאֲסִיתִיּוֹ כִּי לֹא אֶשֶׁר יִרְאֶה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו וְיְהוָה יִרְאֶה לְלִבּוֹ.

“But YHVH said to Samuel, “Do not look at his appearance or at the height of his stature, because I have rejected him; for God sees not as man sees, for man looks at the outward appearance, but YHVH looks at the heart.”

The Zohar tells us that when it comes to people from the seed of David, the images and colors on the face are different. David was the youngest and the seventh of the seven children of Yishai. He became a king and the aspect of Malchut, which is the seventh Sefira. Malchut is under the control of the Tree of Knowledge, Good and Bad and as such, the shapes on the face could come temporarily from the other side before showing the good side.

1 Samuel 16:12

וַיִּשְׁלַח וַיְבִיאוּהוּ וְהוּא אֲדָמוּנִי עִם יָפָה עֵינָיו וְטוֹב רֹאִי וַיֹּאמֶר יְהוָה קוֹם מִשְׁחָהוּ כִּי זֶה הוּא.

“And he sent and brought him in. Now he was ruddy and had beautiful eyes and was handsome. And YHVH said, “Arise, anoint him, for this is he.”

Then Samuel saw David’s ‘true’ face with the ‘עדות’, ‘Testimony’, and anointed him as the new king of Israel.

101. דִּיּוֹקֵנָא דָּא דְאָדָם, כְּלִיל כָּל דִּיּוֹקֵנִין, וְכִלְהוּ כְּלִילָן בֵּית, הָאִי לֹא בְהִיל בְּרוּזִיָּה. בְּשְׁעֵתָא דְרוּזִיָּה אִיהוּ בְּנִיזָּא, וּבְכֹלִי בְּנִיזָּא, וּבְמִיד אֲתַפְּיִיס.

A face with the shape of ‘אדם’, ‘Human’, that includes all other shapes, is of a person that is always calm, He has no fear, even if he is angry, he expresses his words in peace, and immediately appeased and forgive.

102. (דף ע"ד ע"ב) זָרַעַא דְדָוִד דְּאֲתַנּוּזִי בֵּית הָהוּא דִּיּוֹקֵנָא בְּקִדְמִיתָא, דְּאֵעִבֵּר לָפּוּם שְׁעֵתָא עַל עֵינֵין, בְּרוּזִיָּה בְּנִיזָּא, מִיד אֲתַפְּיִיס. אֲבָל נָטִיר דְּבָבוּ בְּנִזּוּשׁ לְסוּפָא. בִּגִין דְּהָהוּא סִטְרָא גְרָמָא לִיהָ, דְּסוּזָרָא בְּכָל

סְטָרִין. אֲבָל מוֹזָא דְּבָגוּ קְלִיפָה וְלָפָא מִתִּישְׁרָא,
וַיֵּצִיבָא דָא לְאִינוּן וְכַאֲיִן. אֲבָל זַיִיבִין לָא מִתַּעֲבָרִין
מִהֵהוּא דִּיּוֹקָנָא קְדָמָאָה בִּישָׁא,
וְאַתְּזַבְרִין (וּאִסְתַּאבֵּן) בֵּיתָא בְּכָלָא.

A righteous person from the seed of David that temporarily shows a shape of the other side, his anger goes away quickly but a wicked from the same line would develop strong hate until he takes revenge.

Lesson;

The physical look of a person in Malchut cannot tell the whole truth about a person's essence. Many may look similar but their soul is always different.

The heart and soul represent the Light of a person and that influences the reading of their faces. The soul is connected to the body in the blood and gives it the life force it needs to operate in this world. Death comes when the blood circulation stops and the soul leaves the body.

The Torah forbids eating the animal with its blood. The kosher animals are not predators. They are herbivores, and most domesticated. They must go through a proper slaughtering process with blessings to release the soul. The animal flesh then becomes available for us to consume with blessings and elevate the sparks of Light that were part of that animal.

The Torah laws about kosher eating protect us from taking a path that would change our soul negatively.

Some people drink animal's blood, especially from a strong predator type to get the energy that exists within that blood. The image of the animal they consumed would be shown on their face.

103. צִיּוֹר"א תִּנְיִינָא, אִי הָהוּא בָּר נָשׁ לָא אֲזִיל כָּל כַּף 103. חסר כאן תרגום
בְּאַרְזָא בִּישָׁא, וְאַסְטִי מִהֵהוּא אַרְזָא, וְתֵב לְמֵאַרְיָה,
לָא דָּהוּא רְגִילָא בְּאַרְזוּי דְּמִתְקַנָּן, אֲכָלָא אִיהוּ דְּהוּה
בְּאִינוּן אֲוִרְזוּי מִתַּעֲדִי, וְסְטִי מִזִּיָּהוּ וְתֵב לְמֵאַרְיָה. הָאִי
אִיהוּ רוֹזָא טָבָא שְׂאֲרִי לְמוֹשְׁרֵי עָלְוִי, וְלֹאֲתַתְקַפָּא עַל
זוּהֵמָא קְדָמָאָה דְּהוּה בֵּיתָא, וּבְלִיטָא לְבָר, בְּאַסְתַּכְלוּתָא,
דְּעִינִין לְפֻם שְׁעָתָא, כְּזוּד דִּיּוֹקָנָא דְּאַרְיָה דְּאַתְגַּבֵּר
הָאִי בְּשַׁעְתָּא דְּזוּמִי לִיָּה, הָהוּא זַיִיבִין גָּרִים לִיָּה לְאַעֲבָר
בְּלִיָּה אַרְיָה דְּמִתְגַּבֵּרָא לְפֻם שְׁעָתָא.

A person that didn't follow the Torah but later repents and follows the righteous path, he receives a positive spirit to support his good ways. His impurities are still shown on the outside and in addition, the shape of a lion is temporarily seen on his face. It tells us that he overcame his evil side.

104. הָאִי מִסְתַּכְלָן בְּאַנְפוּי לְבָתֵּר, אִינוּן אַנְפוּי דְּלָפָא 104. חסר כאן תרגום
לָא רוֹזִים לוֹן לְפֻם שְׁעָתָא, וּמִידָּ תֵב לְבֵיתָא וְרוֹזִים לִיָּה.
כִּד מִסְתַּכְלָן בֵּיתָא אַכְסִיָּה, וְזוּשִׁיב דְּכָלָא יְדַעִין בֵּיתָא.

אָנפוי זופיין דאָס פֿאַר שטאַט, מִתְהַפֵּךְ לְזוֹרָא אִו
לִירוֹקָא.

He feels embarrassed when people look at him because he assumes that they can see his negative past. His face gets red then turn to white or green.

105. תִּלְתִּי שׁוּרְיָקִין אֵית בְּאַנְפּוֹי. זוּד לִימִינָא, דָּדָא
אַתְפִּשֵׁט בְּאַנְפּוֹי וְאַתְאַזִּיד בֵּית. זוּד דְּסַלְקָא לְזוֹטְמִיָּה
לְעִילָא, וְתֵרִין לְשִׁמְאָלָא. וְזוּד דְּאַתְפִּשֵׁט לְתַתָּא מֵאֵינִין
תֵּרִין, וְאַזִּיד בְּהָאֵי וּבְהָאֵי. וְאַלִּין אֵינִין אֲתֵינִין דְּמִתְזַקְקִין
בְּאַנְפּוֹי, וְאֵינִין בְּלִטִּין דְּלֹא שְׂכִיבִין. וְכֹד מִתְיַשְׁבָּא
וְאַרְגִּיל בְּאַרְזֵי קְשׁוּט, שְׂכִיבִין.

There are three tendons on his face connect to each other and form embossed letters on his face. When he is completely on the righteous path, the letters sink.

106. וְרָא דְּאֵינִין אֲתֵינִין אֵיהּ קָרִיב. דָּא הִוָּה רְזוּקָא,
וְהִשְׁתָּא אֵינִין אֲתֵינִין בְּלִטִּין בְּאַנְפּוֹי, וְסִהֲרִין בֵּית
בְּבִהִיל. וְסִימָנָא דָּא ק' (ד"א ה') מִסְטֵר יְמִינָא אֲתֵינִין
אֲזִרְנִין מִסְטֵר (דף ע"ה ע"א) שְׂמִאלָא, וְאַף עַל גַּב
דְּשׁוּרְיָקִי אֲזִרְנִין אֲתֵינִין בְּאַנְפּוֹי, לֹא בְּלִטִּין לְבַר כְּהֵנִי.
כֹּר בְּזִמְנָא דְּהִוָּה אֵיל בְּעִקְיָמוֹ.

The letter 'ק' appears on his right and the letters 'רוב' on his left. Together they spell 'קרב' which means 'close to' to testify that this person is now closer to the ways of the Torah. When these letters or others on his face look embossed, it means that the person is deceptive and not straight in his ways.

107. הָאֵי אֵיהּ זִרְעָא דְּדָוִד, אֲתֵהֲפֵךְ מִזִּזְיוֹ דָּא.
בְּקִדְמִיתָא אֲתֵינִין בְּדִיקָנָא דְּאַדָּם, וּלְבַתֵּר קִימָא
בְּדִיקָנָא דְּאַרְיָה, וְאַתְפִּרְשֵׁי בְּדִיקָנָא דְּסִטְרָא אֲזִרָא,
וּבְכִלָּא, מִתְהַפֵּךְ מִשְׁאֵר בְּנֵי זֵשָׁא.

If that person is from the seed of David, then the shape of a Lion is more visible on his face.

Lesson;

Our actions registered as letters on our face, they testify to the purity and quality of our vessel. If we have negative impressions, they may attract judgments from the negative side. For this reason, we are told to cover our forehead and look down when we go into a cemetery.

When Mashiach comes he will read our 'resume' from our faces. This resume has no exaggerations or misleading information. Mashiach would also 'smell' the light in our vessel. A strong and pleasant scent indicates a strong vessel full of light earned from the study of the Torah. The 'resume' and the scent would determine our share in the light of the endless. It is not a punishment if one gets little light because the Holy One Blessed be He wants to give us as much Light as our vessels can receive.

108. ציור"א תלי"תאה, אי יהוא בר זש איל בארזא 108. חסר כאן תרגום
 דלא מתתקנא, וסטי אורזוי מארזוי דאורייתא, יהוא
 רוזא קדישא אסתלק מניה, ורוזא אורא אתנזי ביה,
 ודיוקנא אורא, ובליט לבר, באסתכלותא דעינין
 דזכמי לבא, לפום שעתא דיוקנא דשור. בשעתא
 דזמאן ליה, מעברן בלבייהו יהוא דיוקנא, ואסתכלן
 ביה.

The holy spirit leaves a person that is far from Torah and doesn't follow his correction process. The Holy Spirit is replaced with another spirit that looks temporarily on the face in the shape of an Ox. It can be seen by the wise who can read faces.

109. ג' קורטבי סומקי באנפוי, בסטרא דימינא, ואינן 109. חסר כאן תרגום
 שורייקי סומקין דקיקין. ותלת בשמאלא, ואלין אינן
 אתון דבלטין ביה. וזד איהו שורייקא דקיק בעזולא,
 ותרין דקיקין אורזין עליה, וכלהו בעזולא. וכדין
 שקיעין עיניו.

There are three red grains on the right of his face and three on the left. They represent three embossed letters. One is like a small round tendon and two tendons above it. All in a circle shape. The eyes of this person are deeper in his head.

110. ורזא דאינן אתון. וזד איהו כ', תרין אורזין ר"ת 110. חסר כאן תרגום
 אינן. וכן לסטר שמאלא, וסימנא דא יהוא
 דכתיב, (ישעיה ג) הכרת פניהם ענתה בם ואלין אתון
 בלטין באנפין, על כל שאר שורייקין. ואי תב
 משמאלא לימינא, אתכפיא יהוא רוזא ואתתקף
 רוזא דקדשא, ואלין שורייקין שכיבו, ואורזין בלטין
 לבר, כמה דאתמר.

The first letter is 'כ' and the other two are 'רת'. These three letters implied in the first word of the verse below.

Isaiah 3:9

“הכרת פניהם ענתה בם וחטאתם כסדם הגידו לא כחדו אוי לנפשם כי גמלו להם רעה.”

“The expression of their faces bears witness against them, And they display their sin like Sodom; They do not even conceal it. Woe to them! For they have brought evil on themselves.”

If this person repents then the letters and tendons sink in and other letters are shown on his face.

111. ורעא דדוד איהו בהפוכא, אתנזיא בדיוקנא 111. חסר כאן תרגום
 דארזיה בקדמייתא, ולבתר אתהדר בדיוקנא דשור.
 תרין שורייקין אוקמין באנפוי, וזד מימינא, וזד

משמאל, ואלן אינן אתון, וז אקרי ד', וזוד אקרי
ע', וכלא מתהפכא משאר בני נשא.

If he is from the seed of David then the shape that is shown first on his face is of a Lion, then transforms into an Ox shape. Also, two black tendons on his face one on the right and one on the left. The letters that are shown on this face are 'ד' and 'ע'.

Lesson;

The Hebrew letters are the forces that created this world. When we read "And God said let there be...." It was with the expression of the Hebrew letters. Adam gave names to everything created by God and by that he connected life-force into everything created in nature. That is why we give names to everything we see and discover.

The essence of everything can be known from the name given to it, including the names of people. Righteous people on a high level can read the letters on the face and know the 'story' of a person. The Holy Ari was able to 'speak' to all living creatures because on the spiritual level, they all connected with the Hebrew letters. He didn't have to tweet with a bird or Moo with a cow, but on the spiritual level, he could read the thoughts of the animals and could communicate with them.

We have a better spiritual connection with people that we love and especially if we live together with them. In many cases, we can read their thoughts and know what they need, even without saying a word.

112. ציור"א רביע"אה, דא איהו ציורא דבר נש, חסר כאן תרגום
דקימא תדיר לאתקנא על רזא דמלקדמין, האי
איהו וזיו לונכימי לבא בדיוקנא דנשר. ההוא רוזא
דיליה איהו רוזא וזלשא. האי לא איוזי באנפין אתון
דבלטין לבר, דהא אתאבדיו מניה, ואשתקעו בזמנא
אזרא דמלקדמין, דאסתלקו מניה, ועל דא לא בלטין
ביה.

Another shape on the face is of a person that repented and doesn't go back to his flawed ways. The shape that is seen on his face by those who can read it, is of an Eagle. His spirit is low and the letters on his face sank in earlier in his life when he corrected himself.

113. ורזא דיליה, עינזי לא נהרין בנציצו, כד איהו חסר כאן תרגום
בזודות. ובזמנא דספר שער רשיה ודיקניה. בזין
דרוניה לא נהיר ליה באתון, ואשתקע נציצו דיליה
דהוה בקדמיתא. לא קיימא באסתכלותא דאנפין
לאסתכלא. ורזא דהאי (קהלת ד) ושפוז אגז את
המתים שכבר מתו מן הנויים אשר הבנה וזים עדנה.
ורעא דדוד, (תהלים כה) סוד יי' ליראיו ובריתו
להודיעם.

Because his ego and spirit are under his control, the letters are not embossed on his face and don't show his energy as bright eyes even when he feels happiness or when he cuts the hair of his head and beard.

The secret is in the verse (Ecclesiastes 4:2)

“וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מֵתוֹ מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עַדְנָה.”

“Therefore, I praised the dead who were already dead, More than the living who are still alive.”

As for the seed of David (Psalms 25:14) “סוד יהוה ליראיו ובריתו להודיעם.” “The secret of YHVH is with those who fear Him, And He will show them His covenant.”

114. בְּרוּזָא דְּבֵר זָשׁ, אֶצְטִיירוֹ אֶתוּן, כְּמֵה דְּאֶתְבֵּר, 114. חסר כאן תרגום
וְאִיהוּ בְּלִיט לֹון לְבֵר, וְאֶתְמָסֵר זִכְמָתָא דָּא לְזִכְיָמִי
לְבָא לְמַנְדֵּעַ וּלְאַשְׁתְּמוּדֵעָא, רוּזָא קִיָּמָא
בְּרָזָא (בראשית ה) דְּזָה סֵפֶר, וְכָלָא בְּרָזָא דָּא קִיָּמָא,
בְּרִיזִיו דְּאֶנְפִּין דְּאֶתְדֵּן בְּגִוּוֹנָא אֲזִירָא, כְּפֻם
שׁוֹלְטָנוֹ (דף ע"ה ע"ב) דְּרוּזָא, אוּ מְאִרִּיה דְּרוּזָא.
וְכַאֲיֵן אִינוֹן זִכְיָמִין דְּכָלָא אֶתְמָסֵר לֹון לְמַנְדֵּעַ. עַד הָכָא
רָזָא דְּאֶנְפִּין.

The soul of a person carries letters that revealed on his face as embossed.

Genesis 5:1

“זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֵת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדְמוּת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ”

“This is the book of the generations of Adam. In the day when God created man, He made him in the likeness of God.”

The secret of understanding the soul is in “זֶה סֵפֶר” “This is the book” that can be studied from the Torah through the Zohar. Face reading is a gift given to those who with the wise heart that elevated themselves spiritually.

Lesson;

Paragraph 113 is difficult to understand, but Zohar Chukat 53-55 (<https://unityzohar.com/zohar-books/chukat/52>) helps us understand the quote from Ecclesiastes. The ‘dead’ are those who went through reincarnations and already corrected themselves. The living who are still alive are those who still have work to correct themselves.

Special note:

Please do not try to read people’s faces, especially not family members or small kids. When we try to ‘match’ a shape on another person’s face, on the spiritual level we ‘dress’ that face with the shape we have in our minds. This could draw judgments on the ‘reader’ and on the ‘object’. For the same reason, the second commandment forbids us from imagining the name of YHVH in a certain ‘shape’. It creates limits that restrict the Light of YHVH from being revealed in our lives.

In the DZ studies, I avoid adding pictures to illustrate spiritual principals because the mind of the reader may get ‘locked’ into specific limiting shapes.

As Zohar students, we increasingly elevate ourselves spiritually and gain a better understanding of the people around us. We can sense positive and negative people. It is great to have this ability on the path of purifying and growing of our vessels. The studies of face reading and other practical ‘techniques’ from the Zohar would enhance our natural ability to ‘read’ people without looking for letters or shape patterns. Trying to do so, would invite the other-side to offer misleading shapes and create openings to inflict judgments. That is why the Zohar ends the segment of Face reading with (Psalms 25:14) “סוד יהוה ליראיו ובריתו להודיעם.” “The secret of YHVH is with those who fear Him, And He will show them His covenant.”

We need to study with love and awe to Hashem and the secrets would be revealed to us.

When we eat properly and take our vitamins and food supplements, we get healthier and stronger without knowing the exact details of what we consume. All we need to know is to get our 'intakes' from a good source.

115. מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה בְּרֹא דְשִׁפּוּן, בָּאֵת פ' דְּכָלִּיל 115. חסר כאן תרגום
בְּרֹא דָאֵת ס'. שִׁפּוּן רַבְרַבִּין, דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ מִכָּל
בְּלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלֹא אֲכָסִיף, וְלֹא דְוִיֵּל, מֵאֲרִי
דְּמוֹזְלוּקָתָא, רַכִּיכָא אִיהוּ בֵּין הָאִי כְּהָאִי. (משלי
ו) וּמִשְׁלֹן מִדְּנִים בֵּין אֲזִיזִים. לֹא אִיהוּ מֵאֲרִיָּה דְּרִזִּין,
וְכַד אֲשִׁתְּדַל בְּאֲרִיָּתָא מְכַסֶּה רִזִּין, אֲבָל מֵאֲרִיָּה
דְּלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלֹא שְׂוִי דְּוִיֵּלוּ בְּלִבִּיתָא.
116. וְסִיבְנָא דָּא, אֵת פ' דְּכָלִּיל בָּאֵת ר' וְלֹא אֲתַכְלִיל 116. חסר כאן תרגום
בָּאֵת ס'. הָאִי אִיהוּ דְּאֲתַנְזִי דָּאִיהוּ וְכָאֵה, וְלֹא דְּוִיֵּל
זֻטָּאָה אִיהוּ, וְלֹא בְּעִי לֹאֲשִׁתְּדַל אֲבַתְרִיָּה, בְּגִין דְּכָל
מִלּוֹי אֵינֹן בְּפֻמָּא וְלֹא בְּגֻפָּא.
117. שִׁפּוּן עֲתִיקִין בְּעִתִּיקוֹ, וְלֹא דְּקִיקִין. הָאִי אִיהוּ בַר 117. חסר כאן תרגום
נָשׁ מֵאֲרִיָּה דְּרוֹנָא יְתִיר. מֵאֲרִיָּה דְּוִיֵּלָא. לֹא יָכִיל
לְמַסְבֵּל מִלָּה. מֵאֲרִי דְּלִישְׁנָא בִישָׂא בְּפִרְהֶסְיָא, בְּלֹא
כְּסוּפָא כָּלִל. לְאִמְנִין אֲשִׁתְּדַל בְּלִישְׁנֹתָא. הָאִי אִיהוּ בַר
נָשׁ דְּבְעִי לֹאֲתַרְזֻקָּא מִנִּיהָ.
118. אֲתַמְלִי דִּיקְנִיָּה בְּשִׁעְרָא, הָהוּא, לִישְׁנָא בִישָׂא, 118. חסר כאן תרגום
אֲוִרִי עֲלִיָּה בְּפִרְהֶסְיָא, לִית לִיה כְּסוּפָּא. אֲשִׁתְּדַל
בְּמוֹזְלוּקָתָא. אֲעֲלוֹן בְּמִלִּי דְּעֻלְמָא. זֻמִּי בְּשִׁנְאוֹי. דָּא
אִיהוּ (משלי ו) קוֹרֵץ בְּעִינִיו, עַל דָּא אֲתַמֵּר (משלי
כא) הֵעֵז אִישׁ רָשָׁע בְּפִנְיֹו. דָּא אִיהוּ בְּרֹא דָאֵת פ'
בְּלִיזְוִדִּי. דְּלֹא אֲתַכְלִיל בָּאֵת ס' כָּלִל. וְלִימְנִין אֲתַנְזֵבֵר
בָּאֵת ר' בְּהָאִי אֵת ר' אֲתַכְלִיל.
119. בְּרֹא דְּאוּדְנִין, מֵאֵן דְּאוּדְנִי רַבְרַבִּין, טַפְּשָׂא 119. חסר כאן תרגום
בְּלִיבִיָּה וְשִׁנְעֹנָא בְּרוּזִיָּה. מֵאֵן דְּאוּדְנִי וְעִירִין, וְקִימִין
עַל קִיּוּמָא. פְּקִיזָּא דְּלִבָּא בְּאֲתַעְרוּתָא אִיהוּ. צְבִי
לֹאֲשִׁתְּדַל בְּכָלָא. וְרֹא דָּא אֵת י' דְּאֲתַכְלִיל בְּכָל
שִׁאֲרֵי אֲתַנְזֵבֵר.

120. עַד הָכָא, רִזִּין דְּדִיּוּקָנִין דְּבַר נָשׁ. מִכָּאן וּלְהַלָּא, 120. חסר כאן תרגום
רִזִּין אֲזִירָנִין בְּאַתְנוֹן דְּבוּר, דְּלֹא קִיּוּמִין זֵו פְּרַעְפּוּפֵא, אֶלָּא
לְמַנְדַּע רִזִּין דְּהֵאִי פִסּוּקָא, זֵו דְּרָגִין עֲלָאִין, בְּזִמְנִין
וּתְקִיפִין דְּהֵאִי עֲלָמָא, וְלֹא זְכִינָן בְּהוּ.
121. אָמַר ר' שְׁמִיעוֹן, בְּנִי, זָכְאִין אַתּוֹן בְּעֲלָמָא, דִּין, 121. חסר כאן תרגום
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְזָכְאִין עֵינִי, דִּינְכוֹן לְמִיּוּזְמִי דָא, כִּד
אִיעוּל לְהֵהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין זְשָׁמְתִי קָרִי לְעֵתִיקָא
יּוּמִין, הֵאִי קָרָא, (תהלים כג) תַּעֲרוּף לִפְנֵי שְׁלֹזֶן נֶגֶד
צוּרֵי דְשִׁנְתָּ בִשְׁמֹן רֵאשֵׁי כּוֹסֵי רוּיָהּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא קָרִי עֲלֵךְ, (ישעיה כו) פְּתוּזוּ שְׁעָרִים וַיָּבֹא זֵוֹ צִדִּיק
שׁוֹמֵר אֲמוּנָתִים. "
122. אוּף אֵינֶזֶן פְּתוּזוּ וְאַמְרוּ, פְּתִיב (יחזקאל א) וַיְדִי 122. חסר כאן תרגום
אֲדָם מִתְּנוּזָת פְּנִיָּהֶם, הֵאִי קָרָא אוּקְמוּהָ זִזְבְּרִיָּא,
דְּאֵינֶזֶן זִדִּין לְקַבְּלָא מְאֲרִיהוֹן דְּתִיּוּבָתָא דְּתַבָּאָן
לְגַבִּי (נ"א לקבל) קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אָבֵל יְדִי אֲדָם,
אֵלִין אֵינֶזֶן דִּיּוּקָנִין וְרִזִּין עֲלָאִין, דְּשׁוּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּבַר נָשׁ, וְסִדֵּר לֹון בְּאַצְבָּעֵן לְבַר וּלְגֵוֹ. וּבְהֵהוּא כ"ף.
123. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּד בְּרָא לִיה לְבַר נָשׁ, סִדֵּר 123. חסר כאן תרגום
בִּיה, כָּל דִּיּוּקָנִין דְּרִזִּין עֲלָאִין, דְּעֲלָמָא דְלַעֲיָלָא, וְכָל
דִּיּוּקָנִין דְּרִזִּין תַּתְּאִין, דְּעֲלָמָא דְלַתְּתָא, וְכָלָא מִתְּנוּזָקָא
בְּבַר נָשׁ, דְּאִיהוּ קָאִים בְּצִלָּם אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאֶקְרִי יַעֲר
כ"ף.
124. וְרָזָא דְכ"ף, דָּאֵת דָּא דְאֶקְרִי כ"ף, 124. חסר כאן תרגום
דְּכְתִיב, (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
בְּצִלְמוֹ, דָּא אִיהוּ רָזָא דָּאֵת כ"ף. אֵת דָּא, אִית בִּיה רִזִּין
עֲלָאִין, וְדִיּוּקָנִין עֲלָאִין. בְּהֵאִי כ"ף תְּלִיין עֲשֵׁר אֲמִירָן
מִימִינָא וּמִשְׁמָאלָא, זִזְמִישׁ מִימִינָא, וְזִזְמִישׁ מִשְׁמָאלָא,
וְאֵינֶזֶן זִזְר בְּרָזָא זִזְדָּא.
125. (תנינן כתיב (יחזקאל כא) וגם אני אכה כפי אל 125. חסר כאן תרגום
כפי, דלהוו דא עם דא בפלוגתא ויסתלקו ברכאן
מעלמא, הואיל וגאותא דישראל אתיהיבת לעמין. כד
מתחברן כחדא, כתיב, (במדבר ז) כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת רמז לחבורא חדא). וְכִד הָווּ בְּזִזְבוּרָא
זִזְדָּא, כְּתִיב, וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ וְזֵו.

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים (את האדם) דָּא סְלִיקוּ דְּמוֹשֶׁבֶת בְּרוּא
פְּנִימָא. אֵת הָאָדָם: רִזָּא דְּכַר וְנוֹקְבָא פּוֹדָא, בְּעָלָם
אֱלֹהִים רִזָּא דְּכַפ (אחרא).

126. כֹּד אֶתְבְּרִי אָדָם, מִה פְּתִיב, בִּיה, (איוב 126. חסר כאן תרגום

י) עוֹר (בראשית כ' ע"ב) וּבִשְׁר תְּלַבִּישִׁי (דף ע"ו
ע"א) וְגו'. אִי הָכִי הָאָדָם מִהוּ. אִי תִימָא, דְּאִינוּ אָלָא
עוֹר וּבִשְׁר וְעֲצָמוֹת וְגִידִים, לֹא הָכִי, דְּהָא וְדָאִי הָאָדָם
לֹא אִיהוּ אָלָא נְשִׁמָּתָא. וְאֵלִין דְּקָאֵמַר עוֹר וּבִשְׁר
עֲצָמוֹת וְגִידִים, כִּלְהוּ לֹא הוּוּ אָלָא מְלָבוּשָׁא בְּלוּזוֹדוּי,
מֵאֲנִין אִינוּן דְּבֵר נָשׁ, וְלֹא אִינוּן אָדָם. וְכֹד הָאִי אָדָם
אֶסְתַּלַּק, אֶתְפִּשֵׁט מֵאֲנִין מֵאֲנִין דְּקָא לְבִישׁ.

127. עוֹר דְּאֶתְלַבֵּשׁ בִּיה בֵּר נָשׁ. וְכֹל אִינוּן עֲצָמוֹת 127. חסר כאן תרגום

וְגִידִים, כִּלְהוּ בְּרוּא דְּזִכְמָתָא עֲלָאָה כְּנוּנָא דְּלַעֲיָלָא.
עוֹר כְּנוּנָא דְּלַעֲיָלָא, כְּמָה דְּאוּלִּיף מוֹר, בְּאִינוּן יִרְיעוֹת,
דְּכִתִּיב, (תהלים קד) נֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה. (שמות
כה) עוֹרוֹת אֵלִים מֵאֲדָמִים וְעוֹרוֹת תְּחוֹשִׁים. אִינוּן
מְלָבוּשִׁין דְּלַעֲיָלָא, דְּמִסְכֵּי לְמְלָבוּשָׁא, אֶתְפִּשֵׁטוּתָא
דְּשָׁמַיִם, דְּאִיהוּ מְלָבוּשָׁא דְּלִבֵּר. יִרְיעוֹת אִינוּן מְלָבוּשָׁא
דְּלָזוּ, וְאִיהוּ קְרוּמָא דְּסָכִיף עַל בִּשְׂרָא.

128. עֲצָמוֹת וְגִידִים, אִינוּן רְתִיכִין, וְכֹל אִינוּן זִיזִילִין, 128. חסר כאן תרגום

דְּקִימִין לָזוּ. וְכִלְהוּ מְלָבוּשִׁין לְפְנִימָא, רִזָּא דְּאָדָם
עֲלָאָה, דְּאִיהוּ פְּנִימָא.

129. אוּף הָכִי רִזָּא לְתַתָּא, אָדָם אִיהוּ פְּנִימָאָה לָזוּ. 129. חסר כאן תרגום

מְלָבוּשִׁין דִּילִיָּה כְּנוּנָא דְּלַעֲיָלָא. עֲצָמוֹת וְגִידִין, כְּנוּנָא
דְּקָאֵמַר בְּאִינוּן רְתִיכִין וּמִשִּׁירִין. בִּשְׁר אִיהוּ סָכִיף עַל
אִינוּן מִשִּׁירִין וְרְתִיכִין, וְקִימָא לִבֵּר, וְדָא (ויקרא ק"ע
ע"א) רִזָּא דְּאֶתְמִשְׁכָּא לְסִטְרָא אֲזוּרָא. עוֹר דְּסָכִיף עַל
כָּלָא, דָּא אִיהוּ כְּנוּנָא דְּאִינוּן רְקִיעִין, דְּסָכִיכוּ עַל כָּלָא.
וְכִלְהוּ מְלָבוּשִׁין לְאֶתְלַבֵּשׁ בְּהוּ. פְּנִימָאָה דְּלָזוּ רִזָּא
דְּאָדָם. וְכָלָא רִזָּא, לְתַתָּא כְּנוּנָא דְּלַעֲיָלָא. וְעַל דָּא
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם בְּעָלְמוּ אֱלֹהִים, (תרי
אלהים הכא חד כלפי דכר וחד כלפי נוקבא) וְרִזָּא
דְּאָדָם לְתַתָּא כָּלָא אִיהוּ בְּרוּא דְּלַעֲיָלָא.

130. בְּהָאֵי רְקִיעָא דְלַעֲלָא, דְּמִסְכָּךְ עַל כָּלָא, 130. חסר כאן תרגום
אֶתְרִשִּׁימוּ בֵּיהּ רְשִׁימִין, לְאַתְנוּזָאָהּ וּלְמַנְדַּע בְּאֵינוֹן
רְשִׁימִין, דְּאַתְקִבִּיעוּ בֵּיהּ מִלִּין וְרוֹזִין סְתִימִין. וְאֵינוֹן
רְשִׁימִין דְּכַכְבִּיא וּמִזְלִי, דְּאַתְרִשִּׁימוּ וְאַתְקִבִּיעוּ בְּהָאֵי
רְקִיעָא, דְּסָכִיף לָבֵר. אוּף הָכִי עוֹר, דְּאִיהוּ סְכוּכָא
לָבֵר בָּבֵר זֶשׁ, דְּאִיהוּ רְקִיעָא דְּסָכִיף עַל כָּלָא, אֵית
בֵּיהּ רְשִׁימִין וְשִׁרְטוּטִין, וְאֵינוֹן כַּכְבִּיא וּמִזְלִי דְּהָאֵי עוֹר.
לְאַתְנוּזָאָהּ בְּהוּ, וּלְמַנְדַּע בְּהוּ, מִלִּין וְרוֹזִין סְתִימִין,
כַּכְבִּיא וּמִזְלִיא, לְעֵינָא בְּהוּ זִכְיָמִי לָבָא, וּלְאַסְתַּכְלָא
בְּהוּ לְמַנְדַּע אֶסְתַּכְלוּתָא בְּאַנְפִּין, בְּרוֹזִין דְּקְאֻמְרוֹן, וְרוֹזִין
דָּא, (יִשְׁעִיהּ מַז) הוּבְרִי שְׁמִים הוּזוּזִים כַּכְבִּים.
131. וְדָא אִיהוּ, כִּד אֵינוֹן נְהִירִין וְקִימִין, בְּלֹא רוּזָא. 131. חסר כאן תרגום
בְּזֻמְנָא דְּרוּזָא שְׁלֵטָא עָלֶיהָ דְּבֵר זֶשׁ, דֵּינָא אֲזֻרָא
אֶתְמַסֵּר לְמַנְדַּע בֵּיהּ. בְּמָה דְּלֹא אֶתְיִיב לְשֵׁלֵטָאָהּ,
לְמַנְדַּע בְּזֻמְנָא דְּעֵינָא (נ"א דדינא) שְׁלֵטָא בְּרְקִיעָא.
132. אֲבָל אֶסְתַּכְלוּתָא דְּאַנְפִּין עַל אֲרוֹז קְשׁוּטָ, 132. חסר כאן תרגום
בְּשַׁעֲתָא דְּאַנְפִּין נְהִירִין, וְקִימָא בֵּר זֶשׁ עַל קִיּוּמָא,
וְאֵינוֹן רְשִׁימִין אֶתְנוּזוּן בְּאַרוֹז קְשׁוּטָ, דְּכֻדִּין בְּהִיּוּ
אֶסְתַּכְלוּתָא יָכִיל לְאַתְדַּנָּא עַל בּוּרִיָּהּ יִתִּיר, וְאַף עַל
גַּב דְּכַכְלָא כָּל אֵינוֹן זִכְיָמִין יָכִיל לְאַסְתַּכְלָא.
133. שִׁרְטוּטִי יָדִין וְשִׁרְטוּטִי אֶצְבָּעֵן, לָזוּ, כְּלָהוּ קִימִין 133. חסר כאן תרגום
בְּרוֹזִין אֲזֻרָנִין, לְמַנְדַּע בְּמִלִּין סְתִימִין. וְאַלִּין אֵינוֹן
כַּכְבִּיא, דְּנְהִירִין לְאַסְתַּכְלָא גֹז מִזְלִי, בְּטִסִּירִין עֲלָאִין.
134. אֶצְבָּעֵן קִימִי בְּרוֹזִין עֲלָאִין. טוּפְרִי אֶצְבָּעָן, 134. חסר כאן תרגום
דְּקִימִין דְּזוּפִין, לָבֵר, הוּא אוּקְמוּהּ בְּאֵינוֹן רוֹזִין,
דְּהוּ (בְּרַאשִׁית כ"א ע"א) פָּנִים דְּלָבֵר, וּבְהוּ אֵית רוֹזִין,
לְאֵינוֹן זִרְשִׁין, דְּמִסְתַּכְלִי בְּטוּפְרִי, בְּנְהִירוּ דְּמִלָּה
אֲזֻרָא, דְּשֵׁלֵטָא בְּהוּ, וְאֵינוֹן זִרְשִׁין קָא מְסַאֲבִי לְהִיּוּ
אַתֵּר.
135. בְּטוּפְרִין אֵית זְמִינִין, דְּנְהִירִין בְּהוּ כַּכְבִּין זִוּוֹרִין 135. חסר כאן תרגום
דְּקִימִין, וְאַלִּין אֵינוֹן כְּתוּלָדָה דְּטְלוּפּוּזִין, וְאֵינוֹן שְׁקִיעִין
כְּהָאֵי מְסַמְרָא עַל לוּזָא. וְלֹא אֵינוֹן כְּאֵינוֹן זִוּוֹרִין
אֲזֻרָנִין דְּלֹא שְׁקִיעִין, אֲלֹא דְּקִימִין לְעִילָא. בְּהִנֵּי דְּלֹא

שְׁקִיעֵין, לִית בָּהּוּ מִמֶּשֶׁא. אֲבָל הֵנִי דְשִׁקִּיעֵין זִוּוּרִין
כְּתוּלָדָה דְטְלוּפּוּזִין אִית בָּהּוּ מִמֶּשֶׁא, וְאִית סִימָנָא טָבָא
לִית לְבַר גֵּשׁ בְּזוּדוֹ (נ"א בְּהו') וְיַעֲלוּ בְּהֵוָה זְמָנָא. אוּ
גִזְרָה אֲתִגְזֹר עָלֶיהָ וְאֲשַׁתּוּיב מִינָהּ.

136. שְׁרִטוּטִי יְדִין בְּרִזִין עֲלָאִין, (דף ע"ו 136. חסר כאן תרגום
ע"ב) (שרטוטין) בְּאֶעְבְּעֵן לָגוּ. בְּיָדִין שְׁרִטוּטִין רַבְרַבִּין,
שְׁרִטוּטִין זְעִירִין דְקִיקִין עֲלָאִין בִּימִינָא. בְּאִינוֹן אֶעְבְּעֵן
דְּבָהּוּ שְׁרִטוּטִין זְעִירִין. בְּאֶעְבְּעָא זְעִירָא דִּימִינָא, אִית
רְשִׁימִין דְקִיקִין. אֶעְבְּעָא דָא, קִיִּימָא תְדִיר עַל עוֹבְדִין
דְּבִסְטָר אֲזִירָא.

137. בְּהֵאִי אֶעְבְּעָא קִיִּימִין שְׁרִטוּטִין, אִינוֹן דְאֶעְבְּעָא
אֲתַכְפִּיל בָּהּוּ. הֵנִי לֹא אִינוֹן לְאִסְתַּכְלָא, אֲכָא אִי
אֲתוּסְפֵן בִּיהּ. אִי אֲתוּסְפֵן תְּרִין אֲזוּזִין, עַל הֵוָה
שְׁרִטוּטָא דְאֲתַכְפִּיל בָּהּוּ. אֲרוּזָא לֹא אֲזוּדִין לִיהּ. וְאִי
יַעֲבֹד לֹא יַעֲלוּ.

138. בַּר אִי קִיִּימִין בְּאַרְכָא, בִּין רְשִׁימָא לְרְשִׁימָא,
בְּזִמְנָא דִּיתְמִשְׁרָ מִשְׁכָּא לְאֲזוּזָא, וְאֲשַׁתְּאֲרוּ אִינוֹן
רְשִׁימִין דְאֲשַׁתְּמוּדְעֵן. הֵאִי יַעֲלוּ בְּאַרְזָא. וְסִימִין דָא,
תִּלְתַּת תִּלְתַּת בְּפוּתִיָא. וְאַרְבַּע בְּאַרְכָא. וְרָזָא דָא ו' מֵאֲתוּן
זְעִירִין.

139. רְשִׁימָא זוּד בְּאַרְכָא, וְתִרִין תְּרִין בְּפוּתִיָא.
מֵאֲרוּזָא, יִשְׁמַע מִלִּין בְּזִמְנִין קָרִיב, וְלִית לִיהּ בָּהּוּ
תוֹעֲלָתָא. אַרְבַּע רְשִׁימִין בְּאַרְכָא, וְד' רְשִׁימִין בְּפוּתִיָא,
אֲרוּזָא אֲזוּדִין לִיהּ בְּטָרוּז סָגִי, וְלִסּוּפָא לְתוֹעֲלָתֶיהָ. וְרָזָא
דָא ו' מֵאֲתוּן אֲמַעְעִיין, דְּבִין זְעִירִין וְרַבְרַבִּין.

140. זִמְשֵׁ זְעִירִין רְשִׁימִין בְּפוּתִיָא לְתַתָּא, וְאַרְבַּע
בְּפוּתִיָא לְעִילָא, וְאַרְבַּע בְּאַרְכָא. זִיּוּזָא לִיהּ בְּבִיתֶיהָ,
וְעֲזָלָא אִיהּ. וְאַרְזָא הוּא מִתְתַּקְנָא קְבִימָה, וְכָא בְּעִי
לְמַעֲבֹד. וְאִי יַעֲבֹד, יַעֲלוּ בְּהֵוָה אֲרוּזָא, אֲבָל לֹא
עֲבִיד לִיהּ, וְעֲזָלָא הוּא וְרָזָא דָא ו' דְאִיהּ פְּשׁוּטָה.

141. בְּאֶעְבְּעָא דְאֲמַעְעִיָתָא, הֵאִי אֶעְבְּעָא קִיִּימָא,
לְמַעֲבֹד עוֹבְדָא הֵוָה דְּזוּשִׁיב. אִי שְׁרִטוּטָא זוּדָא
קִיִּימָא בְּאַרְכָא, בִּין שְׁרִטוּטִי דְפוּתִיָא, הֵאִי זוּשִׁיב

מוֹשֶׁבִּין, וְאֶסְתַּלְקָן מֵעִידָה, וְדוּוֹיִל וְלֹא עֲבִיד, וְהָיָא
מוֹשֶׁבֶה לֹא אֶתְעַבִּיד כָּלֵל.

142. אִי תִרִין שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְכָּא, דְּקִיּוּמִין כֹּד אֶתְפָּשִׁט
מִשְׁכָּא לְאַזְזוּרָא. הָאִי לֹא בֵּיה מוֹשֶׁבִּין, וְזִשִּׁיב
מוֹשֶׁבִּין לָפּוּם שַׁעְתָּא, וְאֶתְעַבִּיד, וְלֹא מוֹשֶׁבֶה
דְּהִרְהֵר בֵּיה כָּלֵל, אֶלֶּא מוֹשֶׁבֶה דְּאִיהוּ בְּבִהִילוֹ
וְזַעֲרָא, אֲבָל הִרְהוּרָא וּמוֹשֶׁבֶה לֹא.

143. וְאִי תִלְת רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא. וּבְפוֹתֵינָא תִרִין אוֹ תִלְת,
כֹּד אֶתְפָּשִׁט מִשְׁכָּא לְאַזְזוּרָא. הָאִי אִיהוּ בֵּר זֶשׁ דְּאִיהוּ
פְּקִיזָא, וְזִשִּׁיב מוֹשֶׁבִּין, וְכָל אִינֹן מוֹשֶׁבִּין דְּאִינֹן
לְסִטֵּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְקִיּוּמִין בִּידֵיהּ, וּמוֹשֶׁבִּין
אֲזִרְגִּין לֹא הָכִי.

144. אִי אַרְבַּע אוֹ זִמְשִׁיָּה בְּאַרְכָּא, בְּאֶתְפָּשִׁטוֹ
דְּמִשְׁכָּא כְּדִקְאֻמְרוֹן, (דֹּא אִיהוּ) כֹּד שְׂרָאן עַל פּוֹתֵינָא,
בְּתִלְת, אוֹ בְּאַרְבַּע, אוֹ מִתִּרִין וְלִהְלָאָה. דֹּא בֵּר זֶשׁ
דְּמוֹשֶׁבִּין לֹאֲבִאֲשָׁא, וְאֶשְׁתַּבּוּ בֵּהּ. וְדִיקְנָה וְגִבְיָה
עִינֵי סוּמְקִין, מוֹשֶׁב לְבִישׁ וְאֶשְׁתַּבּוּ בֵּהּ. קִצְרָא
דְּיוּמִין אִיהוּ. פְּקִיזָא אִיהוּ. וְאֶכְנַע תְּדִיר לְמַכִּיךְ דְּבִישׁ.
אֲזִלּוּ. וְלִסּוּפָא דְּיוּמִין זַעֲרִין אֶסְתַּלְקָּה מִעֲלָמָא.

145. אֶסְוּוּתָא לְהָאִי תִיּוּבָתָא. כְּדִין אֶשְׁתַּכּוּוּ תִלְת
רְשִׁימִין, אוֹ אַרְבַּע, וְשִׁרְיָן עַל תִּרִין. תִּלְת רְשִׁימִין אוֹ ד'
בְּאַרְכָּא וְשִׁרְיָן עַל תִּרִין בְּפוֹתֵינָא. דֹּהָא כָּפּוּם מִנְהִגָּא
דְּבֵר זֶשׁ, הָכִי מִתְּנַלְפִי שְׁרֵטוּטִין, מִזְבֵּן לְזִמְן. וְרָזָא
דֹּא (יִשְׁעִיה מ) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפָּר צָבָאם וְגו', מִרַב אֲזִנִּים
וְאִמִּין כּוּז וְגו'.

146. כְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִלְקָה זִיּוּלִין וְזִמְנִין
בְּכִכְבֵּי שְׁמִיָּא, יוּמָא דֹּא כָּה, וְלִיוּמָא אֲזִרָא כָּה. (וּדָא
אִיהוּ דֹּאמְרִין בְּצִלּוֹתָא דְּעִרְבִית וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמָנִים
וּמַסְדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים כָּפּוּם דְּחִלּוּפָא דְּזְמָנִים כִּךְ אִיהוּ
מַסְדֵּר כּוֹכָבִים.) כָּפּוּם דְּאָדָם דְּלָגוּ כָּל עוֹבְדֵי. הָכִי
אֶתְזַוּוּן בְּהָאִי רְקִיעָא. וְהָכִי אֶתְזַוּוּן בְּהָאִי מִשְׁכָּא דְּהָאִי
אָדָם תִּתְאַה. דְּאִיהוּ רְקִיעָא, עוֹר דְּיוּפִיָּא עַל כָּלָא.

147. וְכָל־אֶפְסוֹס גִּוּוֹנָא דְאָדָם דְלָגוּ, דְהָאִי לְזַמְנִין קָאִים בְּדִינָא, לְזַמְנִין בְּרוּזִי, כְּדֵהוּא גִוּוֹנָא מִמִּשׁ אֲזוּזִי לְבָר. לְזַמְנִין כְּהָאִי גִוּוֹנָא, וְלְזַמְנִין כְּהָאִי גִוּוֹנָא כְּגִוּוֹנָא דָא לְתַתָּא בְּהָאִי אָדָם, כְּמָה דְאֶמְרֵן, לְזַמְנִין כְּהָאִי גִוּוֹנָא, וְלְזַמְנִין כְּהָאִי גִוּוֹנָא, וְרָא דָא אֶת ז' אֶתְכִלִּיל בֵּיה אֶת י'.
148. וְרִזִּין אֱלִין בְּאַצְבָּעֵן (דף ע"ז ע"א) דִּימִינָא, בְּזַעֲרָא וּבְרַבְרָבָא. וְסִימֵן (דברים א) כְּקִטָּן כְּגִדּוּל תְּשַׁמְעוֹן. אֱלוֹ תְרִין אֲצַבָּעֵן בְּרִזִּין אֱלִין, וְהָכִי אֵינֹן בְּרִזִּין דְאֹלִיפָנָא מַעֲיָה דְבוּר, (וְלֹא אִינוֹן) בְּרִזִּי דְרַב יִיסָא סָבָא. מִכָּאֵן וְלֵהֲלָאָה שְׁרִטוּטִין אֲזוּרִין, דְאֶקְרוּן כְּלָהוּ תוֹלְדוֹת, וְאֵינֹן תוֹלְדוֹת אָדָם, כְּמָה דְכָתִיב, (בראשית ב) תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהָא אֶתְבוּר, דְכָל־אֶרֶץ דָּא. כְּגִוּוֹנָא דָא תוֹלְדוֹת אָדָם, בְּכָל אֵינֹן דִּיּוֹקֵנִין דְאֶנְפִּין, וּבְכָל אֵינֹן דְקֶאֱמֵרֵן. וּבְאֱלִין תוֹלְדוֹת דְשְׁרִטוּטִי יִדִּין, דְאֶתְזוּזִין בְּרִזִּין פְּגִימָאִין, כְּמָה דְאֶתְזוּזִי.
149. זֶה סֵפֶר תוֹלְדוֹת אָדָם, לְשְׁרִטוּטִין, סִימֵן זֶר"ה פֶּס"ץ. רִזִּין לְזַכִּימִי לְבָא, רִזֵּה"ס"ף, זִמְשֵׁ אֶתְוּן, בְּזוּמִשׁ תְּרַעֲיָן, לְמַגֵּדַע זִזְכָּמָה בְּסוֹכְלֵתָנוּ.
150. תִּרְעָא קְדָמָא, ר'. בִּידָא אֵית שְׁרִטוּטִין דְקִיקִין, וְשְׁרִטוּטִין רַבְרָבִין. וְכָלֵהוּ מִתְעַרְבִי דָא עִם דָּא. שְׁרִטוּטִין רַבְרָבִין דְאֵית בִּידָא, כִּד אֵינֹן תְּרִין בְּאַרְכָּא, וְתְרִין בְּפוֹתֵיָא, וְאֲזוּזִי דָא בְּדָא, דָּא אִיהוּ בְּרָא דְאֶת ה', וּבְרָא דְאֶת ר' וְדוּזִי לְאֶת ז', וְנָטִיל אֱלִין תְּרִין אֶתְוּן. בְּפוֹתֵיָא נָטִיל ה', בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימֵן דִּילִיָּה ה"ר.
151. דָּא אֵית לִיה בִּידָא שְׁמַאֲלָא כְּהָאִי גִוּוֹנָא בְּאֱלִין שְׁרִטוּטִין רַבְרָבִין. אֲבָל אֵינֹן שְׁרִטוּטִין זְעִירִין דְנָטִילָא יְמִינָא, לָא נָטִילָא שְׁמַאֲלָא. דִּימִינָא נָטִילָא, זִזְד שְׁרִטוּטָא דְקִיק לְעִילָא בְּאַרְכָּא, וְזִזְד שְׁרִטוּטָא דְקִיק לְתַתָּא, דְאֲזוּזִי בִּין אֵינֹן תְּרִין שְׁרִטוּטִין רַבְרָבִין. בְּפוֹתֵיָא אֵית זִזְד שְׁרִטוּטָא דְקִיק, דְאֲזוּזִי לְתַתָּא בְּאֵינֹן תְּרִין דְשִׁרָא עָלִיה. וּבְשְׁמַאֲלָא לָאו הָכִי, וְרָא דִילִיָּה אִיהוּ בְּיְמִינָא, וְלָאו בְּשְׁמַאֲלָא.

152. האי איהו בר נש, דלומנן תאיב בביתא, ולומנן בארזא, דא לא שכיף לביתא ביהאי ובהאי. כד איהו בביתא תאיב בארזא, וכד איהו בארזא, תאיב בביתא. אצלז תדיר בארזא, ולומנן בביתא. דא אצלז באורייתא, וברזי דאורייתא אי אשתדל בהו. האי זומי בשנאוי, תועלתא לסגיאין ביה. עצלז איהו במלי דעלמא. אי אתער, אתערון לאוטבא ליה מלעילא. וכי במלוי. דא איהו זומידא ומפור ממונא. טב עינא איהו. צלותיה אשתמע. נזיזת וסליק בממונא.
153. דא איהו דלומנן מתבר לביתא לזביתא מאריה. וכדין אשתכוזו תלת שרטוטין ועירין, דמעברן בההוא שרטוטא דקיק, דאתוסף על אינן תרין דפותיא, ורזא דא ה' דמתזברא עם ר'. דא ארזא, דא ביתא. דא זודה, דא עציבו, דא תועלתא, דא עצלז, דא טב עינא, דא זומידא, ומפור ממונא. דא מתבר לביתא, ונתב למאריה.
154. תרעא תנינא, ז'. בימינא, בקסטירו דקולטא, רשימין שכיוזי, כד אשתכוזו תלת שרטוטין רברבין בפותיא, ותרין רברבין בארכא, וזוד מאינן דארכא, אזור באינן תרין דפותיא, וזוד אזורא לא אזור בהו. האי אית פסלו בורעיה, מסטרא דאבוי, או מסטרא דאביה.
155. וכדין משתכוזי לתתא מאינן תלת שרטוטין דפותיא, תרין שרטוטין דקיקין, דאזידן בהו לתתא. האי איהו בר נש, מתקן עובדוי, קמי בני נשא, ולביתא לא קשויט. ולומנא דסיב, אהדר לאתתקנא. כדין אשתכוזו אינן תרין שרטוטין בארכא, אזורין באינן דפותיא, דא עם דא. ותרין אזורין עמהון באמצעיתא, דקיקין, ודא בארכא. ותלת דקיקין בפותיא, ורזא דא דמתזברא באת ר'.
156. וכד איהו סיב ותב כדקאמרן, אתתקן איהו ברזא דאת ר', ואתזבזר באת ז'. לבתר כד האי אתתקן, איהו תדיר בלזישוי, וכל עובדוי בלזישוי. אבל לאו איהו בקיומא כדקא זומי בגין דההוא פסלו, עד לא

אתִּיִּאֲשָׁא בִּיה. (מכאן אוליפנא מאן דפסיל זרעיה עד תלת דרין לא אתִּיִּאֲשָׁא ההוא פסילו (דף ע"ז ע"ב) מלכשכשא. בגין כך תנינן ווי ליה לההוא בר נש דפסל זרעיה ולא חייש ליקרא דמאריה. פסיל זרעיה ודאי.)

157. וּלְבַתֵּר דְּאַתִּיִּאֲשָׁא. הֵהוּא פְּסִילוֹ, כְּדִין אֲשֶׁתְּכֹזֹו שְׂרָטוּטִין בִּידָא יְמִינָא, אַרְבַּע וְזֻמִּשׁ. אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, זֻמִּשׁ בְּפֻתִיָּא. וְרָזָא דָּא ז', וְאַתְּזֻזְכֵּר בְּאֵת ה'. הָאִי לְזֻמִּנִּין אַעֲלוּ, לְזֻמִּנִּין לֹא אַעֲלוּ. אַעֲלוּ בְּאוּרִיָּתָא, וּלְסוּף יוֹמוֹי, אַעֲלוּ אֶפְסִילוֹ בְּמוֹנָא.

158. תִּרְעָא תְּלִיתָא, ה'. בִּימִינָא, כִּד אֲשֶׁתְּכֹזֹו זֻמִּשׁ שְׂרָטוּטִין בְּפֻתִיָּא, וְתִלְתָּ בְּאַרְכָּא, וְאַשְׁתְּכֹזֹו הֵהוּא שְׂרָטוּטָא דְּאַמְצָעִיתָא מֵאִינוֹן תִּלְתָּ, דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וְאַסְתְּמִיר בְּאוֹת ס'.

159. בְּזֻמִּנָּא דְּאַשְׁתְּכֹזֹו הֵהוּא שְׂרָטוּטָא דְּאַמְצָעִיתָא, דְּעָאֵל וְאַזְזִיד גֹּו אִינוֹן זֻמִּשׁ שְׂרָטוּטִין דְּפֻתִיָּא, דָּא אִיהוּ בֵּר נֶשׁ עֲצִיב וְרָגִז גֹּו בִּיתִיָּה, וּבְגֹו בְּנֵי נֶשָׂא לֹאֹו הָכִי. קְמִצָּן אִיהוּ בְּבִיתִיָּה, וְרָגִז וְכַפִּין, וּלְזֻמִּנִּין לֹא. לְבֵר מִבִּיתִיָּה לֹאֹו הָכִי. אַעֲלוּ בְּעוֹבְדֵי עֲלֻמָּא. כִּד אֲשֶׁתְּדַל בְּאוּרִיָּתָא אֲסִתְכִּיל זְעִיר וְאַתְהִדֵּר בָּה. מִזְהִימָנָא אִיהוּ, אֲכָל לֹאֹו כָּל זֻמִּנָּא. וְהֵהוּא זֻמִּנָּא דְּלֹאֹו מִזְהִימָנָא, אֲזֻזִּי גֹוֹן קְשׁוּט, וְלֹא קְשׁוּט בְּשִׁלְמוֹ. בְּדִינָא יַעֲלוּ. מִזְהִימָנָא אִיהוּ בְּרָזִין דְּאוּרִיָּתָא, דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וְאַתְּזֻזְכֵּר בְּאֵת ס'.

160. וְאִי אַרְבַּע שְׂרָטוּטִין בְּפֻתִיָּא, וְזֻמִּשׁ בְּאַרְכָּא, תִּרִּין מֵאִינוֹן דְּאַרְכָּא, עָאֵלִין גֹּו אִינוֹן אַרְבַּע, דָּא אִיהוּ בֵּר נֶשׁ זֻזִּי בְּבִיתִיָּה, וְאַתְּזֻזִּי עֲצִיב לְבָא לְבֵר, וְלֹאֹו הָכִי דְּכִינוֹן דְּמִלְכִּיל עִם בְּנֵי נֶשָׂא, אֲזֻזִּי זֻזִּי וְאַתְּכֹוֹן בְּמִלְכִּי.

161. תִּלְתָּ שְׂרָטוּטִין זְעִירִין עָאֵלִין גֹּו אִינוֹן דְּאַרְכָּא, דָּא אִית לִיה זֻזִּי רְשִׁימוֹ אוֹכֶם בְּגוֹפִיָּה, וְתִלְתָּ שְׁעִרִין תְּלִין בְּהֵהוּא רְשִׁימוֹ, וְהֵהוּא רְשִׁימוֹ אִיהוּ כְּעֻזְלָא, וְזֻזִּי תְּבִירָא (חבורא) בְּרִישִׁיָּה. וְלֵהֲאִי רְשִׁימָא, קְרָאֵן לִיה זֻזְכִּימִי לְבָא, דִּידְעִין רִזִּין אֵלִין, רִישׁ נֶשָׂא. רְשִׁימוֹ דָּא,

אתוֹזֵי לְזַמְנֵי, בֵּין כְּתוּבֵי, וּלְזַמְנֵי, בְּדְרוּעָא יְמִינָא.
וּלְזַמְנֵי, עַל יְדָא יְמִינָא בְּאַעֲבָעֵי.

162. אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ זְשָׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְזֵי מִישָׁר
בְּתִיקוֹנוֹי, יִסְתַּלַּק לְעוֹתָרָא וְלִיקְרָא. וְאִי הָהוּא רִישׁ
זְשָׂרָא אֶתְהַפֵּךְ לְאַזְזוּרָא, וְזָכָה לְבִנְיָן לְזַמְנֵי. אָבֵל כֹּד
אִיהוּ סִיב, וְזָכָה לְעוֹתָרָא יִתִּיר, וְלִיקְרָא סְגִיָּא, יִתִּיר
מִעוֹלָמוֹי, וְיַעֲלֹז בְּאוֹרֵייתָא, אִי אֲשַׁתְּדַּל בָּהּ.

163. רִישׁ זְשָׂרָא דָּא, אֶתְוֹזֵי לְזַמְנֵי אוֹכְמָא, וּלְזַמְנֵי גִוּוֹן
דְּלֹא סוּמָק זְעִיר, דְּלֹא אֲצַטְבַּע כָּל כַּף. לְזַמְנֵי בְּשִׁיעָרִין
לְזַמְנֵי שְׁעִיעַ, וְכָל זֹד סִימָנָא אִיהוּ, וּבְזוֹד דִּינָא אֶתְדָן.

164. וְאִי הָהוּא גִוּוֹן סוּמָק אֲצַטְבַּע יִתִּיר, וְקָאִים בְּגִוּוֹנִיהּ,
זְמַן זְעִיר הוּא דְּאֲצַטְבַּע, בְּגִין דְּאֵלֶּיךָ גִּוּוֹנֵי, לְזַמְנֵי קִימִין
זְהִירִין, וּלְזַמְנֵי זְשׁוּכִין. וְאִי אֲצַטְבַּע הָהוּא סוּמָק וְזְהִיר,
כְּדִין אֵית בִּידָא שְׂמַאכָא, תֵּלַת שְׂרִטוּטִין בְּאַרְכָּא,
וְתֵלַת בְּפוֹתֵינָא, וְזוֹד דְּקִיק עַל אֵינוֹן דְּפוֹתֵינָא, וְזוֹד דְּקִיק
עַל אֵינוֹן דְּאַרְכָּא. וּבִידָא יְמִינָא אֶתְוֹסֵף זֹד בְּפוֹתֵינָא
בְּלִזְזוּדֵי. הָאִי בְּרִישׁ שְׂכִיב בְּגִדָּה, וְלֹא תָב מִיגָה
לְמֵאֲרִיהּ.

165. וְכֹד תָב בְּתִיבָתָא, אֲשַׁתְּאָרוּ אֵינוֹן שְׂרִטוּטִין
בִּידָא שְׂמַאכָא, וְהָהוּא דְּאֶתְוֹסֵף בִּימִינָא, אֶתְעָדִי מִיגָה,
וְאֶתְעָדִי הָהוּא סוּמָקָא, דְּלֹא אֶתְוֹזֵי זְהִיר כָּל כַּף מִיגָה.
וּלְזַמְנֵי דְּאַף עַל גַּב דְּתָב, לֹא אֶעָדִי מִיגָה הָהוּא
סוּמָקָא, עַד זְמַן. הָאִי אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֶת ה', וְאֶתְעָדִי אֶת
ס', וְעָאֵל תְּוֹזוּתֵי אֶת ק', וְאֶתְוֹבֵר אֶת ה' בְּאֶת ק'. הָאִי
בְּעִי תְּקוּנָא לְנַפְשִׁיהּ בְּבִהִילוֹ. וְכִימָא דְּלֵבָא דְּזוּבֵי לִיהּ,
זוּבָתָא אֵית עֲלִיהּ, לוֹמַר לִיהּ זֵיל אֲסִי לְנַפְשָׁהּ.

166. וְאִי תֵלַת שְׂרִטוּטִין בְּאַרְכָּא, וְזוֹד בְּפוֹתֵינָא, דָּא
אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֶת ה' בְּלִזְזוּדֵיהּ. וּלְזַמְנֵי אֶתְוֹבֵר בְּרָזָא
דְּאֶת ו'. הָאִי אִיהוּ בְּרִישׁ תְּאִיב בְּתֵר בְּעָעִין דְּעֵלְמָא.
וְאִי לֹא, רְדִיף בְּתֵר זְשִׁין, וְתִיאֻבְתִּיהּ זְאֻפִים. וְאַף עַל
גַּב דְּתִיאֻבְתִּין דְּעֵלְמָא, הָאִי לֹא אֶעָדִי מִיגָה, וְלֹא
אֲכִסִּיף. עֵינֵי שְׂקִיעִין וּמְלִיל בְּהוּ.

167. אי תב למאריה מתזולפי שרטוטין. תלת בפותיא 167. חסר כאן תרגום
ונוזד לארכא, ואינון תרין דקיין (דף ע"ח ע"א) קיימין
בקיומא, כדין רעו דיליה יתיר באתתיה, ואתרבה ביה.
ווד דקיין יתיר, עאל בין אינון תרין דקיין. כדין
אתזבר את ה' באת ז'.

168. ואי שרטוטא ווד בארכא וארבע בפותיא, ותלת 168. חסר כאן תרגום
דקיין קיימין על ההוא ווד, וווד על אינון ארבע. על
דרועא שמאלא, אית ליה תלת קסטריין דקיין,
דאתילידו ביה מיומין ועירין, וווד שער א תליא,
בההוא ווד דרישא. האי איהו רדיף בתר גאופא
דאשת זובריה. מאריה דזונא איהו. אגזים בעינא
שמאלא, בלא מלולא ככל, ואשלים. ובגין דאיהו
מאריה וזונא, לא זוייש ליקרא דמאריה, לאתבא
קמיה. לבתר קטיל זוייא ליה, או בר נש סומקא.

169. ואי ארבע בארכא, ותלת בפותיא, ואינון דסקקין 169. חסר כאן תרגום
לעילא אגדיו מניה. האי, תבר לביה לגבי מאריה,
ותב בתיבתא. כדין איהו ברוא דאת פ', ואתזבר
באת ה'. על אלן, ועל אינון דכוותיה, כתיב, (ישעיה
נז) שכלם שכלם לרוזוק ולקרוב.

170. עד הכא, כל אינון רזין דתולדות אדם, דאינון 170. עד כאן כל אותם סודות של תולדות
תולדות, דאתילידו ביה מזמן לזמן, כפום ארוזוי דבר
נש. זכאה זולקיהון דאינון דיתבין קמיה דמר, וזכו
למשמע מפומיה רזין דאורייתא. זכאה אינון בהאי
עלמא, וזכאין אינון לעלמא דאתי. אמר ר' שמעון,
זכאין אתון זובריא, דכל רזין לא אגיס לכו, כמה
דוכתין עלאין אודמנן לכו לעלמא דאתי.

171. פתוז ואמר (שמות יח) ואתה תזוזה מכל העם 171. פתח ואמר, ואתה תחזה מכל העם
אנשי זייל יראי אלהים אנשי אמת שונאי בצע, האי
קרא אוקמוה. אבל ואתה תזוזה, תבזור לא פתיב.
אלא תזוזה: לפום זייו דעינין. במאי בדיוקנא דבר
נש באלן שית סטריין דקאמרתון וכלא בהאי קרא.
ואתה תזוזה, ווד, בשערא. מכל העם, תרין, במצווא.
אנשי זייל, תלת, באגפין. יראי אלהים, ארבע, בעינין.

אֲנִשִּׁי אִמָּת, וְזִמְשִׁי, בְּשִׁפְפוֹן. שׁוֹנְאֵי בָצַע, שִׁית, בִּידִין. בְּשִׁרְטוּטִיהוֹן. חֲמֵשׁ, בְּשִׁפְתִּים. שְׁנָאֵי בָצַע – שֵׁשׁ, בִּידִים, בְּשִׁרְטוּטִיהֶם.

172. דְּאֵלִין אֵינֶזֶן סִימְנִין, לְאִשְׁתְּמוּדָעָא בְּהוּ בְּנֵי נְשָׂא, לְאֵינֶזֶן דְּרוּזוֹ וְזִכְמִתָּא שְׁרִיא עֲלִיהוּ. וְעַם כָּל דָּא, מִשְׁתָּא לֹא אֲעֻטְרִיהָ דָּא, אֲלֵא מִה כְּתִיב, וַיִּבְחֹר מִשְׁתָּא אֲנִשִּׁי וַיִּזַּל מִכָּל יִשְׂרָאֵל. בְּגִין דְּרוּזוֹא קוּדְשָׁא הָוָה אֲתִי לְגַבִּיתָּהּ, וְאוֹדַע לִיהָ, וּבֵיתָ הָוָה וְזִמְי כָּלָא.

173. מִנָּא כֵּן, דְּכְתִיב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבָר בָּא אֲלֵי. בָּאִים אֲלֵי לֹא כְּתִיב, אֲלֵא בָּא אֲלֵי, דָּא רוּזוֹ קוּדְשָׁא, דְּהָוָה אֲתִי לְגַבִּיתָּהּ, וּבֵיתָ הָוָה יָדַע, וְלֹא אֲעֻטְרִיהָ לְכָל דָּא לְאִסְתַּכְלָא וּלְעֵינָא, אֲלֵא לְפֻם שְׁעָתָא הָוָה יָדַע מִשְׁתָּא.

174. כְּהִיא גְּוֹנָא, יָדַע שְׁלִמָה מִלְכָּא, יָדַע בְּכוֹרְסִיָּהּ, דְּרוּזוֹ קוּדְשָׁא שְׁרִיא עֲלִיהָ, דְּכָל מֵאן דְּקָרִיב לְכוֹרְסִיָּהּ, דְּזוּיָלוֹ וְאִימָתָא גָּפִיל עֲלִיהָ, וּבֵיתָ הָוָה דָּאִין דִּינָא בָּלָא סְהַדִּין. בְּגִין דְּדִיּוּקְנִין הָווּ בְּכוֹרְסִיָּהּ, וְכָל מֵאן דְּמִקְרַב בְּשִׁקְרָא, מִכְּשָׁפְשָׁא הָוָה דִּיּוּקְנָא, וְהָוָה יָדַע שְׁלִמָה מִלְכָּא, דְּבִשְׁקָרָא קָאֲתִי. בְּגִין כִּךְ, אִימָתָא דְּכוֹרְסִיָּהּ הָוָה גָּפִיל עַל כָּלָא, וְכָלְהוּ אֲשִׁתְּכוּזוֹ וְכָאִין קָמִיתָּהּ.

175. מִלְכָּא מִשְׁיִיזָא בְּרִיזָא, כְּמָה דָּאֲתָ אֲמַר (יִשְׁעִיָּהּ יֵא) וְהִרְיִזוּ בִירָאֲתָ יֵי וְלֹא לְמִרָאֲהָ עֵינֵי יִשְׁפּוּטִי וְגו'. וְתָלַת אֲלִין, דְּנֵזֶן עֲלֵמָא, בָּלָא סְהַדִּין וְהִתְרָאֲהָ. שְׁאָר בְּנֵי עֲלֵמָא עַל פּוּם סְהַדִּין, עַל מִיבָר אֲוִרִיָּתָא. וְזִכְיִמִּין דְּאִשְׁתְּמוּדָעָן בְּאֵינֶזֶן דִּיּוּקְנִין, עֲלִיָּהּ לְאִוְהָרָא לְבָנֵי עֲלֵמָא, וְלִמִּיתָב אֲסוּוֹתָא לְבָנֵי נְשָׂא, וְלֵאסִי גְּפִשִּׁיָּהּ. וְכָאִין אֵינֶזֶן בְּהִיא עֲלֵמָא, וְכָאִין אֵינֶזֶן בְּעֲלֵמָא דָּאֲתִי.

176. רוּזָא דְּרוּזִין (שְׁמוֹת יח) וְאִתָּהּ תְּזוּזָה מִכָּל הָעָם. זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. דָּא סֵפֶר מֵאֵינֶזֶן סִפְרִין, סְתִימִין וְעִבְרִיָּין, (נ"א דָּא סִפְרָא מֵאֵינֶזֶן סְתִימִין וְעִבְרִיָּין) אֲמַר ר' שְׁמִעוֹן, אֲרִימִית יָדִי בְּעָלָא לְמֵאן דְּבָרָא עֲלֵמָא, דָּאִף עַל גַּב דְּבִהָאֵי קָרָא גָּלוּ קְדָמָאֵי סְתִימִין עֲלֵאִין, אִיתָ לְאִסְתַּכְלָא וּלְעֵינָא בְּרוּזִין דְּסִפְרָא דָּאֲדָם קְדָמָאֲהָ, דְּמִתְמִין אֲתִמְשָׁכָא סִפְרָא גְּנִיָּא דְּשְׁלִמָה מִלְכָּא.

172. שְׁאֵלֵי הֵם הַסִּמְנִים לְדַעַת בְּהֵם בְּנֵי אָדָם לְאוֹתָם שְׁרוּחַ הַחֲכָמָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. וְעַם כָּל זֶה, מִשָּׁה לֹא הִצְטַרֵּף לָזֶה, אֲלֵא מִה כְּתוּב? וַיִּבְחֹר מִשָּׁה אֲנִשִּׁי חִיל מִכָּל יִשְׂרָאֵל, מִשּׁוּם שְׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ הִיָּתָה בָּאָה אֵלָיו וּמוֹדִיעָה לוֹ, וְכֵן הָיוּ רוֹאִים הַכֹּל.

173. מִנֵּין לָנוּ? שְׂכָתוּב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבָר בָּא אֲלֵי. בָּא אֲלֵי. בָּאִים אֵלָי לֹא כְּתוּב, אֲלֵא בָּא אֲלֵי. זֶה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁהִיָּתָה בָּאָה אֵלָיו, וְכֵן הָיָה יוֹדֵעַ. וְלֹא הִצְטַרֵּף לְכָל זֶה לְהִתְבּוֹנֵן וּלְעֵין, אֲלֵא לְפִי שְׁעָה הָיָה מִשָּׁה יוֹדֵעַ.

174. כִּמוֹ זֶה יָדַע שְׁלִמָה הַמֶּלֶךְ, יָדַע בְּכִסְאוֹ, שְׁרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שָׁרְתָה עָלָיו. שְׁכָל מִי שֶׁקָּרַב לְכִסְאוֹ, פָּחַד וְאִימָה נָפְלוּ עָלָיו, וְכֵן הָיָה דִּין בְּלִי עֲדוּת, מִשּׁוּם שֶׁהִדְיוּקְנָאוֹת הָיוּ בְּכִסְאוֹ, וְכָל מִי שֶׁקָּרַב בְּשִׁקְרָא, אוֹתוֹ הִדְיוּקָן מִכְּשָׁפְשׁ, וְהָיָה שְׁלִמָה הַמֶּלֶךְ יוֹדֵעַ שֶׁבָּא בְּשִׁקְרָא. לְכֵן אִימָתָה הַכִּסֵּא הִיָּתָה נוֹפֶלֶת עַל הַכֹּל, וְכָלֵם נִמְצְאוּ צְדִיקִים לְפָנָיו.

175. מֶלֶךְ הַמַּשִּׁיחַ בְּרִית, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם יא) וְהִרְיִחוּ בִירָאֲתָ ה' וְלֹא לְמִרָאֲהָ עֵינָיו יִשְׁפּוּטִי וְגו'. וְשִׁלְשֵׁת אֱלֹהֵי דָנִי אֶת הָעוֹלָם בְּלֹא עֲדִים וְהִתְרָאֲהָ. שְׁאָר בְּנֵי הָעוֹלָם עַל פִּי עֲדִים, עַל מֵאֶמֶר הַתּוֹרָה. חֲכָמִים שֶׁמְכִירִים בְּאוֹתָם דִּיּוּקְנָאוֹת, עֲלִיהֶם לְהַזְהִיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וּלְתַת רְפוּאָה לְבָנֵי אָדָם וּלְרַפָּא אֶת נַפְשָׁם. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא.

176. וְאִתָּהּ תְּזוּזָה מִכָּל הָעָם. זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם. זֶה סֵפֶר מֵאוֹתָם סִפְרִים נִסְתָּרִים וְעִבְרִיָּים (זֶה סֵפֶר מֵאוֹתָם נִסְתָּרִים וְעִבְרִיָּים). אָמַר רַבִּי שְׁמִעוֹן, הִרְמַתִּי יָדִי בַּתְּפִלָּה לְמִי שֶׁבָּרָא אֶת הָעוֹלָם, שֶׁאִף עַל גַּב שֶׁבִּפְסוּקָהּ הָיָה גָלוּ הָרָאוּשׁוֹנִים נִסְתָּרוֹת עֲלִיוֹנִים, יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן וּלְעֵין בְּסוֹדוֹת שֶׁל סֵפֶר אָדָם הָרָאוּשׁוֹן שֶׁמֶשׁ נִמְשָׁךְ סִפְרוֹ הִגְנוּ שֶׁל שְׁלִמָה הַמֶּלֶךְ.

177. זה – שהכל תלוי בו. זה – עץ החיים.
זה – ולא אחר שגלה. (מהו) זה – כמו
שנאמר (שמות יב) החדש הזה לכם ראש
חדשים. זה ניסן ולא אחר.

178. זה ספר – להתבונן ולגלות תולדות
אדם, עץ שמגלה תולדות אדם ועושה פרות
להוציא עולם. זה ספר – לדעת חכמה
נסתרת ועמקה, שנמסרה לאדם הראשון
בדיוקן של בני אדם. חכמה זו נמסרה
לשלמה המלך, וירש אותה וכתב בספרו.

179. למדנו שמשה התקשה בזה, עד
שבאה שכינה ולמדה אותו, והיא ראתה
ובחרה את כל האנשים הללו שגוראים
בפרצוף, ושם משה למד את החכמה הזו
ונכנס לתוכה. זהו שכתוב ואתה תחזה מכל
העם. ההוא שכתוב בו (תהלים קב) ואתה
הוא ושנותיק לא יתמו. (נחמיה ט) ואתה
מחיה את כלם. (תהלים ג) ואתה ה' מגן
בעדי.

180. ואתה תחזה, ותתבונן בזה. אתה ולא
אחר, לדעת ולהתבונן בששים רבוא. בששה
צדדים יש להתבונן. בדיוקנאות של בני
אדם, ולדעת החכמה על ברירה. ואלה הם
בשער, בענים, בחטם, בשפתים, בפנים,
בידים, באותם שרטוטי הידים. ובששת
הצדדים הללו כתוב ואתה תחזה.

181. חסר כאן תרגום

182. חסר כאן תרגום

177. זה: דתלוי ביה כלא. זה: איכנא דזווי. זה: ולא
אזורא דגלי. (מאי) זה: כמה דאת אמר, (שמות
יב) החדש הזה לכם ראש חדשים, זה ניסן ולא אזורא.

178. זה ספר, לאשגזיא ולגלגא תולדות אדם, איכנא
דגלי תולדות אדם. ועביד איבין לאפקא לעלמא. זה
ספר, למנדע זכמתא סתימא ועמיקא, דאתמסר
לאדם קדמא, בדיוקנא דבני נשא, זכמתא דא
אתמסר לשלמה מלכא, וירית לה וכתב בספריה.

179. אוליפנא, דמישה אתקשי בדא, עד דאתת
שכינתא ואוליפת ליה, והיא זומאת ובירית לכל אינן
גוברין דאתנזון בפרצופא, ותמן אוליף משה זכמתא
דא, ועייל בגויה, הדא הוא דכתיב ואתה תחזה מכל
העם. ההוא דכתיב ביה (תהלים קב) ואתה הוא
ושנותיק לא יתמו. (נחמיה ט) ואתה מוזה את
כלם. (תהלים ג) ואתה יי מגן בעדי.

180. ואתה תחזה, ותסתכל בהא. אנתי, ולא אזורא,
למנדע ולאסתכלא בשתי רבוא. בשית סטרין אית
לאסתכלא. בדיוקנא דבני נשא, ולמנדע זכמתא על
בורייה. ואלין אינן בשערא. בעינין. בזוזמא.
בשפון. באפין. בידין. באינן שרטוטין דידין. ובשית
סטרין אלין, כתיב ואתה תחזה.

181. ואתה תחזה, בשערא, בקמיטין דמיצוא, באלין
קריצין דעל עינין. מכל העם, בעינין. בדוקין דעינא,
ובקמיטין דתזוזת עינא. אנשי זיל, למיקם זילא דבהו
בהיכלין דמלכא. בעהיבו דאפין. באפין, בקמיטין
דאפין. ברשימו דבהו בדוקנא. שניאי בצע, בידין,
בשרטוטי ידן, רשימין דבהו. וכלהו שית סטרין רמיון
הכא, דאתמסרו למשה, לאסתכלא ולמנדע זכמתא
סתימא, וזכמתא דא, ירתן זכאי קשויט דדקא יאות,
זכאת זוזלקיהון.

182. כתיב (איוב י) עור ובשר תלבישני וגו', (ע"ז
ע"א) כגזונא דא עבד קודשא בריך הוא לעילא, דרגין

על דרגין, אלן על אלן, סתימין גו סתימין, וזיילין ורתיבין, אלן על אלן, הכי עבד בכל אינן, ערקין וגידין, ואלן אינן גרמין, וקיימין בקיימא דדרגין עלאין, ואלן אקרון (ויקרא ק"ע ע"א) בשר, דרגין ושלטנותא דקין כל בשר, וכל אינן דאתהגון מתגנא דבשר, דריוזין דקרבינן, ואזרין דשלטין בבשר. ועילא מכלהו עור, משכא (דאתפטותא דרקיע ואיהו עור דמשכא) דזופי על כלא.

183. כגוןא דעבד קודשא בריך הוא ככבים ומולות דרקיעא, במשכא לאסתכלא בהו, ואינן אותות השמים, ולמנדע בהו זכמתא. הכי עבד קודשא בריך הוא בבני נשא, רשימין וקמיטין בההוא פרעופא דאדם, כאינן ככבים ומולות, למנדע ולאסתכלא בהו זכמתא סגיא, ולא תנהא בהו גופא.

184. כמה דמתזלפי במשכא זיזו דרקיעא, דככביא ומולי, לפום עובדין דעלמא, הכי מתזלפין זיזו דרשימין וקמיטין במשכא דבר נש, לפום עובדי מוזמן לזמן. ומלין אלן לא אתמסרו אלא לזכאי קשויט, למנדע ולאכלא זכמתא סגיא.

185. זה ספר תולדות אדם, מוזמן לזמן, לפום עובדי דאדם, הכי אתילידו, ואתרשימו ואתזלפו ביה רשימין מוזמן לזמן. דהא בזמנא דרוזא קדשא שריא בגויה, הכי עבד תולדות, ואזוי רשימין דהוא רוז לבר.

186. ובזמנא דמתעברא וזו מניה רוז קדשא, ואתיא רוז מסאבא, ודהוא רוז מסאבא הוא מכשכשא בגויה, ואזוי לבר זיזו ידיעאן, ורשימין דאשתמודען ביה בקמיטין במשכא לבר. ואף על גב (דשערא ומצחא וחוטמא ועינין, וכל אינון סימנין, קיימין על קיומיהו).

187. זר"ה פס"ן, את דא דמתזלפא תדיר בהא זכמתא. באת זי"ן, מלה דקיימא בשערא הוה וסימניה זי"ן, ומאני קרבא דשמיעון, בשערא. ודא הוא גזרא דאלהים עליה. דקיימא

188. שְׁעָרָא לֹא־תִמְוֹדָעָא, וְתִלְיָא. דָּא קִיִּימָא בָּאֵת ז', 188. חסר כאן תרגום
וְאִתְזַבְּר בֵּיה אֵת ע'. דָּא עָאֵל וְאִפִּיק ס'.
189. אִי שְׁעָרָא דָּא תִלְיָא וְאוֹכֵם, וּבְמַעְזָזָא תִּלְתָּא 189. חסר כאן תרגום
שְׁרִטוּטִין מִסְטָרָא דִימִינָא, וְתִרִין מִשְׁמַאֲלָא, וְלֹא
מִתְזַבְּרִין אֲלִין בָּאֲלִין. בְּסִטֵּר יְמִינָא אֵית תִּלְתָּא רְשִׁימִין
דְּקִיקִין, דְּעִבְרִין עֲלִיָּהּ. וְאִינֹן שְׂבִילִין לְמַעַבְר עַל אִינֹן
שְׁרִטוּטִין אֲזִירָנִין. וּבְסִטֵּר שְׁמַאֲלָא זִמְשִׁי, וְזֹד מִנִּיה
זְעִיר בְּאַרְכֵּיה. דָּא קִיִּימָא בָּגוּ אֵת ז' וְאֵת ע'. כְּדִין
תִּשְׁכּוּז קִרְיָצִין תִּקְיָפִין דְּעַל זִזְרִי עִינִי, דְּמִתְזַבְּרִין דָּא
בְּדָא.
190. דָּא אִיהוּ בַר נֶשֶׁ מְאָרִיָּה דְּרוּגָא, וְלֹא בְּבִיכּוּ, 190. חסר כאן תרגום
וְנִינִיזָא דִּילִיָּה בְּעִכּוּבָא. וְזִשִׁיב בְּגִרְמִיָּה דְּאִיהוּ זִזְכִּים.
וְלֹא דְכִי. וְקִיף רִישָׁא לֹא־תִפְכָּל תְּדִיר. מְאָרִי מַעְזָתָא
לְבַר. בְּבִיתִיָּה לֹא דְכִי. אֲרִיָּתָא לֹא זִשִׁיב לֹא־תִפְכָּל
בָּה. מִלִּין דְּבָגִי נֶשֶׁא זִשִׁיבִין עֲלִיָּה כְּמִטּוֹל, וְאִתִּיב מִלִּין
תִּקְיָפִין עֲלִיָּהּ.
191. וְאִי מִתְפָּרֶשֶׁן קִרְיָצִין דָּא מִן דָּא, מְטוּ וְלֹא מְטוּ, 191. חסר כאן תרגום
כְּדִין תִּשְׁכּוּז בְּמַעְזָזָא לְסִטָּרָא דִימִינָא, תִּרִין שְׁרִטוּטִין
רְבָרְבִין וְזֹד זְעִירָא, וְתִרִין רְשִׁימִין זְעִירִין דְּעִירִין
בִּינִיָּה לְפִתְיָא. וְלִסְטֵר שְׁמַאֲלָא תִרִין, זֹד רְבָרְבָא,
וְזֹד זְעִירָא, וְזֹד רְשִׁימוּ זְעִיר דְּעִירָא לְזֹד וְלֹא מְטוּ
לְתִנִּינָא.
192. דָּא אִיהוּ מְאָרִיָּה דְּרוּגָא, לְפֻם שְׁעָתָא אֲתִמְלִי 192. חסר כאן תרגום
רוּגָא, וְלְפֻם שְׁעָתָא שְׂכִיף רוּגָא, וּמְאָרִי קְטָטָא
בְּבִיתִיָּה, וְלֹא בְּרוּז נִינִיזָא. זְמָנָא זֹדָא בְּעִלְמָא (נ"א
בִּיזְמוּי) אֲתִיב תִּקְיָפִין לְבָגִי נֶשֶׁא. אֲסִתְכָּל לְתִתָּא. מַעְזָתָא
קְמִיט בְּרוּגָא, וְדָמִי כְּכִלְבָּא, וּמִיד שְׂכִיף וְאִתִּיב
רְכִיכִין. דָּא אִיהוּ בַר נֶשֶׁ, דְּרוּגָא דִּילִיָּה וְרַעוּתָא
לֹא־תִתְדָּלָא דִּילִיָּה, בְּסִזְזִירָתָא (עזרא ד) וּמִנְדָּה בְּלוּ
וְהִלֵּךְ וּבִאֲשֶׁת־דְּלִיתִיָּה, סְלִיק לְמִמּוּנָא. דְּהָא אֲתִזְכֵּךְ
אֵת ע' בָּאֵת ס'.
193. וְאִי מִתְפָּרֶשֶׁן קִרְיָצִין דָּא מִן דָּא, וְשְׁעִרִין אֲזִירָנִין 193. חסר כאן תרגום
עִיִּלִּין בִּין דָּא לְדָא זְעִירִין. דָּא נְטִיר דְּבָבוּ סְגִי תְּדִיר.

טב איהו בביתיה. וזודי ועציב בבני נשא, דא קיימא
בין י' ובין ס'. טביר ממוניה. לא בעי לאגלוני, ולא תגלי
בעובדוי. קמץ איהו. וישעריה גביל דא עם דא,
ותלויא. לא וזשיב גרמיה למלכש כדקא יאות. מה
דלביש לא אתתקן ביה. מצויה רברבא, תלת
שרטוטין בימינא, וארבע בשמאלא תרין רשימין
עילין ביניהו.

194. דא כד מליל פשיט משכא ואינון דמצווא, 194. חסר כאן תרגום
שרטוטין לא אתוון כל כה. כפוף רישיה איל. ימינא
מניה שמאלא. שמאלא מניה ימינא. עציב תדיר אנינא
איהו, מאריה דלישנא בישא. וזשיב גרמיה וזכים בכל
עובדוי. מארי דבבו בכל אינון דמשתדלן באורייתא.

195. בדרועא שמאלא, אית ליה רשימא אוכבא, וד' 195. חסר כאן תרגום
שערין ועירין בה, ותרין רברבין דתלין ביה סומקין.
שערא שעיע ותלי, ואיהו, לאו סומק, ולא אוכב,
מצווא דיליה לא רב ולא ועיר. דא קיימא בין את ס',
ובין את י' כלילא באת ז'.

196. זוד שרטוטא רב במצויה, דאזלא בפותיא, 196. חסר כאן תרגום
מסטררא דא לסטררא דא. תרין שרטוטין אזורנין, אכל
לא רשימין כל כה, דהא לא קיימין מסטררא דא
לסטררא דא, כהאי. ארבע קמיטין ועירין קיימין, בין
תרין קריצין, על רישא דזוטמא לעילא.

197. דא איהו מאריה דזודוה, וזכים, פקיון, וותרן 197. חסר כאן תרגום
בממוניה, בכל מה דאשתדל למנדע איהו וזכים.
לפום שעתא רגז, ולפום שעתא גזו רוגזיה, לא גזר
דבבו לעלמין. קאמנא טב, וקאמנא לאו הכי כל כה,
קאים במתקלא. כד תב למאריה, מאריה אזור
בידיה, וסליק ליקר סגיא. כלא צריכין ליה. את ס'
אזלא לדידיה תדיר יתיר מאת י'. כל אינון דיעטין
עליה עיטא בישא, לא מעליוזין, ולא אתקיים ההוא
עיטא, ולא יכלין לאבאשא ליה. אתווי רמאה ולא
הכי הוא. את ס' ואת י' מעיוזין עליה, ובגין כה סליק
ונזוית. כד תב למאריה, את ס' גזו, ואתעביר רעויתיה
בכלא. רזומן איהו. ובכי כד אתמלי רזומין.

198. זֹדֶד רְשׁוּמָא אֵית לִיה בְּדְרוּעָא יְמִינָא, וְקִימָא פְרַצְוּפָא, וְלִית עֲלֵיה שְׁעָרִין כָּלִל. וְאִי שְׁעָרָא קְמִיטָא, וְלֹא תָלִי תְזוּזָת אוּדְגִין, וְאִיהוּ קְמִיט לְעִילָא מְאוּדְגִין דָּא קִימָא בְּמִלּוּלִיה.
199. מִצְוִיָּה רַב וְלֹא כָּל כֶּהֱ. שְׁרָטוּטִין דִּילִיה זֻמֶּשׁ. תִּלְת עֲבָרִין מִסְטָרָא דָּא לְסְטָרָא דָּא, וְתָרִין לֹא עֲבָרִין. מְאָרִי קְטָטָה אִיהוּ, וּבְבִיתִיה יְתִיר. כָּל עוֹבְדוֹי בְּבִיחָא, אֲתוּזוֹי טָב, וְלֹא הָכִי. שְׂבֹז גְּרַמִּיָּה בְּמָה דְלֹא אֵית בִּיה. דָּא קָאִים בָּאֵת ז' לְזוּד, וְסָלִיק לְמִרְזִיקָא בָּאֵת צ' לְזוּד, מְטִי וְלֹא מְטִי אֵת ס' לִית בִּיה כָּלִל. וְתָרִין בְּמִלּוּלִיה וְלֹא יְתִיר, אֲעִיל גְּרַמִּיָּה בְּמָה דְלֹא אֲתוּזוֹי לִיה, מֵאֵן דָּאֲשֶׁתֶּתֶף בְּהִדִּיה, אֲעֲטָרִיה לְאֲסִתְמָרָא מִזְמִידוֹ דִּילִיה, אֲבָל אֲעֲלֹז אִיהוּ בְּהִדִּיה.
200. שְׁעָרָא דְתָלִי וְלֹא שְׁעִיעַ, וְשְׁעָרִיה רַב. זֻמֶּשׁ שְׁרָטוּטִין בִּיה, דְּמִטּוֹ וְלֹא מִטּוֹ דָּא לְדָא, עֵינִין דִּילִיה צְהִיבִין פְּקוּזִין. דָּא כְּפִיף רִישִׁיה. אֲתוּזוֹי טָב וְנִכְאָה, וְלֹא הָכִי. שְׂבֹז גְּרַמִּיָּה. אִי אֲשֶׁתֶּדֶל בְּאוּרִיָּתָא כְּבִר גֶּשׁ רַב. תִּקִּיף בִּיעָרִיה. כֹּד מְלִיל, אֲקִמִּיט זֻזְטִמִּיָּה וּפְשִׁיט מִשְׁכָּא דְּמִצְוִיָּה. כָּל עוֹבְדוֹי לְזוּזוֹי דְּבִנֵּי גֶשָׁא, אֲעֲלֹז בְּמִמוּנָא, רְמָאָה אִיהוּ בְּכָל עוֹבְדוֹי. מְאָרִי דְלִישְׁנָא בִישָׁא. יָדַע לְאֲסִתְמָרָא מִבְּנֵי גֶשָׁא בְּכָלִי. שְׁעָרָא בִּיה, וְאֲתִכְסִי בְּמָה דָּאִיהוּ עֲבִיד. אֲעִיל קְטָטִין בְּלִזְזִישׁוֹ.
201. אוּדְגִין רַבְרָבִין, קִימִין בְּקִיּוּמִיָּהוּ תְזוּזָת שְׁעָרָא, דָּא קִימָא בָּאֵת ע' וְאֵת ז', וּבְגִין כֶּה עוֹבְדוֹי לְזוּזוֹי בְּנֵי גֶשָׁא. בֵּין כְּתָפוֹי תִּלְיִין תִּלְת שְׁעָרִין בְּלֹא רְשִׁימָא כָּלִל. מֵאֵן דָּאֲשֶׁתֶּתֶף בְּהִדִּיה לֹא אֲעֲלֹז. וְאִיהוּ אֲעֲלֹז בְּרְמָאוּתָא דִּילִיה, וְאֲתוּזוֹי וְנִכְאָה לְאֲזוּרָא, וְזֻשִׁיב דְּעֶבֶד לְהַבְלִיה עוֹבְדֵי קְשׁוּט.
202. שְׁעָרָא קְמִיטָא וְתָלִי תְזוּזָת אוּדְגִין, אִי אִיהוּ רְוֹק, זֹדֶד שְׁרָטוּטָא בְּמִצְוִיָּה, וְתִלְת קְמִיטִין עַל רִישָׁא דְּזוּזְטִמִּין, בֵּין קְרִיעִין דִּילִיה. מְאָרִיָּה דְּזוּדָהּ אִיהוּ. פְּקִיזָא בְּכָלִי. רְמָאָה. וְתָרִין אִיהוּ, עֲבִיד וְוִתְרָנָתָא לְאִינִין דְּמִקְרָבִין בְּהִדִּיה. דָּא קִימָא בָּאֵת ס' וְאֵת ז'.

וכד הוי סיב, מתזלפן (ס"א ציורא דאתון) אדון, את
ו' ברישא, ואת ס' בהדיה. לאו איהו וותרן, אלא
בביתיה. אעלזו בממוניה. רמאה לא הוי. אעדי גרמיה
מההוא ארזא.

203. על קריצא שמאלא, אית זוד רישומא זעיר, חסר כאן תרגום
דמוזה ליה בר נש ביומי עולמו, אטים עינא ימינא.
זבש קמיטין על רישא דזוטמיה, בפותיה בין קריצי
עיניו. שער א קמיטא זעיר על רישיה. קמיט דעיניו.
דא איהו באת ו' בלזודוי. בלא סכלתנו. שזענא
בלביה. בהיל בעודוי.

204. זוד שרטוטא על מצויה. וארבע אזורין זעירין. חסר כאן תרגום
לית ביה מהימנותא, לא ישתתף בר נש בהדיה, דלא
יעלזו. זויבא איהו למאריה בכל עובדוי. זוד תולדותא
זעירא אית ליה על ירכא שמאלא. לזמין אתמוזי,
ולזמין אתייליד. ואי ארבע שרטוטין על מצויה, כל
הני אית ביה, אבל לית בה תולדותא. ואי תלת רברבין
ותלת זעירין, שפירו דשער איהו, ואיהו באמצעיתא.
עד כאן רזא דשער.

205. מצוה מתפרשא בשערא, ומצוה מתפרשא חסר כאן תרגום
בעיניו, עינא מתפרשא בשערא, לד' סטריין. בבת
עינא, בזוין דעינא, בזוורו דעינא, באוכמו דעינא.
כל אסתכלותא לאסתכלא, בכל אינון סימין דשית
דקאמרן, לית להו אלא מ"ג שנין ולעילא, דאתפרשא
רוז קדשא מרוז מסאבא. בר שרטוטי בלזודוי,
דשרטוטין בין זעירא ובין רב מתזלפי תדיר וכן
בכלהו.

206. כתיב (שמות יח) ויבזר משה אנשי זיל מכל חסר כאן תרגום
ישראל וגו', דאילו על אינון סימין אזורין בעא ולא
אשכח. וכן (דברים א) הבו לכם אנשים זכרים
ידועים לשבטיכם. מאי ידועים. דאשתמודעאן
באינון סימין, ואשכח, בר גבונים דלא אשכח.

207. עינא ברזא דאת ר' ואת פ', דגבין זוורין ושערא חסר כאן תרגום
סוקא. אי גבין דעיניו זוורין, דא הוא בר נש
דאגטריכו בגי נשא לאסתמרא מניה. כל מלוי

בְּרִמְאוּתָּא. פְּקִיזָּא אִיהוּ. זְטִיר דְּבָבוּ. דָּא אִיהוּ בְּאֵת
ר' בְּלוּזְדוּי. וְלֹא אֲתוּזְבֵּר בְּהִדְיָה אֶת פִּי. אֶת דָּא, אֶלָּא
וּשְׂאֵט עָלֶיהָ, וְלֹא אֲתִישָׁבָא בֵּיתָה. עֵינֵי דְדָא שְׁקִיעִין,
בְּהִיל בְּעוּבָדוּי. וְכֵן כָּל מֵאן דְּעֵינֵי שְׁקִיעִין, אֲצִטְרִיף
לְאִסְתַּמְרָא מִנֵּיהּ בְּכָל עוּבָדִין. רַמְאָה אִיהוּ,
וּבְרִמְאוּתִיהּ יְהִיב טַעְמָא לְמַלּוּי.

208. מִצְוָא דִּילִיָּה רַב, וְלֹא עֲגוּלָּא. תֵּרִין רְשִׁימִין
רַבְרַבִּין אֶלְכִין בְּפּוֹתֵינָא דְּמִצְוִיָּה, מִסְטֵר לְסִטֵּר, וְאַרְבַּע
זְעִירִין. שְׁעָרָא דִּילִיָּה תִּלְיָא. קָרִיר מוּזָּא אִיהוּ. וְעַל דָּא
פְּקִיזָּא הוּי. אוּדְנֵי זְעִירִין, בְּדִרְוּעֵי שְׁעָרָא רַב. זְקִיד
אִיהוּ בְּזִקוּדִין דְּרְשִׁימִין אוּכְמִין. וְאִי רְשִׁימִין סוּמְקִין, תָּב
לְזִמְנִין לְמַעַבְדַּ טִּיבּוּ, וְאַתְקִיִּים בֵּיתָה זְמָנָא זְעִירָא, וְלְזִמְנִין
תָּב לְקִלְקוּלִיָּה. זְמָדִין אִיהוּ.

209. זְרַעָא דְדוּד בְּהַפּוּכָא. דוּד מִלְכָּא יָרִית דָּא
סוּמְקָא שְׁפִירָא, לְמַעַבְדַּ דִּינָא, וְלְמַעַבְדַּ שְׁפִירו
דְּעוּבָדוּי. עֵינֵי עֵינִין דְּרוּזָמִי, יִתְבִּין עַל שְׁלִימוּ, סִלְקִין
זִנָּא וְזוּסְדָּא. זוּד זוּטָא יְרוּקָא אֶזֶל בְּזוּוּיָהּ. בְּשַׁעֲתָא
דְּאִנְזוּ קָרְבָּא, הֵהוּא זוּטָא אֲתַהֲפֵף וְאַתְהֵי סוּמְקָא
בְּוִירָדָא. נִזּוּ רוּזָמִיָּה בְּקָרְבָּא, תָּב הֵהוּא זוּטָא
בְּמִלְכָּדְמִין. נְסִין (כס"ו) רַבְרַבִּין הוּי בְּעֵינֵי. הוּי זוּדָאן.
תְּאִיבִין לְמוּזָמִי. זְקוּדִין בְּתִלְתָּ גְּוִוִּין, זוּדוּ דְלִבָּא הוּי
בְּלָב כָּלָא, זוּיִבָּיָא דְּמִסְתַּכְלִין בָּהּ, הוּי זְעִין וְדוּזוּלִין,
סִלְקִין בְּלִבֵּיהּ אִימָתָא וְדוּזוּלוּ.

210. מִצְוָא דִּילִיָּה רַב עֲגוּלָּא בְּשְׁפִירו, וְכָל אֲתוּזָן
אֲתוּזוּן וְסִלְקִין בֵּיתָה, אֶלְכִין סִלְקִין וְאֶלְכִין זְוֹתִין. אִינִין
דְּזוּזִתִּין סִלְקִין, יְהִיבִין דּוּכְתָּא אֶלְכִין לְאֶלְכִין. בְּגִין כֹּף
רְשִׁימִין דִּילִיָּה סִלְקִין בְּאַרְכָּא לְעִילָא. גְּבִינִין דְּעֵינֵי
רוּזָמִין לְרוּזָמִיָּתָא. לֹא אוּכְמִין וְלֹא סוּמְקִין, אֶלָּא בִּין
תֵּרִין גְּוִוִּין. בֵּיתָ עֵינָא דְלָגוּ, אֲזוּזִי כָּל דִּיִּקְנִין דְּעִלְמָא,
זוּטָא סוּמְקָא סוּזְרָא לִיָּה, וְזוּדוּיָא סוּזוּר סוּזוּר כָּלָא.

211. שִׁירוּתָא, דְּזוּיִבִּין מְקָרְבִין לְמוּזָמִי, אִינִין זוּיִבָּיָא
זְמָאן לֹון זוּיִכָּאן, רוּזָמִי זִנָּא וְזוּסְדָּא. לְבִתֵּר תוּקָפָא
וְדוּזוּלוּ וְאַמְתָּנוּ וְרוּזָא. וְעֵינֵי יוּנִים לְבִיָּהּ. מֵאִי יוּנִים.
דְּעִבְדִין לֹון אֲנָאָה לְזוּיִבָּיָא. כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (וִיקְרָא

כה) לא תונו איש את עמיתו וכתיב (שיר השירים א) עינך יונים. מקרבן, ומרוקן. כל דיוקנן דעלמא פלהו כליקן באנפוי. שערא דרישיה, הוה רשים בגווי שבעה זיני דהבא.

212. וזמינא בספרא דאדם קדמאה, דאמר הכי דיוקנן דמשינא קדמאה, לסיפרא, גוון דיליה, זהב ירקרק באנפוי. גוון דיליה, זהב אופיר בדיקניה. גוון דיליה, זהב שבא בגבינו. גוון דיליה (דברי הימים ב ג) זהב פרום, בקריעין דעל עינו. גוון דיליה, זהב סגור בשערא דרישיה. גוון דיליה, זהב מופז על זודוי בלוזא דעל לביה. גוון דיליה זהב תרשיש, על תרין דרועין. כל שבעה גוונן אלן, הוו רשימין, על כל אינן דוכתי דשערוי.

213. בדרועא ימינא, הוה זקיק ורשים רשומא וזדא סתים מבני נשא, מגדל זקיק באריה. ואקף זעירא רשים בגויה, וסימנא דא (שיר השירים ד) אקף המגן תלוי עליו. כל זמנא דאזוז קרבא, והוא רשימא סלקא ובלטא, ועל מגדל מכשפשא האי אקף, וכדין אתתקף לאזוזא קרבא. כד עאל בקרבא מכשפשא והוא אריה. וכדין אתגבר באריה, וגעוז קרבין. והוא מגדל אתרהיט, וסימניה (משלי יח) בו ירוץ צדיק וגשגב. וגשגב דוד משינאוי דלא יכלין לגביה. ומן סמנן אלן ורשימין אלן, הוו רשימין בדרעיה שמאלא. רשומא דבר נש אזורא לאו כהאי.

214. עינין צהיבין פקיעין, שגעונא בליביה. מצווא רב. שערוי סגיאין, תליין, רזיקין ממשפא דרישא. פקיוזא איהו. פום ממלל רברבן. שפון דיליה עתיקין מאריה דלישנא בישא.

215. במצוניה תלת שרטוטין, אי בעיניה תרין שוריקי סומקי, דא הוה באת ר' בלזודוי, ושוריקא זהיר לגבייהו. עבירה אזהמנת לגביה, ואשתויב מינה.

216. ואי שוריקא וזדא סומקא לגו בעינא, קיימא בארכא, ותרין זעירין תווחתיה, וזד דאעבר בעינו. דדין אית ליה עיטא בישא, באתתא אסורה, ועדין

עֵיטָא ק״ימָא. כְּדִין תִּשְׁתַּכּוּז בְּמַעֲוִיָּה, וְזֵד שְׁרֵטוּטָא
לְאַרְכָּא. מִקְרִיעָא יִמְיָנָא וְזֵד שְׁעָרָא וְאַרְבַּע זְעִירִין
תּוּזוּתִיָּה, וְזֵד דְּאַעֲבַר בִּיעֵיָּהוּ לְפִתְיִיָּה.

217. וְאִי יִתְפָּרֵשׁ מִהֵהוּא וְזֵטָאָה, תִּשְׁכּוּז בְּעֵיָּהוּ, תְּרִין
שׁוּרְיִיקִי דְקִיקִין, אֶזְלִין בְּפִתְיִיָּה דְעֵיָּנָא, וְלֹא אַעֲבַר וְזֵד
בִּיעֵיָּהוּ, וְכֵן בְּמַעֲוִיָּה. וּמִזְמַן דְּאַתְפָּרֵשׁ מִהֵהוּא וְזוּבָה,
הוּא מִזְמַן ט' יוֹם, דְּהָא מִתְמַן וְלֵהֲלָאָה, יִתְמוּזוּן רְשִׁימִין
אֶלִין, וְיִתְיַלְדוּ אֲזוּרְנִין.

218. עֵינִין דְקִיקִין, וּמִתְהַפֵּכֵן זְעִיר בְּסוּמְקָא. דָּא אִיהוּ
פְּקִיזָא. כָּל מְלוֹי (ו"א בתיובתא) בְּזוּיָּבָא. בְּמַעֲוִי
תִּשְׁכּוּז רְשִׁימִין תִּלְתָּה. וְזֵד רַב, דְּאַעֲבַר מִסְטָרָא דָּא
לְסְטָרָא דָּא. וְתִרִין אֲזוּרְנִין דְּלֹא עֲבָרִין. קְרִיעִין דְּעֵיָּנִי
רַבְרַבִּין. מֵאַרְיָה דְקִשְׁיִי אִיהוּ. כֵּד מְלִיל, קְבִיט
בְּזוּטְמִין, בְּרוּגְזִיָּה, (ו"א א) אִי בְּקִשְׁיִי דְלִבִּיָּה. זְקִיף
שׁוּם בִּישׁ עֲלִיָּה. בִּישׁ בְּעֵיָּנִי דְכָלָא. כָּלָא שְׁנֵאִין לִיָּה.
אַעֲלוּ לְזִמְנִין וְלְזִמְנִין לָא.

219. תִּלְתָּה שְׁעִירִין רַבְרַבִּין בְּזוּדִי עַל לִבִּיָּה. שְׁפִוּן
דִּילִיָּה עֲתִיקִין, מֵאַרְיָה זְאוּתָא בְּשִׁנְעוּנָא. לִישְׁנָא בִישְׁא.

220. שְׁעִירִי שְׁעִיעִין רַבְרַבִּין וְסִיָּאִין. אֲנָפִי אֲנָפִין
אַרִיכִין זְעִיר, וְעִזּוּלִין זְעִיר, לְזִמְנִין אֲתוּזֵרֵט מִכָּל מַה
דְּעֲבַד וְתָב לְקִלְקוּלִיָּה. בְּעֵיָּהוּ תִשְׁכּוּז שׁוּרְיִיקִי, תְּרִין
בְּעֵיָּנָא דִימִיָּנָא, וְזֵד בְּעֵיָּנָא דְשְׁמֵאלָא. אוּדְזִי זְעִירִין,
ק״ימִין בְּקִימָא.

221. זְרַעָא דְדוּד בְּהַפּוּכָא. זְרַעָא דְדוּד כָּל סִימְנִין אֶלִין
לְטָב, וְלְמַעֲבַד טִיבּוּ. פֶּר שְׁפִוּן רַבְרַבִּין, דְּכָל מֵאָן
דְּשְׁפִוּתִיָּה רַבְרַבִּין, מֵאַרְיָה דְלִישְׁנָא בִישְׁא אִיהוּ, בִּין
זְכָאָה, בִּין זְזִיָּבָא. פֶּר אִי צְדִיק זְמוּר הוּא. וּבְזִכְיוֹ דִּילִיָּה
זְצוּ וְזְטִיר זְרִימִיָּה.

222. עֵינִין יְרוּקִין, זְעִיר מִזְוֹן סוּמְקָא אֶזְלִין בִּיעֵיָּהוּ,
בְּמַעֲוִיָּה תְּרִין רְשׁוּמִין, מִסְטָרָא דָּא לְסְטָרָא דָּא, וְזֵד
לְעִיכָא זְעִירָא, וְזֵד לְתַתָּא. אִיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת ר'. דָּא
מַעֲוִיָּה רַב בְּעִזּוּלָא, אִיהוּ טָב לְכָלָא. יְהִיב מִכָּל מַה

האית ליה לכל בר נש. ותרן איהו. שעריו שעיע ותלי.
בסטר ימינא אית ליה זוורו דשער, מיומא דאתברי.

223. מתניתין. בגי עלמא מאריהון דסכלתנו, פקיוזין
מאריהון עינין, דמהימנותא, די הוה גניזא בכו. מאן
מנכון דסליק ונזוית. מאן די רונז אלהין קדישין ביה.
ליקום וליגדע, בשעתא דסליק ברעוהא דרישא
זוורא, למברי אדם, בטש בגו בושינא זודא, ובטש
בושינא בפשיטו דנהיר, וההוא פשיטו דבושינא אפיק
נשמתיין.

224. אוקי הכי בטש גו טנרא זודא תקיפא, ואפיק
ההוא טנרא שלהובא זודא מלהטא, מרקמא בכמה
גוויזין, וההוא שלהובא סלקא ונזוית, עד דההוא
פשיטו (נ"א פטישו) בטש ביה, ותב ואתישב בדוכתיה,
ואתעביד רוזא דוויא.

225. וההוא רוזא אתתנום, ונטיל גוון זוד משמשא.
נזוית לתתא, נטיל גוון זוד מסיהרא. סטא לימינא, נטיל
גוון מיא, כליל בפומא דאריה זודא. סטא לשמאלא,
נטיל גוון אשא, כליל בפומא דזוד שור, סומקא
כוורדא. סטא לקמיה, נטיל גוון רוזא, כליל בפומא
דזוד נשר רברבא, רב גרפין, מאריה דנזעה, כל גוויזין
ביה מתנומאן. סטא לאזוזרא, נטיל גוון עפרא, כליל
מד' סטרי עלמא. בפומא דאדם, וכל דיוקנין מסתכלן
לגביה.

226. אתישיב ההוא רוזא בההוא עפרא, ואתלבש
ביה. כדן ההוא עפרא, מכשכשא ונזוית לתתא, וכנש
עפרא מד' סטרין דעלמא, ואתעביד דיוקנא זודא
ופרצופא, וההוא רוזא אתטמר מגו לגו. וההוא עפרא
דאתכניש מד' סטרין בטש לגביה נפש כלילא
בעפרא (ס"א ברוחא).

227. וההוא נפש איהו יסודא לעובדי גופא. כפום
עובדין דההוא נפש בגופא, הכי אתנוזי במשכא לבר.
רוזא דא אתטמר לגו. וההוא אזוזי לבר, סליק ונזוית,
ובטש באנפוי, ואזוזי דיוקנין ורשימין. בטש במעוזיה,
אזוזי דיוקנין ורשימין בטש בעינוי, ואזוזי דיוקנין

ורשימין. הָדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה ג) הַכֶּרֶת פְּנֵיהֶם
עֲנֶתָה בָם.

228. בּוֹצִינָא דְאַתְבַּשְׁךָ מַנִּיָּה מִדִּידוֹ, דְּזוּד זּוּטָא
יְרוּקָא, שְׁלֵהֲבוּתָא דְתַהוּ. בְּטֵשׁ בִּידוּי בְּשַׁעְתָּא דְּכַר
זֶשׁ נְאִים, וְרָשִׁים רְשִׁימִין וְשִׁרְטוּטִין בִּידֵיהּ, וּכְפּוּם
עוֹבְדִין דְּכַר זֶשׁ הָכִי אֶתְרָשִׁים. וְאַלִין אֶתְוִין מִתְהַפֵּכָן
מִתְתָּא לְעִילָא, וְיַדְעִי לֹון זּוּבְרִי קְשׁוּט, בְּרָשִׁימוֹ דְּאַתְוִין
דְּבוֹצִינָא, וְכָל אֶלִין זִילִין דְּלָגוֹ בְּכַר זֶשׁ, עֲבָדִין רְשִׁימִין
וְשִׁרְטוּטִין אֶתְוִין מִתְהַפֵּכָן. מֵאן דְּרָקִים דָּא, רָקִים
בְּשִׁפּוּלִי מִשְׁכָּנָא. כְּמָה דָּאֵת אָמַר, (תהלים
קלט) רַקְמַתִּי בְּתוֹתִיּוֹת אֶרֶץ. בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ שְׁמִיָּה
לְעֵלְמָא וּלְעֵלְמִי עֲלָמִין.

229. עֲיִינִין זּוּרָא, וְאַבְרִין סוּמְקִין, בְּאַתְרִיהּ דְּנִפְיָק
מִנִּיָּה, דָּא אִיהוּ בְּאֵת פ' וְאֵת ר' כְּלִילָא כּוּדָא.

230. מַעֲזוּיָה רַב, תְּלַת שִׁרְטוּטִין סְלָקִין בְּמַעֲזוּיָה, שְׁמִית
זְעִירִין אֲזוּרָנִין. סוּמְקָא הוּא וְלָא סוּמְקָא, קִיָּימָא בִּין תְּרִין
זְוִנִין. שְׁעָרִיהּ אוֹף הָכִי. אֲנָפּוּי רַבְרָבִין. שְׁעָרִיהּ קָמִיט,
וְלָא כָּל כַּף. תְּלִי זְעִיר תְּזוּזוֹת אוּדְנִי. טָב אִיהוּ, מֵאַרִי
דְּמַהֲיָבְנוּתָא, מֵאַרִי דְּרוּגָא תַקִּיף, בְּשַׁעְתָּא דְּאַתְרָנִין.

231. הָהוּא סוּמְקָא דְּתְזוּזוֹת עֵינָא, אֶתְפָּשֵׁט בְּעֵינָהּ.
רוּגְזִיָּה בִישׁ. בְּשַׁעְתָּא דְּמִלִּיל בְּרוּגְזִיָּה סְתִים פּוּבִיָּה,
וְנִפְיָק תְּנָנָא מַעֲזִירִי. וְלִבְנִין זְעִיר זֶז רוּגְזִיָּה, וְלָא כָּל
רוּגְזִיָּה, עַד יוּבָא אֲזוּרָא, אוּ תְרִין יוּבִין. דָּא אֲעֲלֹז
לְזַמְנִין, וְלִזְמִין לָא. אֲבָל קָאִים תְּדִיר בְּאַעֲלֹזוּתָא, בִּין
זְעִיר וּבִין רַב.

232. וְאִי סוּמְקָא דְּפּוּם עֵינָא, זְעִיר כּוּזוּטָא, וְלָא
אֶתְפָּשֵׁט בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזִיָּה בְּעֵינָא, וְאִית בֵּיהּ כָּל הָנִי
סִיבְנִין. וְזִלְשָׁא בְּלָבָא. וְאִיהוּ דְּזִיל מִכְּלָא, שְׁיַנְתִּיהּ לָא
אֶתְיִישׁ בֵּיהּ. וְזִשִׁיב תְּדִיר מוּזְשִׁבִין וְדִזִּיל מִכְּלָהּ.
וְאַעֲלֹז לְכָלָא. מֵאַרִיָּה דְּזָרִיעַ (דגייטא). לָא זֶשׁ
לְגִיפָא.

233. לְזַמְנִין תֵּב בְּתִיבְתָּא וְדִזִּיל. וּמַעֲזוֹ דְּזִיל, כְּדִין
תִּשְׁכּוּז בְּעֵינָהּ יְמִינָא, הָהוּא סוּמְקָא דְּפּוּם עֵינָא,

בסופא בשפולי עינא, וזרד שוריקא דקיק סומק
בעיניה שמאלא, ואי מתזלקי מזה דימינא לשמאלא,
ומזה דשמאלא לימינא, כדן איהו בקלקוליה. ותב
ותבר גזינא דברדא, בגין לאעברא עבירה.

234. תרין קביטין על רישא ותלת דעינא, לתתא.
וברגליה שמאלא, באצבעא דאמצעיתא, שית שערינ,
ובמנא אורא זומש, והשתא שית, וזרד ועירא בינייהו.
עיינן אוקמין, וקריצין דעל עיני רברבין, סגיאין
שערין, אלן על אלן, ואינן עיינן אוקמין וירוקא, איל
בגוייהו, והוא ירוקא אטבע יתיר. האי אית ליה זומש
שרטוטין במצנא, תרין דעברין מסטר לסטר. ותלת
דלא עברין וכו'.

235. (שמות יט) בחדש השלישי לצאת בני ישראל
וגו', ששולט בו אוריא"ל, ממנה גדול, ושולש
מאות וששים וחמש רבוא מחנות עמו
כחשבון ימות השנה, ולכלם יש שלש מאות
וששים וחמשה מפתחות של אורות, מאותו
האור שיוצא מתוך החשמל העליון הפנימי
הגנוז והנסתר שסודות של אותיות קדושות
עליונות של השם הקדוש תלויים בו.

236. והוא סוד של איש תם, בעל הבית,
איש האלהים. תם – ששם סיום וקשר של
תפלין. ועקב היה איש תם, ובדיקנו עומד
סוד החשמל הפנימי העליון הטמיר והגנוז.
וכל האורות הנסתרים העליונים הוא לוקח,
ויוצאים ממנו, וכל המחנות לוקחים אותם
מפתחות של אותו האור שיוצא מתוך
החשמל.

237. ואותו האור כלול בשני אורות, והם
אחד. אור ראשון הוא אור לבן שלא שולטת
בו העין, והוא האור הגנוז לצדיקים, כמו
שנאמר (תהלים צז) אור זרע לצדיק וגו'.
אור שני הוא אור נוצץ ליהט בצבע אדם,
ונכללו שני אורות באחד והיו אחד.

238. והאוריא"ל הממנה הגדול הזה וכל
אותם מחנות נטלים אותו האור, ומשום

236. ואיהו רזא דאיש תם, מאריה דביתא, איש
האלהים. תם: דתמן סיומא וקשרא
דתפלין, (בראשית כה) ועקב איש תם היה.
ובדייקניה, קיימא רזא דזשבל פנימא עלאה טמיר
וגנוז. וכל זהורין סתימין עלאין נקיט איהו, ונפקי מניה,
וכלהו משירין נקטי אינן מפתחון דהוא זהורא דנפיק
מגו זשבל.

237. והוא זהורא, כליל בתרין זהורין, ואינן זרד.
זהורא קדמא, איהו זהורא זוורא, דלא שלטא ביה
עינא, ודא איהו זהורא דגנוז לצדיקיא. כמה דאת
אמר (תהלים צז) אור זרע לצדיק וגו'. זהורא תנינא,
איהו זהורא מנעצא מלהטא, בגוון סומק. ואתכלילו
תרין זהורין כזרד, והיו זרד.

238. והאי אוריא"ל רב ממנא, וכל אינן משירין, נטלי
הוא זהורא, ובגין דכליל בתרין, אקרי תאומי"ם. ועל

שכלול בשנים נקרא תאומים. ועל זה שולט בו אותו המזל שנקרא בסוד שלו תאומים, ובו נתנה תורה, ומכאן נמשכות דרגות למטה, עד שעולים בשמות (להנהיג) להאיר את העולם.

239. לכל שאר המזלות אין להם פה ולשון, ולזה יש פה ולשון כלולים באחד, ועל זה בתורה, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה פתוב. יומם – כנגד לשון. לילה – כנגד פה. והכל כלול באחד, ובכל עולה תאומים.

240. תומים פתוב, ועל סוד זה פתוב תומים, (בראשית כה) והנה תומם בבטנה. אם תאמר שבשביל שניהם הוא אמר – לא כך, שהרי עשו לא עלה בסוד זה. אלא בשביל יעקב הוא אמר, ושבת זה שהיה במעיה של אותה הצדקת משבת הכתוב. ומשום שהיה שם אותו רשע, הסתלק משם אלה.

241. והכל סוד אחד. יעקב נטל בסוד שלו שני חדשים – ניס"ן ואי"ר, והוא נכלל בסוד של סיון שהוא תאומים. עשו נטל בסוד שלו שני חדשים – תמו"ז וא"ב, והוא לא נמצא ונאבד, שהרי אלו"ל אינו שלו, ואפלו באב תשעה ימים הם שלו ולא יותר, ונאבד ולא נמצא, ואינו בסוד של תאומים, אלא נפרד לבדו וסטה לצד אחר באפס ושמה, כמו שנאמר (תהלים ט) האויב תמו חרבות לנצח.

242. ומשום שיעקב הוא תאומים, נתנה תורה לבניו בחדש תאומים, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, בחדש השלישי, לעם השלישי, בדרגות שלישיות, תורה משלשת – תורה נביאים וכתובים. והכל אחד.

243. בחדש השלישי וגו'. פרשה זו בפסוק זה פרשו אותה למעלה. שנה רבי חייא, באותו זמן שהגיעו ישראל לחר סיני, כנס אותם הקדוש ברוך הוא את זרע ישראל

דא שלטא ביה, ההוא מזל האקרי ברזא דיליה תאומים, וביה אתיהיבת אורייתא. ומכאן אתמשיכאן דרגין לתתא, עד דסקקין בשמהו, (ו"א לאנהגא) לאנהגא עכמא.

239. כל שאר מזלי, לית לון פה ולשון, והאי אית ליה פה ולשון כליקן כוונדא. ועל דא באורייתא, (יהושע א) והגית בו יומם ולילה פתוב. יומם, לקבל לשון. לילה, לקבל פה. וכלא כליל כוונדא. ובכלא סליק תאומים.

240. תומים פתוב, ועל רזא דא פתוב תומים, (בראשית כה) והנה תומים בבטנה. אי תימא דבגין תרווייהו קאמר. לאו הכי, דהא עשו לא סליק ברזא דא. אלא בגין יעקב קאמר, ושבזא דא, דהיה במעיה דהיה צדקת, קא משבזו קרא. ובגין דהיה תמן ההוא רשע, אסתלק מתמן אלה.

241. וכלא רזא וזדא. יעקב נטיל ברזא דיליה, תרין ירוזין ניס"ן ואי"ר, ואתכליל איהו ברזא דסיון, דאיהו תאומים. עשו, נטיל ברזא דיליה, תרין ירוזין תמו"ז א"ב, ואיהו לא אשתכחז, ואתאבד, דהא אלו"ל לאו דיליה הוא, ואפילו א"ב, ט' יום אינן דיליה, וכלא יתיר, ואתאבד, ולא אשתכחז, ולא איהו ברזא דתאומים, אלא אתפרש לוודיה, וסטא לסטרא אזורא באפסיה ושמו, כמה דאת אמר, (תהלים ט) האויב תמו חרבות לנצח.

242. ובגין דיעקב איהו תאומים, אתיהיבת אורייתא לבניו בחדש תאומים, ואורייתא ברזא דתאומים, תורה שבכתב, ותורה שבעל פה. בחדש תליתאי, לעם תליתאי, בדרגין תליתאין, תורה תליתאי: תורה, נביאים, וכתובים. וכלא זוד.

243. בחדש השלישי וגו'. פרשתא דא בהאי קרא אוקמוה ליה לעילא. תאני רבי זוייא, בההוא זמנא דמטו ישראל לטורא דסיני, כניש להו קודשא בריך הוא לזרעין דישראל, ואשגוז ליה בכלהו, ולא אשכחז

והשגית בהם בכלם, ולא מצא בכל זרע ישראל פסול, אלא כלם זרע קדש, כלם בני אמת.

244. באותו זמן אמר הקדוש ברוך הוא למשה: עכשו אני רוצה לתת תורה לישראל, משך אותם באהבה של אבות, באהבה שאני אוהב אותם ובאותות שעשיתי להם, ואתה תהיה לי שליח והשב הדברים הללו. אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה, כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה: בדבר זה תהיה לי שליח נאמן למשך את ישראל אחרי.

245. ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר וגו'. ומשה עלה אל האלהים – למקום שפרושות בנפי השכינה, כמו שנאמר (שם יח) ויט שמים וירד וגו'.

246. שנינו, אמר רבי יהודה, כל זמן שחקיקות המלך העליון מתישרות במקומן, כל העולמות בשמחה וכל המעשים מתישרים על קיימם (מי כל המעשים המתישרים על קיימם) כמו שנאמר (שמות לד) את מעשה ה' כי נורא הוא. מה זה כי נורא הוא? אמר רבי אלעזר, שלמות הכל, כמו שנאמר (דברים י) האל הגדול הגבור והנורא. מה זה והנורא? זה יעקב. וכתוב (בראשית כה) ויעקב איש תם, כתרגומו – אדם שלם. שלם בכל. כך כל מעשי הקדוש ברוך הוא שלמים בשלמות בקיים שלם.

247. שנינו, אמר רבי יוסי, יום אחד הייתי עומד לפני רבי יהודה הזקן ושאלתי אותו על מה שכתוב (שם כח) ויירא ויאמר מה נורא וגו'. מה ראה שאמר שהוא נורא? אמר לי, ראה שלמות האמונה הקדושה שהיתה מצויה באותו מקום כמו שלמעלה, ובכל מקום שמצויה שלמות נקרא נורא.

248. אמרתי לו, אם כך, למה תרגומו פחד ולא שלם? אמר לי, אין פחד אלא במקום

בכלהו זרעא דישראל פסלו, אלא כללהו זרעא קדישא, כללהו בני קשוט.

244. בההוא זמנא אמר קודשא בריך הוא למשה, השתא אנא בעי למיהב אורייתא לישראל, משך להו ברוזימותא דאבהן, ברוזימותא דרוזימנא להו, ובאתון דעבדית להו. ואת הוי לי שליונא, ואתיב מלין אלין. אמר ר' יוסי אמר ר' יהודה, כך אמר קודשא בריך הוא למשה, במלה דא הוי לי שליונא מהימנא, לאמשכא ישראל אבתראי.

245. (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר וגו'. ומשה עלה אל האלהים, לאתרא דפרישן דרפוי דשכינתא, כמה דאת אמר (תהלים יח) ויט שמים וירד וגו'.

246. תאנא אמר ר' יהודה, כל זמנא דגלופי מלכא עלאה מתישרן באתריהו, עלמין כללהו בזידו, וכל עובדין מתישרן בקיומיהו. (מאן כל עובדין מתישרן בקיומיהו) כמה דאת אמר, (שמות לה) את מעשה יי' כי נורא הוא. מאי כי נורא הוא. אמר ר' אלעזר, שליומו דכלא. כמה דאת אמר (דברים י) האל הגדול הגבור והנורא. מאי (דף ע"ט ע"א) והנורא. דא יעקב. וכתוב, (בראשית כה) ויעקב איש תם, כתרגומו, גבר שלים. שלים בכלא. כך כל עובדין דקודשא בריך הוא, שליומין בשליומו, בקיומא שלים.

247. תנינא, רבי יוסי אומר, יומא זוד הוה קאימנא קמיה דר' יהודה סבא, שאילנא ליה, מאי דכתיב, (בראשית כח) ויירא ויאמר מה נורא וגו'. מאי קא זומא, דקאמר דאיהו נורא. אמר לי, זומא שליומו דמהימנותא קדישא, דהוה שכיז בההוא אתר, כגוונא דלעילא. ובכל אתר דהוי שליומותא שכיז, אקרי נורא.

248. אמינא ליה, אי הכי, אמאי תרגומו דזיכלו, ולא שלים. אמר לי, לית דזיכלו אלא באתר דהוי שליומותא

שְׁמִינִי, וּבְכָל אֶתֶר דִּהְיוּ שְׁלִימוֹתָא שְׁכִינִי, אֶתְקַרִי נֹרָא. דְּכִתִּיב, (תהלים לה) יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשֵׁיוֹ כִּי אֵין מוֹזְסוֹר לִירְאֵיו, מִמִּשְׁמַע דְּקָאֹמֵר כִּי אֵין מוֹזְסוֹר, בְּאֶתֶר דְּלִית מוֹזְסוֹר, שְׁלִימוֹתָא שְׁכִינִי.

249. תִּנְאָא (משלי ל) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, אָמַר ר' יוֹסִי, דָּא הוּא מִשְׁה, דְּכִתִּיב וּמִשְׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים. מִי אָסַף רוּחַ בְּחִפְנֵי – זֶהוּ אֶהְרֶן, שְׁכָתוֹב (ויקרא טז) וּמִלָּא חִפְנֵי קִטְרֵת סָמִים דְּקָה. מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה – זֶה אֱלִיהוּ, שְׁכָתוֹב (מלכים א יז) אִם יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִם לֹפִי דְּבָרִי. מִי הִקִּים כָּל אֲפָסִי אֶרֶץ – זֶהוּ אַבְרָהָם, שְׁכָתוֹב בּוֹ (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם. אֵל תִּקְרִי בְּהִבְרָאָם, אֵלָּא בְּאַבְרָהָם.

250. הוּא שָׁנָה אֶת זֶה, וְהוּא אָמַר. מִי עָלָה שָׁמַיִם – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה. (מי עָלָה, תִּקְוִן בְּסוּד אֶת הָאוֹר. אֲמַנָם בְּתִרְעוּעָה. וַיֵּרֶד, בְּסוּד וַיִּבְדֵּל. הַבְּדִילוֹ לֹא אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה) מִי אָסַף רוּחַ בְּחִפְנֵי – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נָפַשׁ כָּל חַי וָגו'. מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (שם כו) צוֹרֵר מִים בְּעֵבְיוֹ. מִי הִקִּים כָּל אֲפָסִי אֶרֶץ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. עוֹד אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וָגו' – אֵלֶּה אוֹתָם אֲרַבְּעָה קִשְׁרֵי הָעוֹלָם – אֵשׁ, רוּחַ, מִים וְעָפָר.

251. אָמַר ר' יִיסָא, נִרְאִים דְּבָרֵי רַבִּי יוֹסִי שְׁלֵא מִתְקִימִים. בְּשִׁהֲגִיעוֹ הַדְּבָרִים הִלְלוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנִּיחַ יְדוֹ בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי וּבִרְכוּ, וְאָמַר, יָפָה אִמְרַתְךָ וְכָךְ זֶה. אָמַר לוֹ, מִנֵּין לָךְ? אָמַר לוֹ, כִּךָ לְמִדַּתִּי מֵאֲבִי שְׁהִידָא אוֹמֵר מִשְׁמוֹ שֶׁל רַב הַמְנוּנָא סָבָא.

252. יוֹם אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשַׁעַר שֶׁל צְפוּרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי יִיסָא, זֶה שְׁאֲמַר רַבִּי יוֹסִי מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד – פֻּעַם אַחַת אָמַר זֶה מִשְׁה, אַחֵר כִּךָ אָמַר זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,

שְׁכִינִי, וּבְכָל אֶתֶר דִּהְיוּ שְׁלִימוֹתָא שְׁכִינִי, אֶתְקַרִי נֹרָא. דְּכִתִּיב, (תהלים לה) יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשֵׁיוֹ כִּי אֵין מוֹזְסוֹר לִירְאֵיו, מִמִּשְׁמַע דְּקָאֹמֵר כִּי אֵין מוֹזְסוֹר, בְּאֶתֶר דְּלִית מוֹזְסוֹר, שְׁלִימוֹתָא שְׁכִינִי.

249. תִּנְאָא (משלי ל) מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, אָמַר ר' יוֹסִי, דָּא הוּא מִשְׁה, דְּכִתִּיב וּמִשְׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים. מִי אָסַף רוּחַ בְּחִפְנֵי, דָּא הוּא אֶהְרֶן. דְּכִתִּיב, (ויקרא טז) וּמִלָּא חִפְנֵי קִטְרֵת סָמִים דְּקָה. מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה, דָּא אֱלִיהוּ. דְּכִתִּיב, (מלכים א יז) אִם יִהְיֶה הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִם לֹפִי דְּבָרִי. מִי הִקִּים כָּל אֲפָסִי אֶרֶץ, דָּא הוּא אַבְרָהָם. דְּכִתִּיב בִּיה, (בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, אֵל תִּקְרִי בְּהִבְרָאָם, אֵלָּא בְּאַבְרָהָם.

250. הוּא תִנְיָ הָאִי, וְהוּא אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכִתִּיב בִּיה (תהלים מז) עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה (מי עָלָה תִקְוִן בְּסוּד אֶת הָאוֹר אֲמַנָם בְּתִרְעוּעָה וַיֵּרֶד בְּסוּד וַיִּבְדֵּל, הַבְּדִילוֹ לֹא אֱלֹהִים בְּתִרְעוּעָה) מִי אָסַף רוּחַ בְּחִפְנֵי, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכִתִּיב, (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נָפַשׁ כָּל חַי וָגו'. מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכִתִּיב בִּיה (איוב כו) צוֹרֵר מִים בְּעֵבְיוֹ. מִי הִקִּים כָּל אֲפָסִי אֶרֶץ, דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכִתִּיב בִּיה, (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְיָ אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. תוֹ אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וָגו', אֵלֶּין אֵינּוֹן אֲרַבְּעָ קִטְרֵי עֲלָמָא, אֵשׁ רוּחַ מִים וְעָפָר.

251. אָמַר ר' יִיסָא, אֶתְוַזְוִין מְלֹכֵי דְר' יוֹסִי, דְּלֵא מִתְקִימָאן. כִּד מְטוֹ מְלִין אֵלֶּין לְגַבִּיהַ דְר' שְׁמַעוֹן, אֲנִין יְדוּי בְּרִישִׁית דְר' יוֹסִי וּבִרְכִיהַ, וְאָמַר שְׁפִיר קָא אִמְרַתִּי, וְהָכִי הוּא. אָמַר לִיה מְנָא כָךְ. אָמַר הָכִי אוֹלִיפְנָא מֵאֲבָא, דִּהְוָה אָמַר מִשְׁמִיהַ דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא.

252. יוֹמָא זוֹד הָוָה יְתִיב ר' שְׁמַעוֹן בְּתִרְעָא דְצְפוּרִי, אָמַר לִיה ר' יִיסָא, הָאִי דְאָמַר ר' יוֹסִי, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וָגו', וְמְנָא זוֹדָא אָמַר, דָּא מִשְׁה. לְבִתֵּר אָמַר, דָּא

אחר כך אמר אלו ארבעה קשרים, אש רוח
מים ועפר, וראיתי שמורנו ברכו?

253. אמר לו, ודאי שיפה אמר, וכך הוא,
והכל דבר אחד, וכל הדברים התקיימו
בקדוש-ברוך-הוא, וכלם עולים במשקל
אחד. התרגש רבי ייסא בדברי רבי שמעון
ואמר, ודאי כך זה, וכך למדנו משם מורנו
בפעם אחרת. והכל יפה. (אלה תולדות
השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם
אלא באברהם, שכתוב (תהלים פט) כי
אמרת עולם חסד יבנה. אבלי)

254. אבל סוף הכתוב מהו ואומר? שכתוב
מה שמו ומה שם בנו כי תדע. מה שמו מילא,
מה זה מה שם בנו? אמר לו, סוד הדבר הרי
למדתי לרבי אלעזר בני. אמר לו, יאמר לו
מורי, שהרי בחלומי שאלתי לפני מורי דבר
זה, ואמר לי ושכחתי אותו. אמר לו, אם
אמר – תזכר? אמר לו, ודאי, שהרי מה
שלמדתי לפני מורי, יום זה נזכרתי.

255. אמר לו, סוד הדבר – הינו
שכתוב (שמות ו) בני בכרי ישראל, וכתוב
ישראל אשר בך אתפאר. ובסוד עליון, וזה
נקרא בנו. אמר, תנוח דעתו של מורי, שהרי
סוד זה ידעתי. בין כך לא נזכר רבי ייסא,
חלשה דעתו והלך לביתו. נרדם. הראו לו
בחלום ספר אגדה אחד שהיה כתוב בו
חכמה ותפארת במקדשו.

256. התעורר והלך אל רבי שמעון. נשק
ידו ואמר, כך ראיתי בחלום. פעם אחרת
ראיתי בחלום ספר אגדה אחד שהראו לפני,
והיה כתוב בו חכמה ותפארת במקדשו,
חכמה למעלה, תפארת למטה, במקדשו
אליהם. וכך ראיתי בחלום פעם אחת וכך
מצאתי בפי. אמר לו רבי שמעון, עד עכשו
אתה תינוק להכנס בין קוצרי השדה, והרי
הכל הראו לך. וזהו שכתוב מה שמו ומה שם
בנו כי תדע. חכמה שמו, תפארת בנו.

קודשא בריך הוא. לבתר אמר, אליו ד' קטירין אש
רוח מים ועפר. וזמיןא ליה למור דברכיה.

253. אמר ליה ודאי שפיר קא אמר, והכי הוא, וכלא
זוד מלה, וכלהו מלי אתקיימו בקודשא בריך הוא,
וכלהו בזוד מתקלא סלקא. אתרגיש ר' ייסא במלוי
דר' שמעון, ואמר ודאי האי הכי הוא, והכי אוליפנא
מקביה דמור זמנא אוזרא. (אלה תולדות השמים
והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם, אלא באברהם.
דכתיב, (תהלים פט) כי אמרתי עולם חסד יבנה. אבל)

254. וכלא שפיר. אבל סופא דקרא מאי קא מייירי
דכתיב, (משלי ל) מה שמו ומה שם בנו כי תדע. מה
שמו תינוז, מה שם בנו מהו. אמר ליה, רזא דמלה הא
אוליפנא לר' אלעזר ברי. אמר ליה, לימא לי מור, דהא
בזולמי שאילנא קביה דמור האי מלה, ואמר לי,
ואנשינא לה. אמר ליה, אי אימא תדכר. אמר ליה
ודאי. דהא מה דאוליפנא קמי דמור יומא דא
אדכרנא.

255. אמר ליה רזא דמלה, היינו דכתיב, (שמות
ד) בני בכורי ישראל וכתיב (ישעיה מט) ישראל אשר
בך אתפאר. וברזא עלאה, והאי אקרי בנו. אמר ינוז
דעתיה דמור, דהא רזא דא ידענא. אדהכי, לא אדכר
ר' ייסא, וזלש דעתיה, אול לביתיה, אדמוה, אוזויאו
ליה בזולמא, זוד ספרא דאגדתא, דהוה כתיב ביה,
זוכמה ותפארת במקדשו.

256. אתער, אול לגביה דרבי שמעון, נשק ידוי, אמר,
הכי זמיןא בזולמא. זמנא אוזרא זמיןא בזולמא,
זוד (דף ע"ט ע"ב) ספרא דאגדתא דאזוי קמאי, והוה
כתיב ביה, זוכמה ותפארת במקדשו, זוכמה לעילא,
תפארת לתתא. במקדשו לגבייהו. והכי זמיןא
בזולמא זמנא זודא. והכי אשכוזנא בפומאי. אמר ליה
ר' שמעון, עד כען רביא אנתי, למיעל בין מוזגרי
זוקלא, והא כלא אוזויאו לך. ודא הוא דכתיב, מה
שמו ומה שם בנו כי תדע. זוכמה שמו, תפארת בנו.

257. ומשה עלה אל האלהים. אשרי חלקו של משה שזכה לכבוד זה שהתורה העידה בשבילו כך. (שנה רבי יהודה) בא וראה מה בין משה לשאר בני העולם. שאר בני העולם, בשעולים – עולים לעשר, עולים לגדלה, עולים למלכות. אבל במשה, בשעולה, מה פתוב? ומשה עלה אל האלהים. אשרי חלקו!

258. רבי יוסי אמר, מכאן אמרו החברים, הבא לטהר מסייעין אותו, שבתוב ומשה עלה אל האלהים. מה פתוב אחריו? ויקרא אליו ה'. שמי שרוצה להתקרב, מקרבים אותו.

259. ויקרא אליו מלאך ה' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב וגו'. רבי יצחק פתח, (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכן חצריך. אשרי חלקו של אותו אדם שהקדוש ברוך הוא התרצה בו וקרב אותו לשורות בתוך ההיכל הקדוש, שכל מי שהוא התרצה בו לעבודתו, רשום הוא מרשומים שלמעלה לדעת, שהרי הוא נבחר מלפני המלך הקדוש העליון לשורות במדורו, וכל מי שנמצא בו אותו הרשם, עובר בכל השערים שלמעלה ואין מוחה בידו.

260. רבי יהודה אמר, אשרי חלקו של משה, שעליו פתוב אשרי תבחר ותקרב, וכתוב (שמות ב) ומשה נגש אל הערפל, (שם כד) ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו. כה תאמר לבית יעקב – אלו הנקבות. ותגיד לבני ישראל – אלו הזכרים.

261. רבי שמעון אמר, כה תאמר, כמו שנאמר כה תברכו. וכתוב וחסידיך יברכוה, כלומר יברכו כה. כה תאמר לבית יעקב – באמירה, והינו מצד הדין. ותגיד לבית ישראל – כמו שנאמר (דברים ד) ויגד לכם את בריתו. וכתוב (שם כו) הגדתי היום לה' אלהיך. לבני ישראל – הזכרים, שבאו מצד הרחמים.

257. (תנא) (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים, ופאה זוולקיה דמשה, דזכי ליקרא דא, דאורייתא אסחיד בגיניה כך. (תאני ר' יהודה) תא וזוי, מה בין משה לשאר בני עלמא. שאר בני עלמא, כד סלקין, סלקין לעתרא, סלקין לרבו, סלקין למלכו, אבל משה כד סליק, מה כתיב ביה, ומשה עלה אל האלהים, ופאה זוולקיה.

258. ר' יוסי אמר, מכאן אמרו זבריא, הבא ליטהר מסייעין אותו, דכתיב ומשה עלה אל האלהים. מה כתיב בתריה, ויקרא אליו יי'. דמאן דבעי לאתקרבא, מקרבין ליה.

259. ויקרא אליו יי' מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב וגו'. ר' יצחק פתח, (תהלים סה) אשרי תבחר ותקרב ישכון וזצריך, ופאה זוולקיה דההוא בר נשי, דקודשא בריך הוא אתרעי ביה, וקריב ליה, למשרי בגו היכלא קדישא, דכל מאן דאיהו אתרעי ביה לפולחניה, רשים הוא מרשימין דלעילא, למנדע דהא הוא אתבזור מקמיה דמלכא קדישא עלאה, למשרי במדורוי. וכל מאן דאשתכח ביה ההוא רשימא, אעבר בכל תרעין דלעילא, ולית דימוזי בירוי.

260. ר' יהודה אמר, ופאה זוולקיה דמשה, דעליה כתיב אשרי תבזור ותקרב, וכתיב ביה (שמות כד) ומשה נגש אל הערפל ונגש משה לבדו אל ה' והם לא יגשו. כה תאמר לבית יעקב: אלין זוקבי, ותגיד לבני ישראל: אלין דוכרין.

261. ר' שמעון אמר, כה תאמר, כמה דאת אמר (במדבר ו) כה תברכו. וכתיב, (תהלים קמה) וזוסידיך יברכוה, כלומר יברכו כה. כה תאמר לבית יעקב, באמירה. והיינו מסטרא דדינא. ותגיד לבני ישראל, כמה דאת אמר, (דברים ד) ויגד לכם את בריתו. וכתיב (דברים כו) הגדתי היום לה' אלהיך. דוכרין, דאתו מסטרא דרזומי.

262. אמר רבי יצחק, הואיל ובאנו לזה, מה זה הגדתי היום לה' אלהיך? לה' אלהינו היה צריך להיות! אמר לו רבי שמעון, וכי רק בלבדו הוא, והרי כתוב (שם ח) כי ה' אלהיך מביאך אל ארץ טובה וגו', (שם) אשר ה' אלהיך נתן לך, (שם ד) כי ה' אלהיך אש אכלה הוא, וכלם כך?

263. אלא כך שנינו, כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. מה הטעם? משום שהזרע הקדוש עולה לארץ הקדושה, ושכינה יושבת במקומה, וזה בזה תלוי. ומשה לא אמר אלהיך אלא לאותם שהיו עתידים להכנס לארץ הקדושה ולקבל פני שכינה. ומה שלא אמר אלהינו, משום שהרי משה לא זכה להכנס לארץ, ולכן אלהיך ודאי בכל מקום, משום שהם היו עתידים להכנס לשם.

264. אמר לו, ודאי כך הוא. אבל באן כתוב (שם כו) ובאת אל הכהן אשר יהיה ביום ההוא, ואמרת אליו הגדתי היום לה' אלהיך, והרי הם בארץ שורים. מה הטעם אלהיך ולא אלהינו? אלא הם רצו להראות ולהודות שבגלל החסד העליון זכו לכל זה ושרו בארץ ונכנסים לאותה ארץ ועשה עמם כל אותן טובות, ומשום כך היו אומרים דברים אלה לכהן (ולא לאדם אחר), שכתוב הגדתי היום לה' אלהיך, (וכך הוא ודאי) משום שבא מצד החסד.

265. כה תאמר לבית יעקב, להאנו מקום שראוי להם. ותגיד לבני ישראל – באותו מקום שלם שראוי להם, שהרי יעקב וישראל שתי דרגות עליו, ובדרגה אחת עולים. אלא ישראל שלמות הבל נקרא. ותגיד לבני ישראל, להראות חכמה ולדבר ברוח חכמה טוב ואמת שעשה להם הקדוש ברוך הוא, שכתוב ויגד לכם את בריתו.

266. שנינו, אמר רבי יוסי, פעם אחת הייתי חולף בדרך וראה עמי רבי חייא בנאי. עד

262. אמר רבי יצחק, (ו'א יו"ט) הואיל ואתינא להאי, מה הוא הגדתי היום ליי' אלהיך. ליי' אלהינו, מבעי ליה. אמר ליה ר' שמעון, וכי האי בלזודוי הוא. והא כתיב (דברים ח) כי יי' אלהיך מביאך אל ארץ טובה וגו'. (דברים ז) אשר יי' אלהיך נותן לך. (דברים ד) כי יי' אלהיך אש אוכלה הוא, וכלהו הכי.

263. אלא הכי תנינן, כל הדר בארץ ישראל דומה כמי שיש לו אלוה. וכל הדר בחוצה לארץ דומה כמי שאין לו אלוה. מאי טעמא. משום דזרעא קדישא, לארעא קדישא סלקא. ושכינתא באתרה יתבא. והאי בהאי תליא. ומשה לא קאמר אלהיך, אלא לאינן דהוו זמנין למייעל לארעא קדישא, ולקבלא אפי שכינתא. ומה דלא אמר אלהינו, משום דהא משה לא זכה למייעל לארעא, ובגני כה, אלהיך ודאי בכל אתר, משום דאינן הוו זמנין למייעל תמן.

264. אמר ליה ודאי הכי הוא. אבל הכא כתיב, (דברים כו) ובאת אל הכהן אשר יהיה ביום ההוא ואמרת אליו הגדתי היום ליי' אלהיך, והא אינן בארעא שריין, מאי טעמא אלהיך, ולא אלהינו. אלא אינן בעיין לאוזזאה וקאודאה, דבגני דזוסד עלאה, זכאן לכל האי, ושריין בארעא, ועאקל להאיא ארעא, ועביד עמהון כל אינן טבאן, ובגני כה, הוו אמרי מלין אלין לכהן, (ולא לבר נש אחרא) דכתיב הגדתי היום ליי' אלהיך, (והכי הוא ודאי) משום דאתי מסטרא דזוסד.

265. כה תאמר לבית יעקב, להאנו אתר דאתוזוי להו. ותגיד לבני ישראל, בהאנו אתר שלים דאתוזוי להו, דהא יעקב וישראל, תרין דרגין אסתלקו, ובדרגא זוד סלקין, אלא ישראל שלימותא דכלא (דף פ' ע"א) אקרי. ותגיד לבני ישראל, לאוזזאה וזכמותא, ולאשתעי ברוח וזכמותא, טיבו וקשויט דעבד לון קודשא בריה הוא, דכתיב ויגד לכם את בריתו.

266. תנינא, אמר ר' יוסי, זמנא זודא הוינא אויל בארזא, והוה ר' זינא ברי עמי. עד דהוינא אוילן,

שהיינו הולכים, מצאתי איש אחד שהיה לוקט בשדה עשבים לרפואה. קרבתו אליו ואמרתי לו: בן אדם, כל האגדות הקשורות הללו של העשבים למה? לא הרים ראשו ולא אמר דבר. חזרתי פעם נוספת ואמרתי את זה – ולא אמר דבר. אמרתי לרבי חייא בנאי: או שהאיש הזה אנוניו אטומות, או שוטה, או חכם. ישבתי אצלו. אחר כך לקט אותם עשבים, ואחז אותם וכסה עליהם בעלי גפן.

267. אמר לנו: אני ראיתי שאדם יהודי, ועל היהודים אומרים שהם חכמים. אם לא הייתי חס עליכם, עכשיו תהיו מרחקים מבני אדם כמו המצרע הזה שמרחקים אותו מהכל, שהרי אני רואה שרית של עשב אחד שהיה קרוב אליכם נכנס בגופכם, ותהיו מרחקים שלשה ימים, אלא אכלו שומי הבר הללו ותתרפאו.

268. אכלנו מהם, שהיו מצויים שם, ונרדמנו ונקשרנו בזעה עד זמן רב. אחר כך התעוררנו. אמר לנו אותו האיש: עכשיו אלהיכם עמכם שמצאתם אותי, שהרי רפואת גופכם על ידי נשלמה.

269. עד שהיינו הולכים, אמר לנו: כל אדם צריך לדבר עם אדם אחר כפי דרכיו. שהרי לנקבה כפי דרכה, לאיש כפי דרכו, ולגבר שבגברים כפי דרכיו. אמרתי לרבי חייא בנאי, זהו שכתוב בזה תאמר לבית יעקב ותגיד לבית ישראל. (זה תאמר לבית יעקב, באותו מקום שראוי להם. ותגיד ותגיד לבני ישראל, באותו מקום שלם שראוי להם, שהרי יעקב וישראל שתי דרגות הם ובדרגה אחת עולים, אלא ישראל שלמות הכל נקרא.

270. אמר לנו: ראיתם שלא הרמתי ראשי ולא דברתי עמכם, משום שאבי היה חכם העשבים מכל בני דורו, ולמדתי מאבי דרכי כל העשבים שבהם אמת, ואני בכל השנה מדורי ביניהם.

אשכונא נוד גבר, דהוה לקיט בזקלא, עשבין לאסוותא. קריבנא לגביה, אמינא ליה, בר נש, קוטר אדקוטרי דעשבין למה. לא זקיף רישיה, ולא אמר מיד. אהדרנא זמנא אזורא ואמינא האי, ולא אמר מיד. אמינא ליה לרבי חייא ברי, או האי בר נש אטום אודנין, או שטיא, או זכימא. יתיבנא גבוי. לבתר לקיט אינון עשבין, ואזייד לון, וזופא עליהון טרפי גופנין.

267. אמר לן, אנא זמנינא דיודאין אתון, ויודאין אמרי עליהו, דאינון זכימין, אי לא דזמיסנא עלייכו השתא, תהוון רוזיקן מבני נשא כסגירא דא, דמרוזקין ליה מכלא, דהא אנא זמנינא, דריזא דזוד עשבא דהוה קריב גביכון, עאל בגופייכו, ותהוון רוזיקן תלתא יומין. אלא אכילו אלין תומי ברא ותתסון,

268. אכלנא מנייהו דהוון שכיזון קמן, ואדמכנא, ואתקטרנא בזיעא, עד עידן סג. לבתר אתערנא, אמר לן ההוא גברא, השתא אלהכון עמכון, דאשכונתון לי, דהא אסוותא דגופיכון על ידי אשתלים.

269. עד דהוינא אילין, אמר לן, כל בר נש בעי לאשתעי בבר נש אזורא, כפום ארוזוי, דהא לגובא כפום ארוזוי. לגברא כפום ארוזוי. לגברא דגברי כפום ארוזוי. אמינא לרבי חייא ברי, היינו דכתיב, כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל. (ס"א כה תאמר לבית יעקב בהווא אתר דאתחזי להו. ותגיד לבני ישראל בהווא אתר שלים דאתחזי להו. דהא יעקב וישראל תרין דרגין אינון ובדרגא חד סלקין אלא ישראל שלימותא דבלא אקרי)

270. אמר לן, זמיתון דלא זקיפנא רישיא, ולא אשתעינא בהדייכו, משום דאבא, זכימא בעשבין מכל בני דרא הוה. ואוליפנא מאבא ארוזוי דכל עשבין, דבהון קשוט, ואנא בכל שתא מדוראי ביניהו.

271. והעשב הזה שראיתם שבספתי אותו בעלי הגפן הללו – בביתי יש מקום אחד, והוא לצד צפון, ובאותו מקום נעוץ רחים אחד, ומהעין של אותו רחים יוצא איש אחד עם שני ראשים וחרב שנונה בידו, ובכל יום הוא מצער אותנו, ואני לקטתי את העשב הזה, ולכו אחרי ותראו את כחו של העשב הזה ומה שאלוה העליון גלה בעולם, ואין מי שיודע דרכיו בכל.

272. הלכנו אחריו. עד שהיינו הולכים בדרך, התכופף לנגב אחד בעפר, ושם מאותו העשב נקב. יצא נחש אחד וראשו גדול. לקח חבל (סדר) אחד וקשר אותו כמו גדי אחד. פחדנו. אמר לנו: לכו אחרי.

273. עד שהגענו לביתו, ראינו אותו מקום בחשכה אחר כתר אחד. לקח נר אחד והדליק אש סביב אותו מקום הרחים. אמר לנו: ממה שתראו – לא תפחדו ולא תדברו דבר.

274. בין כך התיר את הנחש מקשריו, וכתש במכתשת מאותו העשב ושם בראש הנחש. נכנס הנחש באותו עין הרחים, ושמענו קול שכל המקום הודעו. רצינו לצאת, אחז בידנו אותו האיש ואמר: אל תפחדו, קרבו אלי.

275. בין כך יצא הנחש שותת דם. לקח אותו האיש מאותו העשב ושם בראשו כבתחלה. נכנס לאותו עין הרחים. לשעה קטנה ראינו שיצא מאותו העין איש אחד עם שני ראשים ונחש שרוי סביב צוארו. נכנס לאותו עין הרחים ויצא שלש פעמים. והוא אמר: זקיתא זקיתא (מין שרץ)! אוי לאמו שהובילה אותו לאותו מקום!

276. בין כך נעקר הרחים ממקומו, ויצאו האיש והנחש, ונפלו ומתו שניהם. ואנו פחדנו מאד. אמר לנו אותו האיש: זהו כחו של אותו עשב שאני לקטתי לפניכם, ולכן לא דברתי

271. והאי עשבא דזמיתון, דזמיתא ליה בטרפי דזמיתון אלן, בביתאי אית אתר זוד, והוא לסטר צפון, ובהוא אתר זעין זוד ריזיא, ובעינא דההוא ריזיא, נפיק זוד גבר בתרין רישין, וזרבא שינא בידיה ובכל יומא קא מצער כן. ואנא לקיטנא האי עשבא, וזילו אבתראי, ותזמון זיליה דהאי עשבא, ומה די אלהא עלאה גלי בעלמא, ולית מאן דידע ארוזי בכלא.

272. אזילנא אבתריה, עד דהוינא אזלי בארזא, מאיה לזוד נוקבא בעפרא, ושוי מההוא עשבא בנוקבא, נפק זוד זוינא ורישא דיכיה סג. נטל זוד סנטירא, (נ"א סידרא) וקטיר ליה כזוד גדא. דזילנא. אמר לון זילו אבתראי.

273. עד דמטינא לביתיה. זמיתא ההוא אתר בזושוכא, בטר זוד כותלא. נטל זוד שרנא ודליק דליקא סזרניה דההוא אתר דריזיא. אמר לון, ממה דתזמון, לא תדזלון ולא תשתעון מידי.

274. אדהכי, שרי זוינא מקטרוי, וכתש בקיסטא מההוא עשבא. ושוי ברישיה דזוינא. עאל זוינא בההוא עינא דריזיא, ושמענא קלא דכל אתר מזדעזעא. בעינן למיפק, אזייד בידנא ההוא גברא, אמר, לא תדזלון קריבו גבאי.

275. אדהכי, נפק זוינא שתית דמא, נקיט ההוא גברא מההוא עשבא, ושוי ברישיה כבקרמיתא. עאל בההוא עינא דרוזיא. לשעתא ועירא, זמיתא, דנפיק מההוא עינא זוד גברא בתרין רישין, וזוינא שרייא סזרניה דקדלוי. עאל בההוא עינא דרוזיא ונפק תלת זמני. הוה אמר, זקיתא זקיתא, ווי לאימיה דלההוא אתר אוכיל ליה.

276. אדהכי, אתעקר ריזיא מאתריה, ונפקו, גברא וזוינא, ונפלו ומיתו תרווייהו. ואנן דזילנא סג. אמר לון ההוא גברא, דא הוא זילא דעשבא דאנא לקיטנא

עמכם ולא הרמתי ראשי בשעה שקרבתם אלי.

277. אמר לנו: אלו ידעו בני אדם חכמה, שכל מה שננטע הקדוש ברוך הוא בארץ וכח כל מה שנמצא בעולם, ידעו את כח רבונם בחכמתו הרבה. אבל לא הסתיר הקדוש ברוך הוא חכמה זו מבני אדם, אלא כדי שלא יסטו מדרכיו ולא יבטחו באותה חכמה וישכחו אותה.

278. בשבאתי ואמרתי את הדברים הללו לפני רבי שמעון, אמר, ודאי שחכם היה. ובא ראה, אין עשב ועשב שנולד בארץ שלא היתה בו חכמה רבה וכחו בשמים רב. בא וראה מן האזוב, שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך הוא לטהר את האדם, הוא נטהר באזוב. מה הטעם? משום שיתעורר כחו שלמעלה שנפקד עליו, שהרי בשמתעורר אותו הפח שנפקד עליו, הוא מבער רוח השמאה ונטהר האדם. ועליך אני אומר, ברוך הרחמן שהצילך!

279. אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים. מה זה כנפי נשרים? אמר רבי יהודה, ברחמים, שכתוב (דברים לב) כנשר יעיר קנו וגו'. והינו סוד הכתוב שאמר רבי שמעון, דרך הנשר בשמים. מה זה בשמים? ברחמים. מה הנשר נמצא ברחמים על בניו ודין לאחרים – כך הקדוש ברוך הוא נמצא ברחמים לישראל, ובדין אל עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות.

280. רבי אלעזר היה הולך מקפוטקיא ללוד, והיו הולכים עמו רבי יוסי ורבי חייא. קמו באור, כשהאיר היום, והיו הולכים. אמר רבי חייא, ראיתי את הפסוק הזה שכתוב (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן. הרי אריה בימין, שור משמאל. נשר באיזה מקום מקומו?

קמייכו, ובגניי כף לא אשתעינא בהדייכו, ולא זקיפנא רישאי, בשעתא דקריבתון גבאי.

277. אמר לון אילו (דף פ' ע"ב) ידעין בני נשא זכמתא, דכל מה הנטע קודשא בריך הוא בארעא, וזילא דכל מה האשתכוז בעלמא, ישתמודעון וזילא דמאריהון, בזכמתיה סגיא. אבל לא טמיר קודשא בריך הוא זכמתא דא מבני נשא, אלא בגין דלא יסטון מארזווי, ולא יתרוזויו בההיא זכמתא וינשון ליה.

278. כד אתינא, ואמינא הני כלי קמיה דרבי שמעון, אמר ודאי זכיקא הוה. ותא וזוי, לית עשבא ועשבא דאתיליד בארעא, דלא הוה ביה זכמתא סגיא, וזיליה בשמיא סגיא. תא וזוי, מן אזובא. דבכל אתר דבעי קודשא בריך הוא לדכאה לבר נש, (ויחי ר"נ ע"א) באזובא מתדכי. מאי טעמא. משום דיתער זיליה דלעילא דאתפקדא עלוי, דהא ההוא זילא דאתפקדא עלוי כד אתער, מבער רוח מסאבא, ואתדכי בר נש. ועלך אמינא בריך רוזמנא דשזבר.

279. (שמות יט) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים. מאי כנפי נשרים. אמר רבי יהודה ברוזמי. דכתיב, (דברים לז) כנשר יעיר קנו וגו'. והיינו רזא דאמר ר' שמעון, (משלי ל) דרך הנשר בשמים. מאי בשמים. ברוזמי. מה נשר אשתכוז ברוזמי על בגי, ודינא לגבי אוזרנין. כף קודשא בריך הוא אשתכוז ברוזמי לגבי ישראל, ודינא לגבי עמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות.

280. ר' אלעזר, הוה אזיל מקפוטקיא ללוד, והוה אזיל ר' יוסי ור' זינא עמיה, קמו בגהורא, כד גהיר יממא, והוה אזיל. אמר ר' זינא, זמינא האי קרא דכתיב, (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין לארבעתן ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן הא אריה בימינא, שור משמאלא, (ק"כ ע"א) נשר באן אתר דוכתיה.

281. אמר לו רבי אלעזר, במקום (שיעקב) שהיונק שריו. מה הטעם? משום שנשר נמצא בכל – רחמים לבניו, ודין אל אחרים. כך הקדוש ברוך הוא – מוביל את ישראל ברחמים, ובדין אל אחרים, שכתוב ואשא אתכם על כנפי נשרים, וכתוב כנשר יעיר קנו.

282. מנין לנו שנשר נקרא רחמים? שכתוב (משלי ל) דרך הנשר בשמים. בשמים ממש. ולכן אריה לימין, שור לשמאל, נשר ביניהם, ואוחז אותם. אדם כולל את כלם, והכל נכללו בו, שכתוב ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה.

283. ויהי ביום השלישי וגו'. רבי אבא פתח, (שיר ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידבר בה. אחות לנו קטנה – זו נקסת ישראל שנקראת אחות לקדוש-ברוך-הוא. ושדים אין לה – הינו ששנינו, בשעה שקרבו ישראל להר סיני, לא היה בהם זכיות ומעשים טובים להגן עליהם, שכתוב ושדים אין לה, שהרי הם התקונו והיפי של האשה, ואין יפי של אשה אלא הם. מה נעשה לאחותנו – מה יעשה ממנה בשעה שהקדוש ברוך הוא יתגלה בהר סיני לדבר את דברי התורה ותפרח מהם נשמתם.

284. אמר רבי יוסי, באותה שעה שקרבו ישראל להר סיני באותו לילה ונשלמו, שלשה ימים שלא הזדווגו לנשותיהם, באו מלאכים עליונים וקבלו את ישראל באחוה. אותם מלאכים למעלה, וישראל מלאכים למטה. הם מקדשים את השם העליון למעלה, וישראל מקדשים את השם העליון למטה.

285. והתעטרו ישראל בשבעים כתרין באותו לילה, ומלאכים עליונים היו אומרים, אחות לנו קטנה ושדים אין לה, שאין בהם זכיות ומעשים טובים, מה נעשה לאחותנו? כלומר, מה כבוד וגדלה נעשה לאחותנו זו

281. אמר ליה ר' אלעזר, באתרא (נ"א דיעקב) דיניקא שריא. מאי טעמא. משום דנשר בכלא אשתכחו, רזומי לבניו, דינא לגבי אורזין. כך קודשא בריך הוא, אוביל לון לישראל ברזומי. ובדינא לגבי אורזין, דכתיב ואשא אתכם על כנפי נשרים. וכתוב כנשר יעיר קנו.

282. מנלן דנשר רזומי אקרי. דכתיב דרך הנשר בשמים. בשמים ממש. ובגין כך אריה לימינא. שור לשמאלא. נשר ביניהו ואחזיד לון. אדם כליל כלהו, וכלא אתכלילן ביה, דכתיב ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה.

283. ויהי ביום השלישי וגו'. ר' אבא פתחו, (שיר ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה מה נעשה לאחותנו ביום שידבר בה. אחות לנו קטנה, דא נקסת ישראל, דאקרי אחות לקודשא בריך הוא. ושדים אין לה, היינו דתנינן, בשעתא דקריבו ישראל לטורא דסיני, לא הוה בהון זכוון, ועובדין טבין, לאגזא עלייהו, דכתיב ושדים אין לה. דהא אינון תקונו ושיפירו דאתתא, ולית שיפירו דאתתא אלא אינון. מה נעשה לאחותנו. מה יתעביר מינה, בשעתא דקודשא בריך הוא, יתגלי בטורא דסיני, למכללא בפתיגמי אורייתא, ויפרו נשמותהון מנייהו.

284. אמר ר' יוסי. בההוא שעתא דקריבו ישראל לטורא דסיני, בההוא ליליא ונגהי, תלתא יומין דלא אודווגו לאנתתייהו, אתו מלאכין עלאין, וקבילו לישראל באחוותא. אינון מלאכין לעילא, וישראל מלאכין לתתא. אינון מקדשין שבא עלאה לעילא, וישראל מקדשין שבא עלאה לתתא.

285. ואתעטרו ישראל בשבעין כתרין בההוא ליליא. ומלאכי עלאי הוו אמרי אחות לנו קטנה ושדים אין לה, דלית בהו זכוון ועובדין טבין. מה נעשה לאחותנו, כלומר מה יקר ורבו נעביר לאחותנא דא ביומא

ביום שהקדוש ברוך הוא יתגלה בהר סיני לתת להם תורה?

הקודש ברוך הוא יתגלי בטורא דסיני למייתב להו אורייתא.

286. ויהי ביום השלישי. 286. ויהי ביום השלישי. כתוב היו נכנים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה, והיו ביום השלישי. רבי שמעון אמר, בשעה שרצה הקדוש ברוך הוא להגלות בהר סיני, קרא הקדוש ברוך הוא לכל הפמליה שלו ואמר להם: עכשו ישראל תינוקות שאינם יודעים את הנהגותי, ואני רוצה להתגלות עליהם. אם אתגלה אליהם בכח הגבורה - לא יוכלו לסבול. אבל אתגלה עליהם ברחמים ויקבלו את הנהגותי. זהו שכתוב ויהי ביום השלישי. ביום השלישי ודאי, שהוא רחמים. מנין לנו? שכתוב (שמואל ב כב) ויט וירד.

286. ויהי ביום השלישי, כתיב היו נכונים לשלשת ימים אל תגשו אל אשה והיו ביום השלישי. ר' שמעון אמר, בשעתא דקודש ברוך הוא קרא קודש לאתגלה (דף פ"א ע"א) בטורא דסיני, קרא קודש ברוך הוא לכל פמליא דיליה, אמר לון, השתא ישראל רבין, דלא ידעין זימוסי, ואנא בעי לאתגלי עליהו, אי אתגלי עליהו בגבורה, לא יכלין למסבול. אבל אתגלי עליהו ברחמי, ויקבלון זימוסי, הדא הוא דכתיב, ויהי ביום השלישי. ביום השלישי ודאי דאיהו רחמי מנלן. דכתיב, (שמואל ב כב) ויט וירד.

287. ובזה התגלה הקדוש ברוך הוא לישראל. הקדים להם רחמים בתחלה, ואחר נתנה להם תורה מצד הגבורה. ביום השלישי, שכתב ראוי להם, שבגלל כך נקראו ישראל.

287. ובהאי אתגלי קודש ברוך הוא לישראל, אקדים להו רחמי בקדמיתא. ולבתר אתייהיב להו אורייתא, מסטרא דגבורה. ביום השלישי, דהכי אתווי להו, דבגני כח ישראל אקרון.

288. בהיות הבקר, שכתוב (שם כג) בקר לא עבות. הרי אם היה עבות, אז נמצאת קדרות ולא התגלה חס"ד. ומתי מתגלה

288. בהיות הבקר, דכתיב, (שמואל ב כג) בקר לא עבות. הא אי הוה עבות קדרותא אשתכוז, ולא אתגליא זוס"ד. ואימתי אתגליא זוס"ד. בבקר. כמה

חס"ד? בבקר, כמו שנאמר (בראשית מד) הבקר אור. שבשמאיר הבקר, נמצא חס"ד בעולם והדינים עוברים. ובזמן שלא מאיר הבקר, הדינים עד אז לא עוברים, שכתוב (איוב לח) בָּרֶן יַחַד כִּכְבִּי בָקָר וַיִּדְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. כִּיֹּן שָׁעֲבְרוּ אוֹתָם כּוֹכָבִים וּמֵאִיר הַשֶּׁמֶשׁ, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב בָּקָר לֹא עֲבוֹת, וְחֵסֶ"ד מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב בְּהִיּוֹת הַבָּקָר. וְכִיֹּן שָׁעֲבְרוּ הַכּוֹכָבִים, נִמְצָא הַבָּקָר. (כַּשֶּׁהִתְעוֹרֵר הַבָּקָר, דִּינִים לֹא נִמְצְאוּ).

289. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהִיּוֹת הַבָּקָר הִתְחִיל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַתְגַּלּוֹת בְּהַר סִינִי. שְׁנִינוּ בְּהִיּוֹת הַבָּקָר – כְּשֶׁהִתְעוֹרְרָה זְכוּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם שֶׁכְּתוּב בּוֹ (בראשית יט) וַיֵּשְׁבָם אַבְרָהָם בַּבָּקָר.

290. וַיְהִי קֵלֶת וּבְרָקִים, אָמַר רַבִּי אֲבָא, קֵלֶת כְּתוּב חֶסֶד. שְׁנֵי קוֹלוֹת שֶׁחֲזָרוּ לְהִיּוֹת אֶחָד. זֶה יוֹצֵא מִזֶּה. רוּחַ מִמֶּנּוּ, וּמִיָּם מִרוּחַ. שְׁנַיִם שֶׁהֵם אֶחָד, וְאֶחָד שֶׁהוּא שְׁנַיִם.

291. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, קֵלֶת אֶחָד, וְהוּא קוֹל גָּדוֹל חֲזָק שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים, הוּא שֶׁכְּתוּב בּוֹ קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף, שֶׁהָרִי שָׁאֵר הַקּוֹלוֹת פּוֹסְקִים, שֶׁשְׁנֵינוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת בְּשָׁנָה הַקּוֹל נִפְסָק, וְאִזּוֹ הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם, וְקוֹל זֶה שְׂבֻלָּל בּוֹ אֶת שָׁאֵר הַקּוֹלוֹת, לֹא נִפְסָק לְעוֹלָמִים וְלֹא עוֹבֵר מִקִּיָּם שְׁלֹם וְהַחֲזָק שְׁלוֹ. שְׁנֵינוּ, קוֹל זֶה קוֹל שֶׁל הַקּוֹלוֹת, קוֹל שְׂבֻלָּל אֶת כָּל שָׁאֵר הַקּוֹלוֹת.

292. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין קוֹל אֶלָּא מִצַּד רוּחַ וּמִיָּם וְאֵשׁ, וּבִקּוֹל (וְהַלֵּל) עוֹשֶׂה קוֹל, וְנִכְלָל זֶה בְּזֶה, וְעַל זֶה כְּתוּב קֵלֶת וּבְרָקִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵינּוּ מֵה שֶׁכְּתוּב (תהלים קלה) בְּרָקִים לְמִטֶּר עֹשֶׂה. שְׁלֵהֶבֶת בְּעִטְרוֹת, קֶשֶׁר שֶׁל רַחֲמִים בְּחֻבָּה, שְׁלֹא (שׁוֹקֵעַת) מִצּוּיִם.

293. שְׁנֵינוּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּצַד הַגְּבוּרָה נִתְּנָה הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, הִיא הֵיטָה בְּצַד שְׂמָאל? אָמַר לוֹ, הַתּוֹרָה לְיָמִין,

דָּאֵת אָמַר, (בראשית מה) הַבָּקָר אֹר. דְּכֹד זָהִיר צִפְרָא, וְחֵסֶ"ד אֲשֶׁתְּכּוּז בְּעֵלְמָא, וְדִינִין מִתְעַבְרִין. וּבְזִמְנָא דְלֹא זָהִיר בָּקָר, דִּינִין עַד כַּעַן לֹא מִתְעַבְרִין. דְּכִתִּיב, (איוב לח) בָּרֶן יַחַד כִּכְבִּי בָקָר וַיִּדְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. כִּיֹּן דָּאֲתַעְבְּרִין אֵינֹן כִּכְבִּיא וְזָהִיר שְׁמִישָׁא, בֵּיה שְׁעֵתָא כְּתִיב, בָּקָר לֹא עֲבוֹת. וְחֵסֶ"ד אֲתַעֵר בְּעֵלְמָא תַתָּא, בְּהֵיא שְׁעֵתָא כְּתִיב, בְּהִיּוֹת הַבָּקָר. וְכִיֹּן דְּמִתְעַבְרִין כִּכְבִּיא בָקָר אֲשֶׁתְּכּוּז. (נ"א דִּאֲתַעֵר בָּקָר, דִּינִין לֹא אֲשֶׁתְּכּוּז)

289. אָמַר ר' יוֹסִי, בְּהִיּוֹת הַבָּקָר שִׁאֲרֵי קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא לְאֲתַגְלָאָה בְּטוֹרָא דְּסִינִי. תֵּאֲנָא, בְּהִיּוֹת הַבָּקָר, כֹּד אֲתַעֵר זְכוּתִיהָ דְּאַבְרָהָם, דְּכִתִּיב בֵּיה (בראשית יט) וַיֵּשְׁבָם אַבְרָהָם בַּבָּקָר.

290. וַיְהִי קֵלֶת וּבְרָקִים, אָמַר רַבִּי אֲבָא, קֵלֶת כְּתִיב זֹסֶר. תְּרִין קֵלִין דְּאֵהֲדֵרוּ לְזוּד, דָּא נִפְקָא מִן דָּא, רוּחָא מִמִּיא. וּמִיא מִרוּחָא. תְּרִין דְּאֵינֹן זוּד, וְזוּד דְּאֵיהּ תְּרִי.

291. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, קֵלֶת זוּד, וְאֵיהּ קֵלָא רַבְרָבָא תְּקִיפָא, דְּלֹא פִסְקֵת לְעֵלְמִין, הֵהוּא דְּכִתִּיב בֵּיה (דברים ה) קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף דְּהָא שִׁאֲרֵי קֵלִין אֲתַפְסָקֵן, דִּתְנֵיא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפִין בְּשִׁתָּא, קֵלָא אֲתַפְסָקֵת, וּכְדִין דִּינִין מִתְעַרִין בְּעֵלְמָא. וְהָאֵי קֵלָא דְּכִלִּיל שִׁאֲרֵי קֵלִין בֵּיה, לֹא אֲתַפְסָק לְעֵלְמִין, וְלֹא אֲתַעֵבֵר מִקִּיּוּמָא שְׁלִים וְתוֹקְפָא דִּילִיהָ. תֵּאֲנָא, הָאֵי קֵלָא, קֵלָא דְּקֵלִין, קֵלָא דְּכִלִּיל כָּל שִׁאֲרֵי קֵלִין.

292. אָמַר ר' יְהוּדָה, לִית קֵלָא, אֶלָּא מִסְטֵרָא דְּרוּחָא וּמִיא וְאֵשׁ. וְכֵלָא (דבר אחר וכלא) עֲבִיד קֵלָא, וְאֲתַכְלִיל דָּא בְּדָא, וְעַל דָּא כְּתִיב קֵלֶת. וּבְרָקִים, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֵינֵנוּ דְּכִתִּיב, (תהלים קלה) בְּרָקִים לְמִטֶּר עֹשֶׂה, שְׁלֵהֶבֶת בְּעוֹטְרֵי, קֵטִירָא דְּרוּחָא בְּזוּיָבֶתָא, דְּלֹא (שְׁקִיעַ) שְׁכִיזוּ.

293. תֵּנָא, ר' יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּסִטֵּר גְּבוּרָה, אוֹרִייתָא אֲתִיְהִיבֵת. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִי הָכִי בְּסִטֵּר שְׂמָאלָא הוּי. אָמַר לִיה, אֲתַהֲדֵר לִימִינָא. דְּכִתִּיב, (דברים לג) מִימִינִי

שְׁכָתוֹב (דברים לג) מִיִּמִּינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, וְכָתוֹב יִמִּינָהּ ה' נֶאֱדָרִי בְּכַח וְגו'. מִצָּאֵנוּ שְׁמַאל שֶׁהַחֲזוֹר לְיָמִין, וְיָמִין לְשְׁמַאל. הָרִי גְבוּרָה לְשְׁמַאל (לְיָמִין).

294. וְעֵנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְגו', עֵנָנָא תְּקִיף, דְּשִׁקִּיעַ בְּאַתְרֵיהּ, דְּלֹא נָטִיל. וְקַל שְׁפָר זֶזֶק מְאֹד, מִגֹּז דְּעֵנָנָא תְּקִיף הָוֵה, נְפִיק הָהוּא קָלָא, כְּמָה דְּאֵת אִמֵּר (דברים ה) וְיָהִי כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ.

295. אִמֵּר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁלֹשׁ חֲשָׁכִים הָיוּ, שְׁכָתוֹב חֹשֶׁךְ עֵנָן וְעֶרְפֶּל. וְאוֹתוֹ קוֹל הָיָה יוֹצֵא פְּנִימִי מִכָּלָם. אִמֵּר רַבִּי יוֹסִי, הַפְּנִימִי שֶׁל הַכֹּל הָיָה, שָׁבוּ כְּתוֹב קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף.

296. אִמֵּר רַבִּי אֲבָא, כְּתוֹב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. רֹאִים? שׁוֹמְעִים הָיָה צָרִיךְ לְהֵיוֹתוֹ אֲלֵא כִּף שְׁנִינָה, אוֹתָם קוֹלֹת הָיוּ נִחְקָקִים בְּאוֹתוֹ חֹשֶׁךְ וְעֵנָן וְעֶרְפֶּל וְנִרְאִים בָּהֶם כְּמוֹ שְׁנִרְאָה גּוֹף, וְרוֹאִים מִה שְׁרוֹאִים, וְשׁוֹמְעִים מִה שְׁשׁוֹמְעִים מִתּוֹךְ אוֹתוֹ חֹשֶׁךְ וְעֶרְפֶּל וְעֵנָן, וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ מִרְאָה שְׁהָיוּ רוֹאִים, הָיוּ מְאִירִים בְּאוֹר עֲלִיּוֹן, וְיוֹדְעִים מִה שְׁלֹא יָדְעוּ דּוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם.

297. וְכָלָם הָיוּ רוֹאִים פְּנִים בְּפָנִים, זֶהוּ שְׁכָתוֹב פְּנִים בְּפָנִים דְּבָר ה' עִמָּכֶם. וּמִה הָיוּ רוֹאִים? שְׁנָה רַבִּי יוֹסִי, מִהָאֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוֹלֹת, שְׁלֹא הָיָה קוֹל, שְׁלֹא הָיָה מְאִיר בְּאוֹר, שְׁמִסְתַּכְלִים בּוֹ כָּל הַגְּנִזִּים, וְכָל הַנִּסְתָּרִים, וְכָל הַדּוֹרוֹת שְׁיָבֹאוּ עַד מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. וּמִשּׁוֹם כִּף כְּתוֹב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. רֹאִים – רֹאִיָּה מִמֶּשׁ.

298. אִמֵּר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכָל הָעָם רֹאִים, רֹאִים – כְּמוֹ שְׁאִמְרָנָה, שְׁרָאוּ מִהָאֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוֹלֹת מִה שְׁלֹא רָאוּ דּוֹרוֹת אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם. אֶת הַקּוֹלֹת – כְּמוֹ שְׁנִרְאָה (ישעיה ו) וְאֵרָא אֶת ה'. וְאֵרָא ה' לֹא כְּתוֹב, אֲלֵא אֶת ה'. אֵף כֵּן, וְכָל הָעָם רֹאִים הַקּוֹלֹת לֹא נִאֲמַר, אֲלֵא אֶת הַקּוֹלֹת.

אֵשׁ דָּת לְמוֹ. וְכָתִיב (שמות טו) יִמִּינָהּ יִי נֶאֱדָרִי בְּכַח וְגו'. אֲשֶׁכְּזוֹן שְׁמַאלָא דְּאַתְּזוֹר לְיָמִינָא, וְיָמִינָא לְשְׁמַאלָא, הָא גְבוּרָה לְשְׁמַאלָא (דבר אחר לְיָמִינָא).

294. וְעֵנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְגו', עֵנָנָא תְּקִיף, דְּשִׁקִּיעַ בְּאַתְרֵיהּ, דְּלֹא נָטִיל. וְקַל שְׁפָר זֶזֶק מְאֹד, מִגֹּז דְּעֵנָנָא תְּקִיף הָוֵה, נְפִיק הָהוּא קָלָא, כְּמָה דְּאֵת אִמֵּר (דברים ה) וְיָהִי כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ.

295. אִמֵּר רַבִּי יְהוּדָה, תִּלְתּוּ זֻשׁוּכֵי הָווּ, דְּכָתִיב זֻשְׁךָ עֵנָן וְעֶרְפֶּל. וְהָהוּא קָלָא הָוֵה נְפִיק פְּנִימָאָה מִכָּלָהּ. אִמֵּר רַבִּי יוֹסִי, פְּנִימָאָה דְּכָלָא הָוֵה, דְּבִיָּה כְּתִיב, קוֹל גָּדוֹל וְלֹא יִסָּף.

296. אִמֵּר ר' אֲבָא כְּתִיב (שמות כ) וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת. רֹאִים, שְׁמִעִים מִבְּעֵי לִיה. אֲלֵא הָכִי תִּנְיִן, אֵינֹן קָלִין, הָווּ מִתְּנַכְלִי בְּהָהוּא זֻשׁוּכָא וְעֵנָנָא וְקָבֻלָא, וּבִמְתוּזִין בְּהוּ, כְּמָה דְּאַתְּזוֹרִי גּוֹפָא, וְזוּמָאן מִה דְּזוּמָאן, וְשְׁמִעִין מִה דְּשְׁמִעִין, מִגֹּז הָהוּא זֻשׁוּכָא וְקָבֻלָא וְעֵנָנָא, וּבִמְתוּזִין זֻזִין דְּהָווּ זוּמָאן, הָווּ זְהִירִין בְּנִהִירוֹ עֲלֵהָ, וְיָדְעִין, מִה דְּלֹא יָדְעוּ דְּרִין אֲזוּרִין, דְּאֵתוּ בְּתִרְיָהּ.

297. וְכָלָהּ, הָווּ זוּמָאן אִפִּין בְּאִפִּין, הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (דברים ה) פְּנִים בְּפָנִים דְּבָר יִי עִמָּכֶם. וּבִמְתוּזִין הָווּ זוּמָאן. תִּנְיִן רַבִּי יוֹסִי, מִנְּהִירוֹ דְּאֵינֹן קָלִין, דְּלֹא הָוֵה קוֹל, דְּלֹא הָוֵה זְהִיר בְּנִהִירוֹ, דְּמִסְתַּכְלִי בִּיה כָּל גְּנִזִּין, וְכָל טְמִירִין, וְכָל דְּרִין דְּיִיתוֹן עַד מִלְכָּא מְשִׁיחָא. וּבְגִיזֵי כִף כְּתִיב וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת, רֹאִים (דף פ"א ע"ב) רֹאִיָּה מִמֶּשׁ.

298. אִמֵּר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכָל הָעָם רֹאִים. רֹאִים: כְּמָה דְּאִמְיָנָא, דְּזוּמָוּ מִנְּהִירוֹ דְּאֵינֹן קָלִין, מִה דְּלֹא זוּמָוּ דְּרִין בְּתִרְיָין אֲזוּרִין. אֶת הַקּוֹלֹת: כְּמָה דְּאֵת אִמֵּר, (ישעיה ו) וְאֵרָא אֶת יִי. וְאֵרָא יִי, לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אֶת יִי. אוֹף הָכֵא, וְכָל הָעָם רֹאִים הַקּוֹלֹת לֹא נִאֲמַר, אֲלֵא אֶת הַקּוֹלֹת.

299. כמו זה את השמים ואת הארץ. שהרי האתים שבתורה נתנו כדי להסתכל בתורה (בסכמה). כבד את אביך ואת אמך. (משלי ג) כבד את ה' מהונך. וכלם להכליל בהם דבר אחר. אף כאן את הקולות – לרבות אותו קול אחר למטה, שבונים אותם אליו מה שיוצא מהם, שבו רואים ומסתכלים בחכמה עליונה כל הגגונים העליונים וכל הסודות הטמירים ונסתרים, מה שלא התגלה לדורות אחרונים שבאו אחריהם ולא לדורות שיבאו לעולמים עד הזמן שיבא מלך המשיח, שכתוב כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון.

300. ואת קול השופר – שנה רבי יצחק, כתוב (תהלים 30) אחת דבר אלהים שתים זו שמעתי, כמו שנאמר אנכי, ולא יהיה לך.

301. אמר רבי יהודה, קול בשופר היה צריך להיות! למה השפר? אלא אותו קול שנקרא שופר, שכתוב (ויקרא כה) והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים. בזה נברא (נקרא) שופר.

302. אמר רבי יוסי, מה שופר מוציא קול, אש רוח ומים (דין חסד ורחמים), אף כאן הכל נכלל בזה, ומזה יוצאים הקולות האחרים.

303. אמר רבי אלעזר, קול שיוצא משופר, שמשמע ששופר אחד, וקול יוצא ממנו, ושופר בקימו מצוי, ומשום כך כתוב קול השפר.

304. רבי יהודה אמר כך, קול השפר – השפר כתוב חסר, כמו שנאמר (דניאל ו) שפר קדם דריוש. (שם ד) מלכי ישפר עלך. (שם ג) שפר קדמי להחיה.

299. כְּנוּנָא דָא, אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, דְּהָא אֲתִין דְּבִאֲוִרִייתָא, לְאַסְתְּכֵלָא בְּאֲוִרִייתָא (נ"א בחכמתא) אֲתִייהִבוּ. (שמות כ) כְּבֹד אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ (משלי ג) כְּבֹד אֶת יְיָ מִהֲוֹנֶךָ. וְכֻלְהוּ לְאַתְּכֵלְלָא בְּהוּ מִלְּה אֲזִירָא. אוֹף הָכָא, אֶת הַקּוֹלֹת, לְאַסְגָּאָה הֵהוּא קֵלָא אֲזִירָא לְתַתָּא, דְּכַנֵּישׁ לֹון לְגַבִּיהָ, מִה דְּנָפִיק מִנֵּיהּ, דְּבִיה זִמְאָן וּמִסְתַּכֵּל בְּזִמְמִיתָא עֲלָאָה כָּל גִּנּוּן עֲלָאִין, וְכָל רִזִּין טְבִירִין וְסִתִּימִין, מִה דְּלָא אֲתַגְלִיָּא לְדָרִין בְּתִרְאִין, דְּאֵתוּ בְּתִרְהוּן, וְלָא לְדָרִין דִּיִּתְּנוּ לְעֵלְמִין, עַד זְמַנָּא דִּיִּתִּי מִלְּכָא מִשִּׁיזָּא. דְּכַתִּיב, (ישעיה נב) כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן. וְאֶת הַלְפִידִים, בְּקִדְמִיתָא בְּרָקִים, וְהִשְׁתָּא לְפִידִים. כֵּלָא זֹוד. אֲבָל מִדְּאֲתַתְקֵנוּ בְּתַקִּינוּ לְאַתְנוּזָאָה, אֲתַקְרוּן הָכִי.

300. ואת קול השופר. תאני רבי יצחק, כתיב (תהלים 30) אחת דבר אלהים שתים זו שמעתי, כמה דאת אמר, אנכי, ולא יהיה לך.

301. אמר רבי יהודה, קל בשופר מבעי ליה. השופר למה. אלא, שהוא קול דאקרי שופר. דכתיב, (ויקרא כה) והעברת שופר תרועה בחדש השביעי בעשור לחדש ביום הכפורים, בדא אתברי (אתקרי) שופר.

302. אמר רבי יוסי, מה שופר, אפיק קלא, אשיא וריוזא ומיא, אוף הכא, כלא אתכליל בהאי, ומדא נפקין קלין אזורנין.

303. אמר רבי אלעזר, קול דנפיק משופר, דמישבע דשופר זוד, וקול נפיק מניה, ושופר בקיימיה שכיז, ובגניי כך כתיב, קול השפר.

304. רבי יהודה אמר הכי, קול השפר, השפר כתיב זוסר, כמה דאת אמר, (דניאל ו) שפר קדם דריוש. (דניאל ד) מלכי ישפר עלך. (דניאל ג) שפר קדמי להחיה.

305. רבי שמעון אמר, קול השופר – מקום שקול יוצא ממנו נקרא שופר. עוד אמר רבי שמעון, בא וראה, קול השופר – מקום של קול, הינו שכתוב (דברים ח) כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. מה זה מוצא פי ה' זה קול (ו"ר שיצא משופר, וזה קול) השופר, הוא גדול מכל שאר הקולות התחתונים וחזק מכלם, שכתוב וקל שפר חזק מאד, ועל כל שאר הקולות לא נאמר חזק מאד. (אמר רבי שמעון) בקול השופר הזה הכל תלוי, וזהו שנקרא קול גדול, שכתוב קול גדול ולא יסף. ונקרא קול דממה דקה, אור המנורות, שהוא נד ודקיק ומזכך ומאיר לכל.

306. דממה, מה זה דממה? אמר רבי שמעון, שצריך אדם לשחק ממנו ולחסם את פיו, כמו שנאמר (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מחטא בלשוני אשמרה לפי מחסום. דממה היא שתיקה שלא נשמעת החוצה. וירא העם וינעו ויעמדו מרחק, שראו מה שראו. וינעו, כמו שנאמר (ישעיה ו) וינעו אמות הספים מקול הקורא.

307. שנינו, מה כתוב ביחזקאל כשראה גבורות הנהגות הקדוש ברוך הוא, שכתוב (יחזקאל א) וארא והנה רוח סערה באה וגו'. למה רוח סערה? אמר רבי יוסי, כדי לשבר ארבע מלכיות. אמר רבי יהודה, שנינו, רוח גדולה שמתעוררת בהנהגות הגבורה שלמעלה באה מן הצפון. לא כתוב מצפון אלא מן הצפון, מן אותו הצפון, אותו שנודע למעלה, אותו שטמיר וגנוז למעלה.

308. ענן גדול ואש מתלקחת, שהיה אחוז בו (ולא אחוז, אחוז בצדדיו) ולא היה אחוז בצדו לעורר הדין, ששנינו, שלש פעמים ביום יונק אותו דין הקשה בממנים חקוקים מצד הגבורה. זהו שכתוב ואש מתלקחת, כדי לעורר בעולם.

309. ומה מבסם אותו? אותו שכתוב בו ונגה לו סביב. שאותו זהר שמקיף אותו מכל צדדיו מבסם אותו ומתקן אותו כדי שלא יהיה דין קשה ויכלו בני אדם לסבל אותו.

305. רבי שמעון אמר, קול השופר, אתרא דקלא נפיק מניה, אקרי שופר. תו אמר רבי שמעון, תא וזוי, קול השופר: אתרא דקלא, היינו דכתיב, (דברים ח) כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם. מאי מוצא פי ה' דא קול (ו"א דנפיק משופר והאי קול) השופר, הוא רב מכל שאר קלי תתאי, ותקיפא מכלהו, דכתיב וקול שופר וזק מאד, ועל כל שאר קלין לא אתמר וזק מאד. (נ"א אמר רבי שמעון) בהאי קול השופר תליא כלא, ודא הוא דאקרי קול גדול, דכתיב קול גדול ולא יסף. ואקרי (מלכים א יט) קול דממה דקה, נהירו דבוצינא, דהוא נד ודקיק, וזכיר ונחיר לכלא.

306. דממה, מהו דממה. אמר רבי שמעון, דבעי בר נש לבשתוקא מניה, ולמוזסם פומיה. כמה דאת אמר, (תהלים לט) אמרתי אשמרה דרכי מוזטוא בלשוני אשמרה לפי מוזסום. דממה איהי שתוקא דלא אשתמע לבר. וירא העם וינעו ויעמדו מרוחק, דזמנו מה דזמנו. וינעו כמה דאת אמר (ישעיה ו) וינעו אמות הספים מקול הקורא.

307. תאנא, מה כתיב ביה ביחזקאל, כד זמא גבורן גימוסי קודשא בריך הוא, דכתיב, (יחזקאל א) וארא והנה רוח סערה באה וגו', רוח סערה אמאי. אמר רבי יוסי, לתברא ארבע מלכוון. אמר רבי יהודה, תנינא, רוזא רבה, דאתער בגימוסי גבורה דלעילא באה מן הצפון. מצפון לא כתיב אלא מן הצפון, שהוא דאשתמודע לעילא, שהוא דטמיר וגנוז לעילא.

308. ענן גדול ואש מתלקחת, דהוה אזור ביה, (ו"א ולא אחיד, אחיד בסטרוי וכו'), ולא הוה אזור בסטרוי לאתערא דינא, דתנינן, תלת זמנין ביומא, ינקה ההוא דינא קשיא, בקרדיטי גליפין מסטרא דגבורה, דהא הוא דכתיב ואש מתלקחת. בגין לאתערא בעלמא.

309. ומה מבסם ליה, שהוא דכתיב ביה ונגה לו סביב. דההוא ויהרא דאסוזר ליה מכל סטרוי, מבסם

לילה, ומתקין לילה, בגין דלא להוי דינא קשיא, ויכלון
בני נשיא למסבליה.

310. ומתוכה בעין החשמל. שנינו, ומתוכה
– ומתוכה. בעין החשמל – מה זה חשמל?
אמר רבי יהודה, חיות אש מדברות.

310. (יחזקאל א) ומתוכה בעין החשמל, תאנא,
ומתוכה: ומנוחה. בעין החשמל, מאי חשמל. אמר רבי
יהודה, (ק"ט ע"ב, ר"ג ע"ב, רמ"ז ע"א) חיות אש
במכלא.

311. שנינו, אמר רבי יוסי, חשמל – מה
שהיה לב לאש, שכתוב מתוך האש בעין
החשמל. ולא החשמל מתוך האש, מתוך
אש שהיא לתוך אש. בעין החשמל, שהיא
אחר ארבע דרגות, שכתוב רוח סערה, ענן
גדול, ואש מתלקחת, ונגה לו סביב. ומתוכה
בעין החשמל מתוך האש, אותו שכתוב בו
ואש מתלקחת.

311. תאנא, אמר רבי יוסי, חשמל: מה דהיה לבא
לאש, דכתיב מתוך האש בעין החשמל. ולא
החשמל מתוך האש, מגו אש דאיהי לגו באשא.
בעין החשמל דאיהי בתר ארבע דרגין, דכתיב, רוח
סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת, ונגה לו (דף פ"ב
ע"א) סביב. ומתוכה בעין החשמל מתוך האש, שהוא
דכתיב ביה ואש מתלקחת.

312. שנינו, רבי יוסי בר רבי יהודה אמר,
ראו ישראל כאן מה שלא ראה יחזקאל בן
בוזי, וכלם נדבקו בחכמה עליונה נכבדה.
חמש דרגות של קולות ראו ישראל בהר
סיני, ובחמש הדרגות הללו נתנה תורה.
דרגה חמישית הוא, שכתוב קול השפיר.
כנגדם ראה יחזקאל חמש דרגות שהן חוץ
לאלה, שהם: רוח סערה, ענן גדול, ואש
מתלקחת, ונגה לו סביב, בעין החשמל.

312. תנא רבי יוסי בר רבי יהודה אמר, חזמו ישראל
הכא, מה דלא חזמו יחזקאל בן בוזי, וכלהו אתדבקו
בחכמתא עלאה יקרא. חמישה דרגין דקלין, חזמו
ישראל בטורא דסיני. ובחמישה דרגין אלן אתייהיבת
אורייתא. דרגא חמישאה הוא, דכתיב קול השפיר.
יחזקאל לקבליהון חזמו חמישה דרגין דאינון כבר
באלין, דאינון רוח סערה, ענן גדול, ואש מתלקחת,
ונגה לו סביב, ועין החשמל.

313. אמר רבי אלעזר, בישאל בישאל
כתוב (דברים ה) פנים בפנים דבר ה' וגו'.
ביחזקאל כתוב בעין, ודמות, כמי שרואה
אחר כתלים רבים, כמי שרואה אדם אחר
כתל. אמר רבי יהודה, מה שראו ישראל –
לא ראה נביא אחר. כל שבין מה שראה משה
שלא ראה נביא אחר (כל שכן אדם אחר).
אשרי חלקו, שכתוב בו (שמות לד) ויהי שם
עם ה', ולא במראה אחר, ככתוב (במדבר
לד) ומראה ולא בחידות.

313. אמר רבי אלעזר, בישאל בישאל (דברים
ה) פנים בפנים דבר ה' וגו'. ביחזקאל כתיב, בעין,
ודמות, כמאן דחזמי בתר כותלין סגיאין, כמאן דחזמי
בר נש בתר כותלא. אמר רבי יהודה, מה דחזמו
ישראל, לא חזמו נביאה אחרא, כל שבין מה דחזמו
מישה, דלא חזמו נביאה אחרא. (ס"א כל שכן בר נש
אחרא) ופאה חזקיה, דכתיב ביה, (שמות לה) ויהי
שם עם ה' ולא בחזיון אחרא, כמיה דכתיב, (במדבר
יב) ומראה ולא בחידות.

314. אמר רבי יוסי, בא וראה, כתוב היה
היה דבר ה'. נבואה לשעתה היתה. רבי
יהודה אומר, לקיים הוא בא, שהצטרף
להיות בשביל ישראל, להודיע שהרי לא

314. אמר רבי יוסי, תא חזי, כתיב, (יחזקאל א) 'ב'
'א' היתה היתה דבר ה', נבואה לשעתה היתה. ר' יהודה
אומר, לקיימא הוא דאתא, דאצטרף למהוי בגיגיהון
דישראל, לאשתמודעא דהא לא שביק לון קודשא

עזב אותם הקדוש ברוך הוא, ובכל מקום שישראל מתפזרים בגלות, הוא שרוי עמם.

315. אמר רבי אלעזר, היה היה – שראה ולא ראה, שעומד באותם דברים ולא עומד. זהו שכתוב וארא כעין החשמל, ולא חשמל. אבל ישראל מה כתוב בהם? וכל העם ראים את הקולות. כל אחד ואחד ראה בראוי לו.

316. ששנינו, כל אחד ואחד היו עומדים שורות שורות, תחומים תחומים, וכמו שראוי להם ראו כל אחד ואחד. אמר רבי שמעון, ראשי העם לבדם, ראשי השבטים לבדם. הנקבות לבדן. חמש דרגות לימין, וחמש דרגות לשמאל. זהו שכתוב (דברים כט) אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש וגו'. הרי חמש דרגות לימין, וחמש דרגות לשמאל מה הן? הינו שכתוב טפכם, נשיכם, וגרף אשר בקרב מחניף, מחטב עצים, עד שאב מימך. הרי חמש דרגות לשמאל.

317. כל הדרגות התתקנו כמו שלמעלה. כנגדם ירשו ישראל ירשת עולמים, עשר אמירות, שבהן תלויות כל המצוות וכל הזכויות וכל ירשת נחלה, שהם החלק הטוב של ישראל.

318. שנינו, באותה השעה שהתגלה הקדוש ברוך הוא לישראל בהר סיני, היו רואים כל ישראל כמי שרואה אור בעששית, ומאותו אור היה רואה כל אחד ואחד מה שלא ראה יחזקאל הנביא.

319. מה הטעם? משום שאותם קולות עליונים התגלו (נחקהו) באחד, כמו שאמרנו, שכתוב וכל העם ראים את הקולות. אבל ביחזקאל, השכינה נגלתה במרפבותיה ולא יותר, והיה רואה כמי שרואה אחר בתלים רבים.

ברוך הוא, ובכל אתר דמתפזרין ישראל בגלותא, עמהון הוא שריא.

315. אמר רבי אלעזר, היה היה: דזמא ולא זמא, דקאים באינון מלין, ולא קאים. הדא הוא דכתיב וארא כעין חשמל, ולא חשמל אבל ישראל, מה כתיב בהו, וכל העם ראים את הקולות, כל זור וזור זמא, בדקא זוזי ליה.

316. דתניא, כל זור וזור הוו קיימין שורין שורין, תוזומין תוזומין, וכדקא אתוזי להו, זמנו כל זור וזור. אמר רבי שמעון, רישי דעמא בלחודייהו, רישי דשבטין בלחודייהו. נוקבי בלחודייהו. ה' דרגין לימינא, וה' דרגין לשמאלא. הדא הוא דכתיב, (דברים כט) אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש וגו', הא ה' דרגין לימינא. וה' דרגין לשמאלא מאן אינון. היינו דכתיב, (דברים כט) טפכם, נשיכם, וגרף אשר בקרב מחניף, מחטב עצים, עד שאב מימך. הא ה' דרגין לשמאלא.

317. כללו דרגין אתתקנו כזונוא דלעילא. לכהבליהון ירתו ישראל אזוסנת עלמין, עשר אמירן, דבהו תליין כל פקודין, וכל זכוון, וכל ירשת אזוסנא, דאינון זולקא טבא דישראל.

318. תאנא, בההיא שעתא דקודשא בריך הוא אתגלי בטורא דסיני, הוו זמאן כל ישראל, כמאן דזומי נהורא בעשישתא, ומההוא נהורא הוה זומי כל זור וזור, מה דלא זמא יוזקאל נביאה.

319. מאי טעמא. משום דאינון קלין עלאין, אתגליאו (נ"א אתגליפו) בזור, כמנה דאמינא, דכתיב, וכל העם ראים את הקולות. אבל ביחזקאל, שכינתא אתגלי ברתיוכי, ולא יתיר, והוה זומי, כמאן דזומי בתר כותלין סגיאין.

320. אמר רבי יהודה, זכאה זוזלקא דמשה, דכתיב ביה, וירד יי' על הר סיני ויקרא יי' למשה. אשרי דורו, שכתוב בו ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני.

321. בא וראה, כתוב מימינו אי דת למו, שהרי מימין התגלה מה שהתגלה. מה בין זה לזה? אמר רבי יוסי, כאן בסיני – ראש וגוף המלך, שכתוב (שמואל ב כב) ויט שמים וירד. ובמקום שיש ראש יש גוף. אבל ביחזקאל כתוב ותהי עליו שם יד ה', שהתגלתה היד ולא הגוף. ושנינו, אפלו ביד, יד ה' עליונה, יד ה' תחתונה.

322. בא וראה, כתוב נפתחו השמים ואראה מראת אלהים. מראת כתוב חסר, להראות שבשביל השכינה זה נאמר, שהרי ואראה מראת חסר, מראה אחד. אמר רבי יוסא, וכי שכינה לא הכל? אמר רבי יוסי, לא דומה ראש המלך לרגלי המלך, אף על גב שהכל נמצא בגוף המלך.

323. בא וראה, בישעיהו כתוב (ישעיה ו) וארא את ה'. ביחזקאל כתוב ואראה מראת אלהים. כאן את, שם מראת. מה שראה זה – ראה זה. אשרי חלקו של משה, שלא היה נביא נאמן שלם כמותו.

324. וארא את ה', את דוקא. ואראה מראת אלהים, מראת דוקא. ובדרגה אחת היי. אם כך, אז למה לא פרש ישעיה כל זה? אמר רבי יוסי, זה כלל וזה פרט. מה השעם יחזקאל פרש את כל זה? אלא הכל הצטרף בשביל ישראל, שידעו את החבה שחבב אותם הקדוש ברוך הוא, ששכינתו ומרפבותיו באו לדור ביניהם בגלות.

325. אמר רבי חייא, בארץ כשדים? והרי כתוב (ישעיה כג) הן ארץ כשדים זה העם לא היה. למה התגלתה שם שכינה? אם תאמר בשביל ישראל – היה טוב שתשרה שכינה בתוכם ולא תתגלה. אלא כך שנינו, אם לא היה נגלית, לא היו יודעים.

320. אמר רבי יהודה, זכאה זוזלקא דמשה, דכתיב ביה, וירד יי' על הר סיני ויקרא יי' למשה, זכאה דרא, דכתיב ביה, ירד יי' לעיני כל העם על הר סיני.

321. תא זוזי, כתיב (דברים לג) מימינו אי דת למו, דהא מימינא אתגלי מיה דאתגלי. מיה בין האי להאי. אמר ר' יוסי, הכא בסיני, רישא וגופא דמלכא, דכתיב, (שמואל ב כב) ויט שמים וירד, ובאתר דאית רישא, אית גופא, אבל ביחזקאל כתיב (יחזקאל א) ותהי עליו שם יד יי', דאתגלי ידא, ולא גופא. ותנינן, אפילו בידא, יד יי' עלאה, יד יי' תתאה.

322. תא זוזי, כתיב נפתחו השמים ואראה מראת אלהים. מראת כתיב זוסר, לאתזוזאה דבגין שכינתא קאמר, דהא ואראה מראת זוסר, מראה זוד. אמר ר' יוסא, וכי שכינתא לאו כלא. אמר רבי יוסי, לא דמי רישא דמלכא, לרגלוי דמלכא, אף על גב דכלא הוי בגופא דמלכא.

323. תא זוזי, בישעיהו כתיב, (ישעיה ו) וארא את יי', ביחזקאל כתיב, ואראה מראת אלהים, הכא את, התם מראת. מיה דזומא דא, זומא דא. זכאה זוזלקיה דמשה, דלא הוה נביאה מדיבנא שלימא כותיה.

324. וארא את יי', את דייקא. ואראה מראת אלהים, מראת דייקא. ובדרגא זוד הוה. אי (דף פ"ב ע"ב) הכי, אמאי לא פריש ישעיה כולי האי. אמר רבי יוסי, דא כליל, דא פריש. מאי טעמא פריש כולי האי יחזקאל. אלא, כלא אצטרף בגינהון דישראל, דינדרעון זוביבותא דזוביב להו קודשא בריך הוא, דשכינתיה ורתיכוו אתיין לדיירא ביניהו בגלותא.

325. אמר רבי זוייא, בארץ כשדים, והא כתיב (ישעיה כג) הן ארץ כשדים זה העם לא היה, אמאי אתגלי שכינתא תמן. אי תימא בגינהון דישראל, הוה טב דתשרי שכינתא בגינהו, ולא יתגלייא. אלא, הכי תאנא, אי לאו דאתגלייא לא הוה ידעין.

326. וזה שהתגלית, מה כתוב? על נהר כבר. על המים. במקום שלא נטמא ולא שורה טמאה. ואותו נהר היה אחד מארבעה נהרות שיוצאים מגן עדן, שכתוב על נהר כבר. מה זה כבר? שכתוב היה במקום ששכינה שורה עליו, וכתוב ותהי עליו שם יד ה', שם ולא במקום אחר.

327. אמר רבי חייא, כתוב ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראה דמות אדם להנה. שנינו, בסוד עליון ארבע חיות יש שהן לפני ולפנים ההיכל הקדוש, והן ראשונות, העתיקים מהעתיק הקדוש, כלל השם העליון. ויחזקאל ראה דמות המרכבות העליונות, שהרי הוא ראה במקום שלא היה מאיר כל כך. שנינו, כמו שלמעלה יש למטה מהם, וכן בכל העולמות כלם אחוזים זה בזה וזה בזה.

328. ואם תאמר שהוא ראה יותר למעלה – שנינו, משה ראה באספקלריה שמאירה, וכל הנביאים לא ראו אלא מתוך אספקלריה שאינה מאירה, שכתוב ואראה מראת אלהים. וכתוב (במדבר יב) אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע וגו' לא כן עבדי משה וגו', וכתוב פה אל פה אדבר בו.

329. אמר רבי יוסי, בא וראה שכל הנביאים כלם לגביו כנפקה לגבי הזכר, שכתוב פה אל פה אדבר בו ומראה. ולשאר הנביאים (כתוב במראות, ולמשה - ה') במראה אליו אתודע, במראה ולא מראות. כל שבין יחזקאל, שאפלו מראה לא כתוב בו, אלא מראת חסר, וכל שבין שכתוב במשה ולא בחידות, אלא כל דבר על בריו. אשרי הדור שהנביא הזה שרוי בתוכם.

330. אמר רבי יוסי ברבי יהודה, פנים בפנים ראו ישראל את זיו כבוד מלכם, (של רבונם) ולא היו בהם סומים וחגרים וקטעים וחרשים. סומים – משמע שכתוב וכל העם ראים. חגרים – שכתוב ויתעצבו בתחתית ההר. קטעים וחרשים – נעשה ונשמע.

326. והא דאתגלייא, מה כתיב, על נהר כבר, על מיא, באתר דלא יסתאב, ולא (ויחי רכ"ב ע"ב) שריא מסאבותא. והוא נהרא, הוה זוד מארבע נהרין, דנפקין מגנתא דעדן, דכתיב על נהר כבר. מאי כבר. דכבר הוה. מאתר דשכינתא שריא עליו. וכתיב ותהי עליו שם יד ה', שם, ולא באתר אזורא.

327. אמר רבי חייא, כתיב ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראה דמות אדם להנה. תאנא ברזא עלאה, ארבע חיות, דאינהו לגו בגו היכלא קדישא, ואינן קדמאי, עתיקין דעתיקא קדישא, כלל דשמיא עלאה. ויחזקאל חזמא, דמות דרתיכין עלאין, דהא הוא חזמא, מאתר דלא הוה נהיר כל כך. תאנא, כגוונא דלעילא, אית לתתא מינייהו, וכן בכלהו עלמין, כולהו אוזין דא בדא, ודא בדא.

328. ואי תימא לעילא יתיר דחזמא. תנינן, משה חזמא באספקלריא דנהרא, וכלהו גביאי לא חזמו אלא בגו אספקלריא דלא נהרא, דכתיב ואראה מראת אלהים. וכתוב (במדבר יב) אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע וגו' לא כן עבדי משה וגו', וכתוב פה אל פה אדבר בו.

329. אמר רבי יוסי, תא וזוי, דגביאין כללהו לגביה, כנוקבא לגבי דכורא, דכתיב פה אל פה אדבר בו ומראה. ולשאר גביאים (כתיב, במראות ולמשה - ה') במראה אליו אתודע. במראה ולא מראת. כל שבין יחזקאל, דאפילו מראה לא כתיב ביה, אלא מראת חסר, וכל שבין דכתיב במשה, ולא בחידות, אלא כל מלה על בורייה. ופאה איהו דרא, דגביאה דא שרי בגווייהו.

330. אמר רבי יוסי ברבי יהודה, אפין באפין חזמו ישראל זיו יקרא דמלכיהון, (נ"א דמאריהון) ולא הוה בהון סומין, וזגריין, וקטיעין, וזרשיין. סומין, משמע דכתיב וכל העם ראים. זגריין, דכתיב ויתעצבו בתחתית ההר. קטיעין וזרשיין, נעשה ונשמע. ולחזמא

וְלַעֲתִיד לְבֹא כְּתוּב (ישעיה לה) אֲזִי יִדְלַג
כְּאַיִל פֶּסַח וְתֵרֵן לְשׁוֹן אֱלֹם.

331. וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לְאֹמֶר. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתוּז, (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכֹמָה
דְּרָכִים הָעִידָה הַתּוֹרָה בְּאָדָם שְׁלֹא יִחְטָא
לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. בְּכֹמָה דְּרָכִים נִתְּנָה לוֹ עֶצֶה שְׁלֹא
יִסְטָה מִדְּרָכָיו יָמִין וּשְׂמָאל. בְּכֹמָה דְּרָכִים
נִתְּנָה לוֹ עֶצֶה אִידָּךְ יֵשׁוּב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ וַיִּמְחַל לוֹ.

332. שְׁשָׁנִינוּ, שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִיָּנִי
עֶצֶה נִתְּנָה תּוֹרָה לְאָדָם לְהִיטֵל שְׁלָם בְּרַבּוֹנוֹ,
מִשּׁוּם שֶׁרַבּוֹנוֹ רוֹצֵה לְהִיטִיב לוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּלְעוֹלָם הַבָּא, וְיוֹתֵר לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהֵרִי
שְׁנִינִי, כָּל מֶה שֶׁהַשְּׁלִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְאָדָם – מֵאוֹתָן טוֹבוֹת שְׂוָכָה בָּהֶם לְעוֹלָם
הַבָּא הַשְּׁתֵּלֶם בָּהֶם. מֶה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
שֶׁהַעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא. (וְאֵם תֹּאמַר שֶׁהַעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ שְׁלֹו
אֱלֹא)

333. וְכַךְ שְׁנִינִי, הָעוֹלָם הַזֶּה בִּגְדֵי הָעוֹלָם
הַבָּא אֵינוֹ אֱלֹא בְּפִרְוֹדֹדוֹר לְטָרְקִלִין. (מִשּׁוּם
כִּי הָעוֹלָם הַבָּא הוּא שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא) וְכִשְׂוָכָה אוֹתוֹ הַצַּדִּיק – בְּשִׁלּוֹ הוּא
זוֹכֶה. שְׁשָׁנִינוּ, כְּתוּב (דְּבָרִים ב) וְנִחַלְתָּ לֹא
יִהְיֶה לוֹ בִּקְרָב אֲחִיו. מֶה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁה'
הוּא נִחַלְתּוֹ. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ מִי שְׂוָכָה לְחֶלֶק
יִרְשָׁה עֲלִיּוֹן זֶה. זוֹכֶה בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבִבִּית
שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּי בְּעוֹלָם הַבָּא וּבִבִּית
הָעֲלִיּוֹן הַקְדוּשׁ, שְׂכָתוֹב (ישעיה נו) וְנִתְּנִי
לָהֶם בְּבִיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם. אֲשֶׁרִי חָלְקוּ
שֶׁל אוֹתוֹ צַדִּיק שְׂמִדּוֹרוֹ עִם הַמֶּלֶךְ בְּבִיתוֹ.

334. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשֶׁרִי חָלְקוּ שֶׁל
אוֹתוֹ צַדִּיק שְׂוָכָה לָזֶה, שְׂכָתוֹב (ישעיה
נח) אֲזִי תִתְּעַנֵּג עָלַי ה'. לֹא כְּתוּב עִם ה', אֱלֹא
עַל ה'. מֶה זֶה עַל ה'? מָקוֹם שֶׁעֲלִיּוֹנִים
וְתַחֲתוֹנִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ וְתֹאבִים לְאוֹתוֹ
מָקוֹם, שְׂכָתוֹב (תהלים קכא) מֵאֵין יָבֹא עֲזָרִי.
וְכְתוּב (דְּנִיאל ז) וְעַד עֲתִיק הַיָּמִים מִגִּיעַ

דְּאֵתִי כְּתִיב (ישעיה לה) אֲזִי יִדְלַג כְּאַיִל פֶּסַח וְתֵרֵן
לְשׁוֹן אֱלֹם.

331. (שְׁמוֹת כ) וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
לְאֹמֶר. רַבִּי יְהוּדָה פֶּתוּז, (תהלים קו) מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת
ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכֹמָה אֲרוּזִין, אוֹרִייתָא אֶסְהִידָת
בְּכָר זֶשׁ, דְּלֹא יִזּוּב קָבִי מֵאֲרִיָּה. בְּכֹמָה אֲרוּזִין, יִהְיֶה
לִי עֵיטָא, דְּלֹא יִסְטִי מֵאֲרוּזִי לִימִינָא וּלְשִׁמְאֵלָא.
בְּכֹמָה אֲרוּזִין יִהְיֶה לִי עֵיטָא, הֵיךְ יִתּוֹב קָבִי מֵאֲרִיָּה,
וַיִּמְזוּל לִי.

332. דְּתִנֵּן, שִׁית מֵאָה וְתַלְתָּ עֶשְׂרִי זִינֵי עֵיטָא, יִהְיֶה
אוֹרִייתָא לְכָר זֶשׁ, לְכֹמָהִי שְׁלִים בְּמֵאֲרִיָּה, בְּגִין
דְּמֵאֲרִיָּה בָּעָא לְאוּטְבָא לִי בְּעֵלְמָא דִין וּבְעֵלְמָא
דְּאֵתִי. וְיִתִּיר בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, דְּהָא תִנֵּנֵן, כָּל מֶה
דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשִׁלִּים לִי לְכָר זֶשׁ, מֵאֵינֵן טְבָאן
דְּזָכִי בְּהוֹ לְעֵלְמָא דְּאֵתִי אֲשִׁתְלִים בְּהוֹ. מֵאֵי טְעָמָא.
מִשּׁוּם דְּעֵלְמָא דְּאֵתִי דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי. (וְאִי
תִּימָא דְּהָאִי עֵלְמָא לֹאוּ דִּידִיָּה הוּא אֱלֹא)

333. וְהָכִי תִנֵּנֵן, הָאִי עֵלְמָא לְכָבְלִיָּה דְּעֵלְמָא דְּאֵתִי,
לֹא הוּי אֱלֹא בְּפִרְוֹדֹדֹר לְגַבִּי טְרַקְלִין. (בְּגִין כִּי עֵלְמָא
דְּאֵתִי דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי) וְכַד זָכִי הָהוּא זְכָאָה,
בְּדִידִיָּה זָכִי. דְּתִנֵּנֵן, כְּתִיב (דְּבָרִים יח) וְנִזְוֹלָה לֹא יִהְיֶה
לוֹ בִּקְרָב אֲזִיּוֹ. מֵאֵי טְעָמָא. מִשּׁוּם דִּינִי הוּא גְּזוּלָתוֹ.
זְכָאָה זְוֹלְקִיָּה, מֵאֵן דְּזָכִי לְאוּטְבָא אוּטְסִנְתָּא עֵלְמָא דְּאֵתִי.
זָכִי בָּהּ בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, וּבְבִיתָא דְּהָאִי עֵלְמָא. כִּי
בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי, וּבְבִיתָא עֵלְמָא קְדִישָׁא,
דְּכְתִיב, (ישעיה נו) וְנִתְּנִי לָהֶם בְּבִיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד
וָשֵׁם, (דף פ"ג ע"א) זְכָאָה זְוֹלְקִיָּה דְּהָהוּא זְכָאָה,
דְּמִדּוּרִיָּה עִם מִלְכָּא בְּבִיתִיָּה.

334. ר' שְׁמַעוֹן אָמַר, זְכָאָה זְוֹלְקִיָּה דְּהָהוּא זְכָאָה,
דְּזָכִי לְהָאִי דְּכְתִיב, (ישעיה נח) אֲזִי תִתְּעַנֵּג עָלַי יי, עִם
יי לֹא כְּתִיב, אֱלֹא עַל יי. מֵאֵי עַל יי. אֲתֵר דְּעֵלְמָאִין
וְתַתְּאִין אֲתַמְשִׁכֵּן מִיָּדִיָּה, וְתֹאבִין לְהָהוּא אֲתֵר,
דְּכְתִיב, (תהלים קכא) מֵאֵין יָבֹא עֲזָרִי. וְכְתִיב, (דְּנִיאל
ז) וְעַד עֲתִיק יוֹמִיָּא מְטָה וְקִדְמוּהִי הַקְרִבּוּהִי.

ולפניו הקריבוהו. ותשוקת וענג הצדיקים להסתכל לאותו זיו, שכל זיו יוצא ממנו, וממנו נמשכים כל אותם הכתרים.

335. עוד אמר רבי שמעון, שנינו בפסוק זה אז תתענג על ה', בסוף הפסוק מה כתוב? והרכבתיך על במתי ארץ, על אותו מקום שנקרא במתי ארץ, הוא למעלה מהארץ הזו. ואותו מקום שנקרא במתי ארץ, הינו שמים, והינו שכתוב על במתי ארץ.

336. על ה' – אמר רבי אבא, לא כתוב אז תשב, אלא אז תתענג על ה', הינו שמים, שכתוב (תהלים נז) רומה על השמים אלהים. והרכבתיך על במתי ארץ, הינו ארץ החיים, ממשמע שכתוב על במתי, להכליל ציון וירושלים שנקראו במתי ארץ, והינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה. והדבר שאמר רבי שמעון כך הוא, והכל אחד, שכתוב ועד עתיק הימים מגיע וגו', וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.

337. אמר רבי אבא לרבי שמעון, יאמר לי מורי, פסוק זה בלו במה בארנו אותו, שכתוב אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך? אמר לו, הרי הכל נאמר כבר, שתפנוק ועדון על ה' כתוב, מקום שהוא למעלה, וכתוב ועד עתיק הימים מגיע. על במתי ארץ, כמו שנתבאר.

338. והאכלתיך נחלת יעקב אביך, כמו שכתוב (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והינו נחלת יעקב. והברכה שברך יצחק את יעקב, על השמים הללו הוא אמר, וברכו בברכה, שעתידים בני יעקב, להחיות באותו טל לעתיד לבא, שכתוב ויתן לך האלהים, לך ולא לאחר. מטל השמים, שבו עתידים המתים להחיות לעתיד לבא. שיוצא מהעתיק לזעיר אנפין ושורה בשמים הללו. התבונן רבי אבא ואמר, עכשו נשמע הכל, ונמצאת ברבת יצחק עליונה ממה שחשבתני.

339. שנינו, מי ימלל גבורת ה'. מי ימלל? מי ידבר הנה צריך להיות! אמר רבי חייא,

ותיאובתא וענוגא דצדיקא, לאסתכלא ליהוא זיוא, דכל זיוא מייציה נפקא, ואתמישכן מייציה כל אינן בתרין.

335. תו אמר רבי שמעון, תנינן בהאי קרא אז תתענג על יי, סופיה דקרא מה כתיב, והרכבתיך על במותי ארץ, על ההוא אתר דאקרי במותי ארץ, איהו לעילא מהאי ארץ, וההוא אתר דאקרי במותי ארץ, היינו שמים. והיינו דכתיב על במותי ארץ.

336. על יי אמר ר' אבא, אז תשב לא כתיב, אלא אז תתענג על יי, היינו שמים. דכתיב, (תהלים נז) רומה על השמים אלהים. והרכבתיך על במותי ארץ, היינו ארץ החיים, ממשמע דכתיב על במותי, לאכלכל ציון וירושלים, דאקרון במותי ארץ, והיינו שמים דלעילא, וארץ דלעילא. ובמה דאמר ר' שמעון, הכי הוא, וככל זוד, דכתיב ועד עתיק יומיא מטא וגו', וכל דגוי מילי לאתר זוד סלקין.

337. אמר ר' אבא לרבי שמעון, לימא לי מור, האי קרא כוליה, במאי אוקימנא ליה, דכתיב אז תתענג על יי והרכבתיך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך. אמר ליה, האי כלא אתמר, דתפנוקא ועדונא על יי כתיב, אתר דאיהו לעילא. וכתיב ועד עתיק יומיא מטא וגו'. על במותי ארץ כמה דאתמר.

338. והאכלתיך נחלת יעקב אביך. כמה דכתיב, (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והיינו נחלת יעקב. וברכתא דבריה יצחק ליעקב, על האי שמים קאמר. וברכיה בברכתא, דומינן בזוי דיעקב, לאזניא בההוא טלא לזמנא דאתי, דכתיב ויתן לך האלהים. לך ולא לאזנא. מטל השמים, דבית זמנין מתיא לאזניא לזמנא דאתי, דנפיק מעתיקא לזעירא דאפין, ושריא בהאי שמים. אסתכל ר' אבא ואמר, השתא אשתמע כלל ואשתכחז דברכתא דיצחק, עלאה מומאי דזשיבנא.

339. תאנא (תהלים כו) מי ימלל (ע"ד א) גבורת יי. מי ימלל, מי ידבר מבעי ליה. אמר ר' זיזיא, כמה דאת

כמו שנאמר (דברים כג) וקטפת מלילות בידך. גבורת ה', שרבים הם ויוצאים מגבורה אחת. ושנינו, גבורה עליונה אחת, עטרת העטרת, מתעטרת, ויוצאים ממנה חמשים שערות, מהם ימינה ומהם שמאלה, וכל אחת נקראת גבורה, וכל אחת ואחת מתעטרת באורות של חקיקות גבוהות, וכלם נקראות גבורות ה'.

340. אמר רבי חייא, גבורת ה' חסר כתוב, שהרי כלם כלולים בזה. ישמיע כל תהלתו – זוהי שכינתו זו כבוד הקדוש ברוך הוא, שכתוב ותהלתו מלאה הארץ.

341. אמר רבי שמעון, כתוב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האחד פישון וגו'. הרי אלה נקראים בשמות, וארבעה הללו מאותו נהר שיוצא הם נמשכים. מה שם אותו הנהר שיוצא? אמר רבי שמעון, שמו יובל, שכתוב (ירמיה יז) ועל יובל ישלח שרשיו, וכתוב ולא ימיש מעשות פרי. מה הטעם לא ימיש? משום שעל יובל ישלח שרשיו. ועל זה כתוב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ומשום כך כתוב יצא, יוצא ואינו פוסק.

342. שנינו, אמר רבי שמעון, כתוב וידבר אלהים את כל הדברים וגו'. וידבר, כדי להכריז דברים. ששנינו, בשעה שהתגלה הקדוש ברוך הוא והתחיל לדבר, עליונים ותחתונים התחלחלו, ויצאו נשמותיהם של ישראל.

343. ושנינו, אותו דבור היה טס מלמעלה למטה, ונחקק בארבע רוחות העולם ועולה ויורד. בשעולה, נשאב מהרי אפרסמון זה, ונשאב באותו טל שלמעלה וסובב סביב ישראל, ושבה בהם נשמתם, וסובב ונחקק במקומו בלוחות אבן. וכן כל מלה ומלה.

344. אמר רבי שמעון, כל מלה ומלה היתה מלאה בכל אותם טעמים, בכל אותם דברי

אמר, (דברים כג) וקטפת מלילות בידך. גבורת יי', דסגיאין אינן, ונפקין מגבורה זוד. ותאנא, זוד גבורה עלאה, עטרא דעטרין, מתעטרא, ונפקין מיניה זמשיין תרעין. מנהון ימינא, ומנהון שמאלא. וכל זוד וזוד גבורה אתקרי, וכל זוד וזוד מתעטרא, בפרדיטי גליפין גהורין, וכלהו אקרון גבורת יי'.

340. אמר רבי חייא, גבורת יי' חסר כתיב, דהא כלהו כליין ברא. ישמיע כל תהלתו: דא הוא שכינתו זו יקריה דקודשא בריה הוא, דכתיב ותהלתו מלאה הארץ.

341. אמר רבי שמעון, כתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו', שם האזור פישון וגו'. הא אלן בשמהון אקרון. והני ארבע מההוא נהר דנפיק אתמישון. מה שמייה דההוא נהר דנפיק. אמר ר' שמעון, (ויקרא נ"ה ע"א) יובל שמייה. דכתיב, (ירמיה יז) ועל יובל ישלחו שרשיו, וכתוב ולא ימיש מעשות פרי. מאי טעמא לא ימיש, משום דעל יובל ישלחו שרשיו. ועל דא כתיב (ישעיה נח) וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו. ובגין כך כתיב יוצא, (ויקרא ס"ה ע"ב) יוצא ואינו פוסק.

342. תאנא אמר רבי שמעון כתיב (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים וגו', וידבר, בגין לאכרוא מילין. דתאנא, בשעתא דקודשא בריה הוא אתגלי, ושאר לכולא, עלאין ותתאין אתגלולו, ונפקו נשמותהון דישראל.

343. ותאנא ההוא מלה, הוה טאס מלעילא לתתא, ומתגלפא בארבע רוחי עלמא, וסלקא ונזתא. כד סלקא, אשתאבא מטורי דאפרסמונא (דף פ"ג ע"ב) דכיא, ואשתאבא בההוא טלא דלעילא, ואסוזר בסוזרניהון דישראל, ותבת בהון נשמותהון ואסוזר ומתגלפא באתריה, בלוחי אבנא. וכן כל מלה ומלה.

344. אמר רבי שמעון, כל מלה ומלה הוה מליא בכל אינן טעמין, בכל אינן מלין גורין, אגריין, וענשיין, רזין

וסתרין באסקופא (נ"א כאספוקא) דא, דאיהי מליא מכלא.

345. ובשעה שהיה יוצא אותו הדבור, נראה אחד. ובשעה נחקק במקומו, נראו באותו הדבור שבעים ענפים שנכנסים לתוכה, וחמשים בתרים חסר אחד מצד זה, וחמשים חסר אחד מצד האחר, כמו הפטיש הזה בזמן שהוא מכה בסלע, כמו שנאמר (ירמיה כג) ובפטיש יפוצץ סלע. והיו כל ישראל רואים עין בעין והיו שמחים.

346. וכל הדורות האחרונים הזדמנו לשם, וכלם קבלו תורה בחר סיני, שכתוב (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום. וכלם כל אחד ואחד בראוי לו, וכלם רואים ומקבלים דברים.

347. אלהים – זו גבורה. את – שנכלל בימין, כמו ששנינו את השמים שהוא ימין, ואת הארץ שהוא שמאל, שכתוב (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים. וימין זה הוא את. כל – לכלל את כל שאר הדברים. הדברים – מתקשרים זה בזה. האלה – כל אותם טעמים, כל אותם סודות, כל אותם סתרים, גזרות וענשים.

348. לאמר – להיות ירשה לכל, שכתוב (דברים לג) תורה צוה לנו משה מורשה וגו'. שאם תאמר, לגלות מה שלא הצטרף לגלות לכל אדם – כתוב אנכי ה' אלהיך. כמו שאני טמיר ונסתר, כך יהיו הדברים הללו טמירים ונסתרים בלבד.

349. דבר אחר וידבר אלהים – אחד. את כל הדברים האלה לאמר – הרי חמש דרגות אחרות. רבי יהודה אמר, וידבר אלהים – גבורה. את – ימין. כל – זה וזה (האלה) – אותם שנתגלו, שכתוב וכל העם ראים את הקולות. דבר אחר, כל (-). אמר רבי יצחק, לכלל את אברהם, שכתוב וה' ברך את אברהם בכל.

345. ובשעתא דהוה נפיק ההוא מלה, אתוויי נוד. וכד הוה מתגלפא באתרוי אתוויי ביהוה מלה, שבעין ענפין, דסלקין בגוה, וזומשין בתרין (נ"א רתיכין) וזסר נוד מיהא גיסא, וזומשין וזסר נוד מליסא אזורא בפטישא דא, בזמנא דאיהו בטש בטררא. כמה דאת אמר (ירמיה כג) ובפטיש יפוצץ סלע. והווי וזמאן כל ישראל עינא בעינא, והווי וזדאן.

346. וכלהו דרין בתראין כללהו אנדמנו לתמן, וכלהו קבילו אורייתא בטורא דסיני, דכתיב, (דברים כט) כי את אשר ישנו פה וגו', ואת אשר איננו פה עמנו היום. וכלהו כל נוד ונוד כדקא וזוי ליה. וכלהו וזמאן ומקבלין מלין.

347. אלהים: דא גבורא. את: דאתכליל בימינא, כמה דתנינן (בראשית א) את השמים, דאיהו ימינא. ואת הארץ, דאיהו שמאלא. דכתיב, (ישעיה מח) אף ידי יסדה ארץ וימיני טפוחה שמים. וימינא דא הוא את. כל: לאכללא כל שאר בתרין. הדברים: מתקשרין דא בדא האלה: כל אינון טעמין, כל אינון רזין, כל אינון סתרינן, גזרינן וענשינן.

348. לאמר: למהו ירותא לכלא. דכתיב, (דברים לג) תורה צוה לנו משה מורשה וגו'. דאי תיבא לזללא מזה דלא אצטרף לזללא לכל בר נשי, כתיב אנכי ה' אלהיך. כמה דאנא טמירא וסתים, כך יהיו מלין אלין טמירין וסתים בלבד.

349. דבר אחר וידבר אלהים, נוד. את כל הדברים האלה לאמר דא וזמשי דרזין אזורנין. ר' יהודה אמר, וידבר אלהים: גבורה. את: ימינא. כל: דא ודא (האלה), אינון דאתגליין דכתיב וכל העם ראים את הקולות דבר אחר כל) אמר ר' יצחק, לאכללא אברהם דכתיב, (בראשית כד) וי' ברך את אברהם בכל.

350. הדברים: לאכלכלא שאר כתרין דאתכסיין. האלה: אינן דאתגליין. וכתוב וכל העם ראים את הקולות. לאמר: דא הוא דכתיב, (משלי יב) אשת זלזל עטרת בעלה. וכתוב (ירמיה ג) לאמר הן ישלח איש את אשתו.

351. אמר ר' יצחק, אמאי אתיהיבת אורייתא באשא וזשוכא, דכתיב, (דברים ד) וההר בוער באש עד לב השמים וזשך ענן וערפל. דכל מאן דישתדל באורייתא, אשתויב מאשא אורא דגיהנם, ומזשוכא דמזשוכין כל שאר עמין לישראל, דבזכותיה דאברהם אשתויבו ישראל מאשא דגיהנם.

352. ששנינו, אמר הקדוש ברוך הוא לאברהם, כל זמן שבניך ישתדלו בתורה, הם ינצלו מאלה, ואם לא – הרי אש הגיהנם תשלט בהם וישתעבדו בין העמים. אמר לו, בשני קשרים לא יקומו הדברים, אלא אם נוח לפניך – שינצלו מאש הגיהנם, וישתעבדו בין העמים עד שישבו אליך. אמר לו, יפה זה ודאי. זהו שכתוב (דברים לב) אם לא פי צורם מקרם. מיהו צורם? זהו אברהם, שכתוב (ירמיה ג) הביטו אל צור חצבתם. וה' הסגירם – זה הקדוש ברוך הוא שהסכים על ידו.

353. אמר רבי יהודה, מיומא דנפקו ישראל ממצרים עד יומא דאתיהיבת אורייתא, זומשין יומין הוו. מאי טעמא אמר ר' יהודה, משום אינן שני דיוכלא, דכתיב, (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה.

354. שנינו, אמר רבי שמעון, אותו היובל הוציא את ישראל ממצרים. ואם תאמר שיוכל ממש, אלא מצד היובל זה היה, ומצד היובל התעורר דין על המצרים, ולכן חמשים אלה היו של היובל.

355. שנינו, כנגד זה חמשים פעמים נאמר ונזכר בתורה הנהגות מצרים, וכלם הם שבחים: אשר הוצאתיך. ויצאך. כי ביד חזקה הוציאך. וכל הפעמים הם חמשים, ולא יותר.

350. הדברים: לאכלכלא שאר כתרין דאתכסיין. האלה: אינן דאתגליין. וכתוב וכל העם ראים את הקולות. לאמר: דא הוא דכתיב, (משלי יב) אשת זלזל עטרת בעלה. וכתוב (ירמיה ג) לאמר הן ישלח איש את אשתו.

351. אמר ר' יצחק, אמאי אתיהיבת אורייתא באשא וזשוכא, דכתיב, (דברים ד) וההר בוער באש עד לב השמים וזשך ענן וערפל. דכל מאן דישתדל באורייתא, אשתויב מאשא אורא דגיהנם, ומזשוכא דמזשוכין כל שאר עמין לישראל, דבזכותיה דאברהם אשתויבו ישראל מאשא דגיהנם.

352. דתניא אמר ליה קודשא בריך הוא לאברהם, כל זמנא דבניך ישתדלון באורייתא, ישתובון מאלין. ואי לא, הא נורא דגיהנם דשלטא בהו, וישתעבדון ביני עממין. אמר ליה, בתרי קטורי לא מזדקפון מלין, אלא אי ניזא קמך, ישתובון מנורא דגיהנם, וישתעבדון ביני עממין, עד דיתובון גבה. אמר ליה יאות הוא ודאי, הלא הוא דכתיב, (דברים לב) אם לא פי צורם מקרם. מאן הוא צורם. דא הוא אברהם. דכתיב, (ישעיה נא) הביטו אל צור זצבתם. וי' הסגירם, דא קודשא בריך הוא, דאסתכס על ידוי.

353. אמר ר' יהודה, מיומא דנפקו ישראל ממצרים עד יומא דאתיהיבת אורייתא, זומשין יומין הוו. מאי טעמא אמר ר' יהודה, משום אינן שני דיוכלא, דכתיב, (ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה.

354. תאנא, אמר רבי שמעון, ההוא יובלא אפיק לון לישראל ממצרים. ואי תימא דיוכלא ממש. אלא (מ"ו ע"ב, פ"ה ע"ב) מסטרא דיוכלא הוה, ומסטרא דיוכלא אתער דינא על מצראי, ובגני כר זומשין אלן דיוכלא הוה.

355. תאנא, לקבל דא, זומשין זמין אתמר ואדכר באורייתא, זמוסין דמצרים, ושכחי אינן כלהו, אשר (דף פ"ד ע"א) הוצאתיך. (דברים

משום שהכל התעטר ביובל. ומצד היובל הכל בא. ולכן תורה שבאה מגבורה התעטרה בימין, שכתוב (דברים לג) כי מימינו אש דת למו. ושנינו, חמשה קולות היו, וכלם נראו בהם ונכללו בהם והתעטרו בזה.

356. אמר רבי שמעון, באותו זמן שקבלו ישראל תורה, היובל הזה עטר בעטרתו את הקדוש ברוך הוא במלך שהתעטר בתוך חילו, שכתוב (שיר ג) צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו. מי זו אמו? זה היובל, והיובל התעטר בשמחה באהבה בשלמות, שכתוב (תהלים קיג) אם הבנים שמחה. מי זו אם הבנים? אמר רבי שמעון, זה היובל.

357. אמר רבי יהודה, על זה כתוב (משלי כג) ישמח אביו ואמו ואמך ותגל יולדתך. מי זה אביו ואמו? אמר רבי יהודה, כמו שבארוה בספרא דעניעותא, שכתוב ערות אביו וערות אמו לא תגלה. אוי למי שמגלה ערותם.

358. שנינו, אמר רבי יצחק, בשעה שהקדוש ברוך הוא התגלה בהר סיני, הודעו הדר, ובשעה שסיני הודעו, כל שאר הרי העולם הודעו והיו עולים ויורדים, עד שהושיט הקדוש ברוך הוא ידו עליהם והתנישבו, וקול יוצא ומכריז, (תהלים קיד) מה לך הים כי תנוס הירדן תסב לאחור, הדרים תרקדו כאילים וגו'.

359. והם שבים ואומרים, מלפני אדון חולי ארץ. אמר רבי יצחק, מלפני אדון – זו האם, שכתוב אם הבנים שמחה. חולי ארץ – זו האם התחתונה. מלפני אלוה יעקב – זה האב, שכתוב בני בכרי ישראל. ועל זה כתוב בעטרה שעטרה לו אמו.

(ד) ויוציאה. (שמות יג) כי ביד זזקה הוציאה. וכלהו זמני, זומשין אינן, ולא יתיר, משום דכלא ביוכלא אתעטר, ומסטר דיוכלא אתא כלא. ובגני כה, אורייתא דאתי מגבורה, אתעטרת בימינא. דכתיב, (דברים לג) מימינו אש דת למו. ותניא זומשיא קלין הו. וכלהו אתנוזיא הו, ואתכלילו בהו, ואתעטרו בדה.

356. אמר ר' שמעון, בההוא זמנא דקבילו ישראל אורייתא, יובלא דא אעטר בעטרוי לקודשא בריה הוא, כמלכא דאתעטר בגו זיכיה. דכתיב, (שיר השירים ג) צאינה וראינה בנות ציון במלכה שלמה בעטרה שעטרה לו אמו. מאן אמו. דא יובלא. ויובלא אתעטר, בווידה ברוזימו בשלימו. דכתיב, (תהלים קיג) אם הבנים שמחה. מאן אם הבנים. אמר רבי שמעון דא יובלא.

357. אמר רבי יהודה, על דא כתיב, (משלי כג) ישמחו אביו ואמו ותגל יולדתה. מאן אביו ואמו. אמר רבי יהודה, כמה דאוקמוה בספרא דעניעותא, דכתיב, (ויקרא יח) ערות אביו וערות אמו לא תגלה ווי למאן דגלי ערייתיהו.

358. תאנא, אמר רבי יצחק, בשעתא דקודשא בריה הוא אתגלי בטורא דסיני, אודעו טורא. ובשעתא דסיני אודעו, כל שאר טורי עלמא אודעו, והו סלקין ונוחתין, עד דאוישט קודשא בריה הוא ידיו עליהו, ואתנישבו. וקלא נפקא ומכריז, (תהלים קיד) מה לך הים כי תנוס הירדן תסוב לאחור הדרים תרקדו כאילים וגו'.

359. ואינן תבאן ואמרינן, מלפני אדון חולי ארץ. אמר ר' יצחק, מלפני אדון, דא אימא, דכתיב אם הבנים שמחה. חולי ארץ, דא אימא תתאה. מלפני אלוה יעקב, דא הוא אבא, דכתיב, (שמות ד) בני בכורי ישראל. ועל האי כתיב בעטרה שעטרה לו אמו.

360. מה זה בעטרה? אמר רבי יצחק, ככתוב (שמואל א כג) ושאול ואנשיו עטרים אל דוד. משום שמתעטר בלבן ובאדם ובידק, בכל הגונים שכלם כלולים בו ומקמים בו. אמר רבי יהודה, בעטרה שעטרה לו אמו, מי זו העטרה? שכתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר, וכתוב (שם ס) ובית תפארתתי אפאר.

361. אמר רבי יצחק, תורה נתנה באש שחרה על גבי אש לבנה, לכלל ימין בשמאל, ושמאל שחזר להיות ימין, שכתוב מימינו אש דת למו.

362. אמר רבי אבא, בשעה שעשן של סיני היה יוצא, עולה אש, ומתעטר באותו עשן בגלוי באשכול הזה, ועולה ויורד, וכל הריחות והבשמים של גן עדן היה מעלה אותו עשן במראה של לבן ואדם ושחר. זהו שכתוב (שיר ג) מקטרת מר וילבנה מכל אבקת רובל.

363. אותו עשן מה היה? אמר רבי יצחק, שכינה שנגלתה לשם, שנאמר מי זאת עלה מן המדבר בתמרות עשן. אמר רבי יהודה, למה לך כל זה, הרי פסוק שלם הוא, שכתוב והר סיני עשן בלז מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו בעשן הכבשן. אשרי העם שראו את זה וידעו את זה.

364. אמר רבי חייא, כשנחקקו האותיות בלוחות האבן, היו נראים משני צדדים – מצד זה ומצד זה, והלוחות היו מאבן ספירינז, ונחקקו ונתכסו באש לבנה, והאותיות היו מאש שחרה, וחקוקים בשני צדדים – מצד זה ומצד זה.

365. אמר רבי אבא, הלוחות היו בעיניהם, והאותיות היו טסות ונראות בשני סוגי אש – אש לבנה ואש שחרה, להראות באחד ימין ושמאל, שכתוב (משלי ג) ארץ ימים בימינה בשמאלה וגו'. והרי כתוב מימינו אש דת

360. מהו בעטרה. אמר רבי יצחק, כמה דכתיב, (שמואל א כג) ושאול ואנשיו עטרים את דוד. משום דמתעטר, בזוורא בסומקא ובירוקא, בכל גוונין דכלהו כליין ביה, ואסתוזרן ביה. אמר ר' יהודה, בעטרה שעטרה לו אמו. מאן עטרה. דכתיב, (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. וכתוב (ישעיה ס) ובית תפארתתי אפאר.

361. אמר ר' יצחק, אורייתא אתיהיבת באשא אוכמא, על גבי אשא זוורא, לאכללא ימינא בשמאלא, ושמאלא דאתוזר ימינא, דכתיב מימינו אש דת למו.

362. אמר רבי אבא, בשעתא דתננא דסיני הוה נפיק, סליק אשא, ומתעטר בההוא תננא באתגלייא, באתכלא דא, וסליק ונזיית, וכל ריזון ובוסמין דבגנתא דערן, הוה סליק ההוא תננא, בנזיו דזוור וסומק ואוכם, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) מקטרת מר וילבנה מכל אבקת רובל.

363. ההוא תננא מאן הוה. אמר ר' יצחק, (נ"ח ע"ב) שכינתא דאתגלי לתמן, כמה דאתא אמר, (שיר השירים ג) מי זאת עולה מן המדבר בתמרות עשן. אמר ר' יהודה, כמה לך כולי האי הא קרא שלים הוא, דכתיב והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו בעשן הכבשן. וכאה עבא דזומאן דא, וידעין דא.

364. אמר רבי זוייא, כד אתגליפו אתון בלזוי אבנא, הוו מתוזזין בתרין סטרין, מסטרא דא, ומסטרא דא, ולזוזין מאבן ספירינז הוה, ואתגליפו ואתזופין באשא זוורא, ואתון הוו מאשא אוכמא, ומתגלפן בתרין סטרין, מסטרא דא ומסטרא דא.

365. אמר ר' אבא, לזוזין הוו בעיניהו, ואתון הוו טאסיין, ומתוזזין בתרין אשין, אשא זוורא, ואשא אוכמא, לאתוזאה כוזדא, ימינא ושמאלא, דכתיב, (משלי ג) ארץ ימים בימינה בשמאלה וגו'. והא כתיב מימינו אש דת למו. אלא מסטרא דגבורה

למו. אלא מצד הגבורה זה היה, ונכללת בימין. ולכן אש לבנה ואש שחורה.

366. שנינו, כתוב (שמות לב) והלחת מעשה אלהים המה וגו'. (מעשה אלהים ודאי) אמר רבי יהודה, כתוב והלחת, אחד. שנים היו ונראים אחד. ועשר אמירות חקוקות בהם, חמש כלולות בחמש, להיות הכל ימין. מעשה אלהים המה ודאי.

367. רבי יצחק אמר, של סנפירינון היו, ושתי אבנים היו, והאבנים היו סתומות. נשב הקדוש ברוך הוא ברות, והתפשטו ונחקקו שני לוחות. רבי יהודה אמר, פעין סנפירינון היו, (שהיתה אבן טובה) משמע שכתוב מעשה אלהים המה.

368. אמר לו, אם כן, סנפירינון זה, שהיא אבן טובה וכבדה משאר האבנים, אינם מעשה של הקדוש ברוך הוא? אמר לו, במה בארנו מעשה אלהים המה? המה דוקא. אלא בא וראה, כתוב והלחת מעשה אלהים. הלחת כתוב, ולא כתוב והאבנים מעשה אלהים המה.

369. אמר רבי שמעון, הכל אחד הוא, אבל שני הלוחות הללו, עד שלא נברא העולם היו, ונתעלו מערב שבת, ועשה אותם הקדוש ברוך הוא, ומעשיו היו.

370. ממה הם נעשו? שנינו, מאותו הטל העליון ששופע מן העתיק הקדוש. וכששופע ונמשך לשדה התפוחים הקדושים, נטל הקדוש ברוך הוא שתי טפות כפור מהם ונגלדו, ונעשו שתי אבנים יקרות. נשב בהן, והתפשטו לשני לוחות. זהו שכתוב מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא, כמו שכתוב (שמות לב) כתובים באצבע אלהים.

371. שנינו, אצבע אלהים – אותה אצבע עולה לעשרה, כמו שנאמר אצבע אלהים היא. וכל אצבע ואצבע עולה לעשרה, עד שנעשית יד שלמה, שכתוב (שמות יד) וירא ישראל את ה' הגדלה.

היה, ואתכלילת בימינא. ובגין כך אשא וזורא ואשא אוכמא.

366. תאנא, כתיב (שמות לב) והלחות מעשה אלהים המה וגו', (מעשה אלהים ודאי) אמר רבי יהודה, והלחות כתיב, וזד. תרי הוו ובתוויין וזד. ועשר אמירין מתגלפי בהו. וזמש כליכן בזומש, למיהוי כלא ימינא. מעשה אלהים המה ודאי.

367. רבי יצחק אמר, של סנפירינון הוו, (דף פ"ד ע"ב) ותריין אבנין הוו. ואבנין הוו סתימאן. נשיב קודשא בריך הוא ברווא, ואתפשטו ואתגליפו תריין לוויין. ר' יהודה אמר, פעין סנפירינון הוו. (דהוה אבן טובא) משימע דכתיב מעשה אלהים המה.

368. אמר ליה, אי הכי, סנפירינון דא דהוא אבנא טבא יקירא משאר אבנין, לאו עובדא דקודשא בריך הוא אינון. אמר ליה, במאי אוקימנא מעשה אלהים המה. המה דייקא. אלא תא וזוי, כתיב והלחות מעשה אלהים. הלחות כתיב, ולא כתיב והאבנים מעשה אלהים המה.

369. אמר ר' שמעון, כלא וזד הוא, אבל אלן תריין לוויין עד לא אתברי עלמא הוו, ואסתלקו מערב שבת, ועבד לון קודשא בריך הוא, ועובדוי הוו.

370. ממה אתעבידו. תאנא, מההוא טלא עלאה, דנגיד מעתיקא קדישא. וכד נגיד ואתמשך לזוקל דתפוזין קדישין, נטל קודשא בריך הוא תריין כפורי מנייהו, ואתגלידו, ואתעבידו תריין אבנין יקירין. נשיב בהו, ואתפשטו לתריין לוויין, הדא הוא דכתיב מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא. כמה דכתיב, (דברים ט) כתובים באצבע אלהים.

371. תאנא, אצבע אלהים. ההוא אצבע סליק לעשרה. כמה דאתמר, אצבע אלהים היא. וכל אצבע ואצבע סליק לעשרה, עד דאתעביד ידא

שְׁלִימוֹתָא, דְּכְתִיב, (שמות יד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

372. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חֲרוּת עַל הַלַּחַת – נְקוּבִים הָיוּ הָאֲבָנִים וְנִרְאוּ מִשְׁנֵי צַדִּידִים, חֲרוּת חֲקִיקָה שֶׁל חֲקִיקוֹת. אָמַר רַבִּי אָבָא, מִצַּד זֶה נִרְאָה הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִקְרָא מִכָּאן מָה שֶׁכְּתוּב בְּצַד הָאֲחֵר.

373. רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, בְּנֵס הָיוּ כְּתוּבִים, שֶׁכָּל בְּנֵי הָאָדָם הָיוּ אוֹמְרִים וּמַעֲיִדִים שֶׁהָיָה מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי, שֶׁהָיָה כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא יָכֻלוּ לְדַעַת אוֹתָם כְּמוֹ שֶׁהָיוּ.

374. לְדַעַתְמֵיהוּ דְּאֵינֻן דְּאִמְרִין, נְקִיבִין הָיוּ, מִי כְּתִיב זִרְוֹת בְּלִזְוֹת, עַל הַלִּזְוֹת כְּתִיב. אֲכָלָה כִּי תֵּאֱמָר, וְזִמְשָׁא קָלִין אֵינֻן לִימִינָא, וְזִמְשָׁא לְשִׁמְאָלָא. וְאֵינֻן דְּשִׁמְאָלָא כְּלִילִין בִּימִינָא. וּבִין יְמִינָא, אֲתִתְּוֹן אֵינֻן דְּשִׁמְאָלָא, וְהָכָא כָּלָא אִיהוּ יְמִינָא, וְאֲתִכְלִילִין אֵלִין בְּאֵלִין, מֵאֵן דְּהָוָה בְּסִטְרָא דָּא, וְזִמְשָׁא לְסִטְרָא אֲזִזְרָא, וְקָרִי לֹון לֵאֵינֻן אֲתִתְּוֹן. דְּהָא תִּנְיִנֻן, שִׁמְאָלָא אֲתִתְּוֹן יְמִינָא, דְּכְתִיב מִימִינוֹ אֵשׁ דִּת לְבוֹ, וּבִגִּין כֶּךָ מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

375. הֲכִיִּצַּד? מָה שֶׁהָיָה בְּצַד הַזֶּה הָיָה קוֹרָא בְּזֵה, אֲנָכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. וּמִהָאֲוִתִּית הִלְלוּ הָיָה רוּאָה וְקוֹרָא לֹא תִרְצָת. הָיָה קוֹרָא לֹא יִהְיֶה לָךְ, וְהָיָה רוּאָה וְקוֹרָא לֹא תִנְאָף. וְהָיָה קוֹרָא לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא. וְהָיָה רוּאָה וְקוֹרָא לֹא תִגְנֹב. וְהָכָא מִצַּד זֶה. וְכֶךָ לְכֻלָּם, וְאִזּוּ מִצַּד הָאֲחֵר, וְכֻלָּם כְּלוּלִים זֶה בְּזֵה כְּגוֹן זֶה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם לג) מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא. מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

376. וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מִהִי הָאֲמִירָה הַזֹּאת שֶׁכְּתוּב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, וְלֹא כְּתוּב מָה אָמַר? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בֵּא וְרָאָה, דִּרְךָ הָעוֹלָם הוּא, כְּשֶׁבָּאָה שְׂמִיחָה לָאָדָם אוֹ כְּשֶׁבָּא צָעֵר – כְּשֶׁעֲדִין לֹא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל, שֶׁהָיָה לְבוֹ פּוֹרֵחַ לְשָׂעָה. וְכִשְׂיֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ וְיָכוֹל לִסְבֹּל. כָּל שֶׁכֵּן כָּאֵן, (וְכָאן אֵינוֹ כֶּךָ) שֶׁהָיָה

372. אָמַר ר' יְהוּדָה, זִרְוֹת עַל הַלִּזְוֹת, נְקִיבִין הָיוּ אֲבָנִין, וְאֲתִתְּוִיאוּ לְתִרְיִן סִטְרִין, זִרְוֹת גְּלוּפָא דְּגְלִיפִין. אָמַר ר' אָבָא, מִהֵאֵי סִטְרָא אֲתִתְּוִי סִטְרָא אֲזִזְרָא, וְאֲתִתְּוִי מִהָכָא, מָה דְּכְתִיב בְּסִטְרָא אֲזִזְרָא.

373. רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, בְּנֵס הָיוּ כְּתִיבִין, דְּכָל בְּנֵי נְשָׂא, הָיוּ אִמְרִין וְסִדְרִין, דְּהָא מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי, דְּהָא כָּל בְּנֵי עֻלְמָא לֹא יָכֻלִין לְמַנְדַּע לֹון כְּמָה דְּהָיוּ.

374. לְדַעַתְמֵיהוּ דְּאֵינֻן דְּאִמְרִין, נְקִיבִין הָיוּ, מִי כְּתִיב זִרְוֹת בְּלִזְוֹת, עַל הַלִּזְוֹת כְּתִיב. אֲכָלָה כִּי תֵּאֱמָר, וְזִמְשָׁא קָלִין אֵינֻן לִימִינָא, וְזִמְשָׁא לְשִׁמְאָלָא. וְאֵינֻן דְּשִׁמְאָלָא כְּלִילִין בִּימִינָא. וּבִין יְמִינָא, אֲתִתְּוֹן אֵינֻן דְּשִׁמְאָלָא, וְהָכָא כָּלָא אִיהוּ יְמִינָא, וְאֲתִכְלִילִין אֵלִין בְּאֵלִין, מֵאֵן דְּהָוָה בְּסִטְרָא דָּא, וְזִמְשָׁא לְסִטְרָא אֲזִזְרָא, וְקָרִי לֹון לֵאֵינֻן אֲתִתְּוֹן. דְּהָא תִּנְיִנֻן, שִׁמְאָלָא אֲתִתְּוֹן יְמִינָא, דְּכְתִיב מִימִינוֹ אֵשׁ דִּת לְבוֹ, וּבִגִּין כֶּךָ מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

375. הָא כִּיִּצַּד, מֵאֵן דְּהָוָה מִסִּטְרָא דָּא, הָוָה קָרִי בְּדָא, אֲנָכִי יי אֱלֹהֶיךָ. וּמֵאֵלִין אֲתִתְּוֹן הָוָה זִמְשָׁא, וְקָרִי לֹא תִרְצָו. הָוָה קָרִי לֹא יִהְיֶה לָךְ. וְהָוָה זִמְשָׁא וְקָרִי, לֹא תִנְאָף. וְהָוָה קָרִי לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי אֱלֹהֶיךָ לְשׁוּא. וְהָוָה זִמְשָׁא וְקָרִי לֹא תִגְנֹב. וְכֻלָּא מִסִּטְרָא דָּא, וְכֶךָ לְכֻלָּהוּ, וְכִדְיִן מִסִּטְרָא אֲזִזְרָא, וְכֻלָּהוּ כְּלִילִין דָּא בְּדָא כְּהֵאֵי גְּוֹזָא. דְּהָא הוּא דְּכְתִיב, (שמות לב) מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא. מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

376. וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, מֵאֵי אֲמִירָא דָּא דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, וְכָל כְּתִיב מֵאֵי קָאֲמַר. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תָּא וְזִי, אֲרִזְוָא דְּעֻלְמָא הוּא, כֹּד אֲתִי וְזִדְוֹתָא לְכָר נְשִׁי, אוֹ כֹּד אֲתִי צָעֵרָא, עַד לֹא יוֹדֵעַ מִנִּיהָ לֹא יָכִיל לְמַסְבֵּל, דְּהָא לְכָא אֲתִתְּוֹן לְשִׂעָתָא. וְכֹד יוֹדֵעַ מִנִּיהָ, קָאִים בְּקִיּוּמִיהָ, וְיָכִיל לְמַסְבֵּל. כָּל שֶׁכֵּן הָכָא, (נ"א וְהָכָא לֹאוּ הָכִי) דְּהָא מֹשֶׁה

משה אמר להם כל מה שהיה אחר כך וחזק להם בדברים, ולא יכלו לסבל. כל שכן אם לא היה אומר להם דבר, ומשום כך ויאמר אלהם בתחלה, וחזק להם, ואחר כך וידבר אלהים.

377. ועם כל זה לא יכלו לסבל, שהרי שנינו, אמר רבי יהודה אמר רבי חייא אמר רבי יוסי, כששמעו דברו של הקדוש ברוך הוא, פרחו נשמתם, ועלתה נשמתם של ישראל עד כסא כבודו להדבק שם.

378. אמרה תורה לפני הקדוש ברוך הוא, וכי לחנם הייתי מאלפים שנים טרם שנברא העולם? לחנם כתוב בה (ויקרא יז) ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם, (שמות ל) ואל בני ישראל תדבר לאמר, (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים? איפה הם בני ישראל? באותה שעה החזירה התורה את נשמות ישראל כל אחד ואחד למקומו. התורה חזקה ואחזה בנשמותיהם להחזיר אותן לישראל. זהו שכתוב (תהלים יט) תורת ה' תמימה משיבת נפש. משיבת נפש ממש.

379. שנינו, כתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך, כמו שכתוב (מלכים א י) שש מעלות לכסא. רבי אבא אמר, שהלבנה עמדה בשלמות, ששנינו שבימי שלמה עמדה הלבנה בשלמות.

380. אימתי בשלמות? (שנינו, כתוב ותרב שלמה וגו' מהו ותרב? אמר רבי אבא, שעמדה הלבנה בשלמותה. מהו בשלמותה? שעמדה בחמשה עשר, כמו ששנינו, אברהם. יצחק. יעקב. יהודה. פרץ. חצרון. רם. עמינדב. נחשון. שלמון. בעז. עובד. ישי. דוד. שלמה. כשבא שלמה עמדה הלבנה בשלמות. זהו שכתוב וישב שלמה על כסא ה' למלך. וכתוב שש מעלות לכסא. הכל כמו שלמעלה.

381. בימי צדקיה עמדה הלבנה בפגם ונפגמה, כמו שנאמר (ישעיה יג) וירח לא

אמר לון כל מה דהוה לבתר, ואתקף לביהו במלון, ולא יכלו למסבל. כל שכן אי לא אמר לון מיד. ובגין כך ויאמר אליהם בקדמיתא, ואתקף לביהו. ולבתר וידבר אלהים.

377. ועם כל דא, לא יכלו למסבל, דהא תנינן, אמר ר' יהודה אמר ר' זויא אמר ר' יוסי, כד שמעו מלה דקודשא בריך הוא, פרוזת נשמתיהו, וסלקא נשמתיהו דישראל, עד כורסי יקרא דיכיה, לאתדבקה תמן.

378. אמרה אורייתא קביה דקודשא בריך הוא, וכי למגנא הוינא מותרי אלפי שנין, עד לא אתברי עלמא, למגנא כתיב בה, (ויקרא יז) ואיש (דף פ"ה ע"א) איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם (ויקרא כד) ואל בני ישראל תדבר לאמר. (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים. אן אינון בני ישראל. בה שעתא, אהדרת אורייתא נשמתיהו דישראל, כל זוד וזוד לאתריה. אורייתא אתקיפת, ואזינדת בהו בנשמתיהו, לאהדרא להו לישראל דהא הוא דכתיב, (תהלים יט) תורת ה' תמימה משיבת נפש. משיבת נפש ממש.

379. תאנא, כתיב (דברי הימים א כט) וישב שלמה על כסא ה' למלך, כמה דכתיב, (מלכים א י) שש מעלות לכסא. ר' אבא אמר, דקיימא סיהרא באשכלמותא. דתנינן, ביומוי דשלמה, קיימא סיהרא באשכלמותא.

380. אימתי באשכלמותא. (נ"א תאנא כתיב ותרב חכמת שלמה וגו' מאי ותרב, אמר ר' אבא דקיימא סיהרא באשלמותא מאי באשלמותא) דקיימא בזמניה עשר, כמה דתנינן, אברהם. יצחק. יעקב. יהודה. פרץ. חצרון. רם. עמינדב. נחשון. שלמון. בעז. עובד. ישי. דוד. שלמה. כד אתא שלמה, קיימא סיהרא באשכלמותא. דהא הוא דכתיב, וישב שלמה על כסא ה' למלך. וכתיב שש מעלות לכסא. כלא כגוונא דלעילא.

381. ביומוי דצדקיה, קיימא סיהרא בפגמיותא, ואתפגים. כמה דאת אמר, (ישעיה יג) וירח לא יגיה

יגיה אורו. ששנינו, בימי צדקה נפגמה הלבנה וחשכו פניהם של ישראל.

382. צא וחשב, רחבעם. אביה. אסא. יהושפט. יהורם. אחזיהו. יואש. אמציהו. עזיהו. יותם. אחז. יחזקיהו. מנשה. אמון. יאשיהו. צדקיהו. וכשבא צדקיהו, נפגמה הלבנה ועמדה על פגם, שכתוב (ירמיה נב) ואת עיני צדקיה עור. באותו זמן (איכה ב) השליך משמים ארץ. ארץ זו העברה מלפני שמים והתרחקה ממנו, ונחשבה הארץ הזו. (כלומר, שעמדה הלבנה בפגימותה).

383. שנינו, בשעה שעמדו ישראל על הר סיני, התחילה הלבנה להאיר, שכתוב (שמואל ב כב) ויט שמים וירד. מה זה וירד? שקרב השמש ללבנה, והתחילה להאיר הלבנה, שכתוב (במדבר כ) דגל מחנה יהודה מזרח.

384. בהר סיני התמנה יהודה בשליט במלכות, שכתוב (הושע יב) ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן. (רבי יצחק אמר מקאן, ויהודה עד רד עם אל, השלטון היה בשעה שהאל הזה שולטת מלכותו על הר סיני, באותה שעה מלכותו של יהודה) מה זה ועם קדושים נאמן? בשאמר הקדוש ברוך הוא לישראל ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, נאמן היה יהודה לקבל מלכות, והתחילה הלבנה להאיר.

385. אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך וגו'. רבי אלעזר פתח, (משלי א) שמע בני מוסר אביו ואל תטש תורת אמו. שמע בני מוסר אביו – זה הקדוש ברוך הוא. ואל תטש תורת אמו – זו כנסת ישראל. מי זו כנסת ישראל? זו בינה, כמו שכתוב להבין אמרי בינה.

386. רבי יהודה אמר, מוסר אביו – זו היא חכמה. ואל תטש תורת אמו – זו היא בינה. רבי יצחק אמר, זה וזה דבר אחד התפרשו. ששנינו, תורה יצאה מחכמה של מעלה. רבי

אורו. דתנינן, (ויקרא מ' ע"ב) ביומוי הצדקה, אתפגים סיהרא, ואתושכו אנפיהו דישראל.

382. פוק וזשיב, רחבעם. אביה. אסא. יהושפט. יהורם. אחזיהו. יואש. אמציהו. עזיהו. יותם. אחז. יחזקיהו. מנשה. אמון. יאשיהו. צדקיהו. וכד אתא צדקיהו אתפגים סיהרא וקיימא על פגימותא. דכתיב, (ירמיה נב) ואת עיני צדקיה עור. ביה זמנא (איכה ב) השליך (ויקרא ק"ד ע"א) בשמים ארץ. האי ארץ אתעברא מקמי שמים, ואתרוזקת מניה, ואתושכא האי ארץ. (כלומר דקיימא סיהרא בפגימותא).

383. תאנא, בשעתא דקיימו ישראל על טורא דסיני שיארי סיהרא לאנהרא, דכתיב, (שמואל ב כב) ויט שמים וירד. מהו וירד. דקריב שמיא לגבי סיהרא, ושרי לאנהרא סיהרא. דכתיב, (במדבר ב) דגל מוזנה יהודה מזרחה.

384. בטורא דסיני, אתמנא יהודה, רופינא במלכותא, דכתיב, (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל ועם קדושים נאמן. (נ"א רבי יצחק אמר מהכא ויהודה עוד רד עם אל הוי שולטנא בשעתא דהאי אל שליט מלכותיה על טורא דסיני בהאי שעתא שליט מלכותא דיהודה) מהו ועם קדושים נאמן. כד אמר קודשא בריך הוא לישראל, ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, נאמן היה יהודה לקבל מלכותא, ושיארי סיהרא לאנהרא.

385. (שמות כ) אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך וגו' ר' אלעזר פתח, (משלי א) שמע בני מוסר אביו ואל תטוש תורת אמו. שמע בני מוסר אביו: דא קודשא בריך הוא ואל תטוש תורת אמו: דא כנסת ישראל. מאן כנסת ישראל? דא בינה. כמה דכתיב, (משלי א) להבין אמרי בינה.

386. ר' יהודה אמר, מוסר אביו: דא היא חכמה. ואל תטוש תורת אמו: דא היא בינה. ר' יצחק אמר, האי והא, זוד מלה אתפרשו. דתנינן, (בראשית מ"ז

391. שְׁנִינֹ, בְּשַׁעַת שְׁנֵאֵמֶר אֲנֹכִי, כָּל אוֹתָן מִצְוֹת הַתּוֹרָה שְׁנֵאֵחֻזּוּ בְּמִלְךְ הַקָּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן בְּצֵד (ז), כֵּלָם הֵיוּ כְּלוּלוֹת בְּדָבָר הַזֶּה.

392. כְּמוֹ שְׁנִינֹ, כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה אֲחֻזּוֹת בְּגִיף הַמֶּלֶךְ, (בְּמִלְךְ הַקָּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן) מִהֵן בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ, וּמִהֵן בְּגִיף, וּמִהֵן בִּידֵי הַמֶּלֶךְ, וּמִהֵן בְּרִגְלָיו, וְאֵין מִי שִׁיֵּצֵא מִגִּיף הַמֶּלֶךְ הַחוּצָה. וְלִכֵּן מִי שֶׁפָּשַׁע בְּמִצְוָה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמִי שֶׁפָּשַׁע בְּגִיף הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (ישעיה 10) וַיֵּצֵאוּ וַיִּצְאוּ בְּפָגְרִי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי, בִּי מִמֶּשׁ. אוֹי לְרָשָׁעִים שְׁעוֹבְרִים עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא יוֹדְעִים מִהֵם עוֹשִׂים.

393. שְׁאֵמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא חֲטָא אֱלֹוִי, אוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשׁ מְגִלָּה חֲטָאוֹ. (וְאֵמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ מְגִלָּה חֲטָאוֹ) חֲטָא בְּקָדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא – הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגִלָּה חֲטָאוֹ, שְׁכָתוּב (איוב 4) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ. יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ – זֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (ז' כִּסְתּוֹת יִשְׂרָאֵל).

394. שְׁנִינֹ, שָׁמַיִם מְגִלִּים חֲטָאוֹ שֶׁל אָדָם, וּבְשַׁעַת שֶׁהוּא מְגִלָּה חֲטָאוֹ, אֶרֶץ עוֹשָׂה דִין הָאָדָם, שְׁכָתוּב וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ, לַעֲשׂוֹת בּוֹ דִין. אֵמֶר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנִינֹ מִשְׁמוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעַת שְׁנִינֹ תוֹרָה, הָאֵם וְהַבְּנִים נִמְצְאוּ בְּשִׁלְמוֹת, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה.

395. אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. אֲנֹכִי, כְּמוֹ שְׁנִינֹ, בַּת הֵיטָה לוֹ לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ. הִיא שְׁכִינָה, וְזוֹ בַּת. ה' אֱלֹהֶיךָ, שְׁכָתוּב בְּנִי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל. וְכָתוּב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ. הִנֵּה בֵן.

396. אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁכָתוּב (ויקרא 17) יוֹבֵל הוּא קָדֵשׁ תִּהְיֶה לָּכֶם. וְכָתוּב אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה. וְקָדֵשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְקִרְאתֶם דְּרוֹר. הֲרִי אִם

391. תֵּאֵמָר, בְּשַׁעַת דְּאֵתְבֹר אֲנֹכִי, כָּל אֵינִין פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, דְּמִתְאַוּדִין בְּמִלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּסִטְרָא (ו"א דא') כְּלָהוּ הָיָה כְּלִילָן בְּהָאִי מְלָה.

392. כְּמִה דְּתִנִּינִן, כָּל פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, מִתְאַוּדִין בְּגִיפָּא דְּמִלְכָּא. (דְּבַר אַחֵר בְּמִלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה) מִנְהוֹן בְּרִישָׁא דְּמִלְכָּא, וּמִנְהוֹן בְּגִיפָּא, וּמִנְהוֹן בִּידֵי מִלְכָּא, וּמִנְהוֹן בְּרִגְלָיו, וְלִית מֵאֵן דְּנָפִיק מִן גִּיפָּא דְּמִלְכָּא לְבַר. וּבְגִין כֵּךְ, מֵאֵן דְּפָשַׁע בְּזוּד פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא, כְּמֵאֵן דְּפָשַׁע בְּגִיפָּא דְּמִלְכָּא, כְּמִה דְּכָתִיב, (ישעיה 10) וַיֵּצְאוּ וַיִּצְאוּ בְּפָגְרִי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי. בִּי מִמֶּשׁ. וְוִי לְוִיִּבְיָא, דְּעֵבְרִין עַל פְּתִנְבִּי אוֹרִייתָא, וְלֹא יִדְעִין מֵאִי קָא עֲבָדִין.

393. דְּאֵמֶר ר' שְׁמַעוֹן, הֵהוּא אֶתֶר דְּאִיהוּ זֹב לְגִבִּיהָ, הֵהוּא אֶתֶר מִמֶּשׁ גְּלִי זֹבִיָּה. (וְאֵמֶר ר' שְׁמַעוֹן קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ גְּלִי חוֹבִיָּה) זֹב בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא גְּלִי זֹבִיָּה, דְּכָתִיב, (איוב 4) יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ. יִגְלוּ שָׁמַיִם עֲוֹנוֹ: דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ: דָּא קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא (נ"א דא כנסת ישראל).

394. תֵּנִיָּא, שָׁמַיִם גְּלִינִן זֹבִיָּה דְּבַר נֶשׁ. וּבְשַׁעַת דְּאִיהוּ גְּלִיָּא זֹבִיָּה, אֶרֶץ עֲבִיד דִּינָא דְּבַר נֶשׁ, דְּכָתִיב וְאֶרֶץ מִתְקוֹמְמָה לוֹ, לְמוֹעֶד דִּינָא בִּיהָ. אֵמֶר ר' יוֹסִי, תִּנִּינִן מִשְׁבִּיָּה דְּר' שְׁמַעוֹן, בְּשַׁעַת דְּאִתְהִיבַת אוֹרִייתָא, אִימָא וּבְגִין בְּשִׁלְמוֹתָא אֲשִׁתְּכוּזוּ, דְּכָתִיב, (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה.

395. אֲנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ. אֲנֹכִי, כְּמִה דְּתִנִּינִן, בַּת הֵיטָה לוֹ לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ, הִיא שְׁכִינָתָא. וְדָא בַּת. יי אֱלֹהֶיךָ, דְּכָתִיב (שמות 2) בְּנִי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל. וְכָתִיב (משלי ג) עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים בָּהּ, הִיא בֵן.

396. אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, דְּכָתִיב, (ויקרא 17) יוֹבֵל הוּא קָדֵשׁ תִּהְיֶה לָּכֶם, וְכָתִיב (תהלים קיג) אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה. וְקָדֵשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְקִרְאתֶם דְּרוֹר, הִיא אִימָא וּבְגִין. יִתְבָּא אִימָא

ובנים. יושבת האם, יושבים הבנים. (והעולמות) כלם בשמחה בשלמות, ועל זה כתוב אם הבנים שמחה. נעברה האם – כלם נעברים ממקומם. וכתוב (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. ושנינו, לא יעשה אדם חטאים למטה, כדי שתעבר האם מעל הבנים.

397. אמר רבי יצחק, הכל הקדוש ברוך הוא. הכל הוא. הכל אחד. והדברים הללו התגלו לקוצרי השדה. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.

398. שנינו, אמר רבי אלעזר, כתוב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, וכתוב (בראשית ב) ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים. במה בארנו פסוקים אלו, הרי שנינו ששניהם נבראו כאחד? מלמד שנטה הקדוש ברוך הוא קו ימינו וברא השמים, ונטה קו שמאלו וברא את הארץ. בתחלה את השמים ואת הארץ, ואחר כך ארץ ושמים.

399. שנינו, כתוב (הושע ב) ביום ההוא אענה נאם ה' אענה את השמים והם יענו את הארץ. אענה את השמים – שמים ממש, שכתוב (ישעיה 10) השמים כסאי. והם יענו את הארץ – הארץ ממש, שכתוב והארץ הדם רגלי. שמים – שמים העליונים. וארץ – הארץ העליונה. ששנינו, כשהתתקן שמים זה בתקוניו, (התפארו) כנגד ארץ זו, ותשוקתו כנגדה בדרגה אחת שנקראת צדיק, כמו שכתוב (משלי י) וצדיק יסוד עולם, ונדבק בארץ הזו.

400. ומראש המלך עד אותו מקום ששורה הצדיק הזה, בא נהר אחד קדוש, שמן משחה, ומטיל ברב תשוקה בארץ הקדושה הזו, והארץ הזו נוטלת הכל, ואחר כך מהארץ הזו הכל נאנים, עליונים ותחתונים, כמו הזכר הזה בשתשוקתו להדבק בנקבה, שמוציא זרע של רביה מראש המוח באותה אמה ומטיל בנקבה וממנו הנקבה מתעברת. נמצא שכל איברי הגוף כלם נדבקים

יתבין בגין. (ועלמין) כללהו בנזירות בשלימותא. ועל דא כתיב, אם הבנים שמחה. מתעברא אימא, כללהו מתעברן בדוכתייהו. וכתוב, (דברים כב) לא תקח האם על הבנים. ותנינן, לא יעביד בר זש זוזבי לתתא, בגין דאתעבר אימא מעל בגין.

397. אמר ר' יצחק, כלל קודשא בריך הוא. כלל הוא. כלל זוד. ומלך אלן, למזעדי זוקלא אתגלין. ופאין אינן בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

398. תאני אמר ר' אלעזר, כתיב, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. וכתוב, (בראשית ב) ביום עשות יי' אלהים ארץ ושמים. במאי אוקימנא הני קראי, הא תנינן, דתרווייהו כזודא אתבריאו. מלמד, שנטה הקדוש ברוך הוא קו ימינו וברא השמים, ונטה קו שמאלו, וברא את הארץ. בקדמיתא את השמים ואת הארץ, ולבתר ארץ ושמים.

399. תנן, כתיב, (הושע ב) ביום ההוא אענה נאם יי' אענה את השמים והם יענו את הארץ. אענה את השמים, שמים ממש. דכתיב, (ישעיה 10) השמים כסאי. והם יענו את הארץ. הארץ ממש, דכתיב והארץ הדום רגלי. שמים, שמים עלאין. וארץ, ארץ עלאה. דתנא, כד אתקן שמים דא בתיקוניו, (אתקן) לקבליה דהאי ארץ, ותיאובתיה לקבליה, בזוד דרגא דאקרי צדיק. במה דכתיב, (משלי י) וצדיק יסוד עולם, ואתדבק בהאי ארץ.

400. ומרישא דמלכא, עד ההוא אתר דשאר הארץ צדיק, אתי זוד נהרא (דף פ"ו ע"א) קדישא, משזוזא דרבות, ואטיל בסגיאיות תיאובתא, בהאי ארץ קדישא, ונטל כלל הארץ. ולבתר, מהאי ארץ אתון כלל, עילאי ותתאי. כדכורא דא, כד תיאובתיה לאתדבקא בנזקבא, דאפיק זרעא דרבות, מרישא דמוזא, בההוא אמה, ואטיל בנזקבא, ומניה

בְּנִקְבָּה, וְהִנֵּקְבָּה אוֹחוֹת הַבַּל. כְּדִגְמָה זוֹ שְׁנִינִי, כָּל הַמְשָׁלִים לַעֲשֶׂרָה רֵאשׁוֹנִים שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת, נוֹטֵל שְׂכָר בָּלָם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, כְּנִגְדָּה בָּלָם.

401. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתִיב (שְׁמוּאֵל ב' כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, וְכָתוּב יֵרֵד ה' לְעֵינַי כָּל הָעָם עַל הָרַם סִינַי, (ד"א לֹא גִרְסִינָן תַּנָּא) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לָאֵן זָנוּת. אִי תִימָא דְזָנוּת לְסִינַי, עַל הָרַם סִינַי כְּתִיב וְלֹא כְּתִיב בְּהָרַם סִינַי?

402. אֵלָא, וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לָאֵן יֵרֵד? אָמַר רַבִּי יוֹסִי (אִמְרַם רַבִּי יְהוּדָה אִמְרַם רַבִּי חִיָּא), יֵרֵד בְּדִרְגוֹתָיו מִדִּרְגָּה לְדִרְגָּה וּמִכְתָּר לְכַתָּר עַד שְׁנִדְבָק בְּאֶרֶץ הָאֵל, וְאֵזוּ הָאֵלִיּוֹת הַלְבָנָה וְעַמּוּדָה בְּשִׁלְמוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לְאֶרֶץ הָאֵל. וְאֵזוּ כְּתוּב עַל הָרַם סִינַי. מַה עָמַד עַל הָרַם סִינַי? הִנֵּה אִמְרַם זֶה שְׁכִינָה.

403. רַבִּי אֲבָא אָמַר מִכָּאן, (שְׁמוֹת יט) מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ. וְכָתוּב (דְּבָרִים ד') כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא. וְכָתִיב, (בְּרַאשִׁית יט) וַיִּי הַמְטִיר עַל סֹדֹם וְעַל עִמּוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם. וְה' הַמְטִיר – זֶהוּ אֶרֶץ. מֵאִיזָה מְקוֹם נִטֵּל אֵת זֶה? סוֹף הַפְּסוּק מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. רַבִּי חִיָּא אָמַר מִכָּאן, וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל, כָּל – הַכֹּלֵל שֶׁל הַבַּל, שְׁחָרִי בְּזֶה תִּלּוּי הַבַּל.

404. לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֱלֹהִים אֲחֵרִים – לְהוֹצִיא שְׁכִינָה. עַל פְּנֵי – לְהוֹצִיא פְּנֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁבָּהֶם נִרְאָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וְהֵם שְׁמוֹ, וְהוּא הֵם. הוּא שְׁמוֹ, שְׁכָתוּב (יִשְׁעִיָּה מ"ב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי. הוּא וְשְׁמוֹ אֶחָד הוּא. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

405. שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרִיחֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא קָרָא לָהֶם אָדָם, שְׁכָתוּב (יִחְזְקָאֵל ל"ד) וְאֵתָן צֶאֱנִי צֶאֱנִי מִרְעִיתִי אָדָם אֶתָם, (וִיקְרָא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב

מִתַּעֲבָרָא נִוְקְבָא, אֲשֶׁתִּכּוּז, דְּכִלְהוּ שְׁיִיפִין דְּגוֹפָא, כִּלְהוּ מִתְדַבְּקִין בְּנוֹקְבָא, וְנוֹקְבָא אוֹזִידָא כָּלָא. כְּדוּגְמָא דָּא תְנִינִן, כָּל דְּאֵשְׁלִים לַעֲשֶׂרָה קְדָמָי דְּבִי כְּנִישְׁתָּא, נוֹטֵל אֶזְרָא כִּלְהוּ. ר' יוֹסִי אָמַר, לְכַבְּלִי דְּכִלְהוּ.

401. ר' יִצְחָק אָמַר, כְּתִיב (שְׁמוּאֵל ב' כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, וְכָתִיב וַיֵּרֵד ה' לְעֵינַי כָּל הָעָם עַל הָרַם סִינַי, (ד"א לֹא גִרְסִינָן תַּנָּא) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לָאֵן זָנוּת. אִי תִימָא דְזָנוּת לְסִינַי, עַל הָרַם סִינַי כְּתִיב וְלֹא כְּתִיב בְּהָרַם סִינַי.

402. אֵלָא, וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לָאֵן זָנוּת. אָמַר ר' יוֹסִי, (אִמְרַם רַבִּי יְהוּדָה אִמְרַם רַבִּי חִיָּא) זָנוּת בְּדִרְגוֹתָיו מִדִּרְגָּה לְדִרְגָּה, וּמִכְתָּרָא לְכַתָּרָא, עַד דְּאֶתְדַבְּק בְּהָאֵי אֶרֶץ, וְכַדִּין אֶתְנַהֵר סִינַי, וְקִימָא בְּאֵשְׁלִמוֹתָא. הִדָּא הוּא דְּכָתִיב וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, לְהָאֵי אֶרֶץ. וְכַדִּין כְּתִיב, עַל הָרַם סִינַי. מַה קִּימָא עַל הָרַם סִינַי, הִנֵּה אִמְרַם דָּא שְׁכִינָתָא.

403. ר' אֲבָא אָמַר מִהֵכָא, (שְׁמוֹת יט) מִפְּנֵי אֲשֶׁר יֵרֵד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ. וְכָתִיב (דְּבָרִים ד') כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא. וְכָתִיב, (בְּרַאשִׁית יט) וַיִּי הַמְטִיר עַל סֹדֹם וְעַל עִמּוֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם. וַיִּי הַמְטִיר דָּא הוּא אֶרֶץ מֵאֵן אֶתְרִי זָטִיל הָאֵי, סוֹפִיָּה דְּקָרָא מוֹכּוּז, דְּכָתִיב מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. רַבִּי זְוִיָּא אָמַר מִהֵכָא, וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל, כָּל, כָּלָא דְּכָלָא, דְּהָא בְּהָאֵי תִלּוּי כָּלָא.

404. (שְׁמוֹת כ') לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֱלֹהִים אֲחֵרִים, לְאֶפְקָא שְׁכִינָתָא. עַל פְּנֵי, לְאֶפְקָא אִפִּי מִלְכָּא. דְּכִלְהוּ אֶתְנִיזִי מִלְכָּא קְדִישָׁא, וְאֶתְנִיזִי שְׁכִינָה. וְהוּא אֶתְנִיזִי. הוּא שְׁכִינָה, דְּכָתִיב, (יִשְׁעִיָּה מ"ב) אֲנִי ה' הוּא שְׁכִינָה. הוּא וְשְׁכִינָה זֶה הוּא בְּרִיךְ שְׁכִינָה לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

405. תָּאֲנִי רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכַאֲנִי יִשְׂרָאֵל, דְּקוֹדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא קָרָא לֹאֵן אָדָם, דְּכָתִיב, (יִחְזְקָאֵל ל"ד) וְאֵתָן צֶאֱנִי צֶאֱנִי מִרְעִיתִי אָדָם אֶתָם, (וִיקְרָא א) אָדָם כִּי יִקְרִיב

מכס. מה הטעם קרא להם אדם? משום שכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים ביה' אלהיכם. אתם ולא לשאר עמים. ומשום כך אדם אתם. אתם קרויים אדם, ואין עובדי כוכבים ומזלות קרויים אדם.

406. ששנינו, אמר רבי שמעון, בין שאדם מישאל נמול, נכנס לברית שגור הקדוש ברוך הוא עם אברהם, שכתוב (בראשית כד) וה' ברח את אברהם בכל. וכתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. והתחיל להפגס למקום הזה. (אדם) בין שזכה לקים מצוות התורה, נכנס לאדם (למקום) ונדבק בגוף המלך, ואז נקרא אדם.

407. וזרע ישראל נקראו אדם. בא וראה, כתוב בישמעאל והוא יהיה פרא אדם. פרא אדם, ולא אדם. פרא אדם, משום שנמול, וראשיתו של אדם היה בו, שכתוב (בראשית ז) וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו. בין שנמול נכנס לראשית הזאת שנקראת כל. זהו שכתוב והוא יהיה פרא אדם, ולא אדם. ידו בכל, ידו בכל ודאי – ולא יותר, משום שלא קבל מצוות התורה. ראשית היתה בו משום שנמול, ולא השתלם במצוות התורה. אבל זרע ישראל שנשלמו בכל, נקראו אדם ממש, וכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו.

408. אמר רבי יוסי, משום כך כל הפרצופים מתרים, פרט לפרצוף אדם. רבי יצחק אמר, כשנעשה, נראה שחקוק תוף החקיקות של השלמות. אמר רבי יהודה, הינו מה שאנשים אומרים, קשריו ברוח מצויים בצורה.

409. רבי יהודה היה הולך מקפוטקיא ללוד לראות את רבי שמעון שהיה שם, והיה רבי חזקיה הולך עמו. אמר רבי יהודה לרבי חזקיה, זה ששנינו לפני רבי שמעון והוא יהיה פרא אדם – ודאי כך הוא. וזהו ברור הדבר – סוף הפסוק, שכתוב ועל פני כל אחיו ישבן. מה זה ועל פני כל אחיו ישבן?

יקריב מכס. מאי טעמא קרא לון אדם. משום דכתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביה' אלהיכם. אתם ולא שאר עמין. ובגין כך אדם אתם, קרויין אדם, ואין עובדי כוכבים ומזלות קרויין אדם.

406. דתנינא, אמר ר' שמעון, בין דבר נש ישראל אתגור, עאל בברית דגור קודשא בריך הוא באברהם, דכתיב (בראשית כד) וי' ברח את אברהם בכל. וכתוב (מיכה ז) חסד לאברהם. ושארי למיעאל ביהאי אתר. (נ"א אדם) בין דזכה לקיימא פקודי אורייתא, עאל ביה ביהאי אדם, (נ"א אתר) ואתדבק (ויחי ר"ו ע"א) בגופא דמלכא, וכדין אקרי אדם.

407. וזרעא דישאל אקרון אדם. תא וזוי, כתיב ביה בישמעאל, (בראשית ז) והוא יהיה פרא אדם. פרא אדם, ולא אדם. פרא אדם, משום דאתגור. ושירותא דאדם הוה ביה, דכתיב, (בראשית ז) וישמעאל בנו בן שלש עשרה שנה בהמולו את בשר ערלתו, בין דאתגור, עאל ביהאי שירותא, דאקרי כל. הדא הוא דכתיב, (בראשית טז) והוא יהיה פרא אדם, ולא אדם. ידו בכל, ידו בכל ודאי, ולא יתיר, משום דלא קביל פקודי אורייתא. שירותא הוה ביה, בגין דאתגור, ולא אשתלים בפקודי אורייתא. אבל זרעא דישאל, דאשתלמו בכלא, אקרון אדם ממש, וכתוב (דברים לב) כי חלק יי עמו יעקב חבל נחלתו.

408. אמר רבי יוסי, בגין דא, כל פרצופין שרו, בר מפרצופא דאדם. ר' יצחק אמר, כד אתעבד, אתגזיז דגליפא גז גליפין דאשכלמותא. אמר רבי יהודה, היינו דאמרי אינשי קיטרוי בויקא, בטפסא שכיזי.

409. רבי יהודה הוה אזיל מקפוטקיא ללוד, למזומי לרבי שמעון, דהוה תמן, והוה רבי חזקיה אזיל עמיה. אמר רבי יהודה לר' חזקיה, תא דתנינן, קמי ר' שמעון, והוא יהיה (דף פ"ו ע"ב) פרא אדם, ודאי כך הוא. ודא הוא ברירא דמלכה. סופיה דקרא דכתיב, ועל פני כל אחיו ישבן. מהו ועל פני כל אחיו ישבן?

410. אמר לו, לא שמעתי ולא אמר, שהרי למדנו, כתוב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה. אשר שם משה – אתה יכול לומר. אבל שלא שם משה – אינך יכול לומר.

411. פתח רבי יהודה ואמר, (שם) כי הוא חידו וארץ ימיה. מי שזכה בתורה ולא נפרד ממנה, זוכה לשני חיים – אחד בעולם הזה, ואחד בעולם הבא, שכתוב חידו, שנים. וכל מי שנפרד ממנה, במי שנפרד מן החיים, ומי שנפרד מרבי שמעון, כאלו נפרד מהכל.

412. ומה בפסוק הזה שהוא פותח פתח לא יכלנו להבין אליו – דברי תורה הנסתרים על אחת כמה וכמה. או לדור שרבי שמעון בן יוחאי יסתלק ממנו. שכתבנו עומדים לפני רבי שמעון, מעינות הלב פתוחים לכל עבר והכל מתגלה. וכשנפרדים ממנו, לא יודעים דבר, וכל המעינות נסתמים.

413. אמר רבי חזקיה, הינו שכתוב (במדבר יא) ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים. כמנורה הזו שמאירים ממנה כמה מנורות, והיא מצויה בקיומה. כך רבי שמעון בר יוחאי בעל המנורות הוא מאיר לכל, והאור לא זו ממנו ונמצא בקיומו. הלכו עד שהגיעו אליו.

414. בשהגיעו אליו, מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה, והיה אומר (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו. כל תפלת ישראל היא תפלה, ותפלת העני עליונה מכלם. מה הטעם? משום שאו עולה עד כסא הכבוד של המלך ומתעטרת בראשו. והקדוש ברוך הוא משתבח (מתעטף) באותה תפלה ודאי, תפלת העני נקראת תפלה.

415. כי יעטף. עטוף זה אינו עטוף של פסוי, שהרי אין לו. אלא כתוב כאן כי יעטף, וכתוב שם (איכה ב) העטופים ברעב. ולפני ה' ישפך שיחו, שקובל לפני רבונו. וזה נוח

410. אמר ליה, לא שמענא, ולא אימא. דהא אוליפנא, כתיב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה. אשר שם משה, אתה יכול לומר. דלא שם משה, אי אתה יכול לומר.

411. פתוז ר' יהודה ואמר, (דברים ל) כי הוא זויף וארץ ימיה. מאן דזכי באורייתא, ולא אתפרש מינה, זכי לתרין זויין, וזד בעלמא דין, וזד בעלמא דאתי. דכתיב זויף, תרי. וכל מאן דיתפרש מינה, כמאן דמתפרש מן זוי, ומאן דמתפרש מר' שמעון, כאילו מתפרש מכלא.

412. ומה בהאי קרא דאיהו פתוז פתוזא, לא יכילנא למיעאל בה. פתוזמי אורייתא דסתימין, על אונות כמה וכמה. ווי לדרא, דר' שמעון בן יוחאי יסתליק מינה. דכד און קיימין קמי דר' שמעון, מבויעין דלכא פתיזון לכל עיבר, וכלא מתגליא. וכד אתפרשנא מינה. לא ידענא מידי, וכל מבויעין סתימין.

413. אמר ר' זוזקיה, היינו דכתיב, (במדבר יא) ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים, כבוצינא דא, דזהרין מינה כמה בוצינין, והוא בקיומיה שכיזו. כך ר' שמעון בן יוחאי, מארי דבוצינין, הוא גהיר לכלא, וזהורא לא אעדי מינה, ואשתכחו בקיומיה. אלו עד דמטו לגביה.

414. כד מטו גביה, אשכחוהו, דהוה יתיב ולעי באורייתא, והוה אומר, (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף ולפני יי ישפך שיחו. כל עלותא דישראל עלותא, ועלותא דעני עלאה מכלהו. מאי טעמא. משום דהאי סלקא עד כורסי יקרא דמלכא, ואתעטר ברישיה. וקודשא בריך הוא משתבח (נ"א מתעטף) בההיא עלותא ודאי. תפלה דעני, תפלה אקרי.

415. כי יעטף. עטופא דא, לאו עטופא דכסו הוא, דהא לית ליה. אלא, כתיב הכא כי יעטף. וכתיב התיב, (איכה ב) העטופים ברעב. ולפני יי ישפך שיחו,

לפני הקדוש ברוך הוא, משום שהעולם מתקנים בו כשלא נמצאים שאר מקימי העולם בעולם. או למי שאותו העני יקבל עליו לרבונו, משום שהעני קרוב למלך יותר מכלם, שכתוב (שמות כב) והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני.

דיקבל קמי מאריה, ודא זיוזא ליה קמי קודשא בריך הוא, משום דעלמא מתקיימא ביה, כד לא אשתכוזו שאר קיימי עלמא בעלמא. ווי למאן דההוא מסכנא יקבל עלוהי למאריה, משום דמסכנא קריב למלכא יתיר מכלהו, דכתיב, (שמות כב) והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי זיוזא אני.

416. ולשאר בני העולם – לפעמים שומע ולפעמים שלא שומע. מה הטעם? משום שדיור המלך הוא בפלים השבורים הללו, שכתוב (ישעיה נ) ואת דבא ושפל רוח. וכתוב (תהלים לד) קרוב ה' לנשפרי לב. (שם נה) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבוזה.

416. ולשאר בני עלמא, זמנין דשמע, זמנין דלא שמע. מאי טעמא. משום דדיוריה דמלכא בהני מאני תבירי, דכתיב, (ישעיה נ) ואת דבא ושפל רוח. וכתיב (תהלים לה) קרוב יי' לנשפרי לב. (תהלים נא) לב נשבר ונדכה אלהים לא תבוזה.

417. מכאן שנינו, מי שנוף בעני – נוף בשכינה, שכתוב ואת דבא ושפל רוח, וכתוב (משלי כב) כי ה' יריב ריבם וגו'. משום שהאפוסטרופוס שלהם חזק ושולט על הכל, שלא צריך עדים ולא צריך דין אחר, ולא נוטל משכון כשאר הדינים. ואיזה משכון נוטל? נשמות בני אדם, שכתוב וקבע את קבעיהם נפש.

417. מכאן תנינן, מאן דנזיף במסכנא, נזיף בשכינתא, דכתיב ואת דבא ושפל רוח. וכתיב (משלי כב) כי יי' יריב ריבם וגו'. בגין דאפוסטרופא דלהון תקיפא, ושלטא על כלא, דלא אצטריך סהדי, ולא אצטריך לדיינא אזורא, ולא נטיל משכונא, כשאר דיינא. ומה משכונא נטיל, נשמתין דבר נש, דכתיב וקבע את קובעיהם נפש.

418. עוד אמר, תפלה לעני – כל מקום שנקרא תפלה, דבר עליון הוא, שהוא עולה למקום (שהקדוש ברוך הוא) עליון. תפלת הראש הן התפללין של המלך שמניח אותם.

418. תו אמר תפלה לעני, כל אתר דאקרי תפלה, מלה עלאה היא, דהיא סלקא לאתר (דקודשא בריך הוא אחד) עלאה. תפלה דרישא, אינון תפלי דמלכא, דאנוז להו.

419. רבי שמעון סובב ראשו, וראה את רבי יהודה ואת רבי חזקיה שהגיעו אליו. אחר ששים, הסתפל בהם. אמר להם, אוצר היה לכם ואבד מכם. אמרו לו, ודאי שפתח עליון פתח מורנו, ולא יכלנו להכנס בו.

419. ר' שמעון אסזור רישיה, וזומא לר' יהודה ולר' זזקיה, דמטו גביה. בתר דסיים אסתפל בהו. אמר להו, סימא הוה לכו ואתאבד מנייכו. אמרו ליה, ודאי דפתוזא עלאה פתוז מור, ולא יכילנא למיעאל בה.

420. אמר, מה הוא? אמרו לו, (בראשית טז) והוא יז והוא יהיה פרא אדם. וסוף הפסוק אנו רוצים לדעת, שכתוב ועל פני כל אחיו ישכון. מה זה על פני כל אחיו? שהרי ברור של כל הפסוק ידענו, ואת זה לא ידענו, שסוף הכתוב לא נראה כראשו.

420. אמר, מאי היא. אמרו ליה, (בראשית טז) והוא יהיה פרא אדם, וסופיה דקרא בעינא למנדע, דכתיב ועל פני כל אחיו ישכון, מהו על פני כל אחיו. דהא ברירא דכוליה קרא ידענא, והאי לא ידענא, דסיפיה דקרא, לא אתוזי כרישיה.

421. אמר לון, וזיכון, כלא זור מלה היא, ובזור דרָא סלקא. תאנא, כמה פנים לפנים, אית ליה לקודשא ברין הוא. פנים דנהרין. פנים דלא נהרין. פנים תתאין. פנים (דף פ"ז ע"א) רוזיקין. פנים קריבין. פנים דלגו. פנים דלבר. פנים דימינא. פנים דשמאלא.

422. תא וזוי, זכאין אינן ישראל קמיה דקודשא ברין הוא, דאזידן באנפין עלאין דמלכא. באינן פנים דהוא ושמייה אזידן בהו, ואינן ושמייה זור הוא. ושאר עמין אזידן באינן פנים רוזיקין, באינן פנים תתאין. ובגיני כח אינן רוזיקין מזופא דמלכא, דהא זומינא כל אינן דמצרים, קריבין דישמעאל, כמה אזין וקריבין הו ליה, וכלהו הו באנפין תתאין, באינן פנים רוזיקין.

423. ובגיניה דאברהם, כד אתגזר ישמעאל, זכה, דשני מדוריה וזולקיה באתר דשליטא על כל אינן פנים רוזיקין ותתאין, על כל אינן פנים דשאר עמין. דהא הוא דכתיב ידו בכל, ובגיני כח על פני כל אזוי ישכון, כלומר, ישני מדוריה וזולקיה לעילא מכלהו, דכתיב ידו בכל, דשליטא על כל שאר פנים דלתתא. ובגין כח על פני כל אזוי ודאי, דלא זכו כוותיה.

424. אתו רבי יהודה ור' זוקיה, ונשקו ידוי. אמר רבי יהודה, היינו דאמרי אינשי, וזמרא בדרדיא, וגביעא דבירא, בקטירא דקירא אתעטר. ווי לעלמא, כד יסתלק מור מניה. ווי לדרא, דיתערע בההוא זמנא. ופאה דרא דאשתמודעון ליה למור. ופאה דרא דאיהו שרי בגייה.

425. אמר רבי זוקיה, הא תנינן, גיורא כד אתגזר, אקרי (ויקרא קס"ח ע"א) גר צדק, ולא יתיר. והכא אמר מור ידו בכל. אמר רבי שמעון, כלא אתקשר בזור. אבל גיורא תנינן. שאני ישמעאל, דלאו גיורא הוא. ברית דאברהם הוה, ברית דקדישא הוה. וכתוב ביה בישמעאל, (בראשית יז) הנה ברכתי אתו. כתוב כן ברכתי אתו, וכתוב

422. תא וזוי, זכאין אינן ישראל קמיה דקודשא ברין הוא, דאזידן באנפין עלאין דמלכא. באינן פנים דהוא ושמייה אזידן בהו, ואינן ושמייה זור הוא. ושאר עמין אזידן באינן פנים רוזיקין, באינן פנים תתאין. ובגיני כח אינן רוזיקין מזופא דמלכא, דהא זומינא כל אינן דמצרים, קריבין דישמעאל, כמה אזין וקריבין הו ליה, וכלהו הו באנפין תתאין, באינן פנים רוזיקין.

423. ובגיניה דאברהם, כד אתגזר ישמעאל, זכה, דשני מדוריה וזולקיה באתר דשליטא על כל אינן פנים רוזיקין ותתאין, על כל אינן פנים דשאר עמין. דהא הוא דכתיב ידו בכל, ובגיני כח על פני כל אזוי ישכון, כלומר, ישני מדוריה וזולקיה לעילא מכלהו, דכתיב ידו בכל, דשליטא על כל שאר פנים דלתתא. ובגין כח על פני כל אזוי ודאי, דלא זכו כוותיה.

424. אתו רבי יהודה ור' זוקיה, ונשקו ידוי. אמר רבי יהודה, היינו דאמרי אינשי, וזמרא בדרדיא, וגביעא דבירא, בקטירא דקירא אתעטר. ווי לעלמא, כד יסתלק מור מניה. ווי לדרא, דיתערע בההוא זמנא. ופאה דרא דאשתמודעון ליה למור. ופאה דרא דאיהו שרי בגייה.

425. אמר רבי זוקיה, הא תנינן, גיורא כד אתגזר, אקרי (ויקרא קס"ח ע"א) גר צדק, ולא יתיר. והכא אמר מור ידו בכל. אמר רבי שמעון, כלא אתקשר בזור. אבל גיורא תנינן. שאני ישמעאל, דלאו גיורא הוא. ברית דאברהם הוה, ברית דקדישא הוה. וכתוב ביה בישמעאל, (בראשית יז) הנה ברכתי אתו. כתוב כן ברכתי אתו, וכתוב

שם (שם כד) וְיִי בָרַךְ אֶת אֲבֹרָתָם בְּכָל יוֹם וְעַל כֵּן כָּתוּב יָדוּ בְּכָל.

הָתָם, (בראשית כד) וְיִי בָרַךְ אֶת אֲבֹרָתָם בְּכָל יוֹם וְעַל כֵּן כָּתוּב, יָדוּ בְּכָל.

426. ומשום כך כתוב על פני כל אחיו ישבן. שאם שאר קרוביו נמולו (התגירו), נקראים גרי צדק ולא יותר, והוא יותר ועליון מכלם. כל שבן הם שלא נמולו שעומדים באותם פנים רחוקים, באותם פנים תחתונים. והוא מדורו למעלה מכל הפנים שלהם, ומכל הפנים של עמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות. זהו שכתוב על פני כל אחיו ישבן. אמר רבי יהודה, משום כך הקדוש ברוך הוא הכריז ואמר, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, שזוהי האמונה שלו.

427. לא תעשה לך פסל וכל תמונה. הרי נתבאר. ואמר רבי יוסי, כל הפרצופים מתרים, פרט לפרצוף אדם, שהרי פרצוף זה שולט בכל.

428. דבר אחר לא תעשה לך פסל וכל תמונה – רבי יצחק פתח, אל תתן את פיו לחטיא את בשרך. כמה יש לו לאדם להזהר על דברי התורה, כמה יש לו להזהר שלא יטעה בהם, ושלא יוציא מהתורה מה שלא יודע ולא קבל מרבו. שכל מי שאומר דברי תורה מה שלא יודע ולא קבל מרבו, עליו כתוב לא תעשה לך פסל וכל תמונה. והקדוש ברוך הוא עתיד להפרע ממנו בעולם הבא, בזמן שנשמתו תרצה להכנס למקומה, דוחים אותה החוצה, ותשמד מאותו מקום שצוררה בצרור חיי שאר הנשמות.

429. (רבי יהודה אומר מהכא) כמה דתנינן, (קהלת ה) למה יקצף האלהים על קולך. קולך – זהו נשמתו של האדם. אמר רבי חייא, על זה כתוב כי ה' אלהיך אל קנא. מה הטעם? משום שמקנא לשמו בכל. אם משום הפרצופים מקנא לשמו, משום שמשקר בשמו, או משום התורה.

430. שנינו, כל התורה היא שם קדוש, שאין לך דבר בתורה שלא כלול בשם

426. ובגני כף כתיב, על פני כל אחיו ישבן. דאי שאר קרוביו אתגירו (ס"א אתגירו) אקרון גירי צדק, ולא יותר, והוא יותר ועלאת מכלהו. כל שבן אינן דלא אתגירו, דקיימין באינן אפיין רוזיקין, באינן אפיין תתאין. ואיהו, מדוריה לעילא מכל פנים דידהו, ומכל פנים דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, הדא הוא דכתיב, על פני כל אחיו ישבן. אמר רבי יהודה, קודשא בריך הוא בגין כף אכרין ואמר, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, דדא הוא מדימנותא דיליה.

427. (שמות כ) לא תעשה לך פסל וכל תמונה. דא אתמר. ואמר רבי יוסי, כל פרצופין שרי, בר מפרצופא דאדם, דהא האי פרצופא שליט בכלא.

428. דבר אחר, לא תעשה לך פסל וכל תמונה. רבי יצחק פתחו, (קהלת ה) אל תתן את פיו לחטיא את בשרך. כמה אית ליה לבר נש לאזהרא על פתגמי אורייתא, כמה אית ליה לאזהרא דלא יטעי בהו, ולא יפיק מאורייתא מה דלא ידע, ולא קביל מרביה. דכל מאן דאמר במלי דאורייתא מה דלא ידע, ולא קביל מרביה, עלית כתיב לא תעשה לך פסל וכל תמונה. וקודשא בריך הוא זמין לאתפרעא מניה, בעלמא דאתי, בזמנא דנשמתיה בעינא למיעאל לדוכתא, דזיין לה לבר, ותשתעי מזההו אתר דצריא בצרורא דזיין דשאר נשמותין.

429. (רבי יהודה אומר מהכא) כמה דתנינן, (קהלת ה) למה יקצף האלהים על קולך. קולך: דא היא נשמתיה דבר נש. אמר רבי זויא, על דא כתיב, כי יי אלהיך אל קנא. מאי טעמא. משום דקני לשביה בכלא. אי בגין פרצופין מקני לשביה, משום דמישקר בשביה. אי משום אורייתא.

430. תנינן, אורייתא כללא שמה קדישא היא, דלית לה מלה באורייתא דלא כליל בשמה קדישא. ובגני כף,

הקדוש, ומשום כך צריך להזהר שלא יטעה בשמו הקדוש ולא ישקר בו. ומי שמשקר במלך העליון, לא מכניסים אותו לפלטרין של המלך, וישמר מן העולם הבא.

431. אמר רבי אבא, כתיב הכא לא תעשה כף פסל וכל תמונה. וכתיב ה'תם, (דף פ"ז ע"ב) (שמות לה) פסל כף שני לזוה אבנים. כלומר, לא תעשה לך פסל, לא תעבד כף אורייתא אזורא דלא ידעת, ולא אמר כף רבך. מאי טעמא? כי אנכי ה' אלהיך אל קנא. אני הוא שעתיד להפרע ממך בעולם הבא בשעה שהנשמה רוצה להכנס לפני, כמה מזמנים לשקר בה ולהכניסה לגיהנם.

432. שנינו, אמר רבי יצחק, לא תעשה לך וגו' – שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא (דבר אחר לא תעשה לך פסל וגו' – שצריך האדם שלא לשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא, ומהו? זו ברית אות הקיום הקדושה. שמי שמשקר בברית הזו, משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא) של הקשר הראשון שנקשרו ישראל בקדוש ברוך הוא בשנמולו, וזהו הקיום הראשון של הכל – להכנס בברית אברהם, שהוא קשר השכינה. וצריך אדם שלא לשקר בברית הזו, שמי שמשקר בברית הזו, משקר בקדוש ברוך הוא. מה השקר? הוא שלא יכניס ברית זו לרשות אחרת, כמו שנאמר ובעל בת אל נכר.

433. רבי יהודה אמר מביא, (הושע ה) בה' בגדו כי בנים זרים ילדו – מי שמשקר בברית הזו, משקר בקדוש ברוך הוא, משום שברית זו אחוזה בקדוש ברוך הוא, וכתוב לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'.

434. לא תשתחוה להם ולא תעבדם. רבי אלעזר היה הולך בדרך, והיה עמו רבי חייא. אמר רבי חייא, כתוב וראית בשביה אשת יפת תואר. מה הטעם, והרי כתוב לא תתחתן בהם? אמר לו, בעוד שהן קימות ברשותם.

בעי לאזהרה, בגין דלא יטעי בשמייה קדישא, ולא ישקר ביה. ומאן דמשקר במלכא עלאה, לא עאלין ליה לפלטרין דמלכא, וישתעי מעלמא דאתי.

431. אמר רבי אבא, כתיב הכא לא תעשה כף פסל וכל תמונה. וכתיב ה'תם, (דף פ"ז ע"ב) (שמות לה) פסל כף שני לזוה אבנים. כלומר, לא תעשה לך פסל, לא תעבד כף אורייתא אזורא דלא ידעת, ולא אמר כף רבך. מאי טעמא? כי אנכי ה' אלהיך אל קנא. אני הוא דומין לאתפרעא מינה בעלמא דאתי, בשעתא דנשמתא בעינא למיעאל קמאי, כמה זמנין לשקרא בה, ולעילא לה גו גיהנם.

432. תניא, אמר ר' יצחק, לא תעשה לך וגו', דבעי בר נש דלא לשקרא בשמא דקודשא בריך הוא (ו"א דבר אחר לא תעשה לך פסל וגו' דבעי בר נש דלא לשקרא בשמיה דקודשא בריך הוא, ומאי איהו, דא ברית את קיימא קדישא דמאן דמשקר בהאי ברית משקר בשמא דקודשא בריך הוא) דקשרא קדמאה, דאתקשרו ישראל בקודשא בריך הוא, כד אתגורו. ודא הוא קיימא קדמאה דכלא, למיעאל בברית דאברהם, דהוא קשרא דשכינתא. ובעי בר נש, דלא לשקרא בהאי ברית, דמאן דמשקר בהאי ברית, משקר בקודשא בריך הוא. מאי שקרא. הוא, דלא ייעול האי ברית ברשותא אזורא. כמה דאת אמר (מלאכי ב) ובעל בת אל נכר.

433. ר' יהודה אמר מהכא, (הושע ה) ביי' בגדו כי בנים זרים ילדו. מאן דמשקר בהאי ברית, משקר בקודשא בריך הוא. משום דהאי ברית בקודשא בריך הוא אזורא, וכתיב לא תעשה לך פסל וכל תמונה אשר בשמים ממעל וגו'.

434. (שמות כ) לא תשתחוה להם ולא תעבדם. ר' אלעזר היה אצל בארזא, והיה ר' זיידא עמיה. אמר ר' זיידא, כתיב (דברים כא) וראית בשביה אשת יפת תואר וגו', מאי טעמא. והא כתיב לא תתחתן בהם. אמר ליה, בעוד דברשותיהו קיימי.

435. וְתָא זִוְי, לִית לָךְ אֲנָתוּ בְעַמִּין עֹבְדֵי עֲבֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת כְּשֶׁרָה כְּדָקָא זִוְי. דְּהִנְיָן, אֲמַאי אֲסַמִּיךְ פְּרִשְׁתָּא דָא, לְבָן סוֹרֵר וּמוֹרָה. אֶלָּא בּוֹדָאי, מֵאֵן דְּנָסִיב הָאִי אֶתְתָא, בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרָה יְרִית מִינָה. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּקָשָׁה לְמַעְבֵּר זְוֵהָמָא מִינָה, וְכָל שִׁכָּן הָהִיא דְּאֶתְנָסִיבַת בְּקַדְמִיתָא, דְּרִינָא בְּרִינָא אֶתְדַּבֵּק, וְאֶסְתָּאבַת בְּה, וְקָשָׁיָא זְוֵהָמָא לְמַעְבֵּר מִינָה, וְהִינּוּ דְאָמַר מִשָּׁה בְּנֵשִׁי מִדִּין, (בַּמְדַּבֵּר לֹא) וְכָל אִשָּׁה יִדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכָּב זָכָר הֲרָגוּ.

436. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שְׂוִירֶשׁ נִחְלָה זֶה וְשׁוֹמֵר אוֹתָהּ, שְׂבֹאוֹתָהּ יִרְשֶׁה קְדוּשָׁה נִדְבֵק הָאָדָם בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. כָּל שִׁכָּן אִם זֹכֶה לְמִצְוֹת הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי פּוֹשֵׁט הַמֶּלֶךְ יִמִּינוּ כְּנִגְדּוֹ וְנִדְבֵק בְּגוֹף הַקְּדוּשָׁה. וְעַל זֶה פָּתוּב בְּהֵם בְּיִשְׂרָאֵל, (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם, וְכָתוּב (שִׁם יד) בְּנִים אַתֶּם לֵה'. בְּנִים אַתֶּם מִמֶּשׁ, שְׂכָתוּב (שְׁמוֹת ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

437. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם וָגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (מַלְכִּים ב ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵלֶיךָ שְׁמַע מֶה הַגִּידִי לָךְ הַגִּידִי לִי מֶה יֵשׁ לָךְ בְּבֵית. אָמַר לָהּ אֵלֶיךָ, כְּלוּם יֵשׁ לָךְ עַל מֶה שְׁתַּשְׁרֶה בְּרַכַּת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא? שְׁשִׁנְיָו, אֲסוּר לְאָדָם לְבָרֵךְ עַל שְׁלֹחַן רִיק, מֶה הִטְעָם? מִשּׁוּם שֶׁהַבְּרָכָה שְׁלֵמָעֵלָה לֹא שׁוֹרָה בְּמָקוֹם רִיק.

438. וּמִשּׁוּם כֵּךְ צְרִיךְ אָדָם לְסַדֵּר עַל שְׁלֹחַנוֹ לֶחֶם אֶחָד אוֹ יוֹתֵר לְבָרֵךְ עָלָיו. וְאִם לֹא יִכּוֹל, צְרִיךְ לְהַשְׁאִיר מֵאוֹתוֹ מִזֶּן שְׂאֵכֵל עַל מֶה שְׁיִבְרֵךְ, וְלֹא יִמָּצֵא שְׂמִיכָרָךְ בְּרִיקָנוֹת.

439. כִּיֹּן שְׂאֵמְרָה אֵין לְשִׁפְחוֹתָךְ כָּל בְּבֵית כִּי אִם אֲסוּף שְׁמִין. אָמַר וְדָאִי הָא בְּרַכְתָּא שְׁלִימָתָא בְּהָאִי, דְּכָתִיב, (קֹהֶלֶת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמָן טוֹב. דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא מִשְׁמָן נִפְקָא, לְאֶתְבָּרְכָא, לְאֶדְלָקָא בּוֹצִינִין קְדִישִׁין. מֵאִי (ט' ע"א) שְׁמִין דָּא. (כִּמָּה דָּאֵת אִמַּר

435. וְתָא זִוְי, לִית לָךְ אֲנָתוּ בְעַמִּין עֹבְדֵי עֲבֹדַת כּוֹכָבִים וּמִזְלֹת כְּשֶׁרָה כְּדָקָא זִוְי. דְּהִנְיָן, אֲמַאי אֲסַמִּיךְ פְּרִשְׁתָּא דָא, לְבָן סוֹרֵר וּמוֹרָה. אֶלָּא בּוֹדָאי, מֵאֵן דְּנָסִיב הָאִי אֶתְתָא, בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרָה יְרִית מִינָה. מִשּׁוּם דְּקָשָׁה לְמַעְבֵּר זְוֵהָמָא מִינָה, וְכָל שִׁכָּן הָהִיא דְּאֶתְנָסִיבַת בְּקַדְמִיתָא, דְּרִינָא בְּרִינָא אֶתְדַּבֵּק, וְאֶסְתָּאבַת בְּה, וְקָשָׁיָא זְוֵהָמָא לְמַעְבֵּר מִינָה, וְהִינּוּ דְאָמַר מִשָּׁה בְּנֵשִׁי מִדִּין, (בַּמְדַּבֵּר לֹא) וְכָל אִשָּׁה יִדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכָּב זָכָר הֲרָגוּ.

436. זְכָאָה זְוֹלָקִיָּה, דְּהָהוּא בְּרִי נֶשׁ דְּיָרִית אוֹזְסָנְתָא דָא, וְנָטִיר לָהּ. דְּבָהֵהוּא אוֹזְסָנְתָא קְדִישָׁא אֶתְדַּבֵּק בְּרִי נֶשׁ בְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל שִׁכָּן אִי זְכִי בְּפִקּוּדֵי אוֹרִייתָא, דְּהָא פְּשִׁיט מִלְכָּא יְמִינָה לְקַבְלִיה, וְאֶתְדַּבֵּק בְּגוֹפָא קְדִישָׁא. וְעַל דָּא כָּתִיב בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל, (דְּבָרִים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּי' אֱלֹהֵיכֶם. וְכָתִיב (דְּבָרִים יד) בְּנִים אַתֶּם לִי. בְּנִים אַתֶּם מִמֶּשׁ. דְּכָתִיב, (שְׁמוֹת ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָתִיב (יִשְׁעִיָּה מֵט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

437. (שְׁמוֹת כ) לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם וָגו'. ר' שְׁמַעוֹן פָּתַח, (מַלְכִּים ב ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵלֶיךָ שְׁמַע מֶה הַגִּידִי לָךְ הַגִּידִי לִי מֶה יֵשׁ לָךְ בְּבֵית. אָמַר לָהּ אֵלֶיךָ, כְּלוּם יֵשׁ לָךְ עַל מֶה שְׁתַּשְׁרֶה בְּרַכַּת הַקְּדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהִנְיָן אֲסוּר לִיכָּר נֶשׁ, לְבָרְכָא עַל פְּתוּרָא רִיקָנָא. מִשּׁוּם דְּבְּרַכְתָּא דְּלַעֲלָא, לֹא שְׁרִיא בְּאַתֵּר רִיקָנָא.

438. וּבְגִינֵי כֵךְ, בְּעֵי בְרִי נֶשׁ לְסַדֵּרָא עַל פְּתוּרִיָּה, זְוֵה נְהָמָא, אוֹ יִתִּיר, לְבָרְכָא עָלָיו. וְאִי לֹא יִכּוֹל, בְּעֵי לְשִׁיירָא מִהָהוּא מִזֶּזָּא דְאָכֵל, עַל מֶה דִּיבְרֵךְ. וְלֹא יִשְׁתַּכּוּז דִּיבְרֵךְ בְּרִיקָנָא.

439. כִּיֹּן דְאֵמְרָה, אֵין לְשִׁפְחוֹתָךְ כָּל בְּבֵית כִּי אִם אֲסוּף שְׁמִין. אָמַר וְדָאִי הָא בְּרַכְתָּא שְׁלִימָתָא בְּהָאִי, דְּכָתִיב, (קֹהֶלֶת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמָן טוֹב. דְּשִׁמָּא קְדִישָׁא מִשְׁמָן נִפְקָא, לְאֶתְבָּרְכָא, לְאֶדְלָקָא בּוֹצִינִין קְדִישִׁין. מֵאִי (ט' ע"א) שְׁמִין דָּא. (כִּמָּה דָּאֵת אִמַּר

מַעֲדוֹ לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלּוּ הֵרִי אֶפְרַסְמוֹנָא.

בְּרַשִׁית ב' וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן) ר' יִצְחָק אָמַר, כְּמוֹ דְּאֵת אָמַר, (תְּהִלִּים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. ר' אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלּוּ טוֹרֵי דְאֶפְרַסְמוֹנָא דְכִּיָּא.

440. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם, כְּמוֹ טָבָא שְׁמָא עֲלָאָה, שֵׁם עֲלִיּוֹן שֶׁל מְנוֹרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת כְּשֶׁכָּל מְאִירוֹת מִשְׁמֵן טוֹב, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. וְאִסּוּר לְאָדָם לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקָנוֹת. שֶׁכָּל מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקָנוֹת, טוֹב לוֹ שְׁלֹא נִבְרָא.

440. אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם, כְּמוֹ טָבָא שְׁמָא עֲלָאָה, דְּבוֹצִינֵין עֲלָאִין קְדִישִׁין, כִּד כְּלָהוּ זִהְרִין מִשְׁמֵן טוֹב, כְּמוֹ דְּאֲמִינָא. וְאִסּוּר לִיה לְכַר זֵשׁ, לְאֲדַכְרָא שְׁמִיָּה דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיקָנָא. דְּכָל מָאן דְּאֲדַכְרָא שְׁמָא דְּקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיקָנָא, טָב לִיה דְּלֹא אֲתַבְּרִי.

441. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא צָרִיךְ לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֲלֹא אַחֵר דָּבָר. שֶׁהִרִי הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא נִזְכָּר בְּתוֹרָה אֲלֹא אַחֵר שְׁנֵי דְבוּרִים (כְּלוֹמַר עַל דָּבָר), שְׁכָתוֹב בְּרַשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

441. ר' אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא אֲצִטְרִיךְ לְמַדְכָּר שְׁמָא קְדִישָׁא אֲלֹא בְּתַר מְלָה. (דף פ"ח ע"א) (כְּלוֹמַר עֲלִמְלָה) דְּהָא שְׁמָא קְדִישָׁא, לֹא אֲדַכְרָא בְּאִרְיִיתָא, אֲלֹא בְּתַר תִּרְין מִלִּין, דְּכָתִיב בְּרַשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

442. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ אֲלֹא עַל עוֹלָם שְׁלָם, שְׁכָתוֹב (בְּרַשִׁית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאן שְׁלֹא לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת. וְכָתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא. (כְּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא, שְׁלֹא לְהַזְכִּיר שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת, אֲלֹא בְּבִרְכָּה אוֹ בְּתַפְלָה. וְמִי שֶׁמְזַכֵּיר הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקָנוֹת, שְׁלֹא בְּבִרְכָּה אוֹ בְּתַפְלָה, כְּאִשְׁרֵי נִשְׁמָתוֹ תֵּצֵא מִמֶּנּוּ עֲתִידִים לְהַפְרֵעַ מִמֶּנּוּ וּלְנַקֵּם מִמֶּנּוּ נִקְמוֹת, שְׁכָתוֹב כִּי לֹא יִנָּקֶה ה' אֶת אִשְׁרֵי יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׁוֹא).

442. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא אֲדַכְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא, אֲלֹא עַל עוֹלָם שְׁלָם. דְּכָתִיב, (בְּרַשִׁית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת יי אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאן, דְּלֹא לְאֲדַכְרָא שְׁמִיָּה קְדִישָׁא בְּרִיקָנָא. וְכָתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא. (ס"א כְּתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא דְּלֹא לְאֲדַכְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקָנָא אֲלֹא בְּבִרְכָּתָא אוֹ בְּצִלּוֹתָא וּמָאן דְּאֲדַכְרָא שְׁמָא קְדִישָׁא בְּרִיקָנָא דְּלֹא בְּבִרְכָּתָא אוֹ בְּצִלּוֹתָא כִּי נִשְׁמָתָהּ נִפְקָא מִיִּנְיָה זְמִינִין לְאֲתַפְרֵעָא מִיִּנְיָה וּלְנַקֵּמָא מִיִּנְיָה נִקְמִין דְּכָתִיב כִּי לֹא יִנָּקֶה יי אֶת אִשְׁרֵי יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׁוֹא)

443. וְשִׁנִּינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהֵּי בְּרָכָה? הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. מִשּׁוּם שֶׁמִּמֶּנּוּ נִמְצְאָה הַבְּרָכָה לְכָל הָעוֹלָם, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָה עַל מְקוֹם רִיק וְלֹא שׁוּרָה עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא.

443. וְתִנְיִין, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהֵּי בְּרָכָה. שְׁמָא קְדִישָׁא. בְּגִין דְּמִינִיָּה מִשְׁתַּכּוּז בְּרָכָתָא, לְכָל עֲלָמָא. וּבְרָכָתָא לֹא אֲשַׁתְּכּוּז עַל אֲתַר רִיקָנָא, וְלֹא שְׁרִיָּא עָלָיו, הָדָא הוּא דְּכָתִיב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יי אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא.

444. זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (שֵׁם א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי, וְכָתוּב בְּמֶן (שְׁמוֹת טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקָטְהוּ וּבְיוֹם הַשַּׁבָּעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן שְׁלֹא נִמְצָא בוֹ מְזוֹנוֹת, אִיּוֹ בְּרָכָה נִמְצְאָה בוֹ?

444. (שְׁמוֹת כ) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתִיב (שְׁמוֹת כ) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשַּׁבָּעִי, וְכָתִיב בְּמֶן (שְׁמוֹת טז) שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקָטְהוּ וּבְיוֹם הַשַּׁבָּעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בוֹ. כִּיּוֹן דְּלֹא מִשְׁתַּכּוּז בִּיה מְזוֹנִי, מִה בְּרָכָתָא אֲשַׁתְּכּוּז בִּיה.

445. אלא כף שנינו, כל הברכות שלמעלה ושלמטה תלויות ביס השביעי. ושנינו, למה לא נמצא מן ביס השביעי? משום שמאותו יום מתברכים כל ששת הימים העליונים, וכל אחד ואחד נותן מזונו למטה, כל אחד ביומו, מאותה ברכה שמתברכים ביס השביעי.

446. ומשום כף, מי שהוא בדרגת האמונה, צריך לסדר שלחן ולתקן סעודה בליל שבת כדי שיתברך שלחנו כל אותם ששה ימים, שהרי באותו זמן מודמנת הברכה להתברך כל ששת ימי השבת, והברכה לא נמצאת בשלחן ריק, ועל כף צריך לסדר שלחנו בערב שבת בלחמים ומזונות.

447. רבי יצחק אמר, אפלו ביום השבת גם רבי יהודה אמר, צריך להתענג ביום הזה ולאכל שלש סעודות בשבת, כדי שימצאו שבע וענג ביום הזה בעולם.

448. רבי אבא אמר, להזמין ברכה באותם ימים שלמעלה שמתברכים מן היום הזה, וביום הזה מלא ראשו של זעיר אנפין מטל שנוחת מהעתיק הקדוש הנסתר של הכל, ומטל לשדה התפוחים הקדושים שלש פעמים משנכנסת שבת, שכלם יתברכו כאחד.

449. ועל זה צריך אדם להתענג שלש הפעמים הללו, שהרי בזה תלויה האמונה העליונה – בעתיק הקדוש, ובזעיר אנפין, ובשדה התפוחים. וצריך אדם להתענג בהם ולשמוח בהם. ומי שגורע סעודה מהם, מראה פגם למעלה, וענשו של האדם ההוא גדול.

450. משום כף צריך לסדר שלחנו שלש פעמים משנכנסת שבת, ולא ימצא שלחנו ריק, ותשרה עליו הברכה כל שאר ימות השבת, ובדבר הזה מראה ותולה את האמונה העליונה.

445. אלא הכי תאנא, כל ברכאן דלעילא ותתא, ביומא שביעאה תליין. ותאנא, אמאי לא אשתכוז מנא ביומא שביעאה, משום דההוא יומא, מותברכאן מנייה כל שיתא יומין עלאין, וכל זוד וזוד יהיב מוויניה לתתא, כל זוד ביומיו, מההיא ברכה דמתברכאן ביומא שביעאה.

446. ובגני כף, מאן דאיהו בדרגא דמהימנותא, בעי לסדרא פתורא, ולא תקנא סעודתא בלילא דשבתא, בגין דיתברך פתוריה, כל אינון שיתא יומין, דהא בההוא זמנא, אודמן ברכה, לאתברכא כל שיתא יומין דשבתא, וברכתא לא אשתכוז בפתורא ריקניא. ועל כף, בעי לסדרא פתוריה בלילא דשבתא, בגהמי ובמווי.

447. רבי יצחק אמר, אפילו ביומא דשבתא גמי. רבי יהודה אמר, בעי לאתענגא בהאי יומא, ולמיכל תלת סעודתי בשבתא, בגין דישתכוז שבעא וענגא בהאי יומא בעלמא.

448. רבי אבא אמר, לאודמנא ברכתא באינון יומין דלעילא, דמתברכאן מהאי יומא. והאי יומא, מליא רישיה דזעיר אנפין, מטל דנזוית מעתיקא קדישא סתימא דכלא, ואטיל לזוקלא דתפוזין קדישין, תלת זמני, מכד עייל שבתא, דיתברכין כליו כוזא.

449. ועל דא בעי בר נש, לאתענגא תלת זמנין אלין, דהא בהא תליא מהימנותא דלעילא, בעתיקא קדישא, ובזעיר אפין, ובזוקלא דתפוזין. ובעי בר נש לאתענגא בהו, ולמוזדי בהו. ומאן דגרע סעודתא מנייהו, אוזוי פגימותא לעילא ועושייה דההוא בר נש סגי.

450. בגני כף, בעי לסדרא פתוריה, תלת זמני, מכד עייל שבתא, ולא ישתכוז פתוריה ריקניא, ותשרי ברכתא עליה, כל שאר יומי דשבתא. ובהאי מלה, אוזוי, ותלי מהימנותא לעילא.

451. רבי שמעון אמר, האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא, קלא נפיק ומכרזא עליה, (ישעיה נח) אז תתענג על יי, דא סעודתא זוזא, לקבל (ויקרא רפ"ח ע"ב) עתיקא קדישא דכל קדישין. והרכבתיך על במתי ארץ, דא סעודתא תניינא, לקבל זוקלא דתפוזין קדישין. והאכלתיך זוזלת יעקב אביך, דא הוא שלימו דאשתלים בזעיר אפין.

452. וכנגדם צריך להשלים סעודתו, וצריך להתענג בכל הסעודות ולשמח בכל אחת ואחת מהן, משום שהיא האמונה השלמה, ומשום כך השבת נתכבדה מכל שאר הזמנים והחגים, משום שהכל בה נמצא, ולא נמצא כך בכל הזמנים והחגים. אמר רבי חייא, משום כך, משום שהכל נמצא בו, נזכר שלש פעמים, שבתוב (בראשית ב) ויכל אלהים ביום השביעי. וישבות ביום השביעי. ויברך אלהים את יום השביעי.

453. רבי אבא (רב המנונא סבא), בשהיה יושב בסעודת השבת, היה שמח בכל אחת ואחת, והיה אומר: זוהי סעודה קדושה של העתיק הקדוש הנסתר של הכל. בסעודה האחרת היה אומר: זוהי סעודה של הקדוש ברוך הוא, וכן בכל הסעודות. והיה שמח בכל אחת ואחת. בשהיה משלים את הסעודות, אומר: נשלמו סעודות האמונה.

454. בשרבי שמעון היה בא לסעודה, היה אומר כך: התקינו סעודה של האמונה העליונה. התקינו סעודת המלך. והיה יושב ושמח. בשהשלים סעודה שלישית, היו מכריזים עליו: (ישעיה נח) אז תתענג על יי, והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נזלת יעקב אביך.

455. אמר רבי אלעזר לאביו, איך מתקנים את הסעודות הללו? אמר לו, ליל שבת כתוב והרכבתיך על במתי ארץ. בו בלילה מתברכת הגבירה וכל שדה התפוחים, ומתברך שלחנו של אדם, ונשמה נוספת,

451. רבי שמעון אמר, האי מאן דאשלים תלת סעודתי בשבתא, קלא נפיק ומכרזא עליה, (ישעיה נח) אז תתענג על יי, דא סעודתא זוזא, לקבל (ויקרא רפ"ח ע"ב) עתיקא קדישא דכל קדישין. והרכבתיך על במתי ארץ, דא סעודתא תניינא, לקבל זוקלא דתפוזין קדישין. והאכלתיך נזלת יעקב אביך, דא הוא שלימו דאשתלים בזעיר אפין.

452. ולקבליהו בעי לאשלמא סעודתיה, ובעי לאתענגא בכלהו סעודתי, ולמוזרי בכל זור וזור מנייהו, משום דאיהו מזהימנותא שלימותא. ובגין כך, שבתא אתיקר, מכל שאר זמנין וזמנין, משום דכלא ביה אשתכח, ולא אשתכח הכי בכלהו זמני וזמני. אמר רבי זויא, בגין כך, משום דאשתכח כלא ביה, איךכר תלת זמנין. דכתיב, (בראשית ב) ויכל אלהים ביום השביעי. וישבות ביום השביעי. ויברך אלהים את יום השביעי.

453. רבי אבא, (נ"א רב המנונא סבא) כד הוה יתיב בסעודתא דשבתא, הוי זורדי, בכל זור וזור, והוה אומר, דא היא סעודתא קדישא, דעתיקא קדישא סתימא דכלא. בסעודתא אזורא הוה אומר, דא היא סעודתא דקודשא בריך הוא. וכן בכלהו סעודתי, והוה זורדי בכל זור וזור. כד הוה (דף פ"ח ע"ב) אשלים סעודתי, אומר אשלימו סעודתי דמהימנותא.

454. רבי שמעון, כד הוה אתי לסעודתא, הוה אומר הכי, אתקינו סעודתא דמהימנותא עלאה, אתקינו סעודתא דמלכא, והוה יתיב וזורדי. כד אשלים סעודתא תליתאה, הוה מכריז עליה, אז תתענג על יי, והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נזלת יעקב אביך.

455. אמר רבי אלעזר לאביו, אלן סעודתי הין מתתקנין. אמר ליה, ליליא דשבתא, כתיב, והרכבתיך על במתי ארץ. ביה בליליא, מתברכא מטרוניתא, וכלהו זוקל תפוזין, ומתברכא פתוריה דבר נש, ונשמתא אתוספת, והוה ליליא, וזודה

ואותו הלילה שמחת הגבירה הוא. וצריך
אדם לשמח בשמחה ולאכל סעודת הגבירה.

456. ביום השבת, בסעודה השנייה כתוב אז
תתענג על ה'. על ה' ודאי. שאותה שעה
נגלה העתיק הקדוש, וכל העולמות
בשמחה, והשלמות והחדוה של העתיק אנו
עושים, וזוהי סעודתו ודאי.

457. בסעודה השלישית של שבת כתוב
והאכלתיך נחלת יעקב אביך. וזוהי הסעודה
של זעיר אנפין שהוא בשלמות. וכל ששת
הימים מאותה שלמות מתברכים. וצריך
אדם לשמח בסעודתו ולהשלים הסעודות
הללו, שהן סעודות האמונה השלמה של זרע
קדוש של ישראל, שהאמונה העליונה היא
שלם ולא של עמים עובדי עבודת כוכבים
ומזלות. ומשום כך אמר, (שמות לא) ביני
ובין בני ישראל.

458. בא וראה, בסעודות הללו נודעים
ישראל שהם בני המלך ושהם מהיכל המלך
ושהם בני האמונה, ומי שפוגם סעודה אחת
מהם, מראה פגם למעלה, ומראה את עצמו
שאינו מבני המלך העליון, שאינו מבני היכל
המלך, ושאינו מזרע קדוש של ישראל,
ונותנים עליו חמר של שלשה דברים – דין
הגיהנם וכו'.

459. ובא ראה, בכל שאר הימים והחגים
צריך אדם לשמח ולשמח את העניים, ואם
הוא שמח לבדו ולא נותן לעניים – ענשו רב,
שהרי לבדו שמח, ולא נותן שמחה לאחר.
עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פֶּרֶשׁ על פניכם
פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם. ואם הוא שמח בשבת, אף על
גב שלא נותן לאחר – לא נותנים עליו ענש
כבשאר הימים והחגים, שכתוב פֶּרֶשׁ
חֲגִיכֶם. אמר פֶּרֶשׁ חֲגִיכֶם, ולא פֶּרֶשׁ שבתכם.
וכתוב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם ומועדיכם שְׁנָאָה
נִפְשִׁי. ואלו שבת לא אמר.

460. ומשום כך כתוב ביני ובין בני ישראל.
ומשום שכל האמונה נמצאת בשבת, נותנים

דמטרוניתא הוי. ובעי בר נש למוזרי בוזדותא,
ולמיכל סעודתא דמטרוניתא.

456. ביומא דשבתא, בסעודתא תניינא, כתיב (ישעיה
נח) אֲזִיתַעֲנֶנּוּ עַל יְיָ. עַל יְיָ וְדַאִי. דְּהֵימָא שְׁעֵתָא
אַתְגְּלִיא עֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְכִלְהוּ עֲלֵמִין בּוֹזְדוּתָא,
וְשִׁלְמוּ וּבּוֹזְדוּתָא דְּעֲתִיקָא עֲבָדִינָן, וְסֵעֻדָתָא דִּילִיָּה
הוּא וְדַאִי.

457. בסעודתא תליתאה דשבתא, כתיב והאכלתיך
נחלת יעקב אביך. דא היא סעודתא דזעיר אפין, דהוי
בשלימותא. וכלהו שיתא יומין, בההוא שלימו
מתברכן. ובעי בר נש למוזרי בסעודתיה, ולאשכלמא
אלין סעודתי, דאינון סעודתי מהימנותא שלימותא,
דזרעא קדישא דישראל, די מהימנותא עלאה, דהא
דילחון היא, ולא דעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות.
ובגניי כר אמר, (שמות לא) ביני ובין בני ישראל.

458. תא וזוי, בסעודתי אלין, אשתמודעון ישראל,
דאינון בני מלכא. דאינון מהיכלא דמלכא, דאינון בני
מהימנותא, ומאן דפגים זור סעודתא מנייהו, אזוזי
פגומותא לעילא, ואזוזי גרמיה דלאו מבני מלכא
עלאה הוא, דלאו מבני היכלא דמלכא הוא דלאו
מזרעא קדישא דישראל הוא. ויהבין עליה זומקרא
דתלת מלין, דינא דגיהנם וגו'.

459. ותא וזוי, בכלהו שאר זמנין וזמנין, בעי בר נש
לזודי, ולמוזרי למסכני. ואי הוא זודי בלזודוי, ולא
יהיב למסכני, עונשיה סגי, דהא בלזודוי זודי, ולא
יהיב זודי לאזורא. עליה כתיב, (מלאכי ב) וזריתי פֶּרֶשׁ
עַל פְּנִיכֶם פֶּרֶשׁ זִמְכֶם. ואי איהו בשבתא זודי, אף על
גב דלא יהיב לאזורא, לא יהבין עליה עונשא, כשאר
זמנין וזמנין, דכתיב פֶּרֶשׁ זִמְכֶם. פֶּרֶשׁ זִמְכֶם קאמר,
ולא פֶּרֶשׁ שבתכם. וכתיב (ישעיה א) וזדשיכם
ובועדיכם שְׁנָאָה נִפְשִׁי. ואלו שבת לא קאמר.

460. ובגניי כר כתיב, ביני ובין בני ישראל. ומשום
דכל מהימנותא אשתכחז בשבתא, יהבין ליה לבר נש

לְאָדָם נִשְׁמָה אַחֲרֵת, נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, נִשְׁמָה
שֶׁכָּל הַשְּׁלֵמוֹת בָּהּ, כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא.
וּמִשּׁוּם כֵּךְ נִקְרָאת שִׁבְתָּ. מִה זֶה שִׁבְתָּ? שֵׁם
שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֵׁם שֶׁהוּא שָׁלֵם מְכֹל
צִדְדָיו.

461. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כִּף הוּא. אִי
לְאָדָם שְׁלֵא מִשְׁלִים אֶת שְׁמִיחָה הַמִּלֵּךְ
הַקָּדוֹשׁ. וּמִהִי שְׁמִיחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֹשׁ הַסְּעוּדוֹת
שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׁאֲבָרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב
כְּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׁמִיחָה עַל שְׁמִיחָה,
אָמוּנָה שְׁלֵמָה מְכֹל צִדְדָיו.

462. שְׁנִינּוּ, בְּיוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאָבוֹת,
וְכָל הַבָּנִים יוֹנְקִים, מִה שְׂאִין בֶּן בְּכֹר שְׂאֵר
הַחַיִּים וְהַזְּמִנִּים. בְּיוֹם הַזֶּה רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנִם נֶחֱמִים.
בְּיוֹם הַזֶּה כָּל הַדִּינִים נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים
בְּעוֹלָם. בְּיוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטֶּרֶת בְּעִטְרוֹת
שְׁלֵמוֹת. בְּיוֹם הַזֶּה שְׁמִיחָה וְתַפְנוּק נִשְׁמָעִים
בְּמֵאֲתִים וְחֲמִשִּׁים עוֹלָמוֹת.

463. בָּא וְרָאָה, בְּכָל שִׁשֶּׁת יָמֵי הַשַּׁבָּת,
כְּשִׁמְגִיעָה שְׁעַת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, הָדִין הַקֹּשֶׁה
שׁוֹלֵט וְכָל הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים, אֲבָל בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת, כְּשִׁמְגִיעַ זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, נִמְצָא
רְצוֹן הַרְצוּנוֹת, וְהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ מְגַלֶּה רְצוֹנוֹ,
וְכָל הַדִּינִים נִכְפָּים, וְנִמְצָא רְצוֹן וְשְׁמִיחָה בְּכָל.

464. וּבְרְצוֹן הַזֶּה הִסְתַּלַּק מִשָּׁה, הַנִּבְיָא
הַנֶּאֱמָן הַקָּדוֹשׁ מִן הָעוֹלָם, כְּדִי לְהוֹדִיעַ שְׁלֵא
בְּדִין הִסְתַּלַּק, וְאוֹתָהּ שָׁעָה בְּרְצוֹן שֶׁל הַעֲתִיק
הַקָּדוֹשׁ יִצָּאָה נִשְׁמָתוֹ וְנִטְמָנָה בּוֹ. מִשּׁוּם כֵּךְ
וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קִבְרָתוֹ כְּתוּב. מִה הַעֲתִיק
הַקָּדוֹשׁ טָמִיר שֶׁל כָּל הַטְּמִירִים, וְלֹא יוֹדְעִים
עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים – אֵיךְ כָּאֵן נִשְׁמָה זֹו
שֶׁנִּטְמָנָה בְּרְצוֹן הַזֶּה שֶׁהִתְגַּלָּה בְּשַׁעַת תְּפִלַּת
מִנְחַת הַשַּׁבָּת, כְּתוּב וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת
קִבְרָתוֹ, וְהוּא טָמִיר מְכֹל הַטְּמִירִים שֶׁל
הָעוֹלָם, וְהָדִין לֹא שׁוֹלֵט בּוֹ. אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שֶׁל
מִשָּׁה!

465. שְׁנִינּוּ, בְּיוֹם הַזֶּה שֶׁהִתּוֹרָה מִתְעַטֶּרֶת
בּוֹ, מִתְעַטֶּרֶת בְּכָל, בְּכָל אוֹתָן מִצְוֹת, בְּכָל
אוֹתָן גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים, בְּשִׁבְעִים עֲנָפִים שֶׁל אוֹר

נִשְׁמָתָא אוֹזְרָא, נִשְׁמָתָא עֲלָאָה, נִשְׁמָתָא דְּכָל שְׁלִימוֹ
בָּהּ, כְּדוּגְמָא דְּעֲלָמָא דְּאֵתִי. וּבְגִינִי כִּף אִקְרִי שִׁבְתָּ.
מִהוּ שִׁבְתָּ. שְׂמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. שְׂמָא דְּאִיהוּ
שְׁלִים מְכֹל סְטְרוֹי.

461. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדָאֵי כִּף הוּא. וְוִי לִיה לְבָר נְשִׁי,
דְּלֹא אֲשִׁלִּים וְזוּדוּתָא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא. וּמֵאֵן וְזוּדוּתָא
דִּילִיָּה. אֲלִין תִּלֵּת סְעוּדָתִי מִהִיבְמוּתָא. סְעוּדָתִי
דְּאֲבָרָהּ יִצְחָק וְיַעֲקֹב כְּלִיכָן בָּהּ. וְכֻלָּהּ וְזוּדוּ עַל וְזוּדוּ
מִהִיבְמוּתָא שְׁלִימוּתָא, מְכֹל סְטְרוֹי.

462. תֵּאָנָא, בְּהָדִין יוֹמָא מִתְעַטְרָן אֲבָהָן, וְכָל בָּנִין
יִנְקִין, מִה דְּלֹאוּ הָכִי בְּכָל שְׂאֵר וְזִינִין וְזְמִינִין. בְּהָדִין
יוֹמָא, וְזִיבְיָא דְּגִיהֵנִם גִּיזוּזִין. בְּהָדִין יוֹמָא, כָּל דִּינִין
אֲתַכְפִּיין, וְלֹא מִתְעַרִין בְּעֲלָמָא. בְּהָדִין יוֹמָא אוֹרִייתָא
מִתְעַטְרָא בְּעִטְרִין שְׁלִימִין. בְּהָדִין יוֹמָא, וְזוּדוּתָא
וְתַפְנוּקָא אֲשִׁתְּבִיעַ, בְּמֵאֲתָן וְזְמִשִּׁין עֲלָמִין.

463. תָּא וְזוּי, בְּכָל שִׁיטָא יוֹמֵי דְּשַׁבָּתָא, כִּד מִטָּא
שִׁעְתָּא דְּעֲלוּתָא דְּמִנְזוּהָ, דִּינָא (קנ"ו ע"א) תְּקִיפָא
שְׁלֵטָא, וְכָל דִּינִין מִתְעַרִין. אֲבָל בְּיוֹמָא דְּשַׁבָּתָא, כִּד
מִטָּא עֲדוֹן דְּעֲלוּתָא דְּמִנְזוּהָ, רַעָא דְּרַעוּן אֲשִׁתְּכוּז,
וְעִתִּיקָא קְדִישָׁא גְּלִיָּא רְצוֹן דִּילִיָּה, וְכָל דִּינִין מִתְכַּפִּיין,
וּמִשְׁתַּכּוּז רַעוּתָא וְזוּדוּ בְּכָלָא.

464. וּבְהָאֵי רְצוֹן, אֲסִתְלַק מִשָּׁה, גְּבִיָּאָה מִהִיבְמוּ
קְדִישָׁא מְעֲלָמָא. בָּנִין לְמִנְדַּע, דְּלֹא בְּדִינָא אֲסִתְלַק,
וְהָיָא שִׁעְתָּא (דף פ"ט ע"א) בְּרְצוֹן דְּעִתִּיקָא קְדִישָׁא
גָּפִק נִשְׁמָתִיהָ, וְאֲתַטְמִיר בִּיהָ. בָּנִין כִּף, (דְּבָרִים
לָה) וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קִבְרָתוֹ כְּתִיב. מִה עִתִּיקָא
קְדִישָׁא, טָמִירָא מְכֹל טְמִירִין, וְלֹא יוֹדְעִין עֲלָאִין
וְתַתָּאִין. אוֹף הָכָא, הָאֵי נִשְׁמָתָא דְּאֲתַטְמִיר בְּהָאֵי רְצוֹן,
דְּאֲתַגְּלִיָּא בְּשִׁעְתָּא דְּעֲלוּתָא דְּמִנְזוּהָ דְּשַׁבָּתָא, כְּתִיב
וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קִבְרָתוֹ וְהוּא טָמִיר מְכֹל טְמִירִין
דְּעֲלָמָא, וְדִינָא לֹא שְׁלֵטָא בִּיהָ. וְכָאָה וְזוּלְקִיָּה דְּמִשָּׁה.

465. תֵּאָנָא, בְּהָאֵי יוֹמָא, דְּאוֹרִייתָא מִתְעַטְרָא בִּיהָ,
מִתְעַטְרָא בְּכָלָא, בְּכָל אֵינוֹן פְּקוּדִין בְּכָל אֵינוֹן גְּזִירִין

ועוֹשִׁין, בְּשִׁבְעֵין עֲנָפִין דְּנִהוּרָא, דְּזִהְרִין מִכָּל סִטְרָא וְסִטְרָא. מֵאֵן זִמְי, עֲנָפִין דְּנִפְקִין מִכָּל עֲנָפָא וְעֲנָפָא, זִמְשָׁא קִימִין בְּגוֹ אִילָנָא, כִּלְהוּ אֲנָפִין בְּהוּ אֲזוּיָדָן. מֵאֵן זִמְי, אִינֹן תִּרְעִין דְּמִתְפַּתְזוֹן בְּכָל סִטְרָא וְסִטְרָא, כִּלְהוּ מִזְדְּהִרִין וְנִהְרִין, בְּהֵהוּא נִהוּרָא דְּנִפְקִין וְכֹא פִסְקָא.

466. קֹל כְּרוּזָא זְנִיקָא, אֲתֵעְרוּ קִדְיִשִׁי עֲלִיוֹנִין, אֲתֵעְרוּ עֲמָא קִדְיִשָׁא, דְּאֲתַבְּזוֹר לְעִילָא וְתַתָּא. אֲתֵעְרוּ זִזְדוּתָא לְקִדְמוֹת מֵאֲרִיכוֹן. אֲתֵעְרוּ בְּזִדְדוּתָא שְׁלִימָתָא. אֲזִדְמֵנוּ בְּתַלְתָּ זִזְדוּן, דְּתַלְתָּ אֲבָהִין. אֲזִדְמֵנוּ לְקִדְמוֹת מִהִימְנוּתָא, דְּזִזְדוּתָא דְּכָל זִזְדוּתָא. וְכֹאֵה זִזְלִקְכוֹן, יִשְׂרָאֵל קִדְיִשִׁין, בְּעִלְמָא דִּין וּבְעִלְמָא דְּאֲתִי. דָּא הוּא יִרְוּתָא לְכוֹן, מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמוֹלֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

467. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הָכִי הוּא וְדָאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ וּכְתִיב (וִיקְרָא יט) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְכְתִיב (יִשְׁעִיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקְדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד.

468. שְׁנִינוּ, בְּיוֹם הַזֶּה כָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים מִתְעַדְדִין בְּתַפְנוּקֵי עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין. וְרוּזָא וְזָדָא מֵעֲנוּגָא דְּהֵהוּא עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא מִתְפַּשְׁטָא (הוּא מִתְפַּשֵּׁט) בְּכִלְהוּ עֲלָמִין, וְסִלְקָא וְנִזְוִתָא, וּמִתְפַּשְׁטָא לְכִלְהוּ בְּנֵי קִדְיִשִׁין, לְכִלְהוּ זְטוּרֵי אורִייתָא, וְנִיזְוִין בְּנִיזוּא שְׁלִים, מִתְנַשִּׁי מִכִּלְהוּ, כָּל רוּזְוִין, כָּל דִּינִין, וְכָל פּוֹלְזוּנִין קִשִּׁין. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיה יד) בְּיוֹם הַזֶּה יִי לָךְ מַעֲצָבָךְ וּמִרְגָּזְךָ וּמִן הַעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה.

469. מִשּׁוּם כֵּךְ שְׁקוּלָה שַׁבַּת כְּנִגְדָּה הַתּוֹרָה, וְכָל מִי שְׁשׁוּמֵר שַׁבַּת כְּאֵלּוּ שׁוּמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה. וְכְתוּב (יִשְׁעִיה נו) אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ שִׁמֵּר שַׁבַּת מִחֲלָלוֹ וְשִׁמֵּר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל רָע. נִשְׁמַע, שְׁמִי שְׁשׁוּמֵר אֶת הַשַּׁבָּת כְּמִי שְׁשׁוּמֵר כָּל הַתּוֹרָה.

466. קֹל כְּרוּזָא זְנִיקָא, אֲתֵעְרוּ קִדְיִשִׁי עֲלִיוֹנִין, אֲתֵעְרוּ עֲמָא קִדְיִשָׁא, דְּאֲתַבְּזוֹר לְעִילָא וְתַתָּא. אֲתֵעְרוּ זִזְדוּתָא לְקִדְמוֹת מֵאֲרִיכוֹן. אֲתֵעְרוּ בְּזִדְדוּתָא שְׁלִימָתָא. אֲזִדְמֵנוּ בְּתַלְתָּ זִזְדוּן, דְּתַלְתָּ אֲבָהִין. אֲזִדְמֵנוּ לְקִדְמוֹת מִהִימְנוּתָא, דְּזִזְדוּתָא דְּכָל זִזְדוּתָא. וְכֹאֵה זִזְלִקְכוֹן, יִשְׂרָאֵל קִדְיִשִׁין, בְּעִלְמָא דִּין וּבְעִלְמָא דְּאֲתִי. דָּא הוּא יִרְוּתָא לְכוֹן, מִכָּל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמוֹלֹת. וְעַל דָּא כְּתִיב, בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

467. אָמַר רַ' יְהוּדָה, הָכִי הוּא וְדָאִי. וְעַל דָּא כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ וּכְתִיב (וִיקְרָא יט) קְדוּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְכְתִיב (יִשְׁעִיה נח) וְקִרְאתָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקְדוֹשׁ יי' מְכַבֵּד.

468. תִּאֲנָא, בְּהֵאִי יוֹמָא, כָּל נִשְׁמֹתֵיהוֹן דְּצְדִיקֵיִיא, מִתְעַדְדִין בְּתַפְנוּקֵי עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא, סְתִימָא דְּכָל סְתִימִין. וְרוּזָא וְזָדָא מֵעֲנוּגָא דְּהֵהוּא עֲתִיקָא קִדְיִשָׁא מִתְפַּשְׁטָא (הוּא מִתְפַּשֵּׁט) בְּכִלְהוּ עֲלָמִין, וְסִלְקָא וְנִזְוִתָא, וּמִתְפַּשְׁטָא לְכִלְהוּ בְּנֵי קִדְיִשִׁין, לְכִלְהוּ זְטוּרֵי אורִייתָא, וְנִיזְוִין בְּנִיזוּא שְׁלִים, מִתְנַשִּׁי מִכִּלְהוּ, כָּל רוּזְוִין, כָּל דִּינִין, וְכָל פּוֹלְזוּנִין קִשִּׁין. הִדָּא הוּא דְּכְתִיב, (יִשְׁעִיה יד) בְּיוֹם הַזֶּה יִי לָךְ מַעֲצָבָךְ וּמִרְגָּזְךָ וּמִן הַעֲבוֹדָה הַקָּשָׁה.

469. בְּנִינִי כֵךְ, שְׁקִיל שַׁבָּתָא לְקַבֵּל אורִייתָא, וְכָל דְּזְטוּרֵי שַׁבָּתָא, כְּאִילוּ זְטוּרֵי אורִייתָא כִּלְא. וְכְתִיב (יִשְׁעִיה נו) אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ שִׁמֵּר שַׁבַּת מִחֲלָלוֹ וְשִׁמֵּר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל רָע. אֲשִׁתְּמַע, דְּמֵאֵן דְּזְטוּרֵי שַׁבָּת, כְּמֵאֵן דְּזְטוּרֵי אורִייתָא כִּלְא.

470. ר' יודאי שאל לר' שמעון, יומא זוד דאערע עמיה בארזא, אמר ליה, ר', הא כתיב (ו"א בפרשת דשבת) בפרשתא דא שבת, דאמר ישעיה, דכתיב, (ישעיה נז) כה אמר יי' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו', ונתתי להם בבית ובחומותי וגו'. מה קא מיירי.

470. ר' יודאי שאל לר' שמעון, יומא זוד דאערע עמיה בארזא, אמר ליה, ר', הא כתיב (ו"א בפרשת דשבת) בפרשתא דא שבת, דאמר ישעיה, דכתיב, (ישעיה נז) כה אמר יי' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו', ונתתי להם בבית ובחומותי וגו'. מה קא מיירי.

471. אמר לו, קפוטקא, זמרך קטרי בטיפסא, וגזיית, דמלה דאורייתא בעי צוותא. או אפכי לאזורך, ויל אבתראי, ותכוון לבך. אמר ליה, בגיניה דמר עבדנא ארזא, ובתריה דמר אסתכל בשכינתא.

471. אמר לו, קפוטקא, זמרך קטרי בטיפסא, וגזיית, דמלה דאורייתא בעי צוותא. או אפכי לאזורך, ויל אבתראי, ותכוון לבך. אמר ליה, בגיניה דמר עבדנא ארזא, ובתריה דמר אסתכל בשכינתא.

472. אמר לו, בא וראה, דבר זה הרי פרשוהו החברים ולא פשו דבר. כה אמר ה' לסריסים, מי הם הסריסים? אלו הם החברים שמשתדלים בתורה ומסרסים עצמם כל ששת ימי השבת ועוסקים בתורה, ובלייל השבת מזרזים את עצמם בזוגם משום שיודעים הסוד העליון בשעה שהגבירה מזדוגת במלך.

472. אמר לו, תא וזוי, מלה דא הא אוקמוה זובריא, ולא פרישו מלה. כה אמר יי' לסריסים. מאן סריסים. אלן אינן זובריא, דמשתדלי באורייתא, ומסרסי גרמייהו כל שיתא יומין דשבתא, ולעאן באורייתא, ובליילא דשבתא מזרזי גרמייהו בזוגא דלהון, משום דידעי רזא עלאה, בשעתא דמטרוניתא אנדווגת במלכא.

473. ואותם חברים שיודעים סוד זה, מכונים לבם לאמונת רבונם, ומתברכים בפרי מעיהם באותו הלילה. וזהו שכתוב אשר ישמרו, כמו שנאמר ואביו שמר את הדבר.

473. ואינן זובריא דידעין רזא דא, מכוונין לבייהו למהימנותא דמאריהון ומתברכאן באיבא דמעייהון בהוא ליליא. ודא הוא דכתיב, אשר ישמרו, כמה דאת אמר, (בראשית לז) ואביו שמר את הדבר.

474. ונקראים סריסים ודאי, בשביל לחכות לשבת למצא את רצון רבונם, שכתוב ובחרו באשר חפצתי. מה זה באשר חפצתי? זה זוג הגבירה. ומחזיקים בברית, הכל אחד. בברית סתם. אשרי חלקו של מי שמתקדש בקדשה הזו ויודע הסוד הזה.

474. ואקרון סריסים ודאי, בגין לזכאה לשבתא לאשכוזא רעא דמאריהון, דכתיב ובחרו באשר חפצתי. מאי באשר חפצתי. דא וזוגא דמטרוניתא. ומחזיקים בברית, כלא זוד, בברית סתם. וזכאה וזולקיה דמאן דאתקדש בקדושה דא, וידע רזא דא.

475. בא וראה, כתוב ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום השביעי שבת לה' אלהיך וגו'. כל מלאכתך – באותם ששת הימים מלאכת בני האדם, ומשום הדבר הזה לא מזדוגים החברים, רק בזמן שלא נמצא ממעשי בני אדם, אלא מעשה הקדוש ברוך הוא. ומה מעשהו? זוג הגבירה להוציא נשמות קדושות לעולם.

475. תא וזוי, כתיב ששת ימים תעבד ועשית כל (דף פ"ט ע"ב) מלאכתך ויום השביעי שבת ליי' אלהיך וגו'. כל מלאכתך, באינן שיתא יומי עבדתייהו דבני נשא ובגין האי מלה. לא מזדווגי זובריא, בר בזמנא דלא ישתכחו מעבדתייהו דבני נשא, אלא עבדתייהו דקודשא בריך הוא. ומאי עבדתייהו. וזוגא דמטרוניתא, לאפקא נשמותין קדישין לעלמא.

476. ומשום כך בלילה הזה החברים מתקדשים בקדשת רבונם ומכונים לבם, ויוצאים בנים מעלים, בנים קדושים, שלא סוטים ימינה ושמאלה, בני המלך והגבירה, ועל אלה כתוב (דברים יד) בנים אתם לה' אלהיכם. לה' אלהיכם ודאי. משום שאלה נקראים בנים שלו, בנים למלך ולגבירה.

477. וזו דעת החברים שיודעים סוד זה, בזה נדבקים, ומשום כך נקראים בנים לקדוש-ברוך-הוא. ואלה הם שהעולם מתקנים בשבילם. וכשעולה העולם בדין, מסתכל הקדוש ברוך הוא בבנים הללו ומרחם על העולם, ועל זה כתוב בלה זרע אמת. זרע אמת ודאי. מה זה אמת? טבעת קדושה שלמה, כמו שנאמר (מיכה ז) תתן אמת ליעקב. (אמת זה הקדוש ברוך הוא) והכל אחד. ומשום כך זרע אמת ודאי.

478. אמר לו רבי יודאי, ברוך הרחמן ששלחני לבאן. ברוך הרחמן, שהרי דבר זה שמעתי מפיו. בכה רבי יודאי. אמר לו רבי שמעון, למה בכית? אמר לו, בכיתי, שאמרתי אי לאותם בני העולם שדרכיהם כבהמות ולא יודעים ולא מסתכלים, שטוב להם שלא נבראו. אי לעולם כשיצא מורנו ממנו, שמי יכול לגלות סודות, ומי יודע אותם, ומי יסתכל בדרכי התורה?

479. אמר לו, חייף, אין עולם אלא לאותם חברים שמשתדלים בתורה ויודעים נסתרות התורה. ודאי באמת גזרו החברים על עמי הארצות שמשחיתים דרכם ולא יודעים בין ימין לשמאל, שהרי הם כבהמות שנאה לעשות בהם דין אפילו ביום הכפורים. ועל בניהם כתוב (הושע ב) כי בני זנונים המה. בני זנונים ממש.

480. אמר לו, רבי, פסוק זה צריך להתנישב בדרכו. כתוב ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו. אתן להם היה צריך להיות! מה זה אתן לו?

476. ובגין כך, בהאי לילא זוזברייא מתקדשי בקדושה דמאריהון, ומכווני לבייהו, ונפקי בגי מעלי, בגין קדישין, דלא סטאן לימינא ולשמאלא, בגין דמלכא ומטרוניתא. ועל אלן כתיב, (דברים יד) בגים אתם ליי אלהיכם, ליי אלהיכם ודאי. בגין דאלין אקרון בגין דיליה, בגין למלכא ולמטרוניתא.

477. והא דעתייהו דזוזברייא דידעין רוא דא, בדא מתדבקן. ובגין כך אקרון בגין לקודשא בריך הוא. והגי אינן דעלמא מתקיימא בגייהו. וכד סליק עלמא בדינא, אסתכל קודשא בריך הוא באינן בגי, ומרום על עלמא. ועל דא כתיב (ירמיה ב) כלה זרע אמת. זרע אמת ודאי. מהו אמת. עוקא קדישא שלימותא. כמה דאת אמר (מיכה ז) תתן אמת ליעקב. (אמת דא קודשא בריך הוא) וכלא זוד. ובגיני כך, זרע אמת ודאי.

478. אמר ליה ר' יודאי, בריך רזומנא דשדרני הכא, בריך רזומנא, דהא מלה דא שמוענא מפומך. בכה רבי יודאי. אמר ליה ר' שמעון, אמאי קא בכית. אמר ליה, בכינא, דאמינא דווי לאינן בגי עלמא, דארוזיהון כבעירי, ולא ידעי ולא מסתכלי, דטב לון דלא אתבריו. ווי לעלמא כד יפוק מר מניה, דמאן יכיל לגלגא רזין, ומאן ינדע לון, ומאן יסתכל בארוזי אורייתא.

479. אמר ליה, זזיף, לית עלמא אלא לאינן זוזברייא, דמשתדלי באורייתא וידעין סתימי אורייתא. ודאי בקשוט גזרו זוזברייא על עמא דארעא, דמזובלין ארוזיהו, ולא ידעין בין ימינא לשמאלא, דהא אינן כבעירי, דיאות למעבד בהו דינא, אפילו ביום הכפורים. ועל בגייהו כתיב, (הושע ב) כי בגי זנונים המה, בגי זנונים ממש.

480. אמר ליה, ר', האי קרא בעי לאתיישבא בארוזי. כתיב (ישעיה נו) ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם טוב מבנים ומבנות שם עולם אתן לו. אתן להם מבעי ליה, מהו אתן לו.

481. אמר לו, בא וראה, ונתתי להם בביתי, מה זה בביתי? כמו שנאמר (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. (שמו של הקדוש ברוך הוא נקרא בית) ובחומתי, כמו שנאמר (ישעיה סב) על חומתי ירושלם הפקדתי שמרים. יד ושם, כלומר, שיצאו נשמות קדושות ממקום זה. ואותה יד, חלק השלמות, טוב מלא מבנים ומבנות. שם עולם אתן לו, לאותו חלק שלם, אשר לא יפרת לדורי דורות. דבר אחר אתן לו – לאותו שידע סוד הדבר ויתבונן במה שצריך לבון.

482. עוד אמר רבי שמעון, כתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת. מה הטעם? כדי שלא יראה דין ביום הזה. ואם תאמר, הרי לגבוה עולה? בכל משבתיכם אמר, ולא לגבוה. ואותו שעולה לגבוה, עולה לכפות דין אחר. ששנינו, יש אש אוכל אש, ואש המזבח אוכל אש אחר.

483. ומשום כך מתגלה העתיק הקדוש ביום הזה מכל שאר הימים. ובזמן שמתגלה העתיק, לא נראה דין כלל, וכל העליונים והתחתונים נמצאים בשמחה שלמה, והדין לא שולט.

484. שנינו, כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. ששת ימים ודאי, ולא בששת. והימים הקדושים העליונים הללו נקראים ימים שהשם הקדוש נכלל בהם, והם נכללים בו. אשרי חלקם של ישראל מכל העמים עובדי עבודת פוכבים ומזלות, עליהם כתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום.

485. כבד את אביך ואת אמך. רבי חייא פתח, (בראשית ב) ונהר יצא מעדן וגו'. ונהר – זו נביעת המעין שיצא תמיד ולא פוסק, ומנהר המעין הזה נשקה כל גן העדן. ואותו נהר של המעין הקדוש נקרא א"ב. מה הטעם? משום שהוא נובע לזון את הגן.

481. אמר ליה, תא וזוי, ונתתי להם בביתי, מהו ביתי. כמה דאת אמר (במדבר יב) בכל ביתי נאמן הוא. (שמא דקודשא בריך הוא אקרי בית) ובחומותי, כמה דאת אמר (ישעיה סב) על חומותי ירושלם הפקדתי שמרים יד ושם, כלומר דישראלפון גשמותין קדישין מדיוכתא דא. והוא יד, וזולק באשלבותא. טב, מלא מבנין ומבנות. שם עולם אתן לו, ליהוא זולק שלים. אשר לא יפרת לדורי דרין. דבר אחר אתן לו ליהוא דידע רזא דמלה, ויתבון במה דבעי לכונא.

482. תו אמר ר' שמעון, כתיב, (שמות לה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת. מאי טעמא. בגין דלא אתווי דינא בהאי יומא. ואי תימא הא לגבוה סלקא. בכל מושבותיכם קאמר, ולא לגבוה. והוא דסלקא לגבוה, לאכפא לדינא אחר סלקא. דתנינן, אית אש אכלא אש. ואש דמדבזא, אכלא אש אחר.

483. ובגין כך, אתגליא עתיקא קדישא בהאי יומא, מכל שאר יומין. ובזמנא דאתגליא עתיקא, לא אתווי דינא כלל. וכל עלאין ונתאין משתכזזין בזדוותא שלימותא, ודינא לא שולטא.

484. תאנא, כתיב (שמות לא) כי עשית ימים עשה יי את השמים ואת הארץ. ששת ימים ודאי, ולא בששת. והיי יומין קדישין עלאין, אקרון יומי דשמא קדישא אתכליל בהו, ואינון אתכלילן ביה. זכאה זולקיהון דישראל מכל עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, עליהו כתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כולכם היום.

485. (דף צ' ע"א) (שמות כ) כבד את אביך ואת אמך. רבי זויא פתח, (בראשית ב) ונהר יצא מעדן וגו'. ונהר, דא נביעו דמבועא, דנפיק תדיר ולא פסק. ומנהרא דמבועא דא, אתשקא כל גנתא דעדן.

וְהָיָה זֶהְרָא דְּמִבּוֹעָא קִדְיִשָּׁא, אֶקְרִי אָ"ב. מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוּם דְּאִיהוּ זָבִיעָא לְאַתְוָנָא לְגַנְתָּא.

486. רבי אבא אמר, עדן ממש נקרא אב, משום שעדן זה נמצא מאותו מקום שנקרא אין, ומשום כך נקרא אב. והרי בארנו, ממקום שמתחיל להמשיך הכל נקרא אתה, ונקרא אב, כמו שנאמר (ישעיה סג) כי אתה אבינו.

486. רבי אבא אמר, עדן ממש אקרי אב. משום דהאי עדן, משתכח מזההוא אתר, דאקרי אין. ובגני כה, אקרי אב. והא אוקימנא, מאתר דשאר ל'אתמשיכא כלא, אקרי אתה, ואקרי אב. כמזה (עין סוף הספר ג' מספר לבנת הספיר) דאת אמר, (ישעיה סג) כי אתה אבינו.

487. רבי אלעזר אמר, כבד את אביך – זה הקדוש ברוך הוא. ואת אמך – זו כנסת ישראל. את אביך, את דוקא, להכליל שכינה (עליונה). רבי יהודה אמר, כבד את אביך – סתם. ואת אמך – סתם. שהרי הכל היה במנין. את – לרבות כל מה שלמעלה ומטה.

487. ר' אלעזר אמר, כבד את אביך, דא קודשא בריך הוא. ואת אמך, דא כנסת ישראל. את אביך, את דייקא, לאכללא שכינתא (דבר אחר עילאה). רבי יהודה אמר, כבד את אביך, סתם. ואת אמך, סתם. דהא כלא הוה במנינא. את, לרבות כל מה דלעילא ויתתא.

488. רבי יוסי אמר, זה שאמר רבי אבא, ממקום שמתחיל להמשיך הכל, נקרא אתה, יפה. שהרי למדנו שאותו הנסתר ואין בו התחלה נקרא הוא. ממקום שהראשית נמצאת נקרא אתה. ונקרא אב. והכל אחד. ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.

488. רבי יוסי אמר, האי דאמר רבי אבא, מאתר דשאר ל'אתמשיכא כלא, אקרי אתה, שפיר. דהא אוקימנא, דהוא דטמיר וכלא אית ביה שירותא, קרינן הוא. מאתר (ויקרא ב', ע"א וע"ב, ר"ץ ע"א) דשירותא אשתכח, קרינן אתה. ואקרי אב. וכלא זוד. בריך שמייה לעולם ולעלמי עולמי אמן.

489. רבי חזקיה אמר, ודאי הכל אחד. כבד את אביך – זה הקדוש ברוך הוא. ואת אמך – זו כנסת ישראל. שהרי שנינו, אמר רבי שמעון, כתוב בנים אתם לה' אלהיכם – אותו מקום שנקרא בנים. ומשום כך הסתימות של הדבר, כבד את אביך ואת אמך, להכליל את הכל שלמעלה ושלמטה. רבי יצחק אמר, להכליל בו את רבו, שהוא מכניס אותו לעולם הבא. אמר רבי יהודה, הוא בכלל הקדוש ברוך הוא.

489. רבי חזקיה אמר, ודאי כלא זוד. כבד את אביך, דא קודשא בריך הוא. ואת אמך, דא כנסת ישראל. דהא תנן, אמר רבי שמעון, כתיב (דברים יד) בנים אתם ל'י' אלהיכם, דהוא אתר דאקרי בנים. ובגני כה סתימא דמלה, כבד את אביך ואת אמך, לאכללא כלא, דלעילא ויתתא. ר' יצחק אמר, לאכללא ביה רביה, דהוא אעיל ליה לעלמא דאתי. אמר רבי יהודה, בכללא דקודשא בריך הוא הוי.

490. שנינו, בחמש האמירות הללו כלול הכל. בחמש האמירות הללו נחקקו חמש אחרות, ודאי חמש תוך החמש. הכיצד? אנכי ה' אלהיך – כנגד לא תרצח. ששנינו (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) שני אלה בכלל אחד נכללו, שמי

490. תאנא, בהגני זומש אמירן, כליל כלא. בהגני זומש אמירן, אתגליפו זומש אזורנין, ודאי זומש גו זומש. הא כיצד. אנכי יי' אלהיך, (פ"ד ע"ב) לקבל לא תרצח. דתנינן, (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) תריץ אלין, בכללא זודא אתכלילן, דמאן דקטיל, אעיר דמויתא

שהורג מקטין הדמות וצלם של רבונן, שבתוב (בראשית ט) כי בצלם אלהים עשה את האדם, וכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם.

491. אמר ר' חייא, כתוב (בראשית ט) שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגו' (שפך דם האדם) מי ששופך דם כאלו מקטין הדמות והצלם שלמעלה. כלומר, לא הקטין דמות זו, אלא דמות אחרת, משמע שבתוב שפך דם האדם באדם דמו ישפך. באדם העליון מגיע הפגם הזה מאותו דם ששפך. מה הטעם? משום כי בצלם אלהים עשה את האדם. ומשום כך זה בזה תלוי.

492. לא יהיה לך – כנגד לא תנאף. זה משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא שגרשם באדם. ובזה כמה וכמה חטאים וגזרות וענשים תלויים. ומי שמשקר בזה, משקר בו במלך, שבתוב (הושע ה) בזה בגדו כי בנים זרים ילדו. וכתוב לא תשתחוה להם ולא תעבדם, וזה בזה תלוי.

493. לא תשא – כנגד לא תגנב. וכתוב (משלי כט) חולק עם גנב שונא נפשו אלה ישמע ולא יגיד. ודאי זה בזה תלוי, שהרי הגנב לזה מזדמן, להשבע בשקר. מי שעושה זה, עושה זה.

494. זכור את יום השבת, לקבל לא תענה ברעך עד שקר. דאמר ר' יוסי, שבת סהדותא אקרי. ובגין בר זש לסהדא על הא דכתיב כי ששת ימים עשה יי' וגו'. ושבת כלל (עדות) של הכל. ואמר ר' יוסי, מה שבתוב (מיכה ז) תתן אמת ליעקב, כמו שנאמר (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, ומי שמעיד שקר – משקר בשבת, שהיא עדות אמת. ומי שמשקר בשבת – משקר בכל התורה. ומשום כך זה בזה תלוי.

495. כבד את אביו – כנגד לא תחמד אשת רעך. ואמר ר' יצחק, כבד את אביו – אביו ממש. שהרי מי שחומד אשה ומוליד בן, שהוא מכבד את האחר שאינו אביו,

וצלמא דמאריה. דכתיב, (בראשית ט) כי בצלם אלהים עשה את האדם. וכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם.

491. אמר ר' חייא, כתיב (בראשית ט) שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגו', (שפך דם האדם) מאן דשפך דמא, כאלו אעיר דמוותא וצלמא דלעילא, כלומר, לא אעיר דמוותא דא, אלא דמוותא אוזרא, משמע דכתיב שפך דם האדם באדם דמו ישפך. באדם עלאה, מיטי האי פגימוותא, מדהוא דמא דאושיר. מאי טעמא. משום כי בצלם אלהים עשה את האדם. ובגין כך, הא בזה תלוי.

492. לא יהיה לך, לקבל לא תנאף דא משקר בשמא דקודשא בריך הוא, דאתרשים ביה בבר זש. ובדא, כמה וכמה זווין וגזרין ועונשין, תליין. ומאן דמשקר בהאי, משקר ביה במלכא, דכתיב, (הושע ה) ביי בגדו כי בנים זרים ילדו. וכתוב לא תשתחוה להם ולא תעבדם, והא בזה תלוי.

493. לא תשא לקבל לא תגנב. וכתוב (משלי כט) חולק עם גנב שונא נפשו אלה ישמע ולא יגיד. ודאי הא בזה תלוי, דהא גנבא לך אודמון, לאומא דמשקרא. מאן דעביר דא, עביר דא.

494. זכור את יום השבת, לקבל לא תענה ברעך עד שקר. דאמר ר' יוסי, שבת סהדותא אקרי. ובגין בר זש לסהדא על הא דכתיב כי ששת ימים עשה יי' וגו'. ושבת כלל (נ"א סהדותא) דכלא. ואמר ר' יוסי, מאי דכתיב, (מיכה ז) תתן אמת ליעקב, כמה דאת אמר (שמות לא) ושמרו בני ישראל את השבת, ומאן דאסהיד שקרא, משקר בשבת, דהיא סהדותא דקשוט, ומאן דמשקר בשבת, משקר באורייתא כלל. ובגין כך, הא בזה תלוי.

495. כבד את אביו, לקבל לא תחמד אשת רעך. ואמר ר' יצחק, כבד את אביו, אביו ממש. דהא מאן דחומד אשתא, ואוליד בר, ההוא בר אוקיר לאוזרא,

וְכָתוּב כְּבֹד אֶת אֲבִיךָ וְגו', לֹא תַחֲמֹד בֵּית רַעַף שִׁדְּהוּ. וְכָתוּב כָּאן, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. אוֹתוֹ שָׁנַתְּ לָךְ יִהְיֶה שְׁלֹךְ, וְלֹא תַחֲמֹד אַחֵר. וְדָאִי שָׁנָה תִּלְוִי בָּזָה.

496. וְאֵלֹי הַחֹמֶשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת כּוֹלְלוֹת חֹמֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וּמִשּׁוֹם כֶּף, (דְּבָרִים ל"ג) מִיְּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ. שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה יָמִין. וְעַל זֶה בַּחֲמִשָּׁה קוֹלוֹת נִתְּנָה הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּלֶם הָיָה חֹמֶשׁ בְּתוֹךְ חֹמֶשׁ, כְּנֶגְדֵם חֲמִשָּׁה חֹמֶשִׁי תּוֹרָה.

497. שָׁנָה רַבִּי אֶלְעָזָר, בַּעֲשֵׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ נִחְקְקוּ כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים, טְהוֹר וְטָמֵא, עֲנָפִים וְשָׂרָשִׁים, אֵילָנוֹת וְנִטְעִים, שָׁמִים וָאָרֶץ, יָם וַתְּהוֹמוֹת, שֶׁהָיָה הַתּוֹרָה הֵיא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִחְקַק בַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹת – אֵף הַתּוֹרָה נִחְקְקָה בַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹת. עֲשֵׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ הֵם שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָל הַתּוֹרָה הֵיא שֵׁם אֶחָד, שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ.

498. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזוּכָה בָּהּ. מִי שְׁזוּכָה בַּתּוֹרָה זוּכָה בַּשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ (שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא). רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, זוּכָה בַּקְּדוּשָׁה – בְּרוּךְ – הוּא מִמֶּשׁ (וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל), שֶׁהָיָה הוּא וְשְׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

499. לֹא תַעֲשֶׂיוּן אֶתִּי אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהַ הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁכָּתוּב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. אֵף עַל גַּב שְׁלִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב – לֹא תַעֲשֶׂיוּן אֶתִּי. אֶתִּי, כְּלוּמָר אוֹתִי.

500. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב (יִרְמְיָה י') מֵאִין כְּמוֹךָ יְיָ גְּדוֹל אֶתֶּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה וְגְדוֹל אֶתֶּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה – וְגו'. (גְּדוֹל אֶתֶּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ) גְּדוֹל אֶתֶּה – הֵינּוּ לִי הַכֶּסֶף. וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה – הֵינּוּ וְלִי הַזָּהָב. שְׁנֵי הַגּוֹנִים הִלְלוּ לֹא נִרְאִים וְלֹא מִתְפָּאֲרִים, פֶּרֶט לְכַשֶּׁם חֲקוּקִים בְּמָקוֹם אֶחָד. בְּאִיזָה מָקוֹם נִחְקְקוּ? בִּישְׂרָאֵל. כָּאן

דְּלֹא (דף צ' ע"ב) אָבִי. וְכָתִיב כְּבֹד אֶת אֲבִיךָ וְגו', לֹא תַחֲמֹד בֵּית רַעַף, שִׁדְּהוּ. וְכָתִיב הָכָא, עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. הַהוּא דִּיהֵב לָךְ, יְהֵא דִּילָךְ, וְלֹא תַחֲמֹד אוֹרָא. וְדָאִי הֵא בָּהּ תִּלְוִי.

496. וְאֵלִין זֻמְשֵׁ קְדָמָאִי, כְּלִילִין זֻמְשֵׁ אוֹרִיזִין. וּבְגִינִי כֶף, (דְּבָרִים ל"ג) מִיְּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ. דְּכָלֹא אֶתְעַבִּיד יְמִינָא. וְעַל דָּא, בְּזֻמְשֵׁה קָלִין אוֹרִיזִיתָא אֶתִּיזִיתָא. אָמַר ר' יְהוּדָה, כָּלֶהוּ הָווּ זֻמְשֵׁ גֵו זֻמְשֵׁ. לְקַבְּלִיהוֹן זֻמְשֵׁה זֻמְשֵׁי תּוֹרָה.

497. תֵּאֲזִי ר' אֶלְעָזָר, בְּאֵלִין עֲשֵׂר אֲמִירוֹן, אֶתְגְּלִיפוּ כָּל פְּקוּדֵי אוֹרִיזִיתָא, גְּזִירִין וְעֲנָשִׁין. דְּכִיָּא וּבִסְאָבָא. עֲנָפִין וְשָׂרָשִׁין. אֵילָנִין וְנִטְעִין. שְׁמִיָּא וְאֶרְעָא. יָמָא וַתְּהוֹמוֹי. דְּהֵא אוֹרִיזִיתָא שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיָה, מִה שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְגְּלִיף בַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹן, אוֹף אוֹרִיזִיתָא אֶתְגְּלִיפָא בַּעֲשֵׂר אֲמִירוֹן. אֵלִין עֲשֵׂר אֲמִירוֹן אֵינֻן שְׁמָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאוֹרִיזִיתָא כָּלֹא שְׁמָא זוּד הָיָה, שְׁמָא קְדִישָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ.

498. זְכָאָה זְוֹלָקִיָּה, דְּמֵאֵן דְּזָכִי בָּהּ. מֵאֵן דְּזָכִי בְּאוֹרִיזִיתָא, זָכִי בְּשְׁמָא קְדִישָׁא. (דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ) ר' יוֹסִי אָמַר, בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִמֶּשׁ זָכִי, (ס"א וְכִנְסַת יִשְׂרָאֵל) דְּהֵא הוּא וְשְׁמִיָּה זוּד הוּא, בְּרִיךְ שְׁמִיָּה לְעֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִין אָמֵן.

499. (שְׁמוֹת כ) לֹא תַעֲשֶׂיוּן אֶתִּי אֱלֹהִי כֶסֶף וְאֱלֹהִי זָהָב. אָמַר ר' יוֹסִי, (דְּבַר אַחֵר לֹא גְרָסִין מֵאִי טַעְמָא. מִשּׁוֹם דְּכָתִיב) (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, אֵף עַל גַּב דְּלִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב, לֹא תַעֲשֶׂיוּן אֶתִּי, אֶתִּי: כְּלוּמָר אוֹתִי.

500. אָמַר ר' יִצְחָק, כָּתִיב (יִרְמְיָה י') מֵאִין כְּמוֹךָ יְיָ גְּדוֹל אֶתֶּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה וְגו', (גְּדוֹל אֶתֶּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ) גְּדוֹל אֶתֶּה, הֵינִי לִי הַכֶּסֶף. וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה, הֵינִי וְלִי הַזָּהָב. אֵלִין תִּרִין גְּוִינִין לֹא מִתְזַוְּוִין, וְלֹא מִתְפָּאֲרִין, בְּרַ כֹּד אֵינֻן גְּלִיפִין בְּאֶתֶר זוּד, כָּאֵן אֶתֶר אֶתְגְּלִיפוּ. בִּישְׂרָאֵל. כָּאֵן אֶתְזַוְּוִין גְּוִינִין לֹא־תִפְאָרָא, כְּמִה דְּאֶתֶר אָמַר (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

נראים הגונים להתפאר, בכתוב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר.

501. רבי יהודה פתח, (ישעיה סא) שוש אשיש בה' תגל נפשי באלהי וגו'. אשרי חלקם של ישראל מעמים עובדי עבודת כוכבים ומזלות, שהשמחה והתפנוק שלהם בקדוש-ברוך-הוא, שכתוב שוש אשיש בה'. בין שאמר בה', למה כתוב באלהי? אלא כך אמרו ישראל: אם ברחמים בא עלינו – שוש אשיש בה', ואם בדין – תגל נפשי באלהי.

502. מה הטעם? משום שאלה נחקקו בו, שכתוב כי הלבישני בגדי ישע. מה זה בגדי ישע? גונים שנקחקו להסתכל בו, כמו שנאמר ישעו וגו' אל ה'. ישע הוא הסתכלות. מי שרוצה להסתכל בו, יסתכל בגונים שלי. מה הטעם? משום שכתוב מעיל צדקה יעטני, צדקה ממש, שהגונים נחקקו בו. כחתן יכהן פאר, זה גון אחד. וכפלה תעדה כליה, זה גון אחר. וכשהגונים מתחברים, באותה שעה נראים, וכלם משתוקקים לראות ולהסתכל בו.

503. רבי יוסי אמר, שוש אשיש בה' – שתי חדות. בה' – ברחמים. תגל נפשי – הרי (אסת בסדוה) בדין. אמר רבי יהודה, בכל שמחה של שמחה. וחדוה של ציון עתיד הקדוש ברוך הוא לשמח את ישראל בשמחה יתרה מהכל, שכתוב (שם לה) ופדויי ה' ישבון ובאו ציון ברנה וגו'. ופדויי ה' ישבון – הרי אחת. ובאו ציון ברנה – הרי שתיים. ושמחת עולם על ראשם – הרי שלש. ששון ושמחה ישיגו – הרי ארבע. כנגדם של ארבע פעמים שהתפארו ישראל בין העמים, ואז כתוב (שם יב) ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו וגו'.

504. וידבר אלהים את כל הדברים האלה. כל הדברים – כלל זה הוא כלל של הכל, כלל של מעלה ומטה.

501. ר' יהודה פתח, (ישעיה סא) שוש אשיש בה' תגל נפשי באלהי וגו', ופאה וזולקיהון דישראל, מעמין עובדי עבודת כוכבים ומזלות, הוודותא ותפנוקא דלהון בקודשא בריך הוא, דכתיב שוש אשיש ביי'. בין דאמר ביי', אמאי כתיב באלהי. אלא הכי אמרו ישראל, אי ברוזמי אתי עלנא, שוש אשיש ביי'. אי בדינא, תגל נפשי באלהי.

502. מאי טעמא. משום דאלין ביה אתגליפו, דכתיב, (ישעיה סא) כי הלבישני בגדי ישע. מהו בגדי ישע. גוונים, דאתגליפו לאסתכלא ביה. כמה דאתא אמר, (שמואל ב כב) ישעו וגו' אל יי'. ישע אסתכלותא הוא. מאן דבעי לאסתכלא בי, בגוונים דיכלי יסתכל. מאי טעמא. משום דכתיב, (ישעיה סא) מעיל צדקה יעטני, צדקה ממש, דגוונים ביה אתגליפו. כותתן יכהן פאר, הא גוונא זוד. וכפלה תעדה כליה, הא גוונא אזורא. וכד גוונין מתזבזין, ביה שעתא אתזוזין, וכלהו תאיבין לאוזזאה, ולאסתכלא ביה.

503. ר' יוסי אמר, שוש אשיש ביי', תרין זודוון. ביי': ברוזמי. תגל נפשי, הא (חד חדוה) בדינא. אמר ר' יהודה, בכלא זודוה על זודוה. וזודוה דציון, זמין קודשא בריך הוא לאוזזאה לישראל, בזודותא יתיר מכלא, דכתיב, (ישעיה לה) ופדויי יי' ישובון ובאו ציון ברנה וגו', ופדויי יי' ישובון, הא זוד. ובאו ציון ברנה, הא תרי. ושמזות עולם על ראשם, הא תלת. ששון ושמזוה ישיגו, הא ארבע. לקבליהון דארבע זמנין דאתפארו ישראל ביי' עממיא. וכדין כתיב (ישעיה יב) ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו וגו'.

504. (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה. כל הדברים, כלל דא, הוא כלל דכלא, כלל דלעילא ותתא.

505. אַנְכִי, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ יְהוָה. אַנְכִי, נִגְלָה וְנִגְנָה, נִגְלָה בְּסוּד קָדוֹשׁ שֶׁל הַכֶּסֶּם, שֶׁהִלְבֵּנָה עוֹמֶדֶת בְּשִׁלְמוֹת בָּאֶחָד, בְּשִׁהְשֵׁם שׁוֹלֵט וְהִלְבֵּנָה מֵאִירָה, וְאֵין לָהּ שֶׁבַח פֶּרֶט לְשִׁבַּח שֶׁל הָאוֹר שֶׁמֵאִיר עָלֶיהָ.

506. אַנְכִי, בְּהִשְׁלֵמַת סוּדוֹת שֶׁל שְׁלֹמוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּם לְמִשְׁחָה, וְהִתְעַלּוּ הַחַיּוֹת הַקָּדוֹשׁוֹת, וְהָיָה הַתְתַּקְּנָה בְּתַקּוּנָהּ. וְכִשְׁהָיָה יָפֵה לְמִרְאָה וּבִעֲלָהּ בָּא אֵלֶיהָ, אֲזַי נִקְרָאת אַנְכִי.

507. אַנְכִי, סוּד שֶׁל הַכֵּל בָּאֶחָד, בְּכָלֵל שֶׁל כָּל הָאוֹתוּיּוֹת בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שֶׁיֵּצְאוּ מִתּוֹךְ סוּד עֲלִיּוֹן. בְּאַנְכִי הַזֶּה תְּלוּיִים עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. אַנְכִי, סוּד לְתֵת שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים שֶׁמַּחֲכִים לוֹ וְשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, בְּזֶה יֵשׁ לָהֶם בְּטַחֲוֹן כְּרָאוּי לְעוֹלָם הַבָּא, וְסִימְנָה – אֲנִי פֶרַעַה.

508. אַנְכִי וְלֹא יֵהִי לָךְ נֶאֱמַר בְּסוּד הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ זְכוּר וְשִׁמּוֹר. אַנְכִי, סוּד נִסְתָּר וְנִגְנוּ בְּכָל אוֹתָן דְּרָגוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּכָלֵל אֶחָד. וְכִיּוֹן שֶׁנֶּאֱמַר אַנְכִי, הַתְתַּחֲבֵּר הַכֵּל בָּאֶחָד, בְּסוּד אֶחָד.

509. אַנְכִי, סוּד שֶׁל שְׁנֵי כִסְאוֹת. אֲנִי ה' – שֶׁל כֶּסֶּם אַחֵר. (אֲנִי – כֶּסֶּם אֶחָד. כ' – כֶּסֶּם אַחֵר עֲלִיּוֹן).

510. אַנְכִי, שֶׁבִּשְׁנִיתָהּ הַמִּקְדָּשׁ וְנִכְרִי לֹא יִקְרַב אֵלָיו וְהַמִּקְדָּשׁ מֵאִיר לְבָדוּ, שֶׁהָיָה הַתְבַּטֵּל בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵר הָרַע מִן הָעוֹלָם, וְהַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְעַלָּה בְּכַבּוּדוֹ לְבָדוּ, וְאֲזַי נֶאֱמַר אַנְכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. סוּד שְׁלֵם בְּשֵׁם הַקָּדוֹשׁ. א' – לִיחַד סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּדִרְגוֹתָיו לְהִיטֵת אֶחָד, מִשּׁוּם שֶׁסוּדוֹ הוּא ו'. נ' – סוּד לִירָא מִן הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלִדְעַת שֵׁשׁ דִּין וְיֵשׁ דִּין, וְיֵשׁ שְׂכָר טוֹב לְצַדִּיקִים וּפְרָעָנוֹת לְרָשָׁעִים, מִשּׁוּם שֶׁהַסוּד שֶׁלּוֹ ה' תַּחְתּוֹנָה.

511. כ': לְקַדֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ בְּכָל יוֹם, וְלִהְתַּקְּדֵשׁ בְּדִרְגוֹת קָדוֹשׁוֹת, וְלִהְתַּפַּלֵּל אֵלָיו

505. אַנְכִי, רָזָא דְעֵלְמָא עֲלָאָה, בְּרָזָא דְשִׁמְאָה קְדִישָׁא יְהוָה. אַנְכִי, אֲתַנְלִיא וְאֲתַנְנִי. אֲתַנְלִיא בְּרָזָא קְדִישָׁא דְכִרְסִיָּא, דְּסִיְהָרָא קִיּוּמָא בְּשִׁלְמוֹ כוּזָדָא, כִּד שְׁמִישָׁא שְׁלֵטָא, וְסִיְהָרָא אֲתַנְהִירָתָא, וְלִית לָהּ שְׁבֻזָא, בִּר שְׁבֻזָא (דף צ"א ע"א) דְּנִהוּרָא דְנִהִיר עֲלָהּ.

506. אַנְכִי, בְּאַשְׁלֵמוֹת רִזְיָן דְשִׁלְמוֹ דְּכוּרְסִיָּא לְתַתָּא, וְאַסְתַּלְקוּ זַיִין קְדִישִׁין, וְאִיהִי אֲתַתְקַנָּת בְּתַקּוּנָהָ. וְכִד אִיהִי שְׁפִירָא בְּזַיִין, וּבִעֲלָהּ אֲתִי לְנִבְהָא, כְּדִין אֶקְרִי אַנְכִי.

507. אַנְכִי, רָזָא דְכִכְלָא כוּזָדָא, בְּכָלֵלָא דְכָל אֲתוּוֹן, בְּשִׁבְלֵי אוֹרִיָּתָא, דְנִפְקוּ מִזֶּה רָזָא עֲלָאָה, בְּהִיא אַנְכִי, תְּלִין רִזְיָן עֲלִיָּין וְתַתִּיאִין. אַנְכִי, רָזָא לְמִיְהָב אֲגָר טַב לְצַדִּיקָא, דְקָא מְזַכֵּן לִיה וְנִטְרִי פְקוּדֵי אוֹרִיָּתָא, בְּהִיא, אִית לֹן בְּטוּזוּנָא כְּדָקָא וְזַי לְעֵלְמָא דְאֲתִי, וְסִימְנִיה (בראשית מא) אֲנִי פֶרַעַה.

508. אַנְכִי וְלֹא יֵהִי לָךְ, אֲתַמַּר בְּרָזָא דְאוֹרִיָּתָא, וְדָא אִיהוּ זְכוּר וְשִׁמּוֹר. אַנְכִי, רָזָא סְתִימָא וְנִגְנוּ, בְּכָל אִיזוֹן דְרָגִין דְעֵלְמָא עֲלָאָה, בְּכָלֵלָא וּזָדָא. וְכִיּוֹן דְאֲתַמַּר אַנְכִי, אֲתַזַּכֵּר כִּכְלָא כוּזָדָא, בְּרָזָא וּזָדָא.

509. אַנְכִי, רָזָא דְתַרִין כְּרִסוֹן. אֲנִי יי דְכוּרְסִיָּא אֲזַרָא (נ"א אֲנִי כוּרְסִיָּא חֲדָא. כ', כוּרְסִיָּא אַחֲרָא עֲלָאָה).

510. אַנְכִי, דְקָא אֲתַדְכִי מִקְדָּשָׁא, וְנִכְרָאָה לֹא אֲתַקְרַב בְּהִדִּיָּה, וּמִקְדָּשָׁא זְהִיר בְּלוּזוּדוֹי, דְקָא אֲתַבַּטֵּל בְּהִיא שְׁעָתָא יֵצֵר הָרַע מִעֵלְמָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲסַתְלַק בִּיקְרִיָּה בְּלוּזוּדוֹי, וְכִדִּין אֲתַמַּר אַנְכִי יי אֱלֹהֶיךָ. רָזָא שְׁלִים, בְּשִׁמְאָה קְדִישָׁא. א': לִיזוּדָא רָזָא דְשִׁמְאָה קְדִישָׁא בְּדִרְגוֹי, לְמִהוּי זוּד. בְּגִין דְרָזָא דִילִיָּה אִיהוּ ו'. ג': רָזָא לְמִדְּזוּל מִקְדָּשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלְמִנְדַּע דְאִית דִּין וְאִית דִּיין, וְאִית אֲגָר טַב לְצַדִּיקָא וּפְרָעָנוֹת לְרָשָׁעִיָּא, בְּגִין דְרָזָא דִילִיָּה ה' תַּתָּאָה.

511. כ': לְקַדֵּשׁ שְׁמָא קְדִישָׁא בְּכָל יוֹמָא, לְאַתְקַדֵּשׁא בְּדִרְגִין קְדִישִׁין, וְלְעֲלָאָה צְלוֹתָא לְנִבְיָה בְּכָל זְמָנָא,

תפלה בכל זמן להעלות הכתר העליון, סוד של הכסא העליון על גבי החיות העליונות כראוי, והסוד שלו ה' עליונה.

512. י': להשתדל בתורה יומם ולילה, ולמול מילה בסוד לשמנה ימים, ולקדש הבכור, ולהניח תפלין וציצית ומזוזה, ולמסד את הנפש לקדוש-ברוך-הוא, ולהדבק בו. אלה הן שנים עשרה מצוות עליונות שכוללות מאתים שלשים ושש מצוות אחרות שהן בסוד של אנכי, כלל של זכור. ואות זו לא מתחלפת במקום אחר, זה משום שהיא י', סוד עליון, כלל של התורה, ובשנים עשרה הללו יש שנים עשרה מדות הרחמים שתלויות מהם, ואחת ששולטת להיות שלש עשרה.

513. לא יהיה לך, סוד של שמור בשלש מאות ששים וחמש מצוות התורה. ל' – סוד שלא לתת כבוד וגדלה לאלוה אחר, ל' – מגדל שפורח ועולה באויר, שלא יסטה הלב לבנות לאלוה אחר, כמו שיש סוד של בונה מגדל (לא לאלוה אחר). ל' – שלא לפנות בדיוקן של עבודה זרה, שלא להרהר אחריה, שלא להשתחוות ולא לכפות עצמו לאלוה אחר.

514. א': שלא להחליף היחוד של רבנו בשביל אלילים אחרים. שלא להרהר שיש אלוה אחר פרט אליו. א': שלא לסטות אחר אוב וידעוני בסוד של דמות אדם, ולא בדמות אחרת. א': שלא לשאל מן המתים ולא לעשות בשפים. א': שלא ישבע בפיו בשם של אלוה אחר. עד כאן שנים עשרה אחרות שהם מצוות שמור, ובשנים עשרה הללו תלויות שלש מאות חמשים ושלש מצוות של שמור אחרות שכוללות בשנים עשרה הללו, וסוד זה אנכי.

515. אמר רבי שמעון, עוד שנינו, אנכי – כלל של מעלה ומטה, כלל של עליונים ותחתונים, כלל של חיות הקדושות שכוללות בו, הכל הוא בסוד של אנכי. לא יהיה לך – למטה, סוד של שנים עשרה החיות התחתונות.

לאסתלקא בתרא עלאה, רזא דכורסייא עלאה, על גבי זיוון עלאין, כדקא יאות, ורזא דיליה ה' עלאה.

512. י': לאשתדל באורייתא יומא וליל, ולמגור גזירו, ברזא לתמניא יומין, ולקדשא בכרא. ולאנזא תפילין וציצית ומזוזה. ולמבסר נפשא לגבי קודשא בריה הוא, ולא תדבקא ביה. אלן אינן תריסר פקודין עלאין, דכלילן רל' פקודין אנזרין דאינן ברזא דאנכי, כללא דזכור. ואת דא, לא אתנזקף באתר אנזרא דא, בגין דאיהי י', רזא עלאה, כללא דאורייתא, ובאלן תריסר, אית תריסר פקודין דרזומי, דתליין מנייהו, וזוד דשלקטא למהוי תליסר.

513. לא יהיה לך, רזא דשמור, בתלת מאה ושתין וזמנש פקודי אורייתא. ל': רזא דלא למיהב יקר ורבו לאלהא אנזרא. ל': מגדלא דפרוז וסליק באוירא, דלא יסטי לבא, למבני לה לאלהא אנזרא, כמה דאית רזא, דבונא מגדלא. (לא להא אחרא) ל': דלא למפני בדיוקנא דעבודה זרה, דלא להרהר אבתרהא, דלא לסגדא, ולא לאכפא גרמיה לאלהא אנזרא.

514. א': דלא לזולףא יזודא דמריה, בגין טעון אנזרין. א': דלא להרהר דאית אלהא אנזרא בר מניה. א': דלא למסטי בתר בידן ודכורו, ברזא דדיוקנא דאדם, ולא בדיוקנא אנזרא. א': דלא למשאל מן מתייא, ולא למעבד זרשין. א': דלא יומי בפומי, בשמא דאלהא אנזרא. עד הכא, תריסר אנזרין, דאינן פקודי שמור. ובאלן תריסר, תליין תלת מאה וזמנשין ותלת פקודי דשמור אנזרין, דכלילן באלן תריסר, ורזא דאנכי.

515. אמר רבי שמעון, תו תנין, אנכי כללא דעילא ותתא, כללא דעלאין ותתאין, כללא דזיוון קדישין, דכלילן ביה, כלל הוא ברזא דאנכי. לא יהיה לך לתתא, רזא דתריסר זיוון תתאין.

516. לא תעשה לך פסל. פסלו מזהו, לא תעשה לך פסל. נפסלו מאותו מקום עליון, מאותו מקום קדוש. פסל – פסלת של קדשה, שהוא סוד של אליל אחר, וסוד זה כמו שנאמר (יחזקאל א) וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו'. וכל תמונה, זהו שכתוב (שמות ט) ואש מתלקחת. כי אנכי ה' אלהיך, כדי לעורר את הלב למעלה ולא לרדת למטה, ולא לקרב לשער הבית אל קנא, שהקנאה היא באותו מקום.

517. וסוד זה – (משלי ל) תחת שלוש רגלי ארץ. והוא, לא תעשה לך – אחר. פסל – שנים. וכל תמונה – שלש. וארץ זו על זה היא התרגום.

518. פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים. אילן אחד שננטע פעם ופעמים ושלש פעמים וארבע פעמים, ונפקד על חטאים ראשונים אב ובן. שלישי ורביעי אחד הוא בשלא התתקן ולא חשש להתתקן, ובן בהפוך של זה, לאילן שהתתקן בראוי ועומד על קיימו (אז) ועושה חסד וגו'.

519. לא תשא. את הסוד הזה הרי בארז החברים, משום שבשם הקדוש ברוך הוא שתל את העולם, הטביע בתוך התהומות צרור אחד חקוק בשם הקדוש, והטביע אותו בתוך התהום, ובשם המים רוצים לעלות, הם רואים את סוד השם הקדוש חקוק על אותו צרור, ושבים ונשקעים וחוזרים לאחור, והשם הזה עומד עד היום הזה בתוך התהום.

520. ובשעה שנשבעים בני אדם על אמת, בקיים של אמת, אותו הצרור עולה ומקבל את אותה שבועה, וחוזר ומתקיים על התהום והעולם מתקיים, ואותה שבועת אמת עומדת לעולם.

521. ובשעה שנשבעים בני אדם שבועה לשקר, אותו הצרור עולה לקבל את אותה שבועה. בין שרואה שהוא שקר, אז אותו צרור שהיה עולה שב לאחור, והמים הולכים

516. לא תעשה לך פסל. פסלו מזהו, לא תעשה לך פסל. נפסלו מאותו מקום עליון, מאותו מקום קדוש. פסל – פסלת של קדשה, שהוא סוד של אליל אחר, וסוד זה כמו שנאמר (יחזקאל א) וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון וגו'. וכל תמונה, זהו שכתוב (שמות ט) ואש מתלקחת. כי אנכי ה' אלהיך, כדי לעורר את הלב למעלה ולא לרדת למטה, ולא לקרב לשער הבית אל קנא, שהקנאה היא באותו מקום.

517. וסוד זה – (משלי ל) תחת שלוש רגלי ארץ. והוא, לא תעשה לך – אחר. פסל – שנים. וכל תמונה – שלש. וארץ זו על זה היא התרגום.

518. פקד עון אבות על בנים על שלשים ועל רבעים. אילן אחד שננטע פעם ופעמים ושלש פעמים וארבע פעמים, ונפקד על חטאים ראשונים אב ובן. שלישי ורביעי אחד הוא בשלא התתקן ולא חשש להתתקן, ובן בהפוך של זה, לאילן שהתתקן בראוי ועומד על קיימו (אז) ועושה חסד וגו'.

519. לא תשא. את הסוד הזה הרי בארז החברים, משום שבשם הקדוש ברוך הוא שתל את העולם, הטביע בתוך התהומות צרור אחד חקוק בשם הקדוש, והטביע אותו בתוך התהום, ובשם המים רוצים לעלות, הם רואים את סוד השם הקדוש חקוק על אותו צרור, ושבים ונשקעים וחוזרים לאחור, והשם הזה עומד עד היום הזה בתוך התהום.

520. ובשעה שנשבעים בני אדם על אמת, בקיים של אמת, אותו הצרור עולה ומקבל את אותה שבועה, וחוזר ומתקיים על התהום והעולם מתקיים, ואותה שבועת אמת עומדת לעולם.

521. ובשעה שנשבעים בני אדם שבועה לשקר, אותו הצרור עולה לקבל את אותה שבועה. בין שרואה שהוא שקר, אז אותו צרור שהיה עולה שב לאחור, והמים הולכים

ושטים, והאותיות של אותו צרור פורחות לתוך התהומות ומתפזרות, ורוצים המים לבסות את העולם ולהחזירו כמו מקדם.

522. עד שמזמין (שרומז) הקדוש ברוך הוא לממנה אחד, יעזריאל, שממנה על שבעים מפתחות בסוד של השם הקדוש, ונכנס לאותו צרור, וחוקק בו אותיות כמו מקדם, ואז מתקנים העולם וחוזרים המים למקומם, (שאותו צרור ומרגיש את האותיות של השם הקדוש וחוקק אותן כבתולה, וחוזרים המים למקומם, ואז מתקנים העולם) ועל זה כתוב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.

523. מצוה י"ב – להשבע בשמו בדרך אמת. ומי שנשבע שבועה הוא כולל את עצמו באותן שבע דרגות עליונות שהשם של הקדוש ברוך הוא נכלל בהן. והרי הם שש. אותו אדם שנשבע שבועת אמת על פי בית דין, כולל את עצמו בהן, והוא שביעי לקים את השם הקדוש במקומו, ועל כן כתוב ובשמו תשבע. ומי שנשבע שבועה לחנם ולשקר, גורם לאותו מקום שלא יתקיים במקומו.

524. שבועה לקים מצות רבנו – זוהי שבועת אמת, כשאותו יצר הרע מקטרג לאדם ומפתה אותו לעבר על מצות רבנו. זוהי שבועה שהקדוש ברוך הוא משתבח בו, וצריך לאדם להשבע ברבנו על זה, והוא שבחו, והקדוש ברוך הוא משתבח בו, כמו בעז, שכתוב חי ה' שכבי עד הבקר. שהרי יצר הרע הזה מקטרג לו, ונשבע על זה.

525. נדר הוא למעלה, והם חיי המלך, סוד של רמ"ח איברים ושנים עשר קשרים כחשבון ונדר. ועל זה חמור משבועה. חיי המלך אלה, שנותן חיים לכל האיברים הללו, ונקראים כך בשביל אותם חיים, ואותם חיים יורדים ממעלה למטה, לאותו מקור החיים, ומאותו מקור יורדים למטה לכל אותם איברים.

פרוץ זו תהומי, ואתבדרן, ובעאן מיא לסלקא לזופיא עלמא, ולא הדרא ליה כמלקדמין.

522. עד דזמין (נ"א דרמ"ז) קודשא בריך הוא, לזוד ממונא, יעזריאל, די ממונא על שבעין מפתחון, ברוזא דשמוא קדישא, ועאל לגביה דההוא צרורא, וזקיק ביה אתון כמלקדמין, וכדין אתקיים עלמא, ואהדרו מיין לדוכתייהו. (נ"א דההוא צרורא ורגיש להו לאתון דשמוא קדישא וחקיק להו כמלקדמין ואהדרו מיין לדוכתייהו וכדין אתקיים עלמא) ועל דא כתיב לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא.

523. רעיא מוהימונא פקודא י"ב, לאומאה בשבייה בארוז קשויט. ומאן דאומי שבועה, הוא כליל גרמיה, באינון ו' דרגין עלאין, דשמוא דקודשא בריך הוא אתכליל בהו. והא שיתא אינון. ההוא פר נש דאומי אומאה דקשויט על פי בית דין, כליל גרמיה בהו, והוא שביעאה, לקיימא שמוא קדישא בדוכתייה. ועל דא כתיב, (דברים ו) ובשמו תשבע. ומאן דאומי אומאה למנונא ולשקרא, גרים לההוא אתר דלא יתקיים בדוכתייה.

524. אומאה לקיימא פקודא דמאריה, דא איהו שבועה דקשויט, כד ההוא יצר הרע מקטרג לבר נש, ומפתה ליה למעבר על פקודא דמאריה. דא איהו אומאה דמאריה אשתבזו ביה, ואצטרף ליה לבר נש לאומאה במאריה על דא, ואיהו שבוזא דיכליה. וקודשא בריך הוא משתבזו ביה. כגון בועז, דכתיב, (רות ג) וזי יי שכבי עד הבקר.

525. דהא יצר הרע הזה מקטרג ליה, ואומי על דא. נדר איהו לעילא, ואינון זויי מלכא, רזא דרמ"ז שייפין, ותרסר קטירין, כוזושבן ונדר. ועל דא זומיר משבועה. זויי דמלכא אלן, דיהיב זיין לכל אלן שייפין, ואקרון הכי בגין אינון זיין, ואינון זיין נזותין מעילא לתתא. לההוא מקורא דזיין. ומההוא מקורא נזותין לתתא, לכל אינון שייפין.

526. שְׁבוּעָה לְקִיּוּמָא דְרָגָא דְלִתְתָּא, רָזָא דְשִׁמְא קְדִישָׁא. וְדָא אֶקְרִי מִלְךְ עֲצָמוֹ, דְרוּזָא עֲלָאָה וְגוֹפָא דִילִיָּה, לְמִשְׁרֵי בְגוּיָה, וְלִדְיִירָא בִיָּה, בְרוּזָא דְשִׁאֲרֵי גֹוֹפָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי מִלְךְ עֲצָמוֹ דְרוּזָא עֲלָאָה תִּיאִיבָה דִילִיָּה לְמִשְׁרֵי בְגוּיָה עֲצָמוֹ דְהָהוּא דְסִתִּיר לְעִילָא. וּבְגִין כֵּךְ, מֵאֵן דְאֻמֵּי בְקִשׁוּט, הוּא מְקִיִּים לְהָהוּא אֲתֵר, וְכֵד קָאִי הָאִי אֲתֵר מְקוּיִים, מְקִיִּים כָּל עֲלָמָא. גִּידֵר שְׁרִיָּא עַל כָּלָא, עַל מִצְוָה, וְעַל רְשׁוּתָא דְלֹאֵו הַכִּי בְשִׁבוּעָה, וְהַכִּי אוֹקְמוּתָהּ זִכְרִיָּא. (ע"כ רעיא מֵהִימָנָא) (פְּקוּדָא י"ג לֵאמֹר עַסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה וְכו' עַד בְּכָל סִטְרִין. וּמִשְׁם תֵּלַךְ וִיקְרָא מ"ג ע"ב וּבִיּוֹם הַשְּׁמִינִי)

527. זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ, זֶהוּ סוּד שֶׁל הֶבְרִית הַקְדוּשָׁה. וּמִשְׁם שְׁבָבְרִית זֶה עוֹמְדִים כָּל הַמְּקוֹרוֹת שֶׁל אִיבְרֵי הַגּוֹף וְהוּא כָּלֵל הַכָּל, כִּמּוֹ זֶה שַׁבָּת הִיא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכָל סוּדוֹת הַתּוֹרָה תְּלוּיִים בָּהּ, וְקִיּוּם שֶׁל הַשַּׁבָּת כִּמּוֹ קִיּוּם שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת בְּאֵלּוֹ שְׁמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

528. מִצְוָה כ"ד – לִהְיוֹת זֹכֵר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, כִּמּוֹ שְׁנַאֲמַר זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ. סוּד שֶׁל שַׁבָּת, הִרִי בְּאֶרְנֵו בְּכָל אוֹתָם מְקוֹמוֹת, יוֹם זָכְרוֹן שֶׁל מְנוּחָה שֶׁל הָעוֹלָם, וְהוּא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת בְּאֵלּוֹ שְׁמֵר כָּל הַתּוֹרָה. וְהִרִי נִתְבָּאֵר, זָכְרוֹן שֶׁל שַׁבָּת לְקִדְשׁ אוֹתָהּ בְּכָל מִינֵי קְדוּשִׁים. מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת הַמִּלְךְ, צָרִיךְ לְבָרֵךְ אוֹתוֹ. מִי שֶׁמְזַכֵּיר שַׁבָּת, צָרִיךְ לְבָרֵךְ אוֹתָהּ, וְהִרִי נִתְבָּאֵר.

529. זָכוֹר הוּא לְזָכֵר. שְׁמוֹר הוּא לְנִקְבָּה. (וְזֶה בְּלִי פְּרוּד) יוֹם שַׁבָּת הַסּוּד שֶׁל כָּל הָאֻמוֹנָה, שְׁתִּלּוּיָה מִהֲרָאשׁ הָעֲלִיּוֹן עַד סוֹף כָּל הַדְּרָגוֹת, שַׁבָּת הִיא הַכָּל.

530. שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן, וְכֵלֵן נִקְרְאוֹת שַׁבָּת. שַׁבָּת עֲלִיּוֹנָה. שַׁבָּת שֶׁל הַיּוֹם. שַׁבָּת שֶׁל הַלֵּילָה. וְכֵלֵן אַחַת, וְהַכָּל נִקְרָא שַׁבָּת. וְכָל אַחַת בְּשֵׁהִיא שׁוֹלֶטֶת, לוֹקַחֶת אֶת חִבְרוּתֶיהָ

526. שְׁבוּעָה לְקִיּוּמָא דְרָגָא דְלִתְתָּא, רָזָא דְשִׁמְא קְדִישָׁא. וְדָא אֶקְרִי מִלְךְ עֲצָמוֹ, דְרוּזָא עֲלָאָה וְגוֹפָא דִילִיָּה, לְמִשְׁרֵי בְגוּיָה, וְלִדְיִירָא בִיָּה, בְרוּזָא דְשִׁאֲרֵי גֹוֹפָא. וְעַל דָּא אֶקְרִי מִלְךְ עֲצָמוֹ דְרוּזָא עֲלָאָה תִּיאִיבָה דִילִיָּה לְמִשְׁרֵי בְגוּיָה עֲצָמוֹ דְהָהוּא דְסִתִּיר לְעִילָא. וּבְגִין כֵּךְ, מֵאֵן דְאֻמֵּי בְקִשׁוּט, הוּא מְקִיִּים לְהָהוּא אֲתֵר, וְכֵד קָאִי הָאִי אֲתֵר מְקוּיִים, מְקִיִּים כָּל עֲלָמָא. גִּידֵר שְׁרִיָּא עַל כָּלָא, עַל מִצְוָה, וְעַל רְשׁוּתָא דְלֹאֵו הַכִּי בְשִׁבוּעָה, וְהַכִּי אוֹקְמוּתָהּ זִכְרִיָּא. (ע"כ רעיא מֵהִימָנָא) (פְּקוּדָא י"ג לֵאמֹר עַסְקָא בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה וְכו' עַד בְּכָל סִטְרִין. וּמִשְׁם תֵּלַךְ וִיקְרָא מ"ג ע"ב וּבִיּוֹם הַשְּׁמִינִי)

527. (דף צ"ב ע"א) (שמות כ) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ דָּא אִיהוּ רָזָא דְבְּרִית קְדִישָׁא. וּבְגִין דְּבִהֲאִי בְּרִית קִיּוּמִין כָּל מְקוֹרֵין דְּשִׁיִּיפִי גֹוֹפָא, וְאִיהוּ כָּלֵל כָּלָא. כְּגוּוּנָא, דָּא שַׁבָּת אִיהוּ כָּלֵל דְאֻרִייתָא, וְכָל רִזִּין דְאֻרִייתָא בִיָּה תְּלִיין, וְקִיּוּמָא דְשַׁבָּת, כְּקִיּוּמָא דְכָל אֻרִייתָא, מֵאֵן דְּזִטִּיר שַׁבָּת, כְּאִילוּ זִטִּיר אֻרִייתָא כָּלָא.

528. רַעִיָּא מוֹהִימָנָא פְּקוּדָא כ"ד, לְמִהְיוּ דְכִיר יוֹם הַשַּׁבָּת, כִּמּוֹ דְאֵת אֲמֵר זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקִדְשׁוֹ. רָזָא דְשַׁבָּת, הָא אוֹקְמוּנָא בְּכָל אֵינֶן דּוּכְתִּי, יוֹמָא דּוּכְרָנָא דְנִיִּיזָא דְעֲלָמָא וְאִיהוּ כָּלֵל דְאֻרִייתָא. וּמֵאֵן דְּזִטִּיר שַׁבָּת, כְּאִילוּ זִטִּיר אֻרִייתָא כָּלָא. וְהָא אֲתֵבֵר, דּוּכְרָנָא דְשַׁבָּת, לְקִדְשָׁא לִיהּ בְּכָל זִינֵי קְדוּשִׁין. מֵאֵן דְאֲדָכֵר לְמַלְכָּא, אֲצִטְרִיךְ לְבָרְכָא לִיהּ, מֵאֵן דְאֲדָכֵר שַׁבָּת, צָרִיךְ לְקִדְשָׁא לִיהּ וְהָא אֲתֵבֵר.

529. זָכוֹר לְדְכּוֹרָא אִיהוּ. שְׁמוֹר אִיהוּ לְנִקְבָּא. (וּדָא בְּלֹא פְּרוּדָא) יוֹם שַׁבָּת, רָזָא דְכָל מוֹהִימָנוּתָא, דְתִלְכִּיא מִרִישָׁא עֲלָאָה, עַד סוֹפָא דְכָל דְרָגִין, שַׁבָּת אִיהוּ כָּלָא.

530. תְּלֵית דְרָגִין אֵינֶן, וְכֵלֵהוּ אֶקְרוּן שַׁבָּת. שַׁבָּת עֲלָאָה. שַׁבָּת דְיוּמָא. שַׁבָּת דְלִילָא. וְכֵלֵהוּ זוּד וְאֶקְרִי כָּלָא שַׁבָּת. וְכָל זוּד, כֵּד אִיהוּ שְׁלֵטָא, זְטִיל לְזוּבְרוּי,

ומזמינה אותן עמה באותו השלטון שלה. וכשזה בא לעולם, כלם באים ומזמנים עמו.

531. בשבא הלילה, מזמין עמו שבת של היום, ומזמין אותו להיכלו ומסתתר עמו. בין שזה בא, שבת העליונה נמשכת עליה, וכלם גנוזים בהיכל של הלילה, ומשום כך סעודת הלילה חמורה מבימים (כמו של היום).

532. בשבא היום, מזמין עמו את שתי האחרות הללו – הרגה עליונה ודרגה תחתונה, זו שמאירה לה וזו שנאורה ממנה, וכלן באחת נקראות שבת, ושלטות ביום שבת. ושלש הדרגות הללו הן כלל וסוד של כל התורה, תורה שבכתב, נביאים וכתובים. מי ששומר שבת, שומר את כל התורה.

533. שתי מרגליות הן, ויתד אחד עמן בתוכן שעומד בין זו ובין זו. המרגלית העליונה אין בה גון, ואין בה מראה בהתגלות.

534. המרגלית הזו, בשמתחילה להתגלות, מאירות שבע אותיות חקוקות בולטות ונוצצות, ובוקעות בקעים והיכלות ומאירים כל אחד ואחד, ואותן שבע האותיות הן שני שמות חקוקים באותה המרגלית, וביום השבת נוצצים ומאירים, ופותחים פתחים ויוצאים ושלטים. ואותם אהי"ה יח"ו, מתנוצצות האותיות, ובאותיות שלהן נכנסות זו בזו ומאירות זו בזו.

535. ובשנכנסות זו בזו, הן מאירות זו מתוך זו בשני גונים. גון אחד לבן וגון אחד אדום. ומאותם שני גונים נעשים שני שמות אחרים, עד שעולות האותיות לשבעה שמות.

536. א' יוצא ונוצץ, ונכנס באות ו', ומאירים שניהם בשני גונים. ואותם שני שמות, אחד נקרא יהו"ה, ואחד נקרא א"ל, ומאירים באחד. ה' יוצאת ונוצצת, ונכנסת באות ה', ומאירות שניהם בשני גונים, ואותם שני שמות, אחד נקרא יהוה, סוד של

וזמין לון בהרדיה, בההוא שולטנו דיליה. וכד האי אתי לעלמא, כללו אתין וזמין בהרדיה.

531. כד אתי ליליא, זמין בהרדיה לשבת דיממא, וזמין ליה בהיכליה, ואתממר בהרדיה. בין דהאי אתיא, שבת עלאה אתממר עליה, וכללו גזין בהיכלא דיליליא ובגין דא סעודתא דיליליא וזמור מביממא (ס"א כדביממא).

532. כד אתי יממא, זמין בהרדיה לתרין אלן אוזרין, דרגא עלאה ודרגא תתאה, דא דאנהיר ליה, ודא דאתנהיר מניה. וככל כוזא אקרי שבת, ושלטין ביממא דשבת. ואלן תלת דרגין, אינן כללא ורזא דכל אורייתא, תורה שבכתב, נביאים וכתובים. מאן דנטיר שבת, נטיר אורייתא כללא.

533. תרין מרגלן אינן, וזד סיכתא בהדיהו, בגווייהו, דקאים בין האי ובין האי. מרגלא עלאה לית ביה גון, לית בה זיוו באתגליא.

534. האי מרגלא, כד שארי לאתגליא, נהרין, ו' אתון גליפין, בלטין ונצצין ובהקעין בקיעין וקסטירין, ונהרין כל זד וזד. ואינן ו' אתון, אינן תרין שמהן מוזקקין בההוא מרגלא. וביממא דשבת, נצצין ונהרין, ופתוזין פתוזין, ונפקי ושלטי. ואינן אהי"ה יח"ו, מתנצצין אתון, ובנצצו דלהון, עאלין דא בדא, ונהרין דא בדא.

535. וכד עאלין דא בדא, נהרין דא מלג דא, בתרין גוונין. זד גון וזור, וזד גון סומק. ומאינן תרין גוונין, אתעבירו תרין שמהן אוזרין, עד דסלקין אתון לשבע שמהן.

536. א' נפיק ונצץ, ועאל באת ו', ונהרין תרווייהו, בתרין גוונין, ואינן תרין שמהן, זד אקרי ידו"ד, וזד אקרי א"ל, ונהרין כוזא. ה' נפיק ונצץ, ועאל באת ה' ונהרין תרווייהו, בתרין גוונין, ואינן תרין שמהן, זד אקרי ידו"ד רזא דאלהים. וזד אקרי אלהים. ונהרין

אלהים, ואחד נקרא אלהים, ומאירים באחד. " נכנסת ב', ומאירות ונוצצות באחת, ונכנסות זו בזו ומאירות שתייהן, חקיקות חקוקות באחת, והן זקפות ראש, מאירות ונוצצות, הענפים עולים מן הצד הזה ומן הצד הזה, והם אחד עשר ענפים.

537. ושתי האותיות הללו שמאירות, מתחבקות זו בזו, הן יהי"ה יהי"ה מצפץ מצפץ, בסוד של שלש עשרה מדות הרחמים. ושתי האותיות הללו, בששה נכנסות זו בזו ובשמתחבקות זו בזו, (וכשנבדקות זו בזו) זקפות ראשן ומאירות ונוצצות על הכל באותם אחד עשר הענפים שיוצאים בכל צד.

538. ה' שנשארה, היא עולה בשם אחד להתחבר עמם, והיא אדני. וכל השמות הללו בולטים ונוצצים ויוצאים ושולטים ביום הזה. כיון שאלה שולטים, יוצאת אותה המרגלית העליונה בולטת נוצצת, ומתוך ההתנוצצות שלה לא נראה בה גוון.

539. בשיצאת, מכה בשמות הללו. שם אחד מהם אדני, שהוא שביעי, מתעטר ונכנס למרגלית התחתונה, ומתישב שם אחר תחתיו, והוא י"ה. ומקפת בו אותה המרגלית העליונה, ומתעטרת אותה ההתנוצצות שנוצצת בשם הזה.

540. אחר שהתבנסה בשמות הללו, יוצאים מהם שבעים ענפים לכל צד, ומתחברים כלם באחד, ונעשית מרפבה וכסא אחד לאותה המרגלית העליונה, ושולטת בעטרותיה, מלך בכסא ביום הזה, והכל שמחים. כיון שכלם שמחים, יושב המלך על הכסא, ועולה בשבעים ענפים הכסא, כמו שאמרנו.

541. ואותן שתי האותיות עולות ויורדות, ומאירות ומתעטרות כ"ב אותיות (בכ"ב אותיות), כלל של התורה, מכות בשתי האותיות הראשונות ועולות לאחד בששה שבטים, ולאחד בששה שבטים אחרים, ואלה הם שנים עשר שבטי ישראל העליון.

כזוהא. י' עאל ב', ונהרין ונציעין כזוהא, ועאלו דא בדא, ונהרין תרונתיהו, גליפין מוזהקין כזוהא, ואינן זקפין רישא, ונהרין מנציעין ענפין סלקין מהאי סטרא, ומהאי סטרא, ואינן זוד סרי ענפין.

537. ואלין תרין אתון דנהרין, מתוזהקין דא בדא, אינן ידו"ד ידו"ד מצפץ מצפץ, ברזא דתליסר מכילן דרונמי. ואלין תרין אתון, כד עאלין דא בדא, וכד מתוזהקין דא בדא, (וכד מתדבקן דא בדא) זקפין רישא, ונהרין ומנציעין על כלא, באינן זוד סרי ענפין, דנפקין בכל (דף צ"ב ע"ב) סטרא.

538. ה' דאשתאר, איהי סלקא בשמא זוד, לאתוזהבא בהדיהו, ואיהי אדני. וכל אלן שמיהן, בלטין ונציעין ונפקי ושלטי בהאי יומא. כיון דאלין שלטי, נפק ההוא מרגלא עלאה, בלטא מנצעא. ומגו נציעו דילה, לא אתווי בה גוון.

539. כד נפקא, בטש באלין שמיהן, זוד שמא מנייהו אדני, דאיהו שביעאה, מתעטרא ועאל במרגלא תתאה, ואתישיב שמא אזורא תווחתיה, ואיהו י"ה. ואסתוזר ההוא מרגלא עלאה ביה, ומתעטרא ההוא נציעו דנציעין, בהאי שמא.

540. לבתר דכניש (נ"א דבטש) בהני שמיהן, נפקין מיניהו שבעים ענפין לכל סטרא, ומתוזהבין כלהו כזוהא, ואתעביד רתיכא וכרסייא זוהא, ליהוא מרגלא עלאה, ושלטא בעטרוי, מלכא בכרסייא, ביומא דא, וזודי כלא. כיון דזודי כלא, יתיב מלכא על כרסייא, וסליק בשבעין ענפין כרסייא, כדקאמרן.

541. ואינן תרין (תרומה קל"ב ע"א) אתון, סלקין ונזותין, ונהרין ומתעטרין אתון כ"ב, (ס"א בכ"ב אתון) כללא דאורייתא. בטשי בתרי (קל"ב ע"א) אתון קדמאי, וסלקי לזוד, בשית שבטין, ולזוד

בְּשִׁית שֶׁבִטִין אֲזַרְנִין. וְאֵלֶּיךָ אֵינוֹן י"ב שֶׁבִטִין דְּיִשְׂרָאֵל
עֲלָא.

542. עוד, שְׁתֵּי הָאוֹתוֹת הִלְלוּ (ראשונות
עולות) עולות ויורדות ומכות בשְׁתֵּי אוֹתוֹת
שֶׁל סוֹף כ"ב הָאוֹתוֹת. ועולות אחת בְּחֻמֶּשׁ
דְּרָגוֹת, ואחת בְּחֻמֶּשׁ דְּרָגוֹת. ועֶשֶׂר הָאוֹתוֹת
הִלְלוּ (לְתַקֵּן) לְכָל ל"ב אוֹתוֹת. י"ב
שְׁבִטִים בְּשִׁתֵּי אוֹתוֹת (ראשונות), כָּלֵל שֶׁל
הַתּוֹרָה וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת שֶׁל שְׁתֵּי הָאוֹתוֹת
שֶׁבִסּוֹף – הָרִי כ"ב אוֹתוֹת שֶׁל סוֹף הַתּוֹרָה.
וסוד זה יורשת הַמְּרָגְלִית הָעֲלִינָה בְּאוֹתוֹ
כְּסֵא שֶׁל ע"ב, ומאירות כ"ב אוֹתוֹת.

543. הַמְּרָגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה, בְּשַׁעָה שְׁוִי שִׁבְתָּ
הַמְּרָגְלִית הָעֲלִינָה בְּאוֹתוֹ הַכְּסֵא שֶׁל ע"ב
וּמֵאִירוֹת כ"ב אוֹתוֹת, אֲזַי אוֹתָהּ הַמְּרָגְלִית
הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא בְּחֻמֶּשׁ מִסְתַּכֶּלֶת בְּאוֹתוֹ
הָאוֹר, בְּכַח שֶׁל תַּקָּף שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתוֹת
שֶׁנֶּרְשְׁמָה בָּהֶן, שֶׁנֶּקְרְאוּ אֲדָנִי, וְאֲזַי מֵאִיר
וְעוֹלָה אוֹתוֹ הָאוֹר, וְנוֹטֵל כָּל אוֹתָן כ"ב
אוֹתוֹת עֲלִינּוֹת, וְשׂוֹאֵבֶת אוֹתָן אוֹתָהּ
הַמְּרָגְלִית לְתוֹכָהּ, וּמֵאִיר אוֹר שְׁנוּצֵץ לַע"ב
עֲבָרִים.

544. בֵּינוֹן שֶׁהַמְּרָגְלִית הִיא נּוֹצֵצֶת וְשׂוֹאֵבֶת
אֶת אוֹתָן הָאוֹתוֹת עִמָּה, אֲזַי הַמְּרָגְלִית
הָעֲלִינָה נִמְשָׁכֶת עִמָּה, וְנִדְבָקֶת מְרָגְלִית
בְּמְרָגְלִית, וְנִהְיָ הַכָּל אֶחָד. וְזֶהוּ סוֹד אֶחָד
שֶׁל הַתְּשַׁבְּחָת, וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ.

545. בְּשֶׁהָאוֹתוֹת נּוֹצֵצוֹת מִהֲצַד הַזֶּה
וּמִהֲצַד הַזֶּה, זֶהוּ הֵיחָד שְׁבִינִיָּהֶם, בֵּין מְרָגְלִית
לְמְרָגְלִית, אֲזַי נַעֲשׂוֹת סוֹד שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ
שֶׁל מ"ב אוֹתוֹת. וּבְכָל הַסוֹד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁל ע"ב אוֹתוֹת שֶׁל הַמְּרָבָּה
הָעֲלִינָה, וְהַכָּל – זֶה וְזֶה – נִקְרָאֵת שִׁבְתָּ, וְזֶהוּ
סוֹד הַשִּׁבְתָּ. (ע"כ רַעִיָא מִהִימָנָא)

546. זְכוֹר – הוּא סוֹד שֶׁל זָכָר, סוֹד שֶׁל הַזָּכָר
שְׁלֹקֵחַ אֶת כָּל אֵיבָרֵי הָעוֹלָם הָעֲלִינִי. אֶת יוֹם
הַשִּׁבְתָּ – לְרִבּוֹת עָרֵב שִׁבְתָּ, שֶׁהוּא לִילָה.
וְזֶהוּ אֶת. לְקַדְּשׁוֹ – שֶׁצִּדִּיק קִדְּשָׁה מִתּוֹךְ הָעָם
הַקָּדוֹשׁ, וְלִהְיוֹת עֶשְׂרֵי בָּהֶם כְּרָאוּי.

542. תו, אֵלֶּיךָ תֵּרִין אֲתוּן, (נ"א קדמאי סלקין) סִלְקִין
וְנִזְחִתִין, וּבְטִשִׁי בְּתֵרִין אֲתוּן, דְּסוֹפָא דְכ"ב אֲתוּן.
וּסִלְקִי, וְזֶה בְּחֻמֶּשׁ דְּרָגִין, וְזֶה בְּחֻמֶּשׁ דְּרָגִין. וְאֵלֶּיךָ
עֶשֶׂר אֲמִירָן (ס"א לשכללא) לְאֶכְלָלָא לְכ"ב אֲתוּן, י"ב
שֶׁבִטִין בְּתֵרִין אֲתוּן, (ס"א קדמאי) כָּלֵל דְּאוֹרִיִּיתָא
וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דְּתֵרִין אֲתוּן דְּסוֹפָא, הָא כ"ב אֲתוּן,
דְּסוֹפָא דְּאוֹרִיִּיתָא. וְזֶה דָא, יְרִית מְרָגְלָא עֲלָא,
בְּהֵוָה כְּרִסְיָא דַע"ב, וְנִזְחִרִין כ"ב אֲתוּן.

543. מְרָגְלָא תַתָּא, בְּשַׁעָתָא דִּיתִיב מְרָגְלָא עֲלָא
בְּהֵוָה כְּרִסְיָא דַע"ב, וְנִזְחִרִין כ"ב אֲתוּן. כִּדִּין הָהוּא
מְרָגְלָא תַתָּא דְּהוּא בְּחֻמֶּשׁ קָא, מִסְתַּכֶּלֶת בְּהֵוָה זְהִירוֹ,
בְּחֻמֶּשׁ דְּתוֹקָא דְּאֵינוֹן אֲתוּן, דְּאֶתְרִשִׁים בְּהוֹן,
דְּאֶקְרוֹן אֲדָנִי, וְכִדִּין אֶתְנִהִיר וְסִלְקִי הָהוּא זְהִירוֹ,
וְנִטִּיל כָּל אֵינוֹן כ"ב אֲתוּן עֲלָא, וְשִׁאִיב כּוֹן הָהוּא
מְרָגְלָא בְּגִיָּה, וְנִזְחִרִין זְהִירוֹ דְּנִצִּין לַע"ב עִיבָר.

544. בֵּינוֹן דְּהֵאִי מְרָגְלָא, נִצִּין וְשִׁאִיב לֵאֵינוֹן אֲתוּן
בְּהֵוָה, כִּדִּין מְרָגְלָא עֲלָא אֶתְמַשֵּׁךְ בְּהֵוָה,
וְאֶתְדַּבֵּק מְרָגְלָא בְּמְרָגְלָא, וְהוּי כָּלֵל זֶה. וְדָא אִיהוּ
רָזָא וְזֶה דְּתוֹשְׁבוֹתָא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

545. אֲתוּן, כִּדִּין נִצִּין מִהֵאִי סִטְרָא, וּמִהֵאִי סִטְרָא, דָא
אִיהוּ סִיבְתָא דִּי בְּזוּיָהוּ, בֵּין מְרָגְלָא לְמְרָגְלָא, כִּדִּין
אֶתְעִבִּידוּ רָזָא דְּשִׁמָּא קִדְּשָׁא דְּמ"ב אֲתוּן. בְּכָלֵל רָזָא
דְּשִׁמָּא קִדְּשָׁא דַע"ב אֲתוּן, דְּרִתִּיכָא עֲלָא, וְכָלֵל,
הֵאִי וְהֵאִי, אֶתְקָרִי שִׁבְתָּ, וְדָא אִיהוּ רָזָא דְּשִׁבְתָּ. (ע"כ
רַעִיָא מִהִימָנָא).

546. זְכוֹר רָזָא דְּדִכּוּרָא אִיהוּ, רָזָא דְּדִכּוּרָא דְּנִקִּיטָא כָּל
שְׁיִיפֵי דְּעֲלָמָא עֲלָא. אֶת יוֹם הַשִּׁבְתָּ, לְאֶסְגָּא מַעֲלִי
שִׁבְתָּא, דְּאִיהוּ לִילָה, וְדָא אִיהוּ אֶת. לְקַדְּשׁוֹ,
דְּאֶצְטְרִיךְ קִדְּשָׁה מִזֵּו עֲמָא קִדְּשָׁא, וְלִאֶתְעִטְרָא בְּהוּ
כְּדָקָא וְזִי.

547. זכור – מקום שאין בו שכחה ולא עומדת בו שכחה, שהרי אין שכחה במקום של הברית העליון, וכל שכן למעלה. ולמטה יש שכחה, מקום שצריך להזכיר, ועל זה כתוב (תהלים קט) יזכר עון אבותיו וגו'. ויש שם ממנים שמזכירים זכויות האדם וחטאיו.

548. ואין שכחה לפני הפסא הקדוש מה שהוא לפניו. ומה הוא לפניו? זכור. וכל שכן למעלה. משום שהכל הוא סוד של זכר, ושם נחקק סוד השם הקדוש יהו"ו. ולמטה צריך להתקדש. ובמה התקדש? בזכור, שהרי ממנו נוטל כל הקדשות וכל הברכות. וזה כשמתעטרים ערב שבת על העם הקדוש בראוי בתפלות ובבקשות ובסדור של שמחה.

549. ואם תאמר, זכור לא צריך להתקדש, שהרי ממנו יוצאים של הקדשות של העולם – לא כן! שהרי זה צריך להתקדש ביום, וזה צריך להתקדש בלילה, וכל הקדושים נוטלים אותם ישראל אחר כך, ומתקדשים בקדשות של הקדוש ברוך הוא.

550. כבוד את אביך ואת אמך, בכל מיני כבוד, לשמחם במעשים בשרים, כמו שנאמר (משלי כג) גיל גיל אבי צדיק. וזהו כבוד אביו ואמו.

551. כבוד את אביך ואת אמך. כבדהו בכסות נקיה, דהינו כנפי מצוה, כבוד את ה' מהונף, זו תורה ומצוות. זהו שכתוב ארץ ימים בימינה בשמאלה וגו'. שאין אדם עני אלא מן התורה ומן המצוות. נודע, אחר שבארוה בעלי המשנה, אין עני אלא מן התורה ומן המצוות, שעשרו של אדם תורה ומצוות.

552. ומשום כך כבוד את אביך מהונף, ואל תשתדל בתורה כדי להתגדל בה, כמו שבארוה החברים, ואל תעשם עטרה להתגדל בהם, ולא תאמר אקרא בעבור

547. זכור, אתר דלית ליה שכחה, ולא קיימא ביה שכחה דהא לית שכחה (בראשית קצ"ג ע"ב) באתר דברית עלאה, וכל שכן לעילא. ולתתא, אית שכחה, אתר דאצטריך לאדכרא, ועל דא כתיב, (תהלים קט) יזכר עון אבותיו וגו'. ואית תמן במגן, דאדכרן זכין דבר נש, וזוובי.

548. ולית שכחה קמי כרסיא קדישא, מה דאיהו קמיה. ומאן איהו קמיה. זכור. וכל שכן לעילא. בגין דכלא רזא דדכורא איהו, ותמן אתגליף רזא דשמא קדישא יד"ו. ולתתא, אצטריך לאתקדשא, ובמה אתקדש. בזכור, דהא מניה נטיל כל קדושין וכל ברכאן. ודא, כד מתעטרי מעלי שבתא, על עמא קדישא כדקא יאות, בצלותין ובבעותין, ובסדורא דזודנה.

549. ואי תימא, זכור, לא אצטריך לאתקדשא, דהא מניה נפקין כל קדושין דעלמא. לאו הכי. דהא דא אצטריך לאתקדשא ביממא, ודא אצטריך לאתקדשא בלילא, וכל קדושין נטלין לון ישראל לבתר, ואתקדשין בקדושי דקודשא בריך הוא.

550. (דף צ"ג ע"א) (שמות כ) כבוד את אביך ואת אמך, בכל ימי יקר, למוזדי לון בעובדי דכשלאן, כמה דאת אמר (משלי כג) גיל גיל אבי צדיק, ודא איהו יקרא דאבוי ודאמיה.

551. רעיא מהימנא כבוד את אביך ואת אמך. כבדהו בכסות נקיה, דהיינו כנפי מצוה, (משלי ג) כבוד את ה' מהונף, דא תורה ומצוות. הדא הוא דכתיב, (משלי ג) אורף ימים בימינה בשמאלה וגו'. דעני לאו איהו בר נש, אלא מן התורה ומן המצוות, אשתמודע, דבתר דאוקמוה בארי מתגיתין אין עני אלא מן התורה ומן המצוות, דעתרא דבר נש אורייתא ומצוות.

552. ובגין דא, כבוד את יי' מהונף, ולא תשתדל באורייתא, כדי להתגדל בה. כמה דאוקמוה זוזברייא, ואל תעשם עטרה להתגדל בהם, ולא תאמר אקרא

שיקראוני רבי, אלא (תהלים לה) גדלו ליי אתי. כבד את ה' מהונך, כבן שחיב בכבוד אביו ואמו.

בעבור שיקראוני רבי, אלא (תהלים לה) גדלו ליי אתי. כבד את ה' מהונך, כבן שחיב בכבוד אביו ואמו.

553. משום שהוא משתף משתי טפות שמהן נוצר האדם. מהטפה של אביו לבן העינים, ועצמות ואיברים. ומטפה של אמו השחר שבועין, ושער ועור ובשר. ומגדלים אותו בתורה ומעשים טובים.

553. בגין דאיהו משותף מתרין טפין, דמנהון נוצר בר נש. מטפה דאבות, וזוורו דעינין, וזרמין ואברין. ומטפה דאמיה, שזוזר די בעינין, ושער ומשכא ובשרא. ורביאו ליה באורייתא, ועובדין טבין.

554. שאדם חיב ללמד בנו תורה, שכתוב (דברים ו) ושננתם לבניך. ואם לא למד אותו תורה ומצוות, כאלו עשה לו פסל, ומשום כך לא תעשה לך פסל. ועתיד להיות בן סורר ומורה ומבזה אביו ואמו וגזל ממנו כמה ברכות. שהזאיל והוא עם הארץ, הוא חשוד על הכל, ואפלו על שפיכות דמים וגלוי עריות ועבודה זרה. שמי שהוא עם הארץ והולך למקום שאין מכירים אותו ולא יודע לברך, חושדים אותו שהוא עובד עבודה זרה. (ע"כ רעיא מהימנא)

554. דבר נש זייב כללמד בנו תורה, דכתיב, (דברים ו) ושננתם לבניך. ואי לא אולף ליה אורייתא ופקודין, פאילו עביד ליה פסל, ובגין דא לא תעשה לך פסל. ועתיד להיות בן סורר ומורה, ומבזה אביו ואמיה, וגזל ממנה כמה ברכאן. דהואיל ואיהו עם הארץ, וזשיד איהו על כלל, ואפילו על שפיכות דמים, וגלוי עריות, ועבודה זרה. דמאן דאיהו עם הארץ. ואזיל לאתר דלא אשתמודעון ליה, וכל ידע לברכא, וזשידין ליה דאיהו עובדי עבודה זרה. (ע"כ רעיא מהימנא).

555. כבד את אביו, כמו שנאמר כבד את ה' מהונך. מהונך – מממונה. מהונך – מחנך. בשמחת הנגון לשמח הלב, שהרי זו שמחת הלב, כמו זה הנגון של כל העולם. מעשים כשרים של אותו בן משמח לב אביו ואמו. מהונך – מממונה לכל מה שצריכים.

555. כבד את אביו כמה דאת אמר כבד את ה' מהונך. מהונך: מממונה. מהונך: מונך. בזוהר דנגונא, למזוזי לבא, דהא דא זודה דלבא, כנונא דא נגונא דכל עלמא. עובדין דכשראן דהוא ברא, וזדי לבא דאבות ודאמיה. מהונך, מממונה לכל מה דאצטריכו.

556. כמו שהאדם מכבד את הקדוש ברוך הוא, כך צריך לכבד אב ואם, משום שיש להם שתפות אחת עם הקדוש ברוך הוא עליו. וכמו שצריך לפחד מהקדוש ברוך הוא, כך צריך לירא מאביו ואמו ולכבדם באחד בכל מיני כבוד.

556. כנונא דבר נש אוקיר לקודשא בריה הוא, הכי אצטריך לאבא ולאמא, בגין דשיתפותא זודא אית לון בקודשא בריה הוא עליה. וכמה דאצטריך למדוול לקודשא בריה הוא, הכי אצטריך למדוול לאבות ולאמיה. ולאוקיר לון כוודא, בכל זיי יקר.

557. למען יאריכון ימיה, משום שיש ימים למעלה שתלויים בהם חיי האדם בעולם הזה. ובארנו על אותם ימים של אדם למעלה באותו העולם, וכלם עומדים לפני הקדוש ברוך הוא, ובהם נודעים חיי האדם.

557. למען יאריכון ימיה, בגין דאית יומין לעילא, דתליין בהו זיי בר נש בהאי עלמא. ואוקימנא על אינן יומין דבר נש בההוא עלמא לעילא, וכלהו קיימין קמי קודשא בריה הוא, ובהו אשתמודעון זיי דבר נש.

558. על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. הבטחה להנות באספקלריה המאירה, וסוד זה על האדמה, זו אספקלריה המאירה,

558. על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. אבטוונתא לאתהניא באספקלריא דנהרא, ורוא דא על האדמה,

באותם הימים העליונים שמאירים מתוך המעון של הכל.

559. מה שונה בשתי המצוות הללו של התורה שבתוב בהן למען יאריכון ימיה, בזה ובשלות הקן? אלא שתי מצוות אלה בלן תלויות למעלה. אב ואם, סוד של זכור ושמור באחד, ומשום כך כתוב למען יאריכון ימיה. ובשלות הקן, שבתוב (שם כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים ואת תקח לך למען ייטב לך וגו'. הסוד של עולם העליון שלא נתנה רשות להסתכל בו, וצריך לשלח מתוך שאלה והתבוננות בו.

560. ואת הבנים תקח לך, שבתוב (שם ד) כי שאל נא לימים ראשנים וגו' [ול]מקצה השמים ועד קצה השמים. אבל למעלה מקצה השמים, שלח תשלח מרעיוניך לשאל.

561. ובזה כתוב למען ייטב לך והארכת ימים. לא כתוב למען איטיב לך, אלא למען ייטב לך. ולא כתוב יאריכון ימיה, אלא והארכת ימים. למען ייטב לך – אותו המקום שמיטיב לכל, והוא העולם הגנוז והנסתר. והארכת ימים – כמו שבתוב תקח לך, זהו ברשותו של האדם.

562. ואם יודמן לו מעשה ויכון בו, צדיק הוא. ואף על גב שלא מכון בו, צדיק הוא, שעושה מצות אדונו. אבל לא נחשב כמי שעושה רצונו לשמה, ויכון בו ברצון של הסתכלות בכבוד רבונו, כמי שלא יודע לסבר סברא, שהרי ברצון תלוי הדבר לשמו. ובמעשה שלמטה לשמו, מתעלה המעשה למעלה ומתתקן בראוי.

563. כמו זה במעשה של הגוף נתקן מעשה הנפש באותו הרצון, שהרי הקדוש ברוך הוא רוצה את הלב והרצון של האדם, ואפלו כך, אם אין שם רצון של הלב, שהוא עקר הכל, על זה התפלל דוד ואמר, (תהלים צא) ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו'. שהרי אין כל אדם חכם לשים רצון ולב לתקן הכל

הא אספקלריא דנהרא, באינון יומין עלאין, דנהרין מוה מבוטא דכלא.

559. מאי שנא, באלין תרין פקודין דאורייתא, דכתיב בהו למען יאריכון ימיה, בדה, ובשלות הקן. אלא תרין פקודין אלין, בלהו תליין לעילא. אבא ואמא, רזא דזכור ושמור כוונא. ובגניי כה כתיב למען יאריכון ימיה. ובשלות הקן, דכתיב, (דברים כב) שלחו תשלחו את האם ואת הבנים תקחו לך למען ייטב לך וגו', רזא דעלמא עלאה, דכלא אתייהיב ביה רשוי לאסתכלא, ואצטריך לשלחו מוה שאלתא ואסתכלותא ביה.

560. ואת הבנים תקחו לך, דכתיב, (דברים ד) כי שאל נא לימים ראשונים וגו' מקצה השמים ועד קצה השמים. אבל לעילא מקצה השמים, שלחו תשלחו מרעיוניך למשאל.

561. ובדה כתיב, למען ייטב לך והארכת ימים, למען איטיב לך לא כתיב, אלא למען ייטב לך. ויאריכון ימיה לא כתיב, אלא והארכת ימים. למען ייטב לך, זהו אתר דאטיב לכלא, ואיהו עלמא דסתים וגניי. והארכת (דף צ"ג ע"ב) ימים, כמה דכתיב, תקחו לך, ברשותא דבר נש איהו.

562. ואי אודמן ליה עובדא ויכון ביה, זכאה איהו. ואף על גב דלא מכון ביה, זכאה איהו, דעביר פקודא דמריה. אבל לא אתושיב כמאן דעביר רעותא לשמה, ויכון ביה, ברעותא דאסתכלותא ביקרא דמריה, כמאן דלא ידע למספר סברא, דהא ברעותא תליא מלה לשמה. ובעובדא דלתתא לשמה, אסתלק עובדא לעילא, ואתתקן בדקא יאות.

563. כוונא דא, בעובדא דגופא, אתתקן עובדא דנפשא, בההוא רעותא. דהא קודשא בריך הוא בעי לבא, ורעותא דבר נש. ואפילו הכי, אי לאו תמן רעותא דלבא דאיהו עקרא דכלא, על דא צלי דוד ואמר, (תהלים צ) ומעשה ידינו כוננה עלינו וגו'. דהא לית כל בר נש זוכים, לשואה רעותא ולבא, לתקנא

ויעשה מעשה של מצוה. על זה התפלל תפלה זו – ומעשה ידינו כוננה עלינו.

כלא ויעביר עובדא דמצוה. על דא עלי צלותא דא, ומעשה ידינו כוננה עלינו.

564. מה זה כוננה עלינו? כוננה והתקן תקונין למעלה בראוי. עלינו, אף על גב שאיננו יודעים לשים הרצון, אלא המעשה לבדו. מעשה ידינו כוננהו, למי? לאותה דרגה שצריך להתקן. כוננהו, את מי? בחבור אחד באבות, להיות מתקן בהם במעשה הזה בראוי.

564. מאי כוננה עלינו. כוננה, ואתקין תקונין לעילא בדרקא נאות. עלינו, אף על גב דלית אנן ידעי לשינאה רעותא, אלא עובדא בלחודוי. מעשה ידינו כוננהו. למאן. להווא דרגא דאצטריך לאתתקנא. כוננהו, בזבזא וזדא באבהן, למהוי מתתקנא בהון, בהאי עובדא, בדרקא נאות.

565. לא תרצת. לא תנאף. לא תגנב. לא – יש טעם מפסיק בכל שלשת אלה. ואם לא היה טעם מפסיק, לא היה תקון לעולמות, ויהיה אסור לנו להרג נפש בעולם, אף על גב שיעבר על התורה. אבל במה שיש הפסק טעם – אסור ומתיר.

565. (שמות כ) לא תרצו. לא תנאף. לא תגנב. לא. פסקא טעמא בכל הני תלת. ואי לא דפסקא טעמא, לא הוי תקונא לעלמין, ויהא אסיר לן לקטלא נפשא בעלמא, אף על גב דיעבור על אורייתא. אבל במה דפסקא טעמא, אסיר, ושירי.

566. לא תנאף – אם לא טעם מפסיק, אסור אפלו להוליד או לשמח באשתו שמחת מצוה, ובמה שהטעם מפסיק – אסור ומתיר.

566. לא תנאף. אי לאו דפסקא טעמא, אסיר אפילו לאולדא, או למוזדי באתתיה וזדוה דמצוה. ובמה דפסקא טעמא, אסיר ושירי. לא תגנב. אי לאו דפסקא טעמא, הוה אסיר אפילו למגנב דעתא דרביה באורייתא. או דעתא דזכב, לאסתכלא ביה. או דיינא דדאין דינא לפום טענה, דאצטריך ליה למגנב דעתא דרמא, ולמגנב דעתא דתרווייהו, לאפקא דינא לנהורא. ובמה דפסקא טעמא, אסיר ושירי.

567. לא תענה ברעך עד שקר. כאן לא מפסיק טעם, משום שזה אסור כלל וכלל, ובכל דברי התורה שם הקדוש ברוך הוא סודות עליונים, ולמד בני אדם דרך להתתקן בה וללכת בה, כמו שנאמר (ישעיה מח) אני ה' אלהיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך.

567. (שמות כ) לא תענה ברעך עד שקר. הכא לא פסקא טעמא, בגין דאסיר הוא כלל כלל. ובכל מיכלי דאורייתא, קודשא בריך הוא שוי רזין עלאין, ואולוף לבני נשא ארזא, לאתתקנא בה, ולמהך בה. במה דאת אמר, (ישעיה מח) אני יי' אלהיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך.

568. אף כאן לא תחמוד, לא מפסיק טעם כלל. ואם תאמר, אפלו חמוד של התורה אסור, בין שלא מפסיק הטעם? בא וראה, בכלם עשתה התורה כלל, ובה עשתה פרט. בית רעף שדהו ועבדו וגו', בכל דברי העולם. אבל התורה היא תמיד חומדים אותה, שעשועים, גנזי חיים, ארך הימים, בעולם הזה ובעולם הבא.

568. אוף הכי, (שמות כ) לא תחמוד, לא פסיק טעמא כלל. ואי תיבא, אפילו חמודא דאורייתא אסיר, בין דלא פסקא. תא וזוי, בכלהו עבדת אורייתא כלל, ובהאי עבדת פרט. בית רעף שדהו ועבדו וגו', בכל מיכלי דעלמא. אבל אורייתא, אידי חומדות תדיר, שעשועים, גנזי חיים, ארכא דיומין, בעלמא דין ובעלמא דאתי.

569. עֲשֵׂר אֲמִירֹת דְּאֻרִייתָא, אֵינֹן כָּלְלָא דְכָל פְּקוּדֵי אֻרִייתָא, כָּלְלָא דְעִילָא וְתַתָּא, כָּלְלָא דְכָל עֲשֵׂר אֲמִירֹת דְּבְרָאשִׁית. אֲלֵין אֲתוּזְקוּ עַל לִוְזֵי אֲבָנִין, וְכָל גְּזִין דְּהִיוּ בְּהוּ, אֲתוּזוּן לְעִינֵיהֶן דְּכָלְא, לְמַגְדֵּעַ וּלְאַסְתַּכְלָא בְּרֹא דְתַרִּי"ג פְּקוּדִין דְּאֻרִייתָא דְכָלִּילָן בְּהוּ, כָּלְא אֲתוּזֵי לְעִינֵין, כָּלְא אִיהוּ בְּסִכְלָתָנּוּ, לְאַסְתַּכְלָא בְּלָבָא דְיִשְׂרָאֵל כָּלְהוּ, וְכָלְא הָוֵה זְהִיר לְעִינֵיהוּ.

570. בְּהִיוּ שְׁעָתָא, כָּל רִזִּין דְּאֻרִייתָא, וְכָל רִזִּין עֲלֵין וְתַתָּאִין, לֹא אַעֲדֵי מִינֵיהוּ. בְּגִין דְּהִיוּ (דף צ"ד ע"א) זִמְמָן עֵינָא בְּעֵינָא, זִי יִקְרָא דְמִרְיָהוּ, מִזֵּה דְכָל הָוֵה כְּהִיוּ יוֹמָא, מִיּוֹמָא דְאַתְבָּרִי עֲלֵמָא, דְּקִידְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲתַגְלִי בִּיקְרִיָּה עַל טוֹרָא דְסִינֵי.

571. וְאִי תִימָא, הָא תִנִּינִן דְּזִמְמָת שְׁפִיזָה עַל הָיִם, מִזֵּה דְכָל זִמְמָא וְזִמְמָא לְבִיָּהוּ. יְכֹל כְּהִיוּ יוֹמָא דְקִיאִמוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי. לֹא הָכִי. בְּגִין דְּהִיוּ יוֹמָא דְקִיבִימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי, אַעֲבֵר זִמְמָא מִינֵיהוּ, וְכָל גּוֹפִין הִיוּ מִצּוּצִין, כְּצוּצִין דְּמִלְאכִין עֲלֵין, כִּד מִתְלַבֶּשֶׁן בְּלָבוּשֵׁי מִצּוּצִין, לְמַעַבְדַּ שְׁלִיזוּתָא דְמִרְיָהוּ.

572. וּבְהִיוּ מְלָבוּשֵׁי מִצּוּצִין, עֲלֵין לְאִשָּׁא, וְלֹא דְזִלִּין. כְּגִוּוֹנָא דְהִיוּ מְלָאכָא דְמִנֵּיהוּ, כִּד אֲתוּזֵי לִיהּ, וְעֹאֵל בְּשִׁלְהוּבָא, וְסָלִיק לְשִׁמְיָא, דְכִתִּיב, (שופטים יג) וַיַּעַל מִלֶּאךָ ה' בְּלֶהֱב המִּזְבֵּחַ. וְכַשְׁעֲבָרָה מִהֶם אוֹתָהּ זִמְמָה, נִשְׁאָרוּ יִשְׂרָאֵל גּוֹפִים מִצְחָצְחִים בְּלִי טִנוּף בָּלָל, וְהִנְשְׁמוֹת בְּפָנִים כְּזֹהֵר דְּרִקִּיעַ לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר.

573. כִּד הִיוּ יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיוּ רוּאִים וּמִסְתַּכְלִים לְתוֹךְ כְּבוֹד רַבּוֹנָם, מִזֵּה שְׁלֹא הָיָה כִּד עַל הָיִם, שְׁלֹא עֲבָרָה מִהֶם הִזְהֵמָה בְּאוֹתוֹ זִמְּן. וְכֵאֵן בְּסִינֵי, שְׁפִסְקָה הִזְהֵמָה מִן הַגּוֹף, אֲפִלוּ עֲבָרִים בְּמַעֲי אֲמוֹתֵיהֶם הִיוּ רוּאִים וּמִסְתַּכְלִים בְּכְבוֹד רַבּוֹנָם, וְכֵלָם קִבְּלוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּרָאוּ לוֹ.

569. הִנֵּי עֲשֵׂר אֲמִירֹת דְּאֻרִייתָא, אֵינֹן כָּלְלָא דְכָל פְּקוּדֵי אֻרִייתָא, כָּלְלָא דְעִילָא וְתַתָּא, כָּלְלָא דְכָל עֲשֵׂר אֲמִירֹת דְּבְרָאשִׁית. אֲלֵין אֲתוּזְקוּ עַל לִוְזֵי אֲבָנִין, וְכָל גְּזִין דְּהִיוּ בְּהוּ, אֲתוּזוּן לְעִינֵיהֶן דְּכָלְא, לְמַגְדֵּעַ וּלְאַסְתַּכְלָא בְּרֹא דְתַרִּי"ג פְּקוּדִין דְּאֻרִייתָא דְכָלִּילָן בְּהוּ, כָּלְא אֲתוּזֵי לְעִינֵין, כָּלְא אִיהוּ בְּסִכְלָתָנּוּ, לְאַסְתַּכְלָא בְּלָבָא דְיִשְׂרָאֵל כָּלְהוּ, וְכָלְא הָוֵה זְהִיר לְעִינֵיהוּ.

570. בְּהִיוּ שְׁעָתָא, כָּל רִזִּין דְּאֻרִייתָא, וְכָל רִזִּין עֲלֵין וְתַתָּאִין, לֹא אַעֲדֵי מִינֵיהוּ. בְּגִין דְּהִיוּ (דף צ"ד ע"א) זִמְמָן עֵינָא בְּעֵינָא, זִי יִקְרָא דְמִרְיָהוּ, מִזֵּה דְכָל הָוֵה כְּהִיוּ יוֹמָא, מִיּוֹמָא דְאַתְבָּרִי עֲלֵמָא, דְּקִידְשָׁא בְּרִיָּה הוּא אֲתַגְלִי בִּיקְרִיָּה עַל טוֹרָא דְסִינֵי.

571. וְאִי תִימָא, הָא תִנִּינִן דְּזִמְמָת שְׁפִיזָה עַל הָיִם, מִזֵּה דְכָל זִמְמָא וְזִמְמָא לְבִיָּהוּ. יְכֹל כְּהִיוּ יוֹמָא דְקִיאִמוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי. לֹא הָכִי. בְּגִין דְּהִיוּ יוֹמָא דְקִיבִימוּ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינֵי, אַעֲבֵר זִמְמָא מִינֵיהוּ, וְכָל גּוֹפִין הִיוּ מִצּוּצִין, כְּצוּצִין דְּמִלְאכִין עֲלֵין, כִּד מִתְלַבֶּשֶׁן בְּלָבוּשֵׁי מִצּוּצִין, לְמַעַבְדַּ שְׁלִיזוּתָא דְמִרְיָהוּ.

572. וּבְהִיוּ מְלָבוּשֵׁי מִצּוּצִין, עֲלֵין לְאִשָּׁא, וְלֹא דְזִלִּין. כְּגִוּוֹנָא דְהִיוּ מְלָאכָא דְמִנֵּיהוּ, כִּד אֲתוּזֵי לִיהּ, וְעֹאֵל בְּשִׁלְהוּבָא, וְסָלִיק לְשִׁמְיָא, דְכִתִּיב, (שופטים יג) וַיַּעַל מִלֶּאךָ ה' בְּלֶהֱב המִּזְבֵּחַ. וְכַשְׁעֲבָרָה מִהֶם אוֹתָהּ זִמְמָה, נִשְׁאָרוּ יִשְׂרָאֵל גּוֹפִים מִצְחָצְחִים בְּלִי טִנוּף בָּלָל, וְהִנְשְׁמוֹת בְּפָנִים כְּזֹהֵר דְּרִקִּיעַ, לְקַבֵּל אֶת הָאוֹר.

573. הָכִי הִיוּ יִשְׂרָאֵל, דְּהִיוּ זִמְמָן וּמִסְתַּכְלִין גַּם יִקְרָא דְמִרְיָהוּ, מִזֵּה דְכָל הָיָה הָכִי עַל יוֹמָא, דְכָל אֲתַעֲבָר זִמְמָא מִינֵיהוּ בְּהִיוּ זִמְמָא. וְהָכִי בְּסִינֵי דְפִסְקָא זִמְמָא מְגוּפָא, אֲפִילוּ עוֹבְרִין דְּבִמְעֵי אֲמֹן, הִיוּ זִמְמָן וּמִסְתַּכְלִין בִּיקְרָא דְמִרְיָהוּ. וְכֵלָהוּ קִבְּלוּ כָּל זֹרֵד וְזֹרֵד, כְּדָקָא וְזִי לִיהּ.

574. ואותו יום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא יותר מן היום שנברא העולם, משום שהיום שנברא העולם לא היה בקיום עד שקבלו ישראל תורה, שבתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

575. בין שקבלו ישראל תורה על הר סיני, אז התבשם העולם, והתקיימו שמים וארץ, ונדע הקדוש ברוך הוא מעלה ומטה, והתעלה בכבודו על הכל. ועל אותו יום כתוב, (תהלים צג) ה' מלך גאות לבש לבש ה' עז התאזר. ואין עז אלא תורה, שנאמר (שם כט) ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום.

574. והוא יומא, הוה זודות קמי קודשא בריך הוא, יתיר מיומא דאתברי עלמא, בגין דיומא דאתברי עלמא, לא הוה בקיומא, עד דקבילו ישראל אורייתא, דכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

575. בין דקבילו ישראל אורייתא על טורא דסיני, כדין אתבסם עלמא, ואתקיימו שמיא וארעא, ואשתמודע קודשא בריך הוא עילא ותתא, ואסתלק ביקריה על כלא. ועל ההוא יומא כתיב (תהלים צג) יי' מלך גאות לבש לבש יי' עז התאזר. ואין עז, אלא תורה. שנאמר (תהלים כט) יי' עז לעמו יתן יי' יברך את עמו בשלום.

ברוך יי' לעולם אמן ואמן ימלוך יי' לעולם אמן ואמן.

